

ÅRSBERETNING VEDKOMMENDE NORGES FISKERIER ~~1966~~¹⁹⁶⁴ NR. 9

PRAKTISKE FISKEFORSØK
OG VEILEDNINGSTJENESTE FOR
FISKEFLÅTEN

1962—64

FISKERIDIREKTØREN
BERGEN 1966

1964
ÅRSBERETNING VEDKOMMENDE NORGES FISKERIER ~~1966~~ NR. 9

PRAKTISKE FISKEFORSØK
OG VEILEDNINGSTJENESTE FOR
FISKEFLÅTEN

1962—64

FISKERIDIREKTØREN
BERGEN 1966

INN H O L D

1962

<i>Sild</i>	Side
Forsøksfiske med driv- og botnagarn fra Bremanger til Sula under vintersildfisket i 1962	7
Flyleiding etter sild under vårsildsesongen i 1962.	15
Forsøksfiske med nylon hekksnurpenot og kraftblokk i 1962 med m/s KSK	16
Småsildundersøkelser i Nord-Norge med F/F «Asterias» høsten 1962 .	17
Forsøks- og veiledningstjeneste på islandssildefeltene med M/S «Anna G.» sommeren 1962	25
Forsøksfiske med drivgarn etter nordsjøisild med M/S «Senit» i 1962 .	34
Forsøksfiske etter sild med garn og ringnot i Nordsjøen, sydvest-Island og i Norskehavet 1962/63	35
<i>Torsk</i>	
Forsøksfiske med liner på Røstbanken januar/mars 1962.	42
Forsøksfiske med bankliner vest av Irland—Færøyanene med M/S «Anna G.» i 1962	48
<i>Diverse</i>	
Forsøksfiske etter lodde i Barentshavet august/september 1962. . . .	52
Forsøksfiske etter makrell med M/K «Veabuen» i farvannet nordøst og øst av Færøyanene og vest av Shetland—Orknøyene til Hebridene i 1962	58
Forsøksfiske etter makrell med flytetral i Nordsjøen med M/S «Eggøy» i 1962	65
Forsøksfiske etter hummer fra Shetland og vestover til Hebridene i 1962	69
Forsøksfiske etter pigghå på Helgelandskysten med M/S «Sildøy» og «Havrand» i 1962.	71
Forsøksfiske etter ål i Lofoten og Vesterålen 1962.	73

1963

<i>Sild</i>	Side
Sildeledning med M/S «Anna G.» under stor- og vårsildfisket i 1963 . . .	82
Forsøk og leitetjeneste for driv- og botnagarnsflåten i 1963.	85
Flyledning etter sild under vårsildsesongen i 1963.	90
Forsøksfiske med drivgarn etter sild i Norskehavet med M/S «Horisont»	92
Sildeundersøkelsene i Nord-Norge med F/F «Asterias» høsten 1963. . .	95
Forsøks- og veiledningstjenesten på islandssildfeltene med M/S «Anna G.» og B/B «Sterkodder» i 1963	107
Forsøk med flytetrål med partrålerne «Kjeholm» og «Helganes» under sildefisket ved Island i 1963.	115
Forsøks- og veiledningstjeneste for sildeflåten i Nordsjøen i 1963 med M/S «Eggøy»	120
Forsøk med nylon drivgarn og botnagarn i Nordsjøen og ved Shetland i 1963	121
Fiske etter nordsjøsild med M/S «Barmnes» i jan.-februar i 1963 . .	122
Forsøk med islandsk ringnot og kraftblokk i 1963.	123

Torsk

Forsøksfiske med bankliner på Røstbanken i 1963	127
Forsøksfiske med trål i 1963, ut fra Kristiansund.	134
Forsøksfiske med garn etter sei på Haltenbanken i 1963.	148

Diverse

Forsøksfiske etter blåkkeite i eggakanten fra Svinøy til Lofoten i 1963 .	152
Rekeundersøkelser med M/S «Nils Lysø» i 1963.	158
Flyledning etter storje i 1963.	160
Forsøksfiske etter ål i Nord-Norge i 1963, sammenholdt med resultatet fra 1962	165

1964

Sild

Sildeundersøkelse i Nord-Norge med M/S «Ole Ryggefjord» 1963/64.	168
Sildeledning under vintersildfisket med M/S «Sydvest» i 1964.	169
Forsøks- og leitetjeneste for driv- og botnagarnsflåten i 1964.	172
Veiledningstjeneste for sildeflåten i Skagerak med B/B «Sterkodder» i 1964	175
Sildeundersøkelser i Nord-Norge med M/S «Asterias» i 1963/64. . .	177
Forsøks- og veiledningstjenesten på islandssildfeltene med M/S «Store- knut» og B/B «Sterkodder» i 1964.	189
Forsøks- og veiledningstjeneste i Nordsjøen med M/S «Eggøy» i 1964.	199

<i>Torsk og sei</i>	Side
Veiledningstjeneste for bankfiskeflåten i de nordlige farvann i 1962—64	201
Forsøksfiske etter sei utenfor Mørekysten, på Tampen og Vikingbanken	218

Diverse

Forsøks- og leitetjeneste etter størje med M/K «Lurøyfjell» og «Nakken» i 1964.	219
Størjetokt til Biskaia i 1964.	224
Rekeundersøkelsene i Hordaland i 1964.	227
Rekeundersøkelser i Sogn og Fjordane i 1964.	231
Forsøksfiske etter reker på Trøndelagskysten i 1964.	233
Forsøk med skjellgravning i Rogaland og Hordaland fylker med M/S «Bambi» R - 24 - SL.	242

SILD 1962

FORSØKSFISKE MED DRIV- OG BOTNAGARN FRA BREMANGER TIL SULA UNDER VINTERSILDFISKET 1962

Av konsulent VERMUND DAHL

Etter henvendelse fra Rogaland Fiskarlag og i forståelse med Noregs Sildesalslag satte Fiskeridirektøren igang prøvefiske med botnagarn og drivgarn på kysten mellom Bremanger og Sula under vintersildfisket 1962.

Planen ble utarbeidet av Fiskeridirektoratet og Noregs Sildesalslag i fellesskap. Den gikk ut på bruke 3 fartøyer som fikk i oppdrag å overvåke hver sitt område. To av båtene skulle bruke drivgarn til å begynne med, og gå over til botnagarn når silden begynte gytingen. Den tredje båten skulle bare drive med botnagarn.

Båtene fikk i oppdrag å ha oppmerksomheten vendt på de områder hvor den vanlige fiskeflåten ikke var tilstede, slik at feltet ble mest mulig holdt under observasjon. De skulle stå i stadig kontakt med fiskeflåten og melde av det som var av interesse og sende melding til Fiskeridirektøren annenhver dag.

For ytterligere å stimulere letingen etter botnagarnsild ble det satt opp 3 premier på hver kr. 5.000 til de fiskebåter som kom inn med de første 50 hl tatt på botnagarn.

En premie var satt opp til sørlige avsnitt, en på midtre og en i nordlige avsnitt.

Denne premiering ble ikke aktuell på grunn av at det var bare på midtfeltet det ble fisket botnagarnsild og her kom forsøksbåten «Norna» inn med de første 70 hl.

De båtene som ble tatt ut som prøvefiskere var:

1. M/S «Jago» ST-3-SF, Jørgen Gabrielsen, Bustvika, prøvefiske med driv- og botnagarn fra Hustadvika til Sula.
2. M/S «Norna» R-208-A, Karl Hovden, Vedavågen, prøvefiske med driv- og botnagarn fra Hustadvika til Vallaboene.
3. M/S «Olagutt» VA-21-H, Normann Kåda, Kirkehamn, prøvefiske med botnagarn fra Vallaboene til Bremanger.

De to prøvofiskerne som skulle benytte både driv- og botnagarn begynte den 15/2 og prøvofiskeren med bare botnagarn begynte den 20/2.

Forutsetningen var at forsøkene skulle drives en måned. Etter 1 måneds forsøk fant Fiskeridirektøren det imidlertid formålstjenlig å forlenge tiden med 7 dager for m/s «Jago» og m/s «Norna».

Været under botnagarnfiske var ganske bra og resultatet for de båter som deltok i dette fiske var etter forholdene gode. Driftsukken fra den 12/3—17/3 ga en ukefangst på 58.000 hl. botnagarnsild fordelt på ca. 65 båter, et gjennomsnitt på nesten 900 hl. pr. båt. Dette resultat hadde sikkert vært mye høyere hvis forholdene hadde vært slik at en mer uhindret kunne ha fått bruke nattsett.

Forsøksfiskerne var pålagt å føre dagbøker. En siterer utdrag av dagbøkene og tar med konklusjoner som forsøksfiskerne har gitt om forsøksfisket.

M/S «JAGO» JØRGEN GABRIELSEN, BUSTVIKA

Båten tok til med sine undersøkelser den 15. februar og gikk til Kristiansund. De påfølgende dager var det kuling av skiftende retning opp til styrke 8 med tung sjø.

I uken fra den 19/2—24/2 ble feltene fra Orskjærene til og med Titran undersøkt uten å finne hverken utsikter eller registreringer. Det ble gjort 2 drivgarnsforsøk, et ved Storbåen som ga 2 stk. storsild i 1 vest av Orskærene som ble svarte garn.

Dagene fra 25/2—1/3 ble feltene fra Frøyabanken til Orskjærene undersøkt på nytt uten registreringer. Et drivgarnsforsøk nord av Skolmen ga 15 stk. storsild og et vest av Orskjærene ble en halv hl. storsild.

Om kvelden 1. mars ble funnet noen svake kontakter vest av Griptaren.

Fredag 2. mars registrertes noen små flekker på ekkoloddet på 60 fv. nordvest av Grip 2 n. mil av. Det samlet seg her en hel flåte og vi besluttet å gå nordover til en posisjon vest av Slettringen hvor «Johan Hjort» hadde registrert 3 små stimer. Vi fant litt på loddet på 70—80 fv. nord av Storbåen. Tung sjø og NO kuling vanskeliggjorde setting.

Lørdag 3. mars, undersøkte vi områdene utenfor Sula Fyr uten registreringer.

Dagene 5.—6.—7. mars undersøktes områdene fra Sula til Storbåen. Vi fant sild i posisjon 280° 8 n. mil av Slettringen. Silden sto på 110 fv. og lettet til 30—40 fv. etter mørkets frembrudd. To drivgarnsforsøk her ga 32 hl. og 17 hl.

Onsdag 7. mars var det NV liten kuling og snøbyger. Loddet inn Ramsøyfjorden og gikk inn til Kristiansund.

Torsdag 8. mars, undersøkte vi feltene ved Orskjærene, Griptaren og ved Grip Fyr. Bare spredte forekomster og ingen brukbare registreringer for botnagarn.

Fredag 9. mars, undersøktes feltet Griptaren, Bøfølingen en del spredte forekomster som sto fra bunnen om dagen, og om natten var feltet opptatt av drivere. Gikk deretter nordover til områdene fra Skolmen til Slettringen og fant noen svake kontakter. Satte lenken kl. 20.00. Fangst 1 hl. sild.

Lørdag 10. mars, undersøkte områdene vest av Sula, men ingen registreringer.

Mandag 12. mars, undersøkte feltet fra vest og nord av Sula Fyr til Haugjegla, Skolmen til Griptaren. På denne strekningen ingen registreringer.

Nord av Griptaren og på Bøfølingen fant vi sild på 30–40–50 fv. som sto helt ved bunnen.

Resten av denne uken drev vi undersøkelser i områdene ved Grip og Bøfølingen. Vi fant ut at silden sto ved bunnen helt fra bøyen ved Griptaren til vest av Bøfølingen på fra 30–60 fv. i et nokså vidt område.

Vi satte 2 botnagarnsett med 2 garn i hvert. Garna sto i 2 timer og fangsten ble 28 hl. Det var umulig å sette ut garna om natten på grunn av driverne.

Lørdag 17. mars var det tung sjø og NO laber bris. Silden lettet fra bunnen og sto i små knappe dotter helt oppe i 5–10 fv. Varslet sildelaget og en del snurpere kom ut sent på ettermiddagen, men da sto silden mere spredt.

Mandag og tirsdag den 19. og 20. mars, undersøkte vi igjen feltene ved Bøfølingen og Buagrunnen. Her kom vi sammen med forsøksbåten «Norna». Vi hadde inntrykk av at forekomstene minket og lettet fra bunnen.

Onsdag 21. mars, SV kuling og landligge.

Torsdag og fredag undersøkte feltene fra Grip til Sula uten kontakter.

Lørdag 24. mars, avsluttet forsøket.

Konklusjon.

Det var meget vanskelig å legge opp noen plan for forsøksfiske på det vanlige felt da silden sviktet helt ved Skolmen—Storbåen og Sula.

Vi la vekt på mye leting for å se om silden var på mulige botna-

garnsfelt. Vi regnet da med at slike felt var Griptarene—Bøfølingen og området vest av Sula Fyr. Det er sikkert et gytefelt vest av Sula de årene silden tar inn der, og fiskerne får ofte mye silderogn på iler og torskegarn i dette området.

Feltet ved Griptaren og Bøfølingen er sikkert et brukbart botnagarnsfelt, med mye jevn bunn på 30—40—50 fv. I år var det lite sild på dette feltet mot tidligere år.

Det har vist seg at silden også før har stoppet opp på dette feltet og sannsynligvis gytt. Vi fant sikkert silden her noen døgn for sent, idet vi var mere interessert i om den silden vi hadde vært i kontakt med vest av Slettringen Fyr ville si seg opp mot grunnene vest av Sula.

Vi har nå lagt merke til at en god del av garnbåtene forstår betydningen av botnagarnfiske her nord.

M/S «NORNA» KARL HOVDEN, VEDAVÅGEN

Båten kom til Bergen den 15. februar og fortsatte nordover til Fosnavåg hvor den hadde sin stasjon de første dagene. Til og med 21. februar var det kuling og tung sjø og ingen ting å utrette på feltet.

Fra 22.—24. februar ble områdene ved Svinøy, Rundø, Svatangene, Storholmen og til Ona undersøkt uten registreringer.

Mandag 26.—29. februar ble områdene på Buagrunnen undersøkt og vi fant endel små svake kontakter. Noen små stimer ble anvist til snurperne. Satte lenken 25 n. mil NV av Ona, fangst noen få stykker sild.

Natten til 1. mars forsøkte vi vest av Harøyfallene, men det ble svarte garn.

2. mars, stiv kuling og landligge.

Lørdag 3. mars, undersøkte feltet Storholmen, Fjørtoftgrunnen, Harøyfallene og gikk inn til Molde om kvelden uten å ha hatt kontakter.

Mandag 5. mars. Satte ut en garnsetning nord av Seigrunnen utenfor Ulla. Endel gode kontakter, men silden sto ikke godt ved bunnen. Om kvelden satte vi ut noen fløytegarn nær bunnen ut av Ulla. Fikk god registrering, men silden delte seg over garna og sto på begge sider uten å gå på. Fangsten ble ca. 10 hl.

Tirsdag 6. mars, silden viste seg å være ganske løs på rognen så vi gikk inn til Ålesund og hengte opp drivgarnsutstyret.

Onsdag 7. mars. Undersøkte feltet langs Breisunddypet og mot Storholmen. Fant gode kontakter ved Fauskene, men på forbudt område for nattsett. Silden sto høyt i sjøen, men mot kvelden gikk den

mot **bunnen** og trakk innover mot Fauskene. Garna ble satt innenfor **grenselinjen** i håp om at silden skulle trekke inn om natten.

Torsdag 8. mars. Trakk garna med dårlig resultat ca. $\frac{1}{2}$ hl. pr. setning. Silden trakk utover igjen om dagen og lettet fra bunnen. Om **kvelden** trakk silden innover igjen. Satte ut 5 nattsetninger utenfor **grenselinjen** og vaktet setningene som sto noe spredt for å se **vidden** av innsiget.

Fredag 9. mars. Trakk garna som ga ca. 70 hl, den som sto lengst syd **var** det bare 1 hl. sild på. Garnflåten som lå ved Svinøy og trakk **svarte** garn ble underrettet. Fiskeflåten kom snart på plass, men det ble **ikke** noe dagsett av, silden trakk utover og lettet fra bunnen.

Melding ble gitt til Fiskeridirektøren om resultatet, samtidig som vi **søkte** om å få benytte feltet til nattsett. Fiskeridirektøren ga dispensasjon for nattfiske på et begrenset felt ved Fauskene.

Fiskerne satte sine garn ut om kvelden på det området hvor en hadde fått dispensasjon, og håpet på at silden skulle trekke inn om natten. M/S «Norna» satte ut 4 lysbøyer på vestsiden av feltet for å **markere** garnsettene.

Den 10. mars var hele botnagarnsflåten samlet ved Fauskene, men **bare** noen få båter fikk fangst av betydning. Silden satte seg ved **bunnen** på sørsiden av feltet mot Breisund dypet. Om morgenen lettet **silden** fra bunnen og sto i små knuter opp fra bunnen. Vi gikk da **nordover** for å undersøke Fjørtoftgrunnen. Her fant vi gode registreringer over et stort område. Botnagarnsflåten ble varslet og det ble **gjort** forsøk med dagsett.

Silden lettet imidlertid opp fra bunnen og trakk ut på dypt vann. Enkelte setninger ga fra 10—20 hl.

Vi avbrøt fisket tidlig på dagen og gikk inn til Ålesund for å undersøke mulighetene for å få forbudet mot nattsettfiske opphevet.

Det ble imidlertid ikke noen avgjørelse idet saken skulle drøftes med en representant fra Fiskeridirektøren.

Mandag 12. mars. Vi gikk tidlig ut om natten og fant gode forekomster på Fjørtoftgrunnen. Fiskerne kom senere ut og begynte fiske som ble meget godt. Da det ikke var gitt tillatelse til nattsettfiske måtte fiskerne avbryte fiske tidlig på kvelden, for å ha sine redskaper opp til lovlig tid.

Tirsdag 13. mars, ble det holdt en konferanse på oppsynssjefens kontor i forbindelse med opphevelse av forbudet mot nattsett. En ble enig om å foreslå for Fiskeridirektøren at forbudet mot nattsett oppheves som en forsøksordning mot at botnagarnsbåtene brukte lysbøyer for å markere sine garnsetninger og at flåten opererte mest mulig samlet.

Dette ble godkjent av Fiskeridirektøren. M/S «Norna» fungerte som bruksvakthold samtidig som den fortsatte forsøksfisket.

Det ble satt nattsett på feltet ved Fauskene, og vi lå ute som bruksvakthold. Tiltaket viste seg å være berettiget, strøm satte driverne ned mot garnsetningene som var uten lys. Noen drivere som kom for nær ble underrettet og de tok inn sine redskaper.

Onsdag 14. mars. Det ble tatt gode nattsettfangster og fisket fortsatte utover dagen. Da oppsynet mente at de hadde full kontroll over feltet ved Fauskene gikk vi tilbake til Fjørtoftgrunnen om kvelden.

Silden sto fortsatt på grunnen, og vi ga melding til fiskerne, men vi kunne ikke gjøre nattsettforsøk da vi var alene.

Torsdag 15. mars. Satte dagsett på Fjørtoftgrunnen og flere fiskere kom til, det ble tatt gode fangster.

Om kvelden gikk vi nordover til Buagrunnen og undersøkte der. Her var meget gode registreringer, men vi kunne ikke sette ut alene båt. Melding ble gitt til fiskerne.

Fredag 16. mars. Før det ble lyst var det meget gode forekomster ved bunnen. Om dagen lettet silden og trakk litt lengre utover. Der ble likevel tatt gode fangster.

Lørdag 17. mars. Hele botnagarnsflåten samlet på Buagrunnen. Det ble brukt dagsett, og derfor er fisket noe ujevnt, men tildels gode fangster.

Søndag i Harøysund.

Mandag 19. mars. Gikk tidlig ut for å lete opp silden før fiskeflåten kom ut. Vi fant gode forekomster inne på Buagrunnen. Silden sto godt på bunnen, men da det lysnet lettet den og trakk utover. Da flåten kom ut var silden helst for høyt i sjøen og ute på 50 fv. dyp. Fisket ble mislig. Vi undersøkte så nordover mot Grip, men fant ikke noe som var brukbart.

De følgende dager gikk med til å lete over de viktigste områdene som Buagrunnen, Fjørtoftgrunnen og sydover til Storholmen. De silledottene en kom over var vandrestimer, og det så ut som den var ferdig med gytingen.

Botnagarnsbåten forlot feltene og gikk sørover.

Torsdag 22. mars. Tok ombord drivgarnslenken og gikk sørover og sluttet av forsøket.

Konklusjon.

Som konklusjon over vårt forsøksfiske vil jeg uttale at i storsildperioden var det svært lite sild å se på feltene, men da gytetiden nærmet seg ble det atskillig bedre på de felter hvor gytingen foregikk. Det så ut som gytingen foregikk samtidig på alle felter slik at sette-

garnsfisket ble meget kort. Det var svært gode felter å fiske på med botnagarn. Feltene er av bra stor utstrekning, og strømforholdene er gode. Det ser ut for at silden opptrer likt på settegarnsfeltene både nord og syd for Stadt.

Silden sto alltid best på bunnen om natten, mot dag lettet den noe og trakk utover, for så å trekke innover igjen om natten, og stå bedre ved bunnen. Dette er det normale med gytesilden.

Det beste og jevneste fiske blir på nattsett og vi anser det som sikkert at settegarnsfiske hadde vært betydelig større om det hadde vært brukt nattsett i større utstrekning.

M/S «OLAGUTT» NORMANN KÅDA, KIRKEHAMN

Den 20. februar gikk vi nordover og var innom Fiskeridirektoratet på veien og fikk instruks for forsøksfisket.

Den 22. februar gikk vi ut ut Hellefjorden og undersøkte nordover ca. 10 n. mil av land til Havfruskallene uten registreringer eller sildetegn.

Senere i uken undersøkte vi området fra Olderveggen til Rundø ca. 8 n. mil av. Gikk inn til Fosnavåg i helgen.

Fra mandag 26. februar—3. mars ble feltene fra Rundø til Bremanger grundig undersøkt. Det ble tatt kryss både innover og utover til en avstand av ca. 15 n. mil av land, uten registreringer.

I uken fra 4. — 10. mars undersøktes feltene fra nord av Rundø ca. 15 n. mil til ca. 15 n. mil vest av Svinøy og videre innover Sildstøbotn, Vannylvsgapet, Havfruskallene, Fallet og til vest av Olderveggen. Vi hadde noen svake registreringer fra nordsiden av Svinøy til vest av Rundø om natten til 8. mars. Endel små registreringer på nord og SV siden av Svinøy den 9. mars.

9. mars svarte garn på nattsett ved Svinøy.

10. mars 4 nattsett NO av Svinøy 100 stk. sild.

Mandag 12. mars. Gikk ut fra Måløy undersøkte Kvalheimsviken, Vetrungene, Fallet og videre sørover Skorpegrunnen til vest av Kvanhovden uten registreringer. Vest av Kvanhovden snudde vi nordover og krysset over feltene, men fikk ikke registreringer før vi kom nord til botnagarnsflåten ved Fauskene.

Tirsdag 13. mars. Sydlig bris pent vær. Gikk ut Breisundet og undersøkte ved Grasøyene og Vallabåene uten registreringer. Videre nordover mot Fauskene her var gode registreringer og botnagarnflåten fikk gode fangster. Satte 3 setninger nordenfor flåten og etter 1,5 time drog vi garna og fikk 104 hl.

Den 14. og 15. mars undersøkte vi igjen feltene ved Vallabåene,

Rundøy, Svinøy og til Bokketyvene. Forsøkte med 4 setninger fra Svinøy til Muleneset, men det ble svarte garn. Etter konferanse med Fiskeridirektoratet fikk vi ordre om å trekke lenger nordover og være med å undersøke feltene der og eventuelt være behjelpelig med vakttjenste hvis dette ble aktuelt.

Fredag og lørdag undersøkte vi på Fjørtoftgrunnen og Buagrunden. Vi fant ganske gode forekomster særlig på Buagrunden. Hadde 2 dagsett ute og drog opp etter en time fangst 45 hl.

Mandag 19. mars. Undersøkte på Buagrunden, det var nå mindre å finne og silden sto helst fra bunnen.

Tirsdag 20. mars. Undersøkte utenfor Harøyfallet, Fjørtoftgrunnen og sørover utenfor Storholmen. Ringte Fiskeridirektoratet som ba oss undersøke sørover til Måløy, og fortsatte til Bergen da kontrakten utløp den 20. mars.

Konklusjon.

Etter de undersøkelser vi har drevet denne sesong, tror jeg å kunne si at det dette året ikke har vært sild av betydning sørenfor Breisunddypet, unntatt natten til den 8. og 9. mars.

Etter våre ekkoloddinger i forhold til tidligere år vil jeg si at det var for lite sild til at det kunne gi grunnlag for noe fiske av betydning. Vi ventet at denne silden skulle «ta bunnen» ved Svinøy eller Sildstøbotn da dette er gamle gyteplasser. Derfor undersøkte vi grundig disse områder, men det syntes som silden var forsvunnet.

Vi undersøkte også helt sør til Kvanhovden, men uten resultat.

Om de dagene vi var med på undersøkelsene lenger nord, mener jeg, at det skulle være gode muligheter for bunn garnfiske. Og på dette område tror jeg at silden har flere gyteplasser utenom de vi kjenner.

Om sildebestanden skulle minke de kommende år, står silden så tett når den gyter at en likevel kan få fine fangster på bunn garn. Ellers viser tidligere erfaringer at en får de beste fangster på nattsett når det lir så langt ut i sesongen.

Det har under hele sesongen vært stort sett bra vær og derfor gode forhold for leting. Ellers har vi vært i kontakt med seigarnbåtene både på land og på sjøen. Videre har vi stått i god kontakt med sildekontoret i Måløy, Fosnavåg og Ålesund. Vi tror derfor at undersøkelsene har vært så effektive som mulig.

FLYLEITING ETTER SILD UNDER VÅRSILDSESONGEN 1962

Av oppsynssjef ANDR. L. GISKE

Etter samråd med Noregs Sildesalslag, Bergen sluttet, Fiskeridirektøren kontrakt med Mørefly A/S, Ålesund om flyleding etter sild under vårsildsesongen 1961.

I h. t. kontrakten stilte selskapet til rådighet et 2-motor Grumman Widgeon amphibium til formålet og avtalen var at hvert enkelt flytokt og flytoktets utstrekning skulle bestemmes av Fiskeridirektøren, eller hans representant, oppsynssjef Giske, Ålesund. Videre var avtalen at observasjoner og eventuelle meldinger skulle gis til fiskeflåten direkte over radio.

På grunn av dårlig vær ble det bare anledning til å foreta en tur. Oppsynssjefen uttaler således:

«I samsvar med tidligere avtaler ble et fly tilhørende Mørefly A/S sendt ut mandag morgen den 13. dns. da det var første dag under vårsildsesongen at været var såpass gunstig at en kunne få nytte av flyleding. Fra NtV av Ona oppdaget de ganske store mengder av sild som var i lett og de anropte over radioen båtene som var i nærheten og gav dem posisjon. Det viste seg at flyleding var meget effektiv og dersom været hadde vært noenlunde brukbart ville det sikkert ha blitt en god sildedag. På grunn av stor sjø og tung strøm ble der tatt bare 5 snurpefangster fra 450 til 2200 hl. i alt 8600 hl.»

Jeg viser forøvrig til følgende rapport fra flygeren:

«Tok av fra Ålesund sjøflyhavn kl. 0915, fløy ut Breisundet der flåten lå vest av Fausken, hvor 2 nøter gikk i sjøen. Vi fløy videre vest over til Maudjupet og krysset inn over mot Runde. Vi fortsatte nordover på kryssende kurser mot Storholmen og Greslifallene. På grunn av synkende oljetrykk på venstre motor gikk vi ned på Vigra flyplass for å fylle olje. Etter ca. 10 min. var vi på vingene igjen, vi fløy nå ca. 10–15 nm vest av Storholmen før vi startet kryssingen nordover igjen. Da vi var ca. 15 nm av Ona i retning nord til vest observerte vi like etter 3–4 nye blankier i samme område. Vi anropte og fikk forbindelse med M/S «Kvitnes» og straks etter hadde hele flåten kjennskap til forekomstene. Vi fastslo nøyaktig posisjon med blant annet radiopeiling på Vigra i 210 grader. Forekomstene sto oppe hele tiden vi oversirklet stedet, ca. 30 min. Da vi kjente til at flåten lå vest av Storholmen var ca. 2–3 timers gange borte, avsluttet vi å returnere til Vigra for bensinfylling mens flåten var på vei nordover, for så senere å returnere til fangstfeltet og forsøke å finne forekomstene igjen når flåten var fremkommet. Vi landet Vigra

kl. 1320, fylte bensin og startet på nytt kl. 1400. Vi fløy nå først rett vest ca. 20 nm og deretter nordover på yttersiden av båtene som var på veg nordover for å avdekke dette området. Vi så imidlertid ikke noe liv før vi kom tilbake til samme feltet hvor vi straks fikk øye på ny blankier. Vi oversirklet blankiene til de første båtene ankom til stedet. Første båter var M/S «Sæbjørn» og M/S «Kirkeholmen» som straks låret og kastet. Dårlige arbeidsforhold grunnet straum og grov sjø.

Vi oversirklet ytterkantene av klasen og observerte i retning nord/nordvest av klasen ca. 6 n. m. bort, nye blankier som ble meddelt flåten. Eteer å ha oversirklet feltet til ca. kl. 1700 returnerte vi til Ålesund. Det var nå samlet ca. 30 snurpere på feltet.

Total flytid den 13. mars 1961: 7 timer 4 min.»

FORSØKSFISKE MED NYLON HEKKSNURPENOT OG KRAFTBLOKK MED M/S «KSK»

AV KARL KARLSEN, Tjeldstø

Storsildfiske tok til onsdag 28. februar 1962 på Buagrunnen, en driver rapporterte om sild, og flåten som var samlet ved Grip satte kursen dit. Vi traff på driveren sammen med flere snurpere, det oppsto en intens konkurranse, men vi fikk kaste på en bra sildedott kr. 16 som gikk like på sjøen. Grunnet den store trengsel kom vi ikke riktig til så det ble bom. Senere på kvelden samme dag kastet vi igjen, resultatet ble 71 hl.

Lørdag 3. mars. To kast ved Galleskjærene, begge bomkast.

Mandag 5. mars. Tre kast ved Harefallene, alle bomkast, silden var meget sky, så før enn noten var kommet ned var silden forsvunnet.

Tirsdag 6. mars. Vi hengte på ringene 8 store blylodd, og senket noten til bunnen, men før enn vi hadde snurpet sammen i bunnen, var silden gått gjennom notåpningen. Det ble tre bomkast denne dag.

Onsdag 7. mars. Et bomkast vest av Godøy på formiddagen, kl. 1530 ble det kastet igjen, og denne gangen var det et storkast, men dessverre rev vi noten i bunnen over 22 staver, fangsten gikk tapt og vi måtte på bøteri med noten.

Fredag 9. mars. To bomkast vest av Storholmen, og senere på dagen to bomkast på Buagrunnen.

Lørdag 10. mars. Vi var nå blitt meget mismodig, og ventet på en passende anledning for kast. Det ble rapportert om sild ved Hare-

fallene så endel av flåten satte kursen dit, men vi var ikke gått mange minuttene før snurperen «Bjørkhaug» kom opp i en blankie. Han satte noten fra nord mot syd, vi gikk helt nære dorryene og satte nota vår mot «Bjørkhaug»s notåpning, silden seg inn i vår not, så det ble et kast av dimensjoner. Men uhellet var også her tilstede, vi rev noten i bunnen over 14 staver, fangsten gikk tapt og noten måtte på bøteri.

Eier av noten Elling Solsvik ads. N. Hettlevik ble kontaktet over Ålesund Radio, han sa klart i fra at vi ikke måtte kaste i bunnen, men det er så lett å si, verre å praktisere.

Mandag 12. mars ettermiddag. To bomkast ved Buagrunden.

Tirsdag 13. mars. Jeg samtalte med mannskapet om å gå hjem og slutte av eller leie oss en dorry for hjelping. Mannskapet var enig i å leie en dorry for resten av sesongen, og jeg kontaktet Martin Kjøpstad, Tresfjord, og fikk leiet dorry for om mulig å prøve og dekke kost og olje. Resultatet med leiet dorry ble 330 hl. uten dorry 192 hl. og 71 hl med noten.

Konklusjon.

Prøvefiske etter mitt syn ga tilkjenne at mulighetene for en brukbar sesong var tilstede. Av 19 kast var de 17 i eller ganske nær bunnen så stor fare for rivning av noten var tilstede. Jeg hadde ikke anledning å kontrollmåle noten før sesongen tok til, men jeg antar at noten fullt ut var fiskelig. Det var meget ærgerlig at vi ikke skulle få det til å klaffe, men dette må under ingen omstendighet bortta motet for prøving neste sesong, og da med en not etter Islands mønster. Jeg anser videre at noten burde vært lenger, ca. 280–300 favner lang, og 60 favner dyp.

SMÅSILDUNDERSØKELSER I NORD-NORGE MED F/F «ASTERIAS»

HØSTEN 1962

AV PER T. HOGNESTAD

Marinbiologisk Stasjon, Tromsø

INNLEDNING

Undersøkelsene høsten 1962 pågikk fra august til desember. I september ble foretatt undersøkelser med «G. O. Sars» langs kysten og i Barentshavet (Dragesund 1962), og i oktober/november med samme fartøy i Barentshavet (Hognestad 1963).

Områdene som ble undersøkt med «Asterias» fremgår av fig 1. Sør-Troms er denne høsten ikke undersøkt fullt så grundig som i de foregående år, men til gjengjeld er undersøkelsene blitt noe utvidet i Nord-Troms og Finnmark. Som før er det lagt størst vekt på undersøkelsene i Ullsfjord og Porsangerfjord. I august hadde vi et kort tokt i Vestfjorden. Malangen ble undersøkt i oktober og november. Ullsfjordområdet ble gjennomløst dels ukentlig og dels hver 14. dag hele høsten. Vest-Finnmarks fjorder og områdene utenfor ble gjennomløst i august, oktober, november og desember. Vi hadde dessuten et tokt til Øst-Finnmark i august.

I noen utstrekning fikk en sildeprøver fra fabrikker og snurpere; men for det meste ble sild til prøve fanget med pelagisk trål. Også feitsildgarn ble brukt. Det ble tatt en rekke hydrografiske stasjoner foruten zoo- og fytoplanktonprøver, i alt 330 stasjoner.

SILDAS UTBREDELSE I FJORDENE OG LANGS KYSTEN

1. Sør for Tromsø.

På bankene var sildeforekomstene meget beskjedne i slutten av juli (Devold 1962). Senere på høsten i september, var det heller ikke noe av betydning å finne der (Dragesund 1962). I Vestfjorden (august) og fjordene nord for til Tromsø var det hele høsten beskjedne mussamengder å finne. I Malangen var det litt innsig av eldre sild i tillegg, og denne kunne leilighetsvis fåes på garn.

2. Nord-Troms.

På bankområdene fant en i august små forekomster av mussa en del oppblandet med større sild, i alt muligens oppimot de mengdene som fantes høsten 1961 (Hognestad 1962). På samme tid var det mussa å finne i fjordene, omtrent som i 1961. I løpet av september trakk trolig de tilstedeværende sildeforekomster inn i fjordene, hvilket var noe tidligere enn i de foregående år.

I oktober var det intet å finne utenfor fjordene og silda trakk helt inn i fjordenes innerste deler. I Ullsfjord gikk silda helt inn i Kjosens, og dessuten til Sørfjorden i atskillig større mengder enn i foregående år.

Silda besto både av mussa, bladsild og feitsild, og den største sto alltid nederst, til dels ved bunnen. Den mindre silda holdt seg gjerne i småstimer om dagen og som slør om natten. Nærvær av akkar gjorde muligens at silda til sine tider sto spredt og var derfor vanskelig å fange.

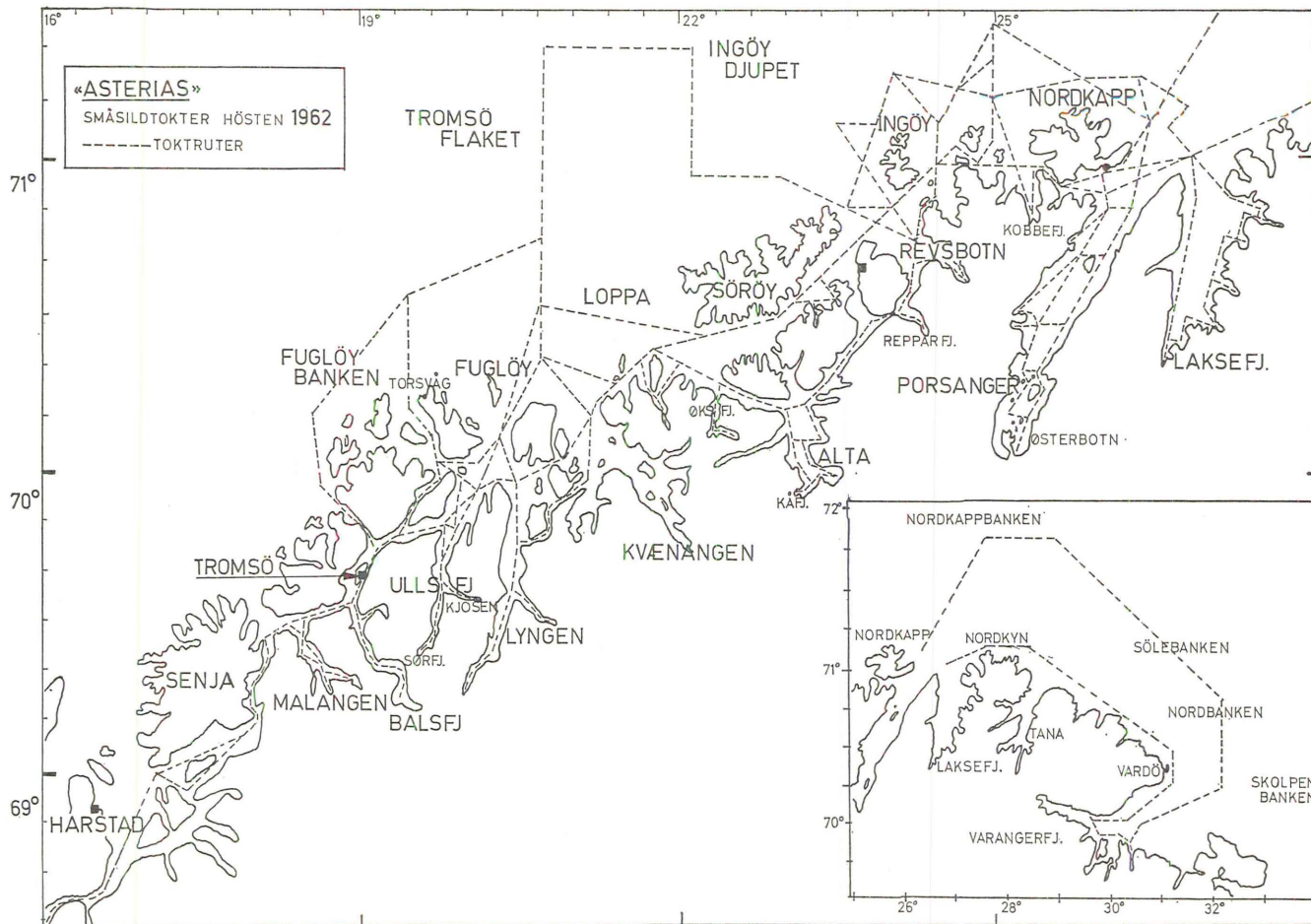

Fig. 1. Toktruter for F/V «Asterias» i Nord-Norge høsten 1962. Innfelt toktrutene for Øst-Finnmark.

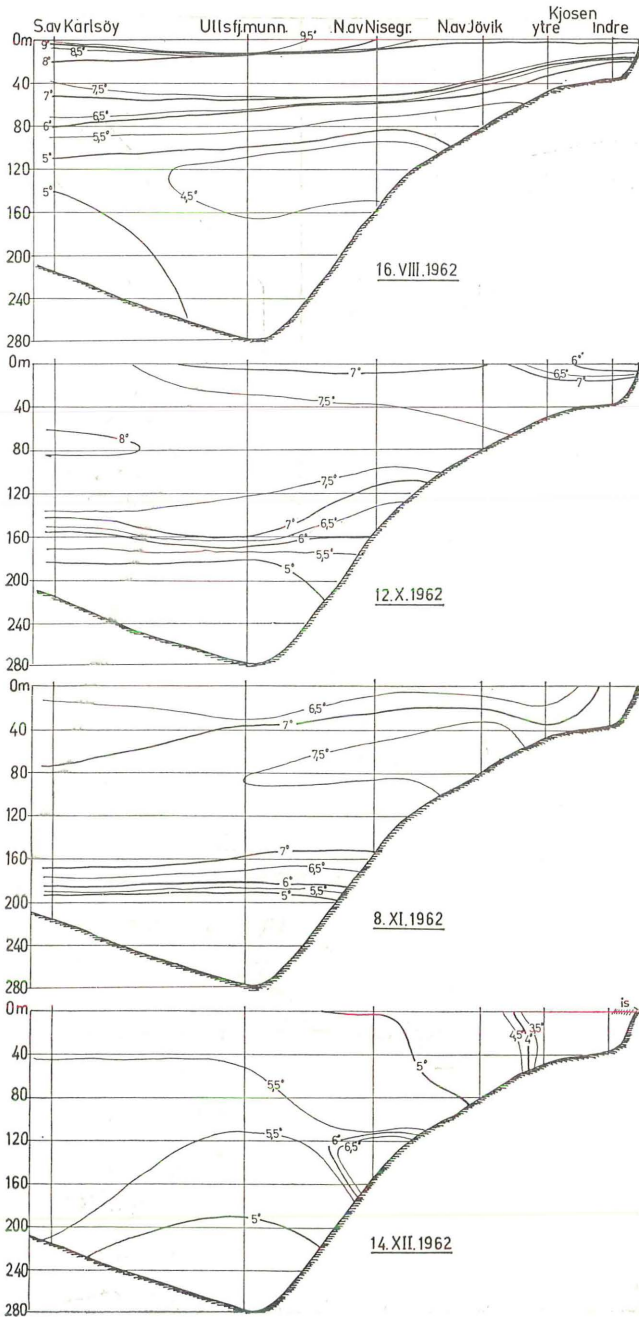

Fig. 2. Temperaturforholdene i Ullsfjorden høsten 1962.

3. Finnmark.

I juli ble det registrert sildeforekomster på bankene fra Makkaur til Vadsø (Devold 1962). For august hadde en de beste registreringer fra vestkanten av Sølebanken til vest av Ingøy. Denne mussaen var svært liten og mager. Utenfor kysten av Nordkapp var det i september også bladsildstimer (Dragesund 1962).

Innsiget til fjordene foregikk trolig i løpet av september/oktober, altså noe tidligere enn i årene før, men likevel senere enn i områdene lenger sør.

Bladsild forekom sammen med mussaen, men tilsammen var nok mengdene ikke større enn det samlede innsig i 1961. Det vesentlige av bladsilda og feitsilda som i løpet av høsten var registrert med «G. O. Sars» utenfor kysten av Nordkapp—Slettnes og på Nordkappbankene (Dragesund 1962, Hognestad 1963), kom ikke inn i fjordene.

Silda som seg inn i Refsbotn ble ikke stående, men trakk trolig inn i Alta. Forekomstene, som for øvrig var beskjedne, besto av mussa, litt oppblandet med eldre sild som kunne fåes på garn. I Repparfjord forekom ikke innsig.

I Porsangerfjorden trakk silda i løpet av oktober inn til de indre deler og til Østerbotn. Silda holdt seg imidlertid for det meste i dypet eller ved bunnen, og ble av den grunn vanskelig å fange, også for trålere. De daglige vertikalandringene var ikke så utpreget som året før (Hognestad 1962).

Forekomstene besto denne høsten i Vest-Finnmark vesentlig av mussa, men også en del av 1961-årgangen, med mindre innslag fra 1960, 1959 og 1958-årgangene.

HYDROGRAFISKE OBSERVASJONER

I Troms var det høsten 1962 jevnt over lavere temperatur i de fleste vannlag enn i 1961. Det var heller ikke noen markerte intermediære varmtvannslag i fjordene slik som årene før.

Fra bankene og inn til Ullsfjord—Lyngområdet var det i august avtakende overflatetemperatur. Temperaturen i 40–50 m dyp var noenlunde ens fra de ytre til de indre deler av fjordene. Temperaturen i de øvre vannlag var i september omtrent som i 1961 (Dragesund og Hognestad 1962), mens det i 40–50 m dyp var 1.5–2°C lavere. Til forskjell fra de tre foregående år (Hognestad 1962), var det ikke noe mellomliggende varmere vannlag i Ullsfjorden. (Se fig. 2). Inntil oktober var det 1–2°C kaldere vann både ved overflaten og ved bunnen enn i 1961. I november og desember var vannet i de

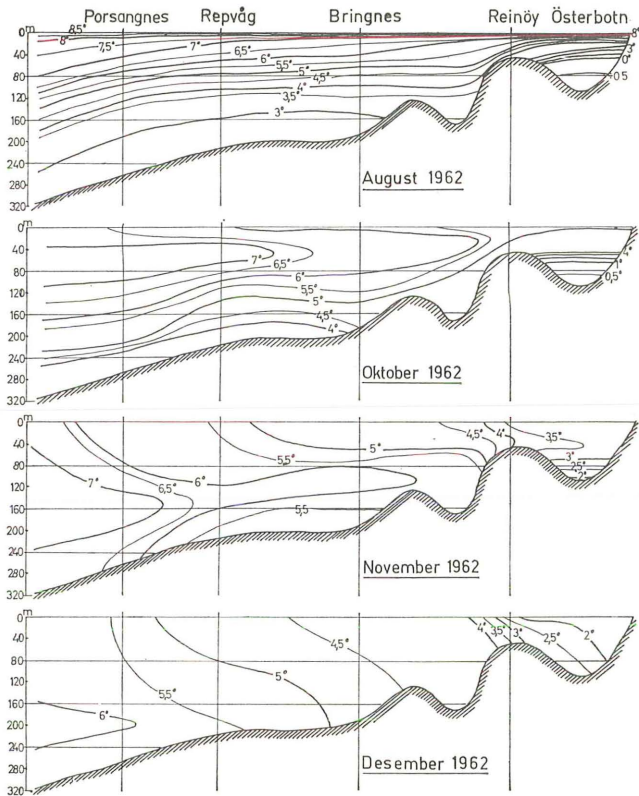

Fig. 3. Temperaturforholdene i Porsangerfjorden høsten 1962.

indre deler av Ullsfjorden opptil 1°C varmere enn i året før, mens det i midtre og ytre deler var opptil 1.5°C kaldere.

I Vest-Finnmarksfjordene var det i august forholdsvis jevn temperatur fra de ytre til de indre deler, men i løpet av september sank temperaturen mer innerst i fjordene enn lengre ute. Overflatetemperaturene i Porsangerfjorden var omtrent ens i 1962 og 1961, mens bunnvannet var opptil 2°C kaldere. I oktober var vannet i hele fjorden opptil 2°C kaldere, og likedan i november, bortsett fra Österbotn hvor temperaturforholdene var omtrent som i 1961. I desember var fjordvannets temperatur omtrent som året før, mens det i Österbotn var noe varmere, særlig da bunnvannet. Det er trolig at de temperaturer som ble målt i Österbotn i desember er de høyeste som overhodet er observert her. (Se fig. 3).

PLANKTON

Det ble tatt zooplanktonprøver med Judyhåv i hele undersøkelsesområdet. Dessuten tok en fytoplanktonprøver, kvalitative fra 0 meter og kvantitative fra alle standarddyp for vannhenter på de faste stasjoner i Ullsfjorden.

Ganske tidlig på høsten så det ut til at zooplanktonet trakk ned i dypet, idet de største konsentrasjoner var å finne i dypere vannlag eller ved bunnen. Noe intermediære planktonlag i Nord-Troms-fjordene kunne ikke påvises, slik som året før (Hognestad 1962). Planktonprøvene er under bearbeidelse.

SILDEPRØVER

Det ble foretatt en rekke volum-målinger av mussa. En del 5-liters prøver er ført opp i nedenstående tabell. Som en ser er den mussa som ble tatt i august utenfor Vest-Finnmark og i Ullsfjorden særdeles liten. Gjennomgående synes mussa av årgangen 1962 å være enda mindre enn mussa av de to foregående årganger (Hognestad 1962).

Volum-målinger av mussa 1962.

Område	Dato	Antall pr. 5 - liter	% mindre enn 10 cm
N av Ingøy	14/8	12500	100
Revsbotn.....	14/8	12000	100
Alta	3/10	1900	96
»	31/10	2250	97
Malangen	22/10	1490	100
»	25/10	1600	100
Ullsfjord	16/8	10000	100
»	2/10	1600	90
»	26/10	985	52
»	23/11	1332	91
»	5/12	1520	86
Porsanger, indre	5/10	—	99
» ytre	5/10	—	86
» indre	2/11	—	96
» ytre	1/12	—	38

Fig 4 og 5 viser lengde-fordelingen av sild fanget i de forskjellige områder.

Prøver av mageinnhold fra sild i Vest-Finnmark viste at silda hadde beitet så sent som i desember i langt større grad enn i Troms, hvor det var lite eller intet mageinnhold å finne i desember.

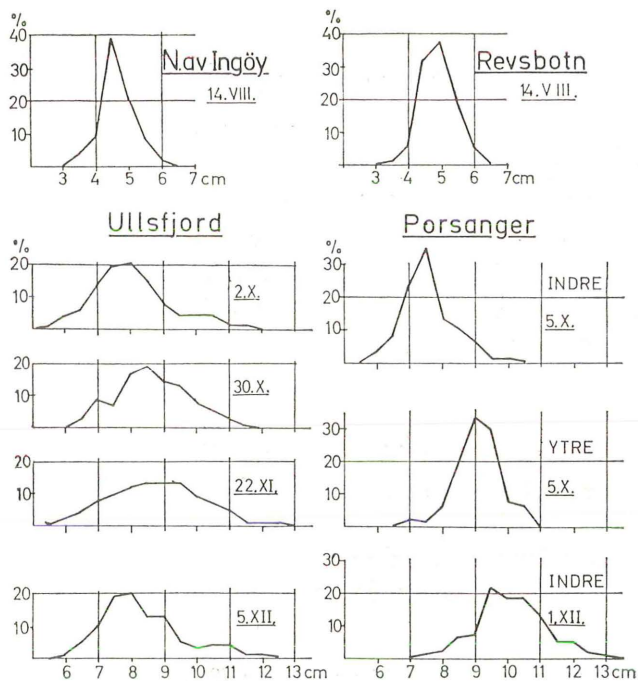

Fig. 4. Lengdefordeling av mussa fra forskjellige områder høsten 1962.

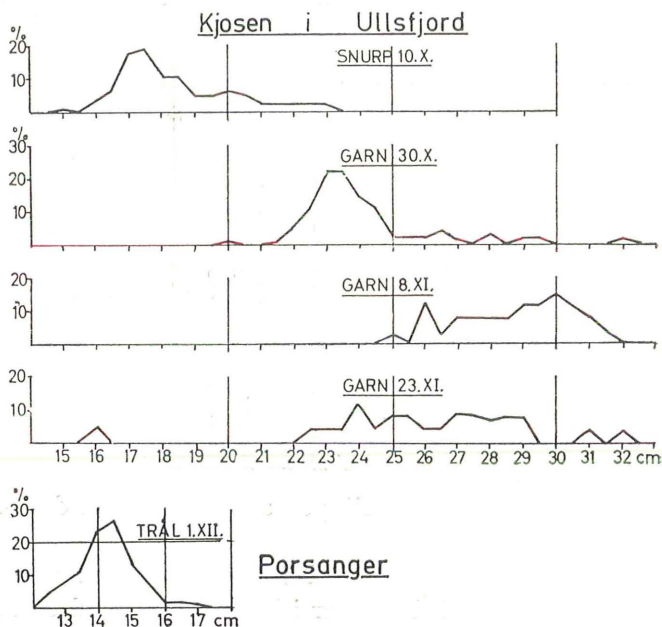

Fig. 5. Lengdefordeling av bladsild og feitsild høsten 1962.

Fettanalyser av sild fra Ullsfjord viste at denne ikke var så feit som året før. Fettinnholdet var forholdsvis lavt, og viste en svak nedgang i desember. Således var fettinnholdet 5 % 11/10, 5.5 % 30/10 og 4.9 % 5/12. I Porsanger derimot var fettinnholdet i silda større en året før. (Hognestad 1962), men en hadde det samme forhold som tidligere ved at den mussa som var kommet inn i fjorden på et tidlig tidspunkt viste et lavere fettinnhold enn den mussa som kom inn senere. Således hadde sild i de indre deler av fjorden i begynnelsen av oktober et fettinnhold på 5.9 %, mens sild fra de ytre deler hadde 7.7 % fett. I begynnelsen av desember hadde mussaen i de indre fjorddeler et fettinnhold på 9.9 %, mens bladsild i de samme områder hadde 12.7 % fett.

Konklusjon.

Undersøkelsene med «Asterias» vist at årgangen 1962 trolig hadde bortimot samme styrke som 1961-årgangen. Det vil si at den ikke kommer oppimot 1959- og 1960-årgangene i styrke. I august var det påfallende liten og mager mussa å finne utenfor Vest-Finnmark.

I enda større grad enn året før var det mussa å finne i fjordene før innsigene. Innsigene foregikk som i 1962 og stort sett i de samme områder (Hognestad 1962), men på et noe tidligere tidspunkt.

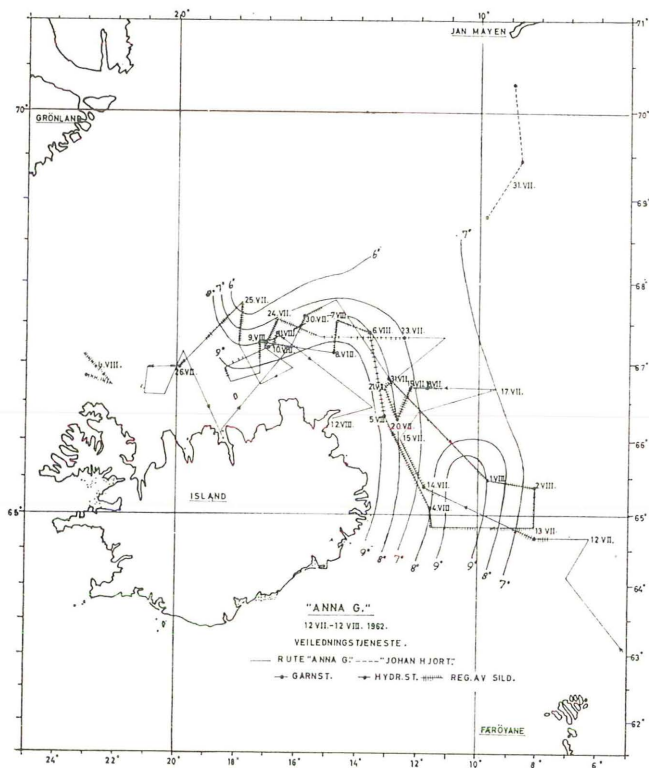
Silda kom helt inn i fjordenes innerste deler både i Troms og Vest-Finnmark. Silda sto for det meste dypt, til dels ved bunnen, og foretok ikke vertikale døgnavandringer i så stor grad som i fjor. Det var større innslag av eldre sild enn året før både i Troms og Vest-Finnmark.

Det ble ikke påvist intermediaere varmtvannslag i Tromsfjordene, og zooplanktonet synes å være i størst konsentrasjon ved bunnen. Temperaturen i fjordene var gjennomgående opptil 2°C lavere enn året før, mens den i fjordenes innerste deler i desember var omtrent som i 1961 eller i enkelte tilfeller noe høyere.

FORSØK- OG VEILEDNINGSTJENESTE PÅ ISLANDSSILDFELTENE MED M/S «ANNA G.» SOMMEREN 1962

Av konsulent VERMUND DAHL

Til dette toktet ble nyttet M/S «Anna G.» som var leiet til formålet. Båten ble av rederiet utstyrt med drivgarnslenke og fikk i tillegg til det vanlige utstyret innmontert Loranmottaker til posisjonsbestemmelser.

Det var kommet anmodning fra Islandssildfiskernes Forening om å benytte 2 båter til denne tjeneste. Foruten «Anna G.» gjorde derfor «Johan Hjort» to turer til feltene, 1 tur i månedskiftet mai-juni og 1 tur i begynnelsen av august. «Johan Hjort» undersøkte også strekningen fra Jan Mayen og til Øst-Island.

Letetjenesten foregikk over et vidt område som strakk seg fra 100 n. mil nord av Færøyene og til Strandagrunnen.

Silden var enkelte steder oppblandet med mye småsild.

Været var denne sesong usedvanlig fint, åteforholdene og temperaturene ved kystbankene svært gunstige. Det norske snurpefiske foregikk i det vesentlige utenfor Øst-Island, men islendingene fisket også ganske godt utenfor nordøst Island. Fangstingen foregikk på hele strekningen fra Kolbeinsøy til Reydarfjorddypet.

For å gjøre veiledningstjenesten så effektiv som mulig ble feltet delt opp i tre arbeidsområder. «Anna G.» arbeidet så en uke i hvert av områdene, slik at det etter 3 uker ble begynt forfra igjen. Dette ble gjort for å ha best mulig kontroll over forekomstene, og for å spare drivgarnsflåten for unødvendig kjøring.

En viser ellers til følgende kortfattede utdrag av dagboken:

Mandag 9. juli kl. 19.00 avgikk fra Bergen til Kallvåg hvor en ankom kl. 07.00 den 10. juli. Etter å ha tatt inn tomtønner gikk en til sjøs ved Kvanhovden. Været var fint på overturen.

Onsdag 11. juli var en kommet nord av Færøyene hvor temperaturene egner seg for garnfiske.

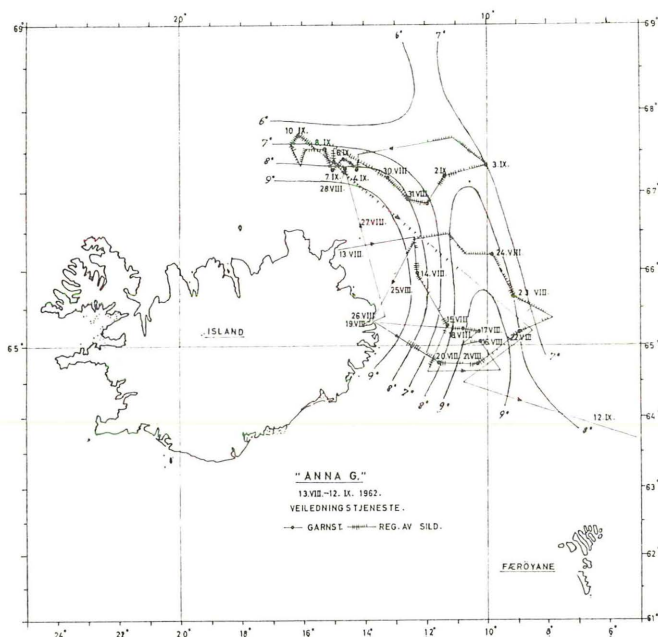
Resten av uken undersøkte en områdene til 4 n. mil øst av Dalatangen. En fant bare små og spredte kontakter og 2 garnforsøk ga 8 og 1 tønne sild.

I dette område var det også 5–6 drivere som forsøkte, men resultatet var små fangster som var blandet med småfallen sild.

Lørdag 14. juli. Snurpeflåten var i arbeid øst av Glettinganes ca. 35 n. mil av land, en del gode fangster.

Søndag 15. juli kl. 15.00. Fant store sildeåter utenfor Digranesbanken. Her var det ingen båter til stede, og snurpeflåten lå 60 n. mil lenger sør og hadde ingen ting for seg. Vi ga underretning og de første båtene kom frem kl. 20.00. Det ble livlig kasting hele natten, og fangstene var store, helt opp til 3000 hl. Det ble antakelig det beste fangstdøgnet denne sommeren.

Mandag 16. juli. Utover morgenen ble det mangel på hjelpere og føringstonnasje og «Anna G.» ble satt inn som hjelper for en av snurperne.

Garnfangstene om natten var fra 0—30 tønner, mye småsildblandet.

Denne uken undersøkte en utover mot Kompassrosa og innover til bankekantene og nordover og nordost av Langenes. Silden sto for meste i temperaturfronten som lå inn mot bankekantene, og her var registreringene til dels gode. Beste registreringsforekomst i temperaturene mellom 7° og 8°.

Både snurpere og drivere kom, og snurperne fikk gode fangster. I løpet av uken hadde en 4 garnforsøk som ga 2—15 tønner. Silden gikk i dotter og var vanskelig å få på garn.

Lørdag 21. juli. Fint vær. Kom opp i en mengde store åter øst av Langenes 30 n. mil nordenfor snurpeflåten som lå ved Digranesbanken og hadde lite å gjøre. Det ble underrettet og det ble en livlig kasting og mange fangster.

Søndag 22. juli. Lå i ro til kl. 16.00.

I uken fra 22. juli—28. juli undersøkte en området fra 100 n. mil N.O. av Langenes til Strandagrunnen.

Mandag hadde vi en samtale med den islandske leitebåten «Ægir» som meldte om gode snurpefangster i Hunaføy og nord av Kjølsenbanken og Melraka.

Registreringene viste seg å avta når en kom østenfor temperaturfronten som lå langs bankekanten fra 50—70 n. mil av land. Dette var det samme både for øst- og nord-Island.

Vestover til Koldbeinsøy ble registrert en del forekomster nord av Melraka og likeens nordost av Koldbeinsøy. Forekomstene var derimot så spredt at en så ikke noen særlige muligheter på dette tidspunkt for fiskeflåten. På vestsiden av Koldbeinsøy hadde en noen få kontakter og nord av Skagagrunnen observerte en svære sildflak i flere nautiske mil. Silden her gikk på en annen måte enn østenfor. Forekomstene var tynne og ga ikke noen særlige asdickontakter eller dotter på ekkoloddet. Satte garna og fangsten ble 4 tønner sild. Det viste seg at silden gikk i fiskeått eller sildeyngel, og det var antakelig grunnen til at den gikk mer spredt utover vannflaten. To islandske snurpere var til stede og kastet. Den ene lastet opp. Snurpe- og garnflåten ble underrettet om forholdene, men en anbefalte dem ikke å komme så lenge de arbeidet under bedre forhold der de var. Det hadde de siste nettene vært enkelte bra garnfangster i områder øst av Langenes. Lengre sør var det mer småsildblandete fangster.

Fredag 27. juli. Fra Skagagrunnen gikk en vestover mot Strandagrunnen og innover i Hunaføy. I dette området hadde en ikke nevneverdige registreringer. Om kvelden undersøkte en grundig i det området som en hadde hatt silden forrige kveld, men fant bare spredte og ubetydelige registreringer.

Lørdag 28. juli. Gikk til Akureyri for bunkring.

Søndag 29. juli. Avgikk fra Akureyri kl. 23.00.

Mandag 30. juli. Gikk ut til området nord og nordost av Kjøl-senbanken. Her fant en mange små kontakter som viste seg som strek og prikker på ekkoloddet. Området var nokså vidt og silden sto i temperatur-overgangen mellom 6° – 8° fra 50–70 n. mil av land i en sektor fra nord til nordost av Melraka.

Et garnforsøk i N. $67^{\circ}31'$ V. $15^{\circ}45'$ ga bare noen få tønner, men silden var stor og fin. Det var lys og klar sjø og ingen lenkestrekk. Garnfangstene var fremdeles små, enkelte opp til 50 tønner. Fremdeles gode snurpefangster. Hadde kontakt med «Johan Hjort» som hadde satt garn sør av Jan Mayen.

Tirsdag 31. juli. Leter sørover på østsiden av Kjøl-senbanken, mange små kontakter til misv. nordost av Langenes, her minket det av sørover. Driverne trekker mer nordover til området ved Kjøl-senbanken.

Resten av uken lette en sørover og hadde garna ute hver natt, men det var mindre forekomster jo lenger sør en kom, og mer småsild-blandet. De beste garnfangstene var ved Kjøl-senbanken og Digranes-banken. Ved Kjøl-senbanken ujevne fangster opp til 100 tønner og stor sild, lengre sør til dels store fangster med små sild.

Vi hadde et garnforsøk på sørvestsiden og et på sydøstsiden av Kompassrosa. I denne østlige posisjonen var en sammen med en del russiske garnbåter. Resultatet av disse garnforsøkene var 6 og 1 tønne. Den østlige posisjon var 140 n. mil rettv. øst av Reydarfjord. En forandret derfra kursen mot bankekantene. De russiske garnbåtene som en passerte dro svarte garn.

Fredag 3. august. Meget godt snurpefiske ved Glettinganesbanken, men mye småsild som kler nøtene.

Fredag 4. august. Avdradd i posisjon N. $65^{\circ}03'$ V. $11^{\circ}30'$ eller 50 n. mil utenfor Nordfjord, fangst 1 tønne sild. Gode garnfangster ved Digranesbanken, men mye småsild. Båtene ved Kjøl-senbanken får ujevne fangster, men fin sild.

Etter å ha undersøkt feltene fra N. $64^{\circ}00'$, V. $7^{\circ}00'$ mot Island og videre til Strandagrunnen, og gått over feltene 2 ganger, mener en å ha kartlagt de beste forekomster og kan mer operere sammen med garnflåten. Registreringene er best i temperaturfronten fra N. $65^{\circ}40'$ og nordover til N. $67^{\circ}40'$. Avstanden fra land varierer litt fra 50–70 n. mil. Går nordover til feltene utenfor nordøstlandet.

«Johan Hjort» er kommet og leter på nordsiden av Island, og fant sild både utenfor nordøstlandet og vestenfor Strandagrunnen. Silden på Strandagrunnen var av dårlig kvalitet.

I uken fra 5. —11. august undersøkte en igjen feltene fra nordøst av Langanes og til Kolbeinsøy. Silden var noenlunde i samme posisjon som tidligere, fra nord av Melraka til nordøst av Langanes.

Garnfangstene denne uken var svært ujevne, fra svarte garn og opp til 100 tønner, men silden i dette nordlige området er svært stor og fin. Fangstene var ikke så bra som en kunne ha ventet etter registreringene. En hadde 5 garnforsøk denne uken med fangster fra 3—25 tønner.

Lørdag 11. august. Etter trekningen av garna gikk en sørover for å kontrollere feltene lenger sør. Kl. 16.00 tvers av Langanes, går opp- under på grunn av dårlige værmeldinger. Snurpeflåten går under land. Det hadde vært gjennomgående bra snurpefiske hele uken.

Søndag 12. august. N.O. kuling.

Mandag 13. august. Bedre værmeldinger, går ut kl. 08.30 og styrte i misv. østsydøst i 60 n. mil, forandret deretter i syd.

Uken fra 13.—18. august undersøkte en langs bankekantene sør- over til Reydarfjord, og østover til 10° V. De beste registreringene fant en mellom 80—90 n. mil rettv. øst av Seløy. Det kom noen drivere til dette området, man fangstene var ujevne fra 10—50 tønner og mye utkast. Garnfiske ved Kjølensbanken var fremdeles ujevnt. Snurpeflåten har mye vanskeligheter med små sild som kler nøtene. Det hender at 2 lag som går sammen må riste og tine nota i opp til 10 timer. Denne minste småsilda er særlig sjenerende på strekningen Reydarfjord—Heradsfløydypet. Denne uken hadde en 5 garnforsøk som var fra 1—35 tønner. En del av den færøyske garnflåte lå i dette området. I en samtale med en færøydriver fikk en opplyst at fisket for deres del var like mislig som for nordmennene.

Lørdag 18. august. Etter at garna var tatt inn satte en kurs for Seydisfjord for bunkring.

Søndag 19. august. Avgikk fra Seydisfjord kl. 13.30. Kurs fra Dalatangen 130°. Satte lenken i N. 64°53' V. 11°34', temperatur 8°, dybde 260 fv. En stor del av den norske snurpeflåten stimer på sydost uten å finne noe, og en del fortsetter til Norge og avslutter fisket. Denne uken undersøkte en syd- og østenfor de posisjonene en avsøkte uken før. En hadde 2 garnforsøk syd for N. 65° og vestenfor 10° og 3 garnforsøk nordenfor N. 65° og østenfor 10°. Østligste posisjon N. 65°15' V. 8°00' eller temperaturfronten på kstsiden. En fant en god del gode registreringer på N. 65°10' V. 9°00'. Her samlet seg snart en del drivere og snurpere. Garnfangstene var fra 15—40 tønner. En hadde inntrykk av at silden ikke ville gå på garn. I dette og det nærmeste område ble tatt en del gode snurpefangster.

Driverne over store deler av feltet klager over stor innblanding

av småsild, og helst små registreringer. Fremdeles ujevne garnfangster, men fredag og lørdag flere gode fangster 80 n. mil nordost av Langanes.

Fredag 24. august. Om natten hadde en hatt garforsøk midt inn i Kompassrosa sammen med 2 andre drivere, men det ble svarte garn. Fangstene våre denne uken var fra svarte garn og opp til 15 tønner. Det var noen norske drivere som kom hjemmefra som hadde forsøkt lengre sydøstover, men resultatet var ubetydelige fangster. Driverne som var i dette sydlige området trekker nordover til Langanes.

Under en samtale med den islandske havforsker Jakobsen på «Ægir» spurte han om «Anna G.» kunne komme inn til Seydisfjord på lørdag. «Ægir» hadde vært 2 uker nordenfor og skulle til Seydisfjord, så kunne en få hilse på hverandre og utveksle opplysninger. En gikk derfor inn etter å ha undersøkt i retning mot Digranesbanken.

Lørdag 25. august. I Seydisfjord gikk en ombord i «Ægir» og hilste på sjefen og havforsker Jakobsen med assistenter. En ble enige om å samarbeide daglig med opplysninger og «Ægir» ble oss og særlig de få snurperne sam var igjen til stor nytte. «Ægir» skulle nå undersøke feltene på sydøstlandet, mens «Anna G.» gikk til Kjølensbanken.

Søndag 26. august. Avgår fra Seydisfjord. Bestemmelsessted Kjølensbanken. Driverne som ligger nordøst av Langanes hadde bare små fangster siste natt.

Mandag 27. august. Kl. 09.00 fant gode kontakter i posisjon N. 67°20' V. 14°35'. eller nordøst av Kjølensbanken i dybde fra 350—500 fv., temperatur 8°. Driverne kom til utover dagen. Det ble tatt en del gode fangster i dette området både tirsdag og onsdag, opp til 100 tønner, mange fangster på 40—50 tønner, fin sild.

Onsdag 29. august. Utover dagen ble det funnet gode kontakter på østsiden av Kjølensbanken. Silden sto i dotter og var lite spredd utover. Resten av denne uken arbeidet en i dette området. En hadde inntrykk av at silden trakk øst- og sydøstover og var svært urolig. Fangstene var ujevne, men gjennomgående gode, mange på omkring 40—50 tønner og en del omkring 100 tønner. Av og til var silden noe småsildblandet. Fremdeles fint vær.

Torsdag 30. august var det godt snurpefiske i Reydarfjorddypet for de båtene som var igjen. Dette var sild som den islandske leitebåten «Ægir» ga oss meldinger om. Et par norske snurpere var kommet nordover til vår posisjon. De fant sild, men den var svært urolig, og de hadde en fangst på 700 hl. Deretter gikk de sørover til de andre båtene i Reydarfjorddypet.

Mandag 3. september var en så langt øst som til N. 67°15' og mellom 10° og 11° vest. Fangstene var da avtakende og enkelte drivere

klaget over mye sprut. Vi bestemte oss da for å lete vestover igjen mot Kjølsenbanken. Om kvelden kom en frem og fant sild i bakkekanten mellom 350 og 450 fv. Satte garna i posisjon N. 67°18' V, 14°33'.

Tirsdag 4. september. Fangsten ble 30 tønner stor, fin sild. Så snart garna var inne gikk en rundt og lette og fant en del gode registreringer mellom 300 og 450 fv. Ga underretning til driverne som var øst på 10° vest og hadde små og ujevne fangster. Mesteparten av båtene kom vestover. Resten av denne uken var det gjennomgående ujevne, men gode fangster i dette området og fin sild. Det var dels gode registreringer, men på grunn av en stor ansamling av båter, så ble fangstene ujevne. En del av driverne ble ferdige og gikk hjem.

Lørdag 8. september var sikkert den beste fangstdagen for driverne med mange fangster fra 70–100 tønner. Fangstene var spredt over et nokså vidt område. Tre norske snurpebåter kom sørfra og fant også gode registreringer vestenfor drivgarnsflåten, men utover dagen frisknet vinden til frisk bris, så det ble ingen fangsting av. I værmeldingen om kvelden ble meldt liten nordøstlig kuling, men spakning neste dag. Hele flåten satte derfor om natten. Imidlertid øket vinden og neste dag var det stiv nordøst kuling med tung sjø. Bare noen få drivere fikk inn garnene. De fleste måtte ligge og vente til været ble bedre. Det begynte etter hvert å gå tapt en del blåser for enkelte.

Mandag 10. september blåste det fremdeles liten kuling, men utover dagen spaknet vinden. To eller tre båter mistet garn, og noen slet av kabelen i baurullen under kulingen. Fangstene var ujevne og for det meste små sild, særlig for de båtene som var lengst vest. Etter at en hadde fått inn garna undersøkte en i området og fant meget gode registreringer, men en fryktet for at det var småsild som var på vandring østover. Islendingene hadde tidligere i uken hatt flere gode fangstdager på 50–60 tusen hl. av størrelsen forfangstsild, vestenfor vår posisjon. Det var nå etter hvert kommet til mange båter med asdic så en fant ut at det var lite vi kunne være til nytte. En bestemte seg derfor å avslutte her nord og gå hjemover og undersøke i retning av Færøyene. Gikk fra feltet kl. 19.00, kurs sydøst. En stor del av garnflåten gikk under Langanes på grunn av dårlige værmeldinger og for bedre å kunne utbedre garnlenkene etter kulingen.

Tirsdag 11. september kl. 16.30 120 n. mil rettv. øst av Dalatangen forandret mot Reydarfjorddypet. Kl. 22.00 75 n. mil av land forandret igjen på sydøst. På hele dette døgnet hadde en bare hatt små og ubetydlige registreringer. Mellom kl. 20.00 den 11. september og kl. 08.00 22. september passerte en noen spredte færøyske drivere, men hadde ingen kontakter.

Onsdag 12. september kl. 08.00 N. 64°05' V. 7°25'. I denne posisjon praiet vi en færøydriver som dro svarte garn, og han fortalte at det var dårlig fiske for de andre driverne også. Det hadde vært bedre noen dager uken før. En ga melding til fiskeflåten som lå nord for Kjølensbanken og fikk en masse småsild opp til 5–6 tønner pr. garn. Fiskeflåten trekker litt lengre på sydøst.

Torsdag 13. september, fint vær. Bra fiske øst av Kjølensbanken, men mye småsild. Flere båter på hjemtur.

Fredag 14. september ankom til Bergen. Fangstresultatet til «Anna G.» var 630 tønner.

Under hele toktet sto en i svært god kontakt med fiskeflåten, likeens med «Johan Hjort» og den norske vaktbåten «K.N.M. Draug». I siste delen av sesongen hadde en daglige samtaler med den islandske vaktbåten «Ægir». Islendingene hadde på denne tiden 3 leitebåter ute, 1 fly og sildeleitestasjon over radio i Seydisfjord, Røverhavn og Siglufjord. Islendingene var svært forekommende, og ga oss mange nyttige meldinger.

Loranmottakeren som var anskaffet var til stor hjelp, og en hadde inntrykk av at hele fiskeflåten fikk nytte av apparatet med sikre posisjoner.

Det så lenge ut som drivgarnfisket skulle bli en stor skuffelse, men det rettet seg bra opp de 3 siste ukene. De båtene som fikk drive hele sesongen hadde for det meste fulle tønner. Det gode været var sikkert den største faktor til at sesongen ble såpass god for drivgarnfiskerne og snurpeflåten. Dessuten var åte og temperaturforholdene særdeles gunstige for snurpeflåten.

Hovedkursen en hadde under leitetjenesten ble nedtegnet på kart. Dette måtte deles i to, en måned på hvert kart, ellers ville kartet blitt overlesset.

Det ble mye kjøring og leiting denne sesongen på grunn av at feltet var over så vide områder. Erfaringen viser at det er behov for leitetjenesten og denne skulle helst vært utvidet med 1 båt til, for bedre å kunne være snurpeflåten til hjelp.

Snurpefiske foregår som regel i andre områder enn der driverne holder til, og det er derfor vanskelig å utføre leitetjenesten for begge grupper med en båt. Snurpeflåten opptrer mye i nærheten av hverandre, og det hadde derfor vært til stor nytte om 1 båt undersøkte andre områder.

FORSØKSFISKE MED DRIVGARN ETTER NORDSJØSILD
MED M/S «SENIT»

Av konsulent VERMUND DAHL

M/S «Senit» eier Viktor Klovning, Utsira kom til Bergen den 8. februar for å ta ombord 40 nylongarn med utstyr som Fiskeridirektoratet hadde anskaffet til forsøket.

Dette ble gjort for å undersøke hvilke muligheter nylongarn hadde etter nordsjøsildden på denne årstiden. Garna som ble anskaffet var av nr. 2 nylontråd, 90 alen lang og 300 masker dyp, strakfeldt ca. 19 favner lang og 7,5 favner i dybden, 20 garn var 24 omfar og bunnbarket og 20 garn 25 amfar og blygrå.

Videre var garna montert på teryleneskott og hadde 42 stk. 8 c. runde plastfler og 7,5 kg. blysynk. Skjerter, kaggetau og kabel var av nylon.

Første driftsdagen var 23. februar og den siste 24. mars. Båten hadde tilsammen 10 drivnetter og resultatet ble 29.282 kg. sild og 1.175 kg. makrell en gjennomsnitt på ca. 3.000 kg. pr. drivnatt.

I sin rapport har Viktor Klovning bl. a. anført:

«Redskapene viste seg å være førsteklasses, bortsett fra korken på garna som kunne vært festet på en annen måte. Til å begynne med var tråden i garna litt for myk, slik at silda var tung å riste av. Vi gjorde da et forsøk med harpiks og sprit, som viste et bra resultat, blandingen var 16 kg. harpiks til 90 liter 96 % sprit. Garna må være tørre før de hales opp i denne blanding og etter stoffet er kommet på garna må de også tørkes (spritene forsvinner). Etter det vi kunne finne ut av dette fisket og tidligere undersøkelser var det på slutten av sesongen, silden gikk da dypere for hver tur. Vi tror at tiden for dette fisket må begynne omkring slutten av oktober, begynnelsen av november og utover vinteren til omkring midten av mars måned. På høsten og tidlig på vinteren står silda høyere i sjøen og er lettere å fange.»

FORSØKSFISKE ETTER SILD MED GARN OG RINGNOT I NORDSJØEN,
SYDVEST ISLAND OG I NORSKEHAVET 1962/63

AV konsulent VERMUND DAHL

Etter henstilling fra interesserte fiskere og fryseindustrien besluttet Fiskeridirektøren å leie 2 fartøyer til undersøkelse av muligheten for utvidet norsk fiske etter sild i vintermånedene. De områder som en særlig var interessert i var i Nordsjøen, Sydvest-Island og Norskehavet. M/S « Endre Dyrøy » ble leiet til å drive forsøksfiske med ringnot. Ringnoten som ble nyttet var tidligere anskaffet til slike forsøksfiskerier. M/S « Endre Dyrøy » var klar fra verkstedet den 1. desember etter å ha rigget opp kraftblokk og tilbehør.

Mandag 3. desember ble redskapene tatt ombord og hele uken gikk med til klargjøring, forsøk, prøvekasting og forbedring av enkelte anordninger i forbindelse med utsetting og inntaking av noten. Lørdag ble det tatt ombord kasser, is og proviant.

Mandag 10. desember gikk båten sørover for å forsøke etter nordsjø-sild. Båten hadde et par turer utover til revkanten vest av Egersund, men værforholdene var så dårlige at de gikk til lands uten å få forsøke. I Egersund lå trålerflåten inne og en del gikk hjem den 17. og 18. desember på grunn av værforholdene.

« Endre Dyrøy » kom til Bergen lørdag den 22. desember.

Onsdag 2. januar 1963 gikk båten sørover igjen. På revkanten var det fortsatt kuling og fredag ble båten ordret til Bergen for å utstyres for tokt til Island. Til dette toktet skulle også « Anna G. » nyttes, og begynte utrustningen onsdag 2. januar.

Tirsdag 8. januar gikk begge båtene fra Bergen. « Endre Dyrøy » med ringnot og « Anna G. » med flytetrål. Eventuell fangst skulle ises i kasser og føres hjem til frysing.

Vår oppgave ved Sydvest-Island var å undersøke om det i dette området kunne være noen mulighet for norsk deltakelse på lønnsom basis. Samtidig var oppgaven å undersøke islendingenes fiske og områdene der dette foregikk, utenfor eller innenfor fiskerigrensen, og likeens den gunstigste fangsttiden og kvaliteten av silden.

Været var fint på hele overturen. Da en nærmet seg kysten anroppte en flere islandske fiskebåter og vaktbåten « Ægir », uten å oppnå kontakt. En måtte derfor gå direkte til Reykjavik for å bli orientert om hvor fisket foregikk.

Lørdag 12. januar kl. 22.00 ankom båtene til Reykjavik.

På søndagen hadde en besøk av 2 islandske fiskeskippere og havforsker Jakob Jakobsen som ga oss god orientering om fisket. Hav-

forsker Jakobsen var for tiden på land, men de hadde 2 leitebåter ute som han daglig sto i kontakt med.

De uttalte med en gang at vi skulle vært her 14 dager tidligere. Værforholdene hadde vært svært gode siden jul, og det hadde vært rikt fiske sammenhengende i ca. 10 dager utenfor Faksabukten. For øyeblikket var det lite fangsting. Silden hadde siste uke trukket østover med svær fart slik at fangstene de siste dagene var tatt fra 50–70 n. mil østenfor Vestmannaøyene. Leitebåtene fant fremdeles noe sild utenfor Faksabukten noenlunde ved fiskerigrensen, men den sto dypt, for det meste fra 30–50 favner om natten, og dette var ikke brukbart for snurperne.

Jakobsen uttalte at forholdene denne og forrige vinter ikke kunne sammenlignes. Hele januar 1961 var det godt fiske utenfor Faksabukten når været var brukbart både innenfor og utenfor grensen. Temperaturene i sjøen var atskillig lavere dette året, og han trodde dette hadde sin grunn i at silden forsvant så hurtig østover. Det var i grunnen store svingninger i temperaturene i dette området om vinteren alt etter vær og strømforhold. Derav kom sikkert svingningene i selve fiske. En ting som var forskjellig fra forrige vinter var at fangstene til denne tid utelukkende besto av sommergytere, mens det året før var noenlunde halvt om halvt. Jakobsen mente derfor at denne sildestammen måtte være et annet sted muligens utenfor østkysten.

Den islandske snurpeflåten hadde de siste dagene fangstet utenfor syd Island, men det var et farvann som de likte svært lite på grunn av lang transport av silden, og ingen havner på hele strekningen fra Vestmannaøyene til Østfjordene, en strekning på 200 n. mil. For å kunne operere der måtte det helst være rolig vær. De fangstene som var tatt i dette området var helst mellom 3 og 9 n. mil av land.

Mandag var en i kontakt med den norske konsulen som ordnet med leveranse av noe not en hadde med til islandske fiskere. En var deretter på havforskningen og hilste på direktør John Johnsen og havforsker Jakobsen. Likeens var en oppe og hilste på Ambassadøren og kontorpersonalet.

Tirsdag 15. januar kl. 0815 gikk en ut fra Reykjavik. I værmeldingene ble det meldt om sydvestlig kuling til natten, og fiskeflåten lå inne. Om kvelden kom en til Vestmannaøyene. En hadde ingen registreringer hverken på asdic eller ekkoloddet.

Onsdag 16. januar var det fremdeles dårlige værmeldinger, men en hev opp for å gå ut, men da vi kom et stykke ut måtte vi returnere på grunn av stor slakk i flensen som forbinder rorstammene. Gikk inn til Haimaey for å reparere.

Resten av uken til og med mandag 21. januar blåste det stiv til sterk kuling og fullstendig landligge. Vindretningen skiftet fra sydvest til sydost.

Tirsdag 22. januar var værmeldingene bedre og en gikk ut sammen med «Endre Dyrøy». En undersøkte langs bankekantene østover ca. 15. n. mil av land, og båtene gikk parallelle kursen med 1 n. mils avstand. Kl. 20.00 var værmeldingen sydvestlig storm. Kl. 22.00 snudde en rundt og fulgte grensen vestover. Ingen av båtene hadde kontakt med sild. Østligste posisjon var 90 n. mil øst av Vestmannaøyer.

Onsdag 23. januar. Vinden friskner på og kl. 11.00 går en inn til Vestmannaøyer uten å ha vært i kontakt med sild. Om natten var det tatt noen små fangster helt oppunder land på 36 favner vann 15 n. mil ost av Vestmannaøyer. Likeens var det tatt noen småsildfangster i Jøkuldypet.

Torsdag 24. og fredag 25. januar, storm og landligge. Mens en lå inne, kontaktet en fiskere og undersøkte hvilke muligheter en kunne regne med i februar. De opplysninger en kom fram til var følgende: Den tiden som fiskerne regnet for å være best når det gjelder forekomster utenfor og omkring fiskerigrensen er desember og januar. Værforholdene har stor innflytelse, og når været i denne tiden slår om til sydlig og vestlig blir det svært få brukbare arbeidsdager. Hele februar og til omkring 20. mars regnes som en dårlig fangstperiode, men i slutten av mars og april begynte silden å gyte. Denne gytingen foregår på grunt vann og innenfor fiskerigrensen. De mente derfor at hvis en ikke fikk arbeidsforhold i januar så var det atskillig mindre muligheter når en kom ut i februar. Mens en lå inne på grunn av stormen hadde en besøk av skipperen, bestmann og en islandsk fiskeleder fra en tysk tråler «Heidelberg» som var ute i samme ærend.

De regnet bare med å se tiden an noen få dager til før de returnerte til Tyskland på grunn av de umulige værforholdene.

Fredag 25. januar var det melding fra «Johan Hjort» om at storsilden sto i posisjon N. 63°50' og V. 10°00' til V. 07°00', og sto tildels høyt i sjøen opp til 20 m. og gode muligheter for not.

Lørdag 26. januar var værmeldingene noe bedre for sydostlandet. Avgikk fra Vestmannaøyer kl. 10.00, styrte østover langs fiskerigrensen ca. 1 n. mil parallell avstand mellom båtene.

En hadde også kontakt med den islandske leitebåten «Ægir» med havforsker Jakobsen ombord. Den kom også østover fra Vestmannaøyer, og en hadde flere samtaler for å holde hverandre underrettet.

Ingen av båtene hadde brukbare registreringer. Utover kvelden frisknet det på til sydvest liten kuling.

Søndag 27. januar. En fulgte frametter grensen til sydøst av Vestra Horn og forandret deretter kurs til den posisjonen «Johan Hjort» hadde gitt opp.

Kl. 16.00 hadde en de første registreringer i posisjon N. $64^{\circ}06'$ og V. $09^{\circ}05'$. Hele tiden fra kl. 16.00—20.00 så en russiske fiskebåter. På ekkoloddet hadde en et slør på styrke 6 dybde fra 25 favner og nedover. Kl. 20.15 var det slutt på registreringene. En forandret da kurs til sydvest og gikk på sydsiden av flåten. Fra kl. 22.00 hadde en bra registrering på styrke 5. Silden sto helst fra 30 favner og ned over. Været var liten sydlig kuling og ikke arbeidsvær.

Mandag 28. januar. Værmelding stiv og sydvest kuling med utsikt for urolig vær i flere dager. Det er igjen oppstått slakk i flensen mellom rorstammene på «Anna G.» og en finner det best å gå inn til Klaksvik og reparere.

Tirsdag 29. og onsdag 30. januar var det stiv sydvest kuling.

Torsdag 31. januar var en ferdig med reparasjonen og kl. 08.30 gikk begge båtene til sjøs. Mens en var i Klaksvik hadde vi en samtale med Fiskeridirektoratet og ble bedt om å forsøke nord av Færøyene når det var værforhold, og se om der var fangstmuligheter. Kl. 13.00 hadde vi en samtale med «Johan Hjort» som hadde undersøkt feltet. Silden sto noenlunde i samme posisjon som før en gikk inn. Kl. 19.00 hadde en flere bra kontakter, men silden sto dypt helst fra 50—70 favner enkelte fra 30 favner og nedover.

Kl. 23.00 satte en ut trålen. Hev opp etter en time, fangst 1 kasse med storsild og 5 kasser kolmule.

«Endre Dyrøy» hadde ikke funnet noe å kaste på. «Anna G.» hjalp derfor med å lete. En ble gående helt til det lysnet uten å finne noe brukbart. Vi kom over en topp på 27—28 favner, men ved å svinge og undersøke nøyere så senket silden seg, den virket var. I lysningen senket silden seg til ca. 200 favner. Om kvelden kl. 21.00 satte en ut trålen igjen og tauet 1 time, fangst fire kasser sild og 5 kasser kolmule. En lette videre, men silden delte seg opp i prikker og senket seg. Det var klar himmel og fullmåne, og kanskje dette var grunnen for at silden holdt seg dypt.

Fra lørdag 2. februar til tirsdag 5. februar blåste det fra liten kuling til liten storm. Tirsdag og onsdag hadde en kontakt med «Johan Hjort» som kom vestover. Mesteparten av silderegistreringene var i posisjon N. $63^{\circ}45'$ V. $07^{\circ}15'$ i dette området lå det ca. 25 russiske fiskebåter. Den østligste posisjon en fant sild på var V. $06^{\circ}00'$. Disse registreringer var nærmest forløpere.

Torsdag 7. februar. I samtale med Devold kl. 08.30 meldte han at «Johan Hjort» gikk til Kristiansund N., og skulle videre til Nord-

Norge for å undersøke innkomne meldinger om sild i området Sør-øya—Nordkapp.

En gikk rundt og undersøkte garnfangstene til russerne, de var fra $\frac{1}{2}$ —3 hl. pr. garn. De brukte meget dype kaggetau. Værmeldingen stiv sydostlig kuling bakker på været om natten.

Fredag 8. februar. Liten til stiv sydostkuling. Kl. 10.30 satte kurs for Storegga og går til Bergen for å innmontere en sjøtermograf og reparere flensen på rorstammene som ikke er tilfredsstillende. «Endre Dyrøy» var gått inn til Klaksvik på grunn av været.

Utover kvelden spaknet været noe, og en hadde av og til svakt slør på ekkoloddet når en brukte det på styrke 6. Den østligste russiske driveren passerte en på N. $63^{\circ}30'$ V. $05^{\circ}00'$.

Lørdag 9. februar. Stille fint vær. Kl. 08.00 forandret langs «egga» og styrte 160° avstand 90 n. mil av Svinøy, ingen registreringer. Ankom Bergen søndag morgen.

Mandag 11. februar. Fint vær og «Endre Dyrøy» gikk ut fra Klaksvik. Kl. 18.00 registrertes gode forekomster i posisjon N. $63^{\circ}25'$ V. $05^{\circ}50'$. Silden sto dypt, men lettet noe utover kvelden. Det ble gjort klart til kasting på en registrering på 20 fv. Silden viste seg å være var, og søkte seg på dypere vann. Senere løste registreringen seg opp til ganske tynt slør.

Tirsdag 12. februar. Fint vær leter østover, men registreringene er små og står dypt. Forsøkte et prøvekast og alt virket fint.

Onsdag 13. februar. En del registreringer på 40—50 fv. Stimer rundt i forskjellige retninger. Forsøkte et prøvekast igjen. Vinden hadde frisket på noten ble tung å ta inn, det så ut til å være en del strøm. Værmeldingene ble dårlige og etter samtale med M/S «Horisont» som var kommet med drivgarn gikk begge båtene til Klaksvik.

Torsdag 14. februar. Stiv til sterk kuling.

Fredag 15. februar. Ut kl. 19.15.

Lørdag 16. februar. Fint vær posisjon N. $63^{\circ}28'$ V. $04^{\circ}15'$. En del små registreringer krysser gjennom en stor russisk drivgarnsflåte.

Søndag 17. februar, fint vær. Stimer østover gjennom en meget stor russisk flåte. Et tynt slør å se hele veien fra V. 03° til V. 01° .

Mandag 18. februar. Posisjon N. $63^{\circ}53'$ V. $00^{\circ}30'$. Stimer østover. Lite å finne, silden går mest i dype vandrestimer.

Tirsdag 19. februar. Kl. 00.00 N. $63^{\circ}00'$ V. $00^{\circ}58'$. Leiter østover. En mengde russiske båter går samme kurs. Svært lite å se. Kl. 21.50 en fin registrering på 100 fv.

Onsdag 20. februar. Går med sakte fart, og leter på forskjellige kurser. En del dype registreringer.

Torsdag 21. februar. Fant en del gode registreringer i posisjon N. 63°00' O. 02°10' «Anna G.» og «G .O. Sars» melder om noen gode stimer 100–110 n. mil av Svinøy.

Kl. 19.30 melder »Anna G.» om registreringer fra 60–65 n. mil NV av Svinøy.

Fredag 22. februar. Går mot land og inn til Ålesund om kvelden.

Lørdag 23. februar. Innklarerer i Ålesund, tar ombord olje, vann og proviant. Går til Buagrunden hvor det er tatt en del snurpefangster. Krysser Buagrunden nordover med asdic uten kontakt. Kl. 20.00 fikk vi kontakt med sild i nordaustkanten av grunden, vi satte ut lettbåten for nærmere registrering, silden sto da på 35 fv. og vi gjorde et kast, det var litt strøm så det ble ikke fangst. Under ombordhiving av lettbåten ble den en del skadet.

Søndag 24. februar ligger i Kristiansund.

Mandag 25. februar legger på land 700 tomkasser og får reparert lettbåten og setter ekstra stag på kraftblokken. Det er dårlig vær og mesteparten av flåten ligger i havn. Vi går ut til Griphølen og gjør et prøvekast, alt virker fint, det er liten kuling.

Tirsdag 26. februar. Går til sjøs kl. 06.00. Fortsetter til vestenfor Griptaren, litt sild å se, men dypt. Gjør et kast, men det ble bom. Leter videre, litt sild helt ved bunnen.

Onsdag 27. februar. Ligger innenfor Grip, stiv til sterk SV. kuling, flåten siger mot land.

Torsdag 28. februar. Går ut kl. 07.00 til Griptaren, lite å se. Tung sjø, dårlige asdicforhold, ikke arbeidsvær og ligger og driver.

Fredag 1. mars. Været er bedre og vi begynner å leite kl. 05.30. Finner litt sild et stykke sør for bøyen, den står dypt og det er masse strøm, vi fortsetter sørover til Kroppen og finner sild på dypet og en topp på 20 fv. som vi setter not på, men den var snar og det ble bom. Vi letet videre og fant enkelte dype dotter. Om kvelden i mørkningen kastet vi på et svakt slør på 30 fv. det ble ikke fangst, vi ble liggende og drive natten over .

Lørdag 2. mars. Lite å registrere, friskner til med vind og sjø utover dagen, går inn til Kristiansund.

Søndag 3. mars. Ligger i Kristiansund og holder helg.

Mandag 4. mars. Går ut kl. 05.30 til Buagrunden, pent vær, finner en del sildedotter, gjør et kast kl. 09.00 det blir bom. Kl. 11.20 kaster på nytt litt lenger på S.O., noten blir da tilsynelatende helt full av sild, men vi var fast i bunnen med snurpelina så det gikk lang tid før vi fikk oppsnurpet, og da strømmen la noten sammen ble den sprengt på begge armer.

Tirsdag 5. mars. Ligger i Spjelkavik og reparerer på noten hos Erik Foss.

Onsdag 6. mars. Går til Liaaen slipp og får påsveiset roret, resultatet blir 50 % bedre sving. Dårlig vær.

Torsdag 7. mars. Henter noten i Spjelkavik, går til Esso og bunkrer og går deretter ut. Dårlig arbeidsvær.

Fredag 8. mars. Fremdeles dårlig vær bestemmer oss for å å til Bergen og ta på land tomkassene og ta inn skott og fortsette i Nordsjøen.

Lørdag 9. mars. Ligger 48 n. mil ut fra Marsteinen, ser bra med sild på dypet og en del topper opp på 20 fv. den er veldig var og mye strøm.

Konklusjon.

Forholdene ved sydvest-Island synes å være tvilsomme for norske fiskebåter på denne årstid. Mye av fisket foregår innenfor fiskerigrensen, transporten er lang og ofte hemmet av dårlig vær. Sildeforekomstene er varierende og avhengig av skiftende hydrografiske forhold.

Fangstmulighetene i Norskehavet nord av Færøyane i januar—februar synes å egne seg best for garn.

Fangst kan bare påregnes om natten. Om dagen står silden svært dypt ned til ca. 200 favner og kommer opp om kvelden i dotter som utetter natten løser seg opp til slør og prikker på ekkoloddet.

Partrålen ville kunne få fangster særlig i første delen av natten, men fisketiden blir forholdsvis kort og ligger bedre til rette i Nordsjøen. Det vil i Norskehavet være stor innblanding av kolmule i trålfangstene.

Utsiktene til å kunne drive et regningssvarende fiske med ringnot og kraftblokk nord av Færøyene i denne tiden er små. Silden står dypt og når den av og til kan komme i brukbar dybde, deler den seg utover til slør.

Slik forekomstene er i øyeblikket er det derfor bedre muligheter i Nordsjøen til å gjøre det regningssvarende i januar—februar. I Nordsjøen skulle ringnoten ha muligheter til å gjøre seg gjeldende under gunstige vær- og strømforhold.

TORSK 1962

FORSØKSFISKE MED LINER PÅ RØSTBANKEN JANUAR/MARS 1962

Av konsulent KAARE HALMØ

Til forsøkene ble leiet m/k «Vitamin» skipper og reder Bjarne Johnsen, Tromsø og m/k «Vikheim» skipper og reder Magnar Paulsen, Gibostad.

Fartøyene møtte i Stamsund og gikk ut på feltet den 25. januar 1962.

Første sjøvær ble det gjort forsøk fra NV av Moskenesstraumen langs egga til NV av Litløy fyr i dybder fra 60 til 200 favner.

Det var ujevnt fiske med fra mindre enn $\frac{1}{2}$ til en 1 kasse (å 60 kg) skreiblanding pr. stamp med best resultat mellom 120 og 140 favner. I området arbeidet 20–30 engelske og vest-tyske trålere i dybder mellom 150 og 250 favner. En måtte derfor holde seg innenfor disse dybder. Det var også dårlig vær med SO kuling som dreiet SV og fisket måtte avbrytes den 28. januar.

Det var kuling og landligge til den 5. februar da fartøyene gikk ut igjen, men allerede 8. februar måtte de bryte av på grunn av dårlig vær.

«Vikheim» arbeidet i egga vest av Moskenes i dybder fra 60 til 135 favner. Mens «Vitamin» arbeidet lenger nord omtrent NV av Moskenes i dybder på 70 til 130 favner. «Vikheim» hadde tildels gode fangster med opp til 80 kg. pr. stamp, herav 60 % skrei. De hadde også bra registreringer. «Vitamin» hadde derimot dårlig resultat med vel $\frac{1}{2}$ kasse pr. stamp som beste resultat og hovedsaklig brosme.

Været var fortsatt dårlig. Den 15. februar «Vikheim» som hadde egnet 44 stamper satte disse i Vestfjorden midtveis mellom Måløy, Skarholmen og Lofotodden, men resultatet ble bare 3 kasser torsk og 6 kasser blandingsfisk. Forsøket var gjort i forståelse med oppsynet. Den 17. februar gikk fartøyene igjen ut. Det ble gjort 4 trekninger å 40–50 stamper pr. båt i området mellom posisjonene N. $67^{\circ}10'$ O. $11^{\circ}00'$ og N. $68^{\circ}20'$ O. $12^{\circ}00'$. Det var tildels værhindring og til sist full SV storm så fartøyene måtte lense unna og gikk inn til

Gavlfjorden. De fikk en del overvannskader og gikk til Tromsø og Lysnes for levering av fangstene som var ca. 7000 kg. pr. fartøy. Skadene ble så reparert. De hadde også en del redskapstap. Det var nå mer skrei i fangstene, ca. 50 %.

Den 27. februar bedret været seg og fartøyene gikk ut igjen. Det ble fisket langs egga og inn over banken fra NV av Litløy til Vest av Værøy. Fisket var ujevnt med beste resultat i egga rett vest av Moskenesøy i dybder på 80—90 favner med fangster på ca. 1½ kasse pr. stamp. Beste resultat fikk man når linene ble satt etter midnatt. Det var nå også mer skrei med opp til 70 % skrei i fangstene. Fangstene levert 6. mars.

Den 8. mars til 14. mars. Fartøyene gikk ut og hadde nå fått frossen storsild til agn. Det ble fisket i egga NV for Moskenes, men da det kom 20—30 trålere måtte man trekke mer innover banken. Fisket var tildels meget bra, med beste resultat på morgensett, d.v.s. linene ble satt mellom kl. 03.00 og 06.00 om morgenen. Det var nå også overveiende skrei i fangstene.

16. mars arbeidet i samme område som siste tur, men forholdene er ikke så bra lenger. Trålerne har trukket inn over banken og arbeider mer spredt. Dette i forbindelse med nedbør og dårlig sikt hemmer fisket. Fisken begynte etter hvert å gå høyere i sjøen og tok ikke i på linene.

Fartøyene sluttet av fisket henholdsvis 2. og 4. april og forsøkene ble innstillet.

Nedenstående fangstrapport viser resultatet av fisket.

Konklusjon.

Ved bedømmelsen av resultatet må det tas hensyn til at det de første sjøvær var meget dårlig vær. Under slike forhold viser det seg at man mister meget fisk under trekkingen idet torsken på dette felt er uvanlig stor med en gjennomsnittsvekt på over 6 kg.

Resultatet av fisket de tre år det har vært drevet synes så tyde på at man i tiden medio februar til slutten av mars skal kunne drive regningssvarende linefiske på Røstbanken.

Fangstrapport m/k «Vitamin»

Dato	Fra posisjon		Setteretn.	Dybder	Antall stamper	Fangst kasser
<i>Sjøvær 1.</i>						
25/1	N.68°15'	0.11°30'	N.V.	60—75 fv.	55	35
26/1	N.68°07'	0.10°07'	N.N.O.	125—100 -	55	38

Dato	Fra posisjon		Setteretn.	Dybder	Antall stamper	Fangst kasser
26/1	N.68°10'	0.12°35'	Nord	100— 85 -	30	10
27/1	N.68°04'	0.12°40'	Nord	70— 80 -	55	20
28/1	N.67°40'	0.11°15'	S.O.	80— 85 -	55	25
					250 st.	128 ks.

Leveret i Stamsund 8.743 kg fisk hvorav 1.856 kg torsk, 4.284 kg brosme og 2.312 kg lange.

Sjøvær 2.

6/2	N.67°50'	0.11°40'	S.O.	90— 80 fv.	40	5
6/2	N.68°10'	0.10°45'	N.O.	160— 130 -	40	25
7/2	N.68°10'	0.10°50'	N.O.	100— 105 -	70	40
8/2	N.67°50'	0.12°00'	S.V.	70— 80 -	50	15
					200 st.	85 ks.

Leveret i Stamsund 5.848 kg hvorav 2.170 kg torsk 2.320 kg brosme og 1.190 kg lange.

Sjøvær 3.

17/2	N.67°10'	0.11°00'	Vest	100— 110 fv.	50	27
18/2	N.68°15'	0.12°10'	Vest	70— 80 -	50	23
19/2	N.68°25'	0.12°00'	Ost	110— 75 -	50	34
21/2	N.68°20'	0.11°20'	Syd	80 -	50	24
					200 st.	108 ks.

Leveret i Tromsø 6.644 kg hvorav 3.294 kg torsk 2.250 kg brosme og 800 kg lange.

Sjøvær 4.

27/2	N.68°30'	0.12°00'	Syd	110— 80 fv.	50	27
28/2	N.68°15'	0.11°00'	S.W.	80— 70 -	50	46
1/3	N.68°10'	0.10°55'	V.	80— 90	60	40
2/3	N.68°10'	0.10°40'	V.	110— 90 -	60	50 ¹
3/3	N.68°05'	0.10°35'	S.S.V.	90 -	30	25
4/3	N.68°05'	0.10°30'	S.V.	90— 80 -	30	48
4/3	N.68°05'	0.10°30'	S.	90 -	30	15
5/3	N.68°05'	0.10°30'	S.V.	90 -	60	56
					370 st.	307 ks.

¹ 12 stamper tapt.

Leveret i Stamsund 17.995 kg hvorav torsk 12.300 kg brosme 3.055 kg og lange 2.340 kg.

Sjøvær 5.

8/3	N.68°15'	0.11°00'	N.O.	90 fv.	60	91
9/3	N.68°15'	0.11°05'	S.V.	90 -	55	81
10/3	N.68°10'	0.11°00'	Syd	90 -	55	80
11/3	N.68°05'	0.11°05'	Syd	90 -	60	40
12/3	N.67°50'	0.10°50'	S.V.	90— 100 -	60	40

Dato	Fra posisjon		Setteretn.	Dybder	Antall stamper	Fangst kasser
13/3	N.68°15'	0.11°10'	S.V.	90—100 -	60	60
14/3	N.68°20'	0.11°20'	Syd	85—100 -	80	50
					430 st.	442 ks.

Lever i Stamsund 30.054 kg hvorav torsk 20.900 kg brosme 4.336 kg og lange 4.528 kg.

Sjøvær 6.

19/3	N.67°55'	0.11°10'	Vest	90—100 fv.	30	10
20/3	N.67°55'	0.11°00'	VSV	90 -	60	30
20/3	N.67°50'	0.11°15'	Nord	90—80 -	50	30
21/3	N.67°40'	0.11°10'	S.V.	90—85 -	60	38
22/3	N.67°50'	0.10°20'	V.S.V.	90—120 -	50	30
23/3	N.67°55'	0.10°10'	N.V.	90—110 -	36	30
24/3	N.67°50'	0.10°10'	S.S.V.	100—130 -	60	50
24/3	N.67°45'	0.10°05'	Syd	90—110	60	50
25/3	N.67°45'	0.10°10'	S.S.V.	110 -	60	20
					466 st.	288 ks.

Lever i Stamsund 19.288 kg fisk hvorav torsk 3.648 kg., brosme 7.680 kg og lange 7.680 kg.

Sjøvær 7.

28/3	N.67°50'	0.11°45'	N.O.	90 -	60	23
29/3	N.67°45'	0.11°55'	Nord	80 -	70	60
30/3	N.67°40'	0.11°45'	N.V.	80—90 -	70	45
31/3	N.67°55'	0.11°50'	N.V.	80	30	10
31/3	N.67°55'	0.11°50'	Nord	80—120 -	70	20
1/4	N.68°10'	0.12°00'	Nord	80—90 -	70	5
					370 st.	163 ks.

Lever i Stamsund 11.382 kg hvorav torsk 2.560 kg, brosme 4.760 kg og lange 4.022 kg.
Total fangst 99.954 kg fisk til en verdi av *kr.* 92.864,79.

Fangstrapport M/K «Vikheim».

Dato	Fra posisjon		Setteretn.	Dybder	Antall stamper	Antall ks. à 60 kg
25/1	N.68°29'	0.12°14'	NO-SO	105—65 fv.	60	42
25/1	N.68°34'	0.12°14'	Nord	120—140 -	10	
26/1	N.68°29'	0.12°20'	O—NO	75—80 -	60	25
27/1	N.68°32'	0.12°01'	S.W.	150 -	6	0
27/1	N.68°47'	0.13°11'	O—NO—O	60—200 -	60	45
					196 st.	112 ks.

Lever i Stamsund 7.304 kg, hvorav torsk 6.924 kg.

Dato	Fra posisjon		Setteretn.	Dybder	Antall stamper	Antall ks. à 60 kg.
<i>Sjøvær 2.</i>						
6/2	N.67°45'	0.11°30'	OSO	75— 80 fv.	44	22
6/2	N.67°53'	0.10°22'	SO	135—100 -	44	50
7/2	N.67°45'	0.10°20'	N—NNO	105—100 -	54	55
8/2	N.67°45'	0.10°20'	SSO	95—100 -	12	
8/2	N.67°42'	0.11°52'	SV	80— 60 -	50	22
					204 st.	149 ks.

Leveret i Stamsund 9.744 kg hvorav torsk 6.475 kg og brosme 2.700 kg.

Sjøvær 3 og 4.

15/2	N.67°50'	0.13°35'	SV—S	90—130 fv.	44	9
17/2	N.67°10'	0.11°10'	ONO	90—110 -	44	24
18/2	N.68°20'	0.12°35'	Vest	70— 80 -	40	23
19/2	N.68°17'	0.11°00'	Ost	120— 70 -	42	30 ¹
21/2	N.68°15'	0.11°00'	SSV	70— 90 -	42	40 ²
					— 13	
					199 st.	136 ks.

¹ Stiv nordkuling mistet 5 stamper line.

² Sterk SV kuling mistet 8 stamper line.

Leveret Lysnes 7.652 kg hvorav 4.100 kg torsk og 2.600 kg brosme.

Sjøvær 5.

27/2	N.68°44'	0.12°50'	NV	70 fv.	30	9
27/2	N.68°32'	0.12°04'	SV	100— 60 -	44	31
28/2	N.68°20'	0.11°25'	SV	70— 95 -	44	50
1/3	N.68°20'	0.11°25'	Ost	80 -	20	
1/3	N.68°16'	0.11°20'	VSV	75— 95	40	24
1/3	N.68°16'	0.11°20'	SSO	80 -	12	8
3/3	N.67°33'	0.11°05'	VNV	80 -	40	34
3/3	N.67°40'	0.11°01'	Syd	90— 70 -	40	20
3/3	N.67°40'	0.11°01'	Syd	90— 70 -	15	8
3/3	N.66°59'	0.11°08'	VSV	100—130	40	12
					325 st.	196 ks.

Leveret i Stamsund 14.063 kg hvorav torsk 9.072 og brosme 4.540 kg. Det var tildels dårlig agn.

Sjøvær 6.

8/3	N.68°15'	0.11°03'	ONO	80— 90 fv.	73	110
9/3	N.68°17'	0.11°02'	SSV	80—100 -	67	69 ¹
10/3	N.68°16'	0.11°04'	SV	85— 95 -	58	95
11/3	N.67°14'	0.11°04'	NNV	85—100 -	60	45

Dato	Fra posisjon		Setteretn.	Dybder	Antall stamper	Antall ks. à 60 kg
12/3	N.67°57'	0.10°57'	SV	80—120 -	60	45
13/3	N.68°25'	0.11°20'	SV	80— 85 -	50	40
13/3	N.68°25'	0.11°20'	Vest	75 -	27	0 ²
					382 st.	404 ks.

¹ 9 stamper line tapt.

² 4 stamper line tapt.

Leveret i Stamsund 31.211 kg hvorav torsk 27.162 kg og brosme 3.800 kg.

Sjøvær 7.

16/3	N.68°10'	0.10°55'	SSO	80— 95 fv.	60	25
17/3	N.67°45'	0.11°10'	SV	70— 85 -	60	25
18/3	N.68°22'	0.11°35'	SV	80— 85 -	60	40
19/3	N.68°25'	0.10°50'	SSV	100— 80 -	60	5
19/3	N.67°52'	0.11°10'	SV—V	100— 90 -	60	25
20/3	N.67°59'	0.11°15'	SV—V	100—115 -	60	25
					360 st.	145 ks.

Leveret i Stamsund 14.018 kg hvorav torsk 6.684 kg og brosme 7.100 kg.

Sjøvær 8.

25/3	N.67°10'	0.10°12'	O—NO	130—150 -	60	8
26/3	N.67°24'	0.10°29'	S—SV	80—110 -	60	23
26/3	N.67°32'	0.10°28'	ONO	80— 90 -	60	18
27/3	N.67°30'	0.11°40'	NNO	70— 75 -	60	8
28/3	N.67°40'	0.10°40'	SV	85—100 -	60	25

Sjøvær 9.

2/3	N.68°17'	0.11°00'	Ost	80 -	60	0
4/3	N.68°08'	0.11°10'	SV	65— 90 -	60	10
					420 st.	92 ks.

Leveret i Stamsund 8.094 kg hvorav torsk 2.522 kg og brosme 8.094 kg. Total fangst 93.068 kg til en verdi av kr. 87.463,17.

FORSØKSFISKE MED BANKLINER VEST AV IRLAND—FÆRØYANE MED
M/S «ANNA G.» i 1962

Av konsulent VERMUND DAHL og STEINAR HARALDSVIK

Høsten 1961 ble det av Vintersildutvalget avgitt en innstilling som bl. a. pekte på ønskeligheten av å undersøke fiskemulighetene i nye farvann. I denne forbindelse ble nevnt en kartlegning av forekomstene av lange, brosme og kveite i havområdet vest for Irland — Færøyane. Ved bidrag gjennom Fiskerinæringens Forskningsfond ble det foretatt 2 tokter til dette området sommeren 1962. Til fiskeforsøkene ble leiet m/s «Anna G.». Den første tur ble gjort i tiden 7—28 mai til farvannet vest av Irland. Den andre turen foregikk i tiden 4.—26. juni til farvannet vest av Hebridene—Færøyane. De lokaliteter hvor prøvefiske med liner ble foretatt er vist i figur 1.

FØRSTE TUR

Planen gikk ut på å prøvefiske med line i området rundt «Porcupine bank», som ligger ca. 170 n. mil vest av Irland, for å utforske forekomstene av lange og brosme i dette området.

Fartøyet ble ført av Harald Vindenes, med Einar Kvalsvik som fiskerileder og Steinar Haraldsvik som observatør fra Havforskningsinstituttet.

M/S«Anna G.» gikk fra Bergen den 7. mai. Vi brukte litt over tre døgn på overfarten. Det ble ialt utført 35 fiskeforsøk fordelt på 9 forskjellige områder (nr. I—IX i fig.). Beliggenheten av områdene og fiskestasjonene vil fremgå av kartet. Det ble fisket på dybder varierende fra 135—335 favner, og linene sto ute i ca. 2—3 timer.

Værforholdene var under første del av toktet ideelle, men den 16. mai satte det inn med dårlig vær, og vi måtte avbryte våre undersøkelser som da foregikk i området V. En av mannskapet var blitt syk og vi gikk derfor inn til Cork i Irland for å søke lege.

Den 18. mai ble det kastet en stubb like syd for Kinsale (område IX) på 47—48 favners dyp. Dette området lå utenfor forsøksfeltet, men da linene var klargjort før vi dro inn til land, måtte vi bruke disse før agnet ble for gammelt. Resultatet her var negativt. Samme kveld fikk vi problemer med fryseriet, og gikk inn til Queenstow nfor å utbedre skaden.

Under siste del av toktet var det igjen ideelle værforhold, og vi arbeidet oss nordover eggakanten gjennom områdene VIII, VII og VI. Undersøkelsene ble avsluttet i området I igjen med stasjonene 28—35.

M/S «Anna G.» gikk fra feltet den 25. mai og ankom Bergen den 28. mai.

Fiskeforsøkene i de forskjellige områdene ga følgende resultat:

Område I. Den 10., 24. og 25. mai ble det her fisket med 10 stubber (à 10 liner) på dyp 189–335 favner. Bunnforholdene var meget dårlige, sannsynligvis korallbunn, og vi mistet i alt $34\frac{1}{2}$ line i dette området. Fangsten ble 98 lange (65–138 cm. $\bar{L} = 103,7$ cm.) 253 brosme (50–83 cm. $\bar{L} = 64,4$ cm).

Område II. Her ble det den 11., 12. og 13. mai fisket med 9 stubber satt på forskjellige dybder mellom 135 og 285 favner. Også i dette området var det dårlige bunnforhold og vi mistet 13 liner. Fangsten ble 186 lange (69–152 cm. $\bar{L} = 108,7$ cm.), 194 brosme (50–76 cm $\bar{L} = 66,5$ cm) og 1 kveite (89 cm).

Område III. Den 13. og 14. mai ble det her fisket med 5 stubber på dyp varierende fra 140 til 240 favner. Fangsten ble bare 17 lange (78–127 cm $\bar{L} = 109,6$ cm), 14 brosmes (56–75 cm $\bar{L} = 67,1$ cm) og 1 kveite (98 cm). 2 liner var slitt av.

Område IV. I dette området ble fisket med 2 stubber den 15. mai på dyp mellom 220–250 favner. Fangsten ble 13 lange (91–127 cm $\bar{L} = 102,0$ cm) og 10 brosmes (60–74 cm $\bar{L} = 66,3$ cm). Vi mistet her $2\frac{1}{2}$ line.

Område V. Her ble det bare fisket med 1 stubb den 15. mai på dyp 207–220 favner. Fangsten ble 1 lange (104 cm) og 2 brosmes (64–68 cm $\bar{L} = 66$ cm).

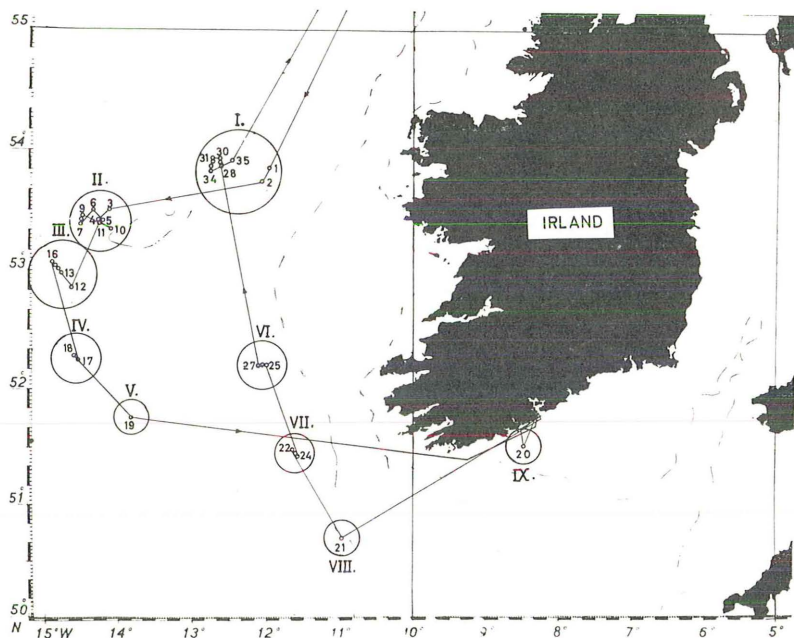
Område VI. 23. mai fisket vi her med 3 stubber på dyp 150–197 favner. Fangsten ble bare 2 lange 109 og 87 cm $L = 98,0$ cm).

Område VII. Det ble fisket med 3 stubber i dette område den 22. mai på dyp fra 158 til 232 favner. Fangsten ble 69 lange (66–118 cm $\bar{L} = 92,6$ cm).

Område VIII. Her ble det den 21. mai fisket med 1 stubb, dyp 182–193 favner. Fangst: 1 lange (112 cm).

Område IX. I dette område forsøkte vi med 1 stubb den 18. mai på dyp 47–48 favner. Vi fikk ingen fangst.

Det er tydelig at forekomstene av lange og brosme var minimale i disse områdene vest av Irland, og særlig var den sørlige del av forsøksfeltet fri for fisk. På N og NV siden av «Porcupine bank» var der muligens noe fisk til stede, og vi konsentrerte våre undersøkelser i disse områdene (I + II). Men her var igjen bunnforholdene meget vanskelige. Vi mistet mange liner, sannsynligvis på grunn av hard korallbunn. Særlig i område I var bunnen slik at den ikke egnet seg for bruk av liner. Bunnforholdene i de andre områdene (II–IX) var stort sett gode.

Under fiskeforsøkene fikk vi en del skater. Disse var hovedsakelig sandskater, samt noen stor- og nebbskater. Skatevingene ble frosset. Vi fikk dessuten en god del haifisk som svarthå og rødhai, mens hâgjelen dominerte i antall. Fangsten på 26 fiskestasjoner ble lengdemålt.

Utbyttet av turen ble ca. 1500 kg. saltet lange og brosme.

Det synes vanskelig å trekke noen slutning ut fra de foretatte forsøk vest av Irland, da det er stor spredning på fiskeområdene og få fiskestasjoner i en del av områdene. Men forsøkene tyder i all fall på at det på denne årstiden ikke var muligheter for å drive et økonomisk linefiske i dette området.

ANNEN TUR

Planen gikk ut på å prøvefiske med line på Rosemary Bank, George Bligh Bank, Bill Baily Bank og Lousi Bank som alle ligger i området vest for Hebridene—Færøyane. Einar Kvalsvik var fiskerileder og fiskerikonsulent Vemund Dahl var observatør fra Fiskeridirektoratet. Lineutstyret besto dels av kveiteliner, dels av torskeliner.

M/S «Anna G.» gikk ut fra Bergen 4. juni med ankomst til feltet 7. juni. I alt ble det utført 25 linesetninger på 4 forskjellige banker (A.B.C.D. i fig.) Beliggenheten av fiskeplassene vil fremgå av kartet.

Været holdt seg pent til midt i juni, da det ble 3 dagers kuling og fartøyet måtte bakke på været. Været spaknet 17. juni, og fisket kunne gjenopptas. Men så ble en mann skadet ombord etter et fall i fryserommet og fartøyet gikk til Færøyane. Samtidig ble det kuling igjen og fiskeforsøkene kunne ikke gjenopptas før 21. juni. Siste stubb ble satt 23. juni, og fartøyet returnerte til Bergen.

Fiskeforsøkene på de forskjellige banker ga følgende resultat:

Rosemary Bank. Den 7. og 8. juni ble her fisket med 6 stubber (à 10 liner) på dyp 265—345 favner. Under trekningen ble 3 liner avsluttet, og vi mistet 9½ line. De øvrige 3 setninger sto bra på botn. Fangsten ble i alt 26 lange, 253 brosmer og 6 kveiter.

Den 12. og 13. juni ble det fisket med 5 stubber på dyp 218—355 favner. Under trekningen slet vi av 5 stubber og mistet 8 liner. Fangst: 14 lange, 103 brosme og 2 kveiter.

På Rosemary Bank var det forsøkt med i alt 11 stubber på forskjellige dybder. Vi betraktet nå denne bank for bra undersøkt. Det var ikke funnet slike fiskeforekomster at vi kan tilrå noen å gå dit.

George Bligh Bank. Den 14. juni kjører vi rundt banken og lodder opp. Vinden friskner utover dagen til NNV stiv kuling. Vi blir liggende og bakker på været til 17. juni da vi setter en linestubb. Her var det korallbunn, vi slet av stubben ved begge ender og mistet 8 liner. Fangsten ble bare 4 brosmer.

Bill Baily Bank. Vi kom til Bill Baily Bank som ligger sydvest av Færøyane den 21. juni. Her ble fisket med i alt 8 stubber satt på forskjellige dybder mellom 132 og 200 favner. Det var stort sett bra bunforhold, men til dels tung strøm. Fangsten ble i alt 29 langer, 669 brosmer og 12 kveiter. Også på denne bank slet vi av stubben flere ganger og mistet 8 liner. Linene var stort sett litt for smekker.

Lousi Bank. På denne banken ble det forsøkt med 5 stubber den 23. juni. Det ble fisket på dybder 165—200 favner. Her var bra bunnforhold og nokså flatt. Vi slet av bare en stubb, men mistet ingen liner. Fangsten på de 5 stubber ble 346 store brosmer og 50 kveiter, som var småfallen.

Hermed ble annen tur avsluttet. Under turen var det til dels dårlige forhold med ruskevær og tung strøm slik at den effektive fiske-tid ble sterkt redusert. Da vi hadde liten tid til rådighet var det kun Rosemary Bank og Bill Baily Bank som ble noenlunde skikkelig undersøkt. Det beste resultat ble oppnådd på Lousi Bank, og vi antar at det muligens kan finnes brukbare forekomster av brosme og kveite i dette området.

DIVERSE 1962

FORSØKSFISKET ETTER LODDE I BARENTSHAVET AUGUST— SEPTEMBER 1962

Av havforsker STEINAR OLSEN

TOKTBESKRIVELSE

I likhet med sommeren 1961 ble det etter forslag fra Fiskeridir-
ektoratets Havforskningsinstitutt i august/september 1962 utført et
forsøksfiske etter lodde i Barentshavet. Forsøket, som varte fra 21.
august til 19. september, ble drevet med snurperen M/S «Torris» og
med Svein Torrisen og Odd Torrisen, Halså i Helgeland, som hen-
holdsvis bas og skipper. Stud. real. Per Solemdal var observatør for
Havforskningsinstituttet under hele toktet, og havforsker Steinar
Olsen kom ombord den 2. september for å være med de siste to
ukene, etter å ha avsluttet loddeundersøkelsene i området med F/F
«G. O. Sars».

På grunn av de russiske flåtemanøvrer og kjernefysiske forsøk som
sperret av havområdet østenfor $35^{\circ}30'$ Ø.L. fra og med 5. august
hadde en i år bare områdene ved Bjørnøya og Hopen til rådighet. Det
var dessuten særlig vanskelige isforhold dette året, noe som gjorde
navigeringen i Hopenområdet vanskelig og umuliggjorde en under-
søkelse av farvannene lenger nord.

Sør og øst av Bjørnøya var der allerede tidlig på sommeren blitt
observert loddeforekomster og helt fram til tredje uke i august var der
lodde i fisken på Fingerbanken øst av Bjørnøya. «Torris» ble derfor
dirigert til å begynne leitingen her og fortsatte nordover langs bakke-
kanten mot Hopen. Øst av Hopen, fra bakkekanten og øst til 34-
graden hadde da «G. O. Sars» funnet mer eller mindre spredte fore-
komster, men bare sjelden stimer som var tett nok og som sto slik at
det kunne være verdt å forsøke med snurpenot.

«Torris» fant ikke brukbare forhold på Bjørnøybankene og fort-
satte leitingen i Hopområdet. Den 27. august ble det funnet et om-
råde ca. 60 n. mil øst av Hopen ($76^{\circ}30'$ N — $29^{\circ}20'$ Ø) der det var
mange bra stimer som sto høyt i sjøen. Været var bra og på fem kast
ble det tatt ca. 2000 hl. Det største var på ca. 800 hl, og lodda var for-

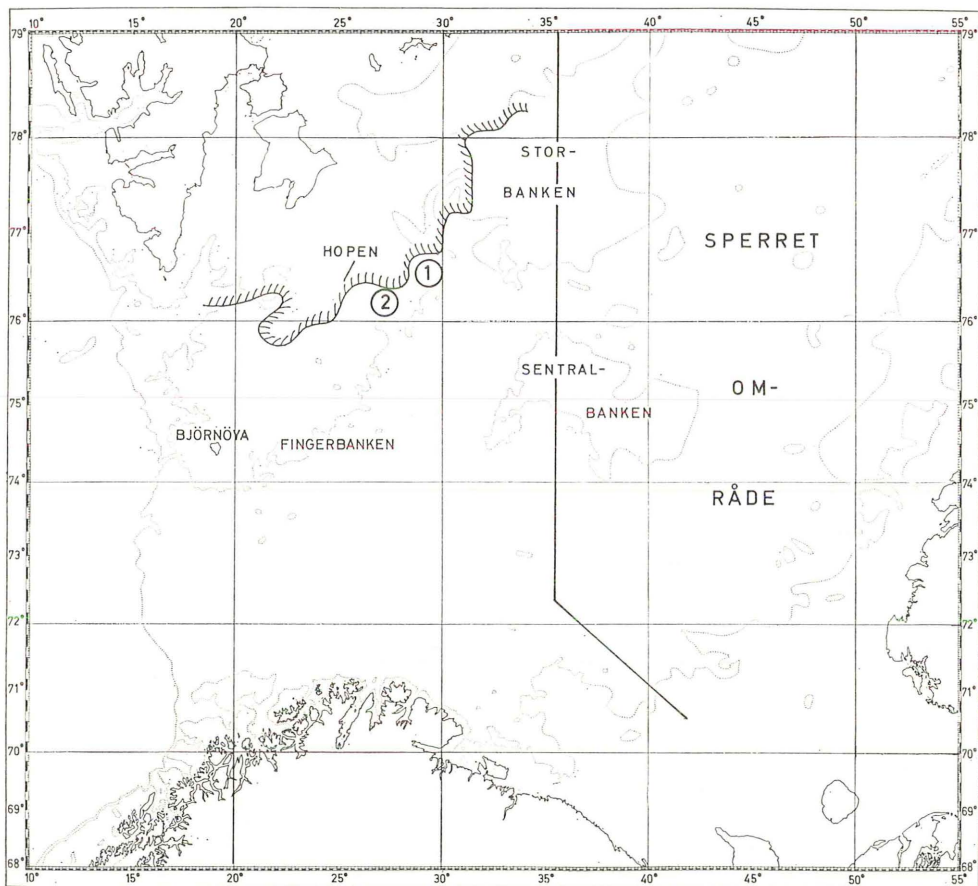

Fig. 1. Kart over Barentshavet med grensene for det avsperrerte område og isgrensen (skravert) i slutten av august 1962. De små sirlkene angit fangstlokalitetene på henholdsvis første og andre tur med M/S «Torris».

holdsvis lett å arbeide med. Dagen etter, da «G. O. Sars», som hadde vært en tur vest av Hopen var kommet til, ble det gjort ennå et kast, men vinden var nå frisknet, nota revnet og fangsten gikk tapt. Det ble i løpet av ettermiddagen registrert flere brukbare loddestimer, men det var ikke arbeidsvær og kursen ble lagt for Tromsø der 2048 hl ble utlosset den 1. september. Denne lasten som besto av modnende, men forholdsvis små lodde, inneholdt ca. 14 pst. fett.

På andre tur ble det etter kort tids leiting funnet brukbare loddeforekomster i et område 15–30 n. mil SO av Hopen. Stimene var her mindre enn på første tur, men til gjengjeld var lodda gjennomgående

større og tydeligvis feitere. Det syntes som den sto spredt eller holdt seg dypere nede om dagen, slik at det var fangstforhold bare om kvelden og natta og tidlig på morgenen. Den 5., 6. og 7. september ble det i dette området gjort tils. 10 kast med en samlet fangst på omkring 1900 hl. Største kast var på ca. 400 hl. Været var hele tiden på grensen av brukbart fangstvær, og dagene 8.—10. september ble det søkt ly i le av Hopen eller drivisen i påvente av bedre vær. Den 11. september hadde vinden løyet noe og leitingen ble gjenopptatt i samme område og videre langs bakkekanten nordøstover. Det ble bare funnet enkelte småstimer som sto forholdsvis dypt. Da vinden frisknet på igjen og lasten sytes å være gått i oppløsning i faretruende grad, ble det besluttet å avbryte toktet og kursen ble lagt for Honningsvåg.

Under overflaten sprang to planker i langskipsskottet. Skuta fikk slagside til styrbord og det meste av lasten måtte derfor losses overbord. Ved ankomsten til Honningsvåg den 13. september ble det gjenværende, 566 hl, levert til Sild- og Fiskeindustri A/S.

Utbyttet av vel tre ukers drift ble altså nærmere 4000 hl lodde til en samlet verdi av 95—100 000 kr. Under toktet ble det dessuten samlet inn et omfangsrikt materiale til bruk for Havforskningsinstituttets undersøkelser og det ble merket 1200 stk. lodde SO av Hopen.

MULIGHETENE FOR ET HAVFISKE ETTER LODDE

Hensikten med disse forsøkene var å undersøke mulighetene for et kommersielt fiske etter lodde ute i havet om sommeren. På denne tid av året er lodda forholdsvis feit og sildeoljefabrikkene i Troms og Finnmark har vanligvis liten tilførsel av råstoff. Bortsett fra de par siste årene har dessuten august og september måneder vært ei tid med små fangstmuligheter for en del av sildeflåten. Både sildoljeindustrien og sildefiskerne var således interessert i å få i gang et nytt fiske, og en hadde grunn til å anta at det ville kunne gi et industriråstoff av god kvalitet.

De spørsmål som en måtte ha svar på var derfor: 1) om lodda kunne finnes i slike konsentrasjoner at den kunne gi grunnlag for et regningssvarende fiske i en kortere eller lengre sesong og 2) om den kunne fanges i industrimålestokk med de metoder og fartøytyper som er tilgjengelig i dag.

LODDAS UTBREDELSE, MENGDEFORHOLD OSV.

Det første spørsmålet kan naturlig deles i to. For det første har en det mer generelle problemkompleks om loddas utbredelse og vandringer, mengdeforhold osv., som en ikke kan vente at tre års

undersøkelser kan gi noe uttømmende svar på. De undersøkelser av lodda som Havforskningsinstituttet driver tar bl. a. sikte på å skaffe mer kunnskap om disse tingene, og de foreløpige resultater som en er kommet fram til, og som kan ha direkte interesse i denne forbindelse, kan i korthet oppsummeres slik: — Der forekommer betydelige vekslinger i mengden av lodde, hovedsakelig som en følge av variasjoner i rekrutteringen. Loddas livforløp er kort og variasjonene i årsklassenes relative styrke vil derfor ha en mer akutt virkning på loddefisket enn f. eks. fisket etter kjønnsmoden sild. Disse problemene har imidlertid i alle fiskerier og særlig der fisket er basert på en eller noen ganske få aldersgrupper av fisk, slik som i små- og feitsildfisket, brislingfisket, vårtorskfisket i Finnmark osv. Utenom gytetida finnes lodda i det nordlige og østlige Barentshav. Den er da på næringsvandring og om sommeren og høsten kan en finne den konsentrert i områder med gode åteforhold. Slike områder finner en gjerne der to vanntyper møtes, og dette gir grunnlag for en mer planmessig leting etter loddekonsentrasjoner basert på kjennskap til de generelle hydrografiske forhold. Således ble det både i 1960 og i 1962 funnet konsentrasjoner av lodde i grenseområdene mellom kaldere og varmere vann. I 1961 kunne en derimot vanskelig påvise noen slik sammenheng mellom loddas utbredelse og temperaturfordelingen. Denne sommeren var det imidlertid stor innstrømning av varmt vann i Barentshavet og det er sannsynlig at dette medførte en kraftig forskyvning av loddas vanlige utbredelsesområde mot nord og nord-øst og dårlige åteforhold. Den lodda som ble fanget under forsøksfisket var forholdsvis mager og det er tydelig at veksten hos lodda i 1961 var atskillig dårligere enn i de andre år det finnes materiale for. En annen årsak til det mindre utbytte av forsøkene sommeren 1961 var at 1958-årsklassen, som da gikk i sitt fjerde år og utgjorde hovedmengden av storlodka, etter alt å dømme er en relativt svak årsklasse, i alle tilfelle mye svakere enn de tallrike årsklassene fra 1957 og 1956. De observasjoner en har for årsklassene som kom til i 1959 og 1960 tyder på at disse også er bedre enn 1958-årsklassen, men når det gjelder rekrutteringen i 1961 og 1962 har en svært få holdepunkter. Den gjennomsnittlige rekruttering for årene 1956—60 ligger altså på et betydelig høyere nivå enn i 1958, og en kan kanskje ut fra dette slutte at bestanden av storlodde «normalt» er bedre enn den var sommeren 1961. De hydrografiske forhold denne sommeren var heller ikke typiske, og en må derfor kunne regne med at miljøforholdene i de fleste år vil være gunstigere for en konsentrasjon av lodde i vestligere og sydligere områder.

LOKAL OPPTREDEN, TILGJENGELIGHET FOR FISKE

Når det gjelder loddas lokale opptreden om sommeren og høsten, så har en ikke tilstrekkelig grunnlag for å stille opp et generelt gyldig atferdsmønster, men de observasjoner som er gjort gir likevel visse holdepunkter. I september 1960 fant en både store og små stimer i alle dyp, men der syntes å være en viss tendens til slørdannelse i de øvre vannlag på den mørkeste tid av døgnet. De få gangene en kom opp i større loddekonsentrasjoner i august 1961 ble det også gjort registreringer av stimer av forskjellig størrelse i alle dyp. Dette året opplevde en dessuten at det var lett å miste kontakten med lodda uten at en kunne fastslå om det skyldtes at stimene løste seg opp og slo seg utover, eller at de vandret hurtig ut av området. Sist sommer syntes det som om forekomstene var mer stabile, og det ble som nevnt tidligere fisket i flere dager på rad i samme lokalitet. I begynnelsen av september var der dessuten en markert døgnrytme i loddas opptreden.

I alle de tre år undersøkelsene har vært drevet ble det således funnet lodde som sto lagelig til for fangst med snurpenot. Hyppigheten og stabiliteten av slike forekomster er etter alt å dømme betinget av de totale mengdeforhold og åteforholdene, og sommeren 1961 utmerket seg i så måte med få og spredte drivverdige forekomster og liten stabilitet. I denne forbindelse bør det imidlertid påpekes at de havområder som det har vært aktuelt å undersøke er store, og da asdicforholdene på denne årstid er dårlige, har det ikke vært mulig å finkjemme områdene i den grad det kunne vært ønskelig. Så lokalt som loddekonsentrasjonene kan opptre er det derfor nærmest et lykketreff om en med ett fartøy finner fram til de beste forekomstene. Mens «Torris» på siste tur arbeidet med forholdsvis små stimer SO av Hopen observerte f. eks. norske trålere betydelig større loddemengder bare 20–30 n. mil unna. Ved et regulært fiske med en liten flåte av fartøyer ville sjansene for å finn fram til de beste forekomstene, og ikke minst holde kontakten med dem, være mye større.

FANGSTMETODER OG FARTØYER, VÆRFORHOLD

Forskøkene har utvetydig vist at lodda også kan fanges ute i havet med de konvensjonelle metoder som brukes under fiske på kysten Sommeren 1961 var lodda riktignok tung å arbeide med og det ble ikke berget kast på over 400 hl, men dette er et problem som en i enkelte år også har under loddefisket på kysten. I likhet med

industrifisket etter sild ved Island vil imidlertid et havfiske etter lodda stille store krav til fartøy og utstyr, og med den vanlige metoden med to snurpedorrier er det bare de største og beste fartøyene som vil kunne komme på tale. Uhellet som skjedde med «Torris» under overfarten på siste tur, viser imidlertid at det selv med et fartøy av denne størrelse og standard lett kan gå galt under ugunstige forhold. Det bør derfor overveies om ikke fartøyer som skal drive fiske av dette slag må være utstyrt med tverrskipsskott eller tanker, slik at de også vil være sjødyktige med halv eller trekvart last ombord.

For øvrig kan en anta at værforholdene er den største hindring for utviklingen av et snurpefiske etter lodde i Barentshavet. I månedene august og september vil en normalt måtte regne med mange dager uten brukbart fangstvær for snurpefiske med dorrier. Hertil kommer vanskelighetene under overfarten med tunge snurpedorrier i davitene. En båt med hekknot og kraftblokk vil derimot ha større sjanse til å berge fangst under dårlige værforhold, og den er dessuten mer sjødyktig.

I 1961 deltok det også et trålfartøy i forsøksfisket. Resultatet ble ennå dårligere enn for snurperen, og det var bare stimer som sto nær bunnen som ga trålfangster av betydning, noe som i første rekke hang sammen med at den tråltipe som ble benyttet ikke er særlig effektiv for fangst av rent pelagiske forekomster. Noen virkelig effektiv og praktisk pelagisk enbåtstrål er vel heller ikke laget ennå, men der finnes andre typer som norske sildefiskere benytter med større hell. Om en med de redskaper av denne art som eksisterer i dag vil kunne drive et regningssvarende havfiske etter lodde er kanskje tvilsomt, men flytetral kan muligens benyttes som et supplement for en hekksnurper når værforholdene ikke tillater notfiske.

KONKLUSJON

Forsøksfisket i 1961 var lite vellykket med en samlet fangst på 2700 hl for snurperen og bare noen få hundre hl for tråleren. Som vi har sett var forholdene dette året ugunstige både når det gjaldt mengdene av fangbar lodde og loddas utbredelse og opptreden, og mesteparten av tida gikk med til ørkesløs leiting etter brukbare forekomster. Det er imidlertid grunn til å anta at en slik kombinasjon av ugunstige faktorer er heller uvanlig, og at en i gjennomsnitt må kunne regne med større loddemengder og mer fordelaktig utbredelse og opptreden av stimene.

På den andre siden kan en ikke uten videre si at forholdene i

1960 og 1962 var mer normale, de kan ha vært særlig gunstige, og var det også temmelig sikkert høsten 1960 når det gjaldt mengdene av lodde. Ved vurderingen av de forholdsvis gode resultater som ble oppnådd i løpet av tre ukers effektiv drift i 1962, må en imidlertid ta i betraktning de vanskelige isforhold, sperringen av de østlige områder av Barentshavet og det at resultatet ble oppnådd med ett enslig fartøy. Ut fra dette bør det kunne sluttet at der, i hvert fall i enkelte år, er muligheter for et regningsvarende havfiske etter lodde om sommeren.

FORSØKSFISKE ETTER MAKRELL MED M/K «VEABUEN» I FARVANNET
NORDOST OG OST AV FÆRØYANE OG OMRÅDET VEST AV SHETLAND
— ORKNØYENE TIL HEBRIDENE i 1962

Av havforsker ARNE REVHEIM

Det norske makrellfisket er basert på de forekomster som opptrer i Skagerak, Nordsjøen og mere sporadisk nordover langs Vestlandets kyststrøk. Vår utnyttelse av makrellforekomstene vest for Orkenøyene og i det sørøstre Norskehav har vært ubetydelig og mere tilfeldig.

En vet imidlertid fra egne observasjoner og opplysninger fra annet hold bl. a. fiskeristatistikken, at der opptrer store, drivverdige forekomster vest for de Britiske øyer.

Det er i første rekke fartøyer fra England, Skotland og Irland som fisker makrell i disse farvann. Av andre nasjoner er det i første rekke Frankrike som fisker makrell der, da i særlig grad i området sør av Irland, hvor franskmennene har ført iland atskillig mere makrell enn «hjemlandene».

En skal gi en kort statistisk oversikt over ilandført makrellkvanta i disse farvann, og viser til det gjengitte statistiske fiskerikart (fig. I) hvor de aktuelle områder i denne forbindelse er:

Område VI a: NW. kyst av Skotland, Nord-Irland.

Område VII b. c: W- kyst av Irland, Porcupine Bank.

Område VII g—k: Sydkyst av Irland.

Område VII a, f: Irskekysten—Bristolkanalen.

I tabellene I og II har en tatt med oppfisket kvanta makrell i disse områder fra 1947 til 1962. (Bull. Stat.) Tab. I viser hva Irland, Skot-

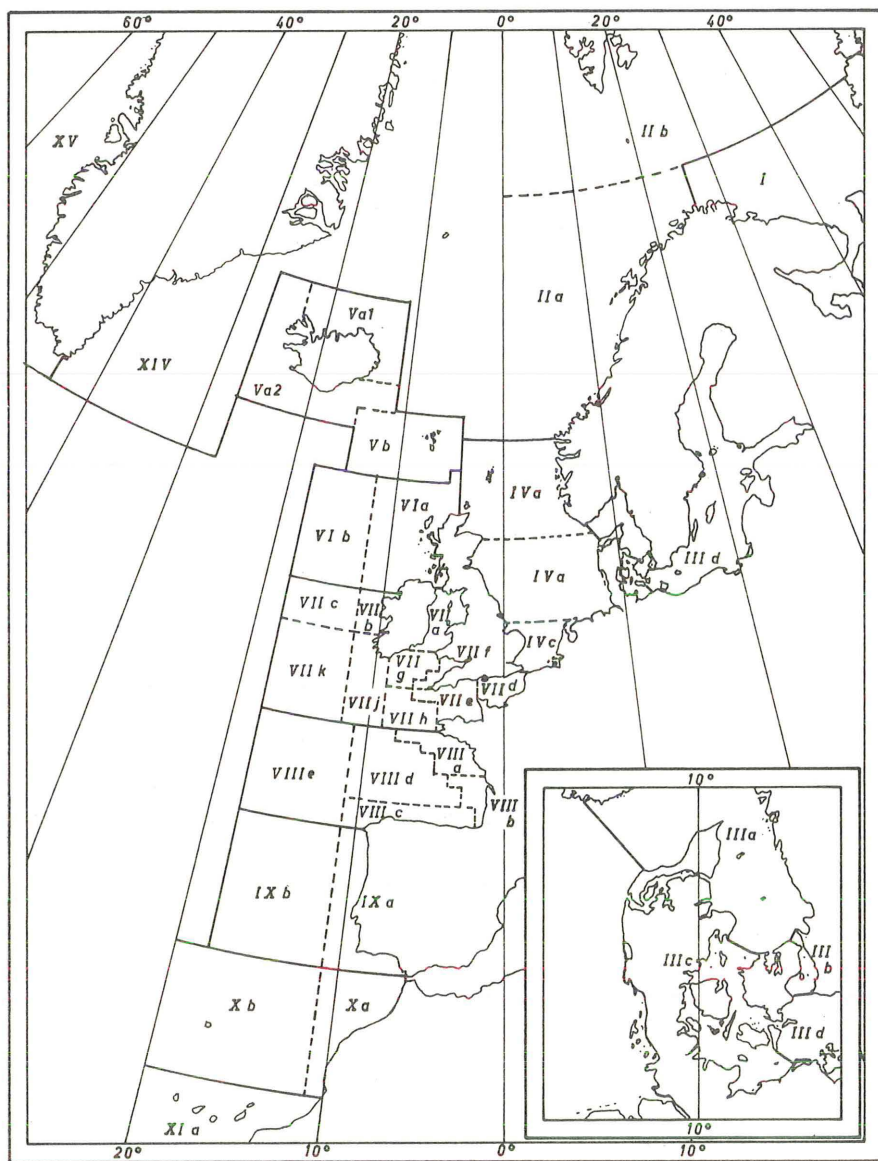

CHART OF STATISTICAL AREAS

Fig. 1. Statistisk fiskerikart. (Etter Bulletin Statistique des Pêches Maritimes).

Tab. I

Pr. 1000 kg	NW kyst av Scot. i N.Irland VI a				W-kyst av Irland, Porcupine- bank VII b, c			
	Ir.	Sc.	E.	Fr.	Ir.	Sc.	E.	Fr.
1947	141	751	61		141		22	
1948	154	893	529		138		29	
1949	203	377	688		86		57	
1950	84	297	356		37		26	
1951	135	1217	524		65		100	
1952	127	1663	972		93		108	
1953	148	1041	358		121		37	99
1954	163	1860	223		74		35	43
1955	148	1093	182		89		57	
1956	153	1325	135		24		44	72
1957	139	592	111		68		29	50
1958	165	921	115		139		18	832
1959	113	769	155		68		45	1464
1960	106	348	125	570	97		27	100
1961	119	1187	210	107	97	90*	40	506
1962	106	517	115	564	126	101*	34	605

	Sydkyst av Irland VII g-k				Irskesjøen—Bristol Kanal VII a, f			
	Ir.	Sc.	E.	Fr.	Ir.	Sc.	E.	Fr.
1947	1657		208	9487	5		28	
1948	7237		399	1490	95		137	
1949	927		828	14107	148		74	
1950	823		828	8041	48		34	18
1951	599		1043	12061	52		161	
1952	417		623	12729	14		76	
1953	465		233	3183	35		852	84
1954	481		1078	9427	20		60	282
1955	335		632	8677	6		165	221
1956	515		136	10070	+		88	290
1957	936		318	13603	3		203	183
1958	1470		171	10105	1		248	1392
1959	1101		278	14063	1		240	727
1960	1676		119	12536	7	2	241	422
1961	996		300	13366	8	1	535	812
1962	597		235	12589	8	5	675	1066

* Rockall

Tab. I Ir. Irland, Sc. Skotland, E. England, Fr. Frankrike.

Tab. II

pr. 1000 kg

År	A VI a	B VIIb, c	C VII g-k	D VII a, f	E (A+B+C + D)	F Det norske makrellfis- ket (makr. + pir)
1947	953	163	11,352	35	12,501	14,593
1948	1,576	167	9,126	232	11,101	13,023
1949	1,268	143	15,862	222	17,495	13,850
1950	737	63	9,692	100	10,592	10,360
1951	1,876	165	13,703	213	15,957	18,491
1952	2,762	201	13,769	90	16,822	19,558
1953	1,547	257	3,881	971	6,656	14,487
1954	2,246	152	10,986	362	13,746	11,078
1955	1,423	146	9,644	392	11,605	11,623
1956	1,613	140	10,721	378	12,852	13,529
1957	842	147	14,857	389	16,235	11,616
1958	1,201	989	11,746	1,641	15,577	14,591
1959	1,037	1,577	15,442	968	19,024	17,600
1960	1,149	224	14,331	672	16,376	19,737
1961	1,623	643	14,662	1,356	18,284	14,973
1962	1,302	765	13,421	1,754	17,242	16,521

land, England og Frankrike har fisket i de respektive områder. De tre førstnevnte land har hele tiden gjort seg gjeldende i område VI a, mens Frankrike først kommer til her i 1960. I tab. VII b, c, er det Irland og England som jevnt over har fisket, men med relativt små kvanta. Frankrike kommer med fra midten av 1950 årene og med større kvanta.

Syd for Irland, området VII g-k, har også Irland og England drevet fiske hvert år med sterkt varierende utbytte, mens Frankrike i dette område, unntatt 1948, har fisket opp det mangedobbelt av hva de to andre land har gjort der. Når det gjelder Irskesjøen og Bristolkanalen ser en av tab. I at også her er det irske utbyttet relativt beskjedent, det engelske noe bedre, mens derimot også her er det franske makrellfiske bedre enn de to andre lands fra midten av 1950-årene da franskmennene kom inn i bildet også her.

I tab. II har en ført opp det totale fangstutbyttet fra de nevnte områder for det samme tidsrom, rubrikkene A til D. I rubrikk E er ført totalen av A til D, mens en i rubrikk F til sammenligning har ført opp utbyttet av det norske makrellfiske i våre hjemlige farvann og kyststrøk for de samme årene. (I de norske oppgaver har en her slått sammen makrell og pir.) En sammenligning mellom rubrikk E og F viser at for årene som er ført opp til sammenligning, fisker vi i norske

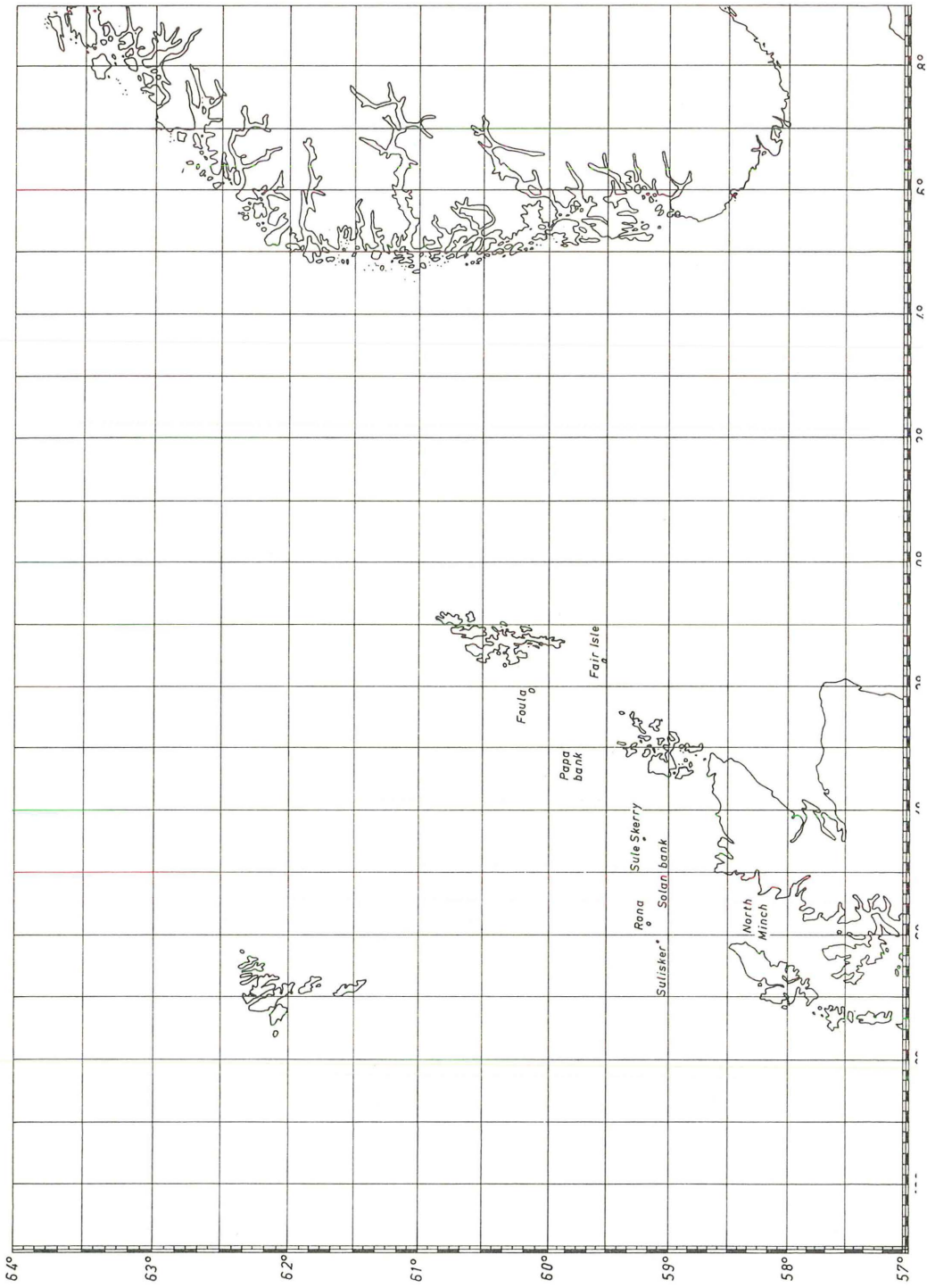

Fig. 2. Kartet viser de felt hvor M/K «Veabuen» drev fiskeforsøk.

farvann stort sett samme kvantum makrell som de fire forannevnte nasjoner har fisket tilsammen i områdene vest for de Bristiske Øyer.

Fra Norskehavsområdet har utbyttet vært mere beskjedent. På bakgrunn av kjennskapet til makrellforekomstene i nære og fjernere farvann har en tatt opp forslag om utvidelse av vårt makrellfiske, i 1960 vesentlig for Nordsjøens vedkommende, i 1961 forslag til drøfting av mulighetene for utvidelse av vårt makrellfiske også til andre farvann, etter følgende skissering:

- 1). Økt utnyttelse av forekomstene i Nordsjøområdet.
- 2). Mulighetene for utnyttelse av makrellbestanden vest for Shetland og sørover til Irland,
- 3). og mulighetene for et lønnsomt fiske etter makrell i Norskehavet i forbindelse med Islandsfisket.

Det ble fremhevet at dersom en slik undersøkelse kan settes igang, bør den drives over en 4-årsperiode, da en i løpet av denne tid vil oppnå å kunne følge bedre rekrutteringen til bestanden, da makrellen blir kjønnsmoden omkring 4-årsalderen.

En av hensiktene med forslag om prøvefiske på nye felt er at en kan fiske makrell på en tid da vårt vanlige makrellfiske er mindre intenst, juli—september. I løpet av denne tid vil makrellen vest for de Britiske Øyer også være egnet til salting.

FISKEFORSØKENE

Med en garantiordning fra Fondet ble M/K«Veabuen», hjemmehørende på Karmøy, engasjert til fiskeforsøk i ovennevnte farvann. Forsøkene skulle drives over tre måneder fra siste uke i juli og utføres over tre fiskeekspedisjoner etter retningslinjer bestemt av Fiskeridirektøren. Fangstredskap skulle være harp, en hadde også med en nylon-drivgarnslenke (30 makrellgarn) som imidlertid ikke ble brukt p. gr. a. vanskelige strømforhold.

Fangsten ble sortert i vanlige kommersielle størrelsesgrupper og frosset ombord i 20 kg's kartonger.

A. (Fig. 2). På første ekspedisjon (23. juli—13. august) gikk en direkte til feltet nord og nordost av Færøyene, til 65—80 nautiske mil av. Fangstutbyttet her ble meget skuffende på bakgrunn av de gode meldinger en hadde fra dette feltet noe tidligere. Fiskeforsøkene i Færøy—Shetlandsrenne var også negative.

De fortsatte forsøk ble utført i området vest for Shetland — Orknøyene til Rona og Sulisker. — De beste makrellforekomster sto rundt

Rona og Sulisker. Her fikk en også det beste fangstutbyttet. Fisken var gjennomgående stor, for det meste av størrelse 1–3 pr. kg. med stor innblanding av størrelsen 1–2 pr. kg. P. gr. a. det store havområdet som fiskeforsøkene ble spredt over, ble fangstutbyttet på den første ekspedisjonen bare vel 9 tonn.

B. På den annen tur (17. august–12. september) begynte en å fiske i The North Minch (Mellom nordlige del av Hebridene og nordvest-Skotland), fortsatte med fiske rundt Sulisker og Rona, Solanbanken og områdene vest for Orknøyene og syd-Shetland.

De beste makrellforekomster fant en nå i den nordlige del av The Minch og på bankene rundt Rona og Sulisker. Også på Solanbanken var det drivverdige forekomster, mens en lenger øst, ved Sule Skerry og vest av Orknøyene fant lite makrell. Fangstutbyttet på denne turen ble ca. 21 tonn, for det meste av størrelsene 1–2 og 1–3 pr. kilo.

C. Siste del av fiskeforsøkene foregikk fra 17. september til 8. oktober. På grunnlag av erfaringene fra de to foregående turer ble det nå bestemt at fartøyet skulle gå direkte til de felt som hadde gitt best fangstutbytte, nytte tiden til fiske og ikke søke nye felt. Det ble derfor fisket i området vest for Shetland–Papabank–Sule Skerry–Solanbanken–Rona. Fangstutbyttet ble imidlertid dårlig. Dette kan skyldes at forekomstene hadde flyttet noe på seg, men vedvarende dårlig vær og dermed sterkt redusert fisketid antas å være største årsaken til det ringe utbytte.

Det skal nevnes at fiskeforsøk også ble utført langs østkysten av Shetland og med jevne mellomrom på kursen til Norge fra Shetland, men med negativt resultat.

RESULTAT

I: Det totale fangstutbyttet av makrell ble ca. 31 tonn. Drivverdige makrellforekomster fant en i området: Sule Skerry – Solanbanken – Rona – Sulisker og i North Minch. Jevnt over beste forekomster ved Rona og Sulisker hvor en også fikk mest av den store makrellen. – Fisken sto for det meste høyt i sjøen, men kunne til enkelte tider hurtig forandre seg i både vertikal og horisontal retning.

Den beste fisketiden var fra grålysningen om morgenen og frem til kl. 10–11, likeså om kvelden fra kl. 17 til mørkets frembrudd. Midt på dagen kunne en få noen «slengere».

På de felt en fisket var temperaturen i sjøens overflate fra 13,5–14,5° C.

Værforholdene var variable under fiskeforsøkene. Under første del av toktet var arbeidsforholdene bra, mens en på den annen ekspedi-

sjøen bare hadde 12 brukbare fiskedager. Siste tur ble svært hindret av langvarig dårlig vær.

Strømforholdene i disse områder kan være vanskelige og sammen med sterk vind vil fartøyet drifte i en slik grad at snørene ikke vil holde seg nede i fiskedybde med de blyøkk en vanlig bruker under dette fisket.

Det ble foretatt fettanalyse av et parti makrell fisket ved Rona 8. august. Analysen viste et gjennomsnitts fettinnhold på 21,3 %.

I arbeidsprogrammet inngikk også merking av makrell, og 1054 makrell ble merket i området Sule Skerry — Sulisker — Rona.

II. Forsøkene i det sørøstlige Norskehav ga lite fangstutbytte. Det ble dessverre ikke tid til flere forsøk, som planlagt, i dette farvann.

En del private fiskeekspedisjoner, trolig initiert av Fiskeridirektoratets planlagte fiskeforsøk, fanget makrell i området Rona — Sulisker og The Minch, i løpet av samme tidsrom som vårt forsøk pågikk. Fangsten ble saltet i tønner ombord, og utbyttet var visstnok til dels bra.

FORSØKSFISKE ETTER MAKRELL MED FLYTETRÅL I NORDSJØEN MED M/S «EGGØY» I 1962

AV OLE VEA og havforsker ARNE REVHEIM

Den sterke konsentrasjon av fartøyer som driver makrellfiske med harp i området utenfor Egersund, skaper hver eneste høst store problemer for avtaket av makrell i Egersundavsnittet. Det ville derfor være en stor fordel om en del av denne flåten kunne spredes nordover dersom en kunne finne brukbare forekomster. En kunne da få utnyttet de gode mottakere og frysekapasiteten en har i Haugesund, Stavanger og på Karmøy.

Med sikte på å finne nye felter i Nordsjøen inngikk en avtale med Ole Vea, Skudenes, om forsøksfiske etter makrell i tiden oktober–november måned med M/S «Eggøy» mot en nærmere fastsatt garanti. Det område som skulle av søkes var fra Egersund i sør til Fedje i nord og fra kysten til østre del av bankkanten.

Forsøkene ble drevet i tiden 22. oktober til 22. november 1962. Under forsøkene var værforholdene ugunstige, og de forskjellige forsøkene både med harp og trål viste ikke drivverdige forekomster.

RAPPORT

Mandag den 22. oktober kl. 12.00 avgikk til Skudenes, for der å innta is og kasser.

Avgikk derfra kl. 14.00 og styrte vestover til revkanten vest av Ut-sira, hvortil vi ankom ved 20.00 tiden om kvelden.

Været var bra, og vi krysset kanten nordover til 60 gr. nord, men fant ingen forekomster, hvoretter vi lå på drift til kl. 08.00 om morgenen.

Tirsdag den 23. oktober.

Været, laber til frisk sv bris. Krysser sydvestover fra 60-graden, og gjør 8 harpeforsøk til kl. 18.00 om kvelden til omlag 59 gr. n og 2 gr. ost, men får bare noen få makreller på hver plass. Krysser derfra nordostover langs kanten av gl. Vikingbanken, men ingen registrering, og vi stopper på kanten kl. 24.00 på 60.15 og 3 gr. og 15 ost.

Onsdag den 24. oktober.

Frisk sv. bris. Begynner med leitingen i nord-nordvestlig retning, og gjør fire harpeforsøk i denne retning, men får bare 2 kasser makrell, til kl. 15.00. Svinger da østover for å forsøke på dypere vann, men får ingenting der. Siste forsøk på omlag 60.20 og 3 gr. og 20 ost.

Imidlertid hadde været blitt dårligere etterhvert, til det i mørkningen var vindstyrke 6–7 sydvest, og vi returnerte derfor inn til Fedje, hvortil vi ankom kl. 23.00 om kvelden.

Torsdag den 25. oktober.

Ligger på Fedje. Været stiv sørlig kuling, som dreier til sterk nordlig kuling om kvelden.

Fredag den 26. oktober.

Været nordlig liten kuling. Ligger på Fedje.

Lørdag den 27. oktober.

Været stiv sørlig kuling. Ligger på Fedje.

Søndag den 28. oktober.

Sørlig kuling. Ligger på Fedje.

Mandag den 29. oktober.

Sørlig kuling. Ligger på Fedje.

Tirsdag den 30. oktober.

Været liten sørkuling. Går ut fra Fedje kl. 13.00, og går et stykke vestover, men fremdeles dårlig vær. Forsøker harping og får kokefisk, men ingen makrell. Kl. 17.00 går sørover Hjeltefjorden og stopper i Bergen.

Onsdag den 31. oktober. Sørlig kuling, ligger i Bergen.

Torsdag den 1. november. Sørlig kuling, ligger i Bergen.

Fredag den 2. november. Sørlig kuling, ligger i Bergen.

Lørdag den 3. november. Liten sørkuling. Går fra Bergen kl. 10.30, går sørover leden. Kl. 18.30 ankom Åkrehamn.

Søndag den 4. november. Ligger i Åkrehamn.

Mandag den 5. november. Ligger i Åkrehamn. Dårlig vær.

Tirsdag den 6. november.

Liten sydost kuling. Kl. 09.00 går fra Åkrehamn og innover mot Olfjord for å se etter mussa. Finner en del registreringer i Bømmelfjorden og ved Tittelsnes, men for lite til å forsøke på. Går utover igjen, og finner bra registreringer på nord og østsiden av Røvær, men på grunn av at været bedret seg, gjorde vi ingen forsøk, men fortsatte med kurs for Vikingbank.

Kommet ca. 10 mil av Skotningen, ble været likevel ubrukelig, og vi returnerte tilbake, og forøyet i Osnegavlen kl. 02.00 om natten. (Registreringen viste seg senere å være småbrisling.)

Onsdag den 7. november.

Lett østlig bris.

Kl. 07.30 tar løs og går ut igjen. Styrer nv. fra Røværsholmen. Kl. 16.00 er vi på revkanten, men har ikke hatt registrering, forsøker harping, men får ingen ting. Leter nordover langs kanten til ca. 60.40 gr. men ingen å se. Været er nå slik 5/6. Kl. 22.30 siger inn mot land.

Været har nå tiltatt til styrke 6/7, og vi går innover mot Brandasund hvortil vi ankom kl. 06.30 torsdag den 8. november.

Fredag den 9. november.

Været lett bris. Kl. 06.00 går ut vest-nordvestlig fra Brandasund. Kl. 14.00 er vi på kanten og svinger nordover langs kanten, ingen registrering, og heller ikke noen fangst på harpeforsøk. Har gått tvers over Vikingbanken og krysset langs vestsiden av denne like til ca. 20 mil av nordvestre kant til 60.50 gr. og 2 gr. øst. Derfra i nordost til vi passerte 61-graden og kanten på 95 favner. Den dagen og natten var været det aller beste, og utenom harpeforsøkene gikk vi for det meste med full fart og registreringene var 100 % sikre. Fra 61-graden krysset vi sørover fra 75 favner til 95 favner om natten, og stoppet på østsiden av Pahts kl. 06.30 om morgenen lørdag den 10. november. Hele denne strekningen dessverre ingen registrering.

Lørdag den 10. november.

Været frisk sørlig bris. Gjør en del harpeforsøk fra 75 favner og sydvestover til 58 favner helt mot toppen av Pahts, men får bare noen få makreller på hver plass. Går derfra østover til kanten på 85 favner og prøver, og det ser ut for at det er bedre ned i kanten, fikk iallfall en kasse der på en liten stund, så der var iallfall makrell til stede selv om vi ingen ting kunne registrere. Går derfra og til Åkrehamn hvortil vi ankom kl. 19.30.

Søndag den 11. november. Ligger i Åkrehamn.

Mandag den 12. november. Kl. 08.00. Går ut fra Åkrehamn. Gjør forskjellige harpeforsøk vestover til 50 mil av Utsira. Ubetydelig fangst hele strekningen. Kl. 18.00. Går sørover langs kanten og ser etter sild. Leter hele natten, men ingenting å registrere. Kl. 06.00. Tirsdag den 13. legger til å drive.

Været begynner etterhvert å bli dårligere. Kl. 08.00 begynner å lete videre sørover. Kl. 14.00. Forsøker et drag, men dette ble bom, likeledes kl. 17.00 på et drag som også ble bom. Leter videre, men finner ingenting å sette på. Kl. 21.00 legger til å drive.

Onsdag den 14. november.

Kl. 06.00 blir vinden så frisk at vi må starte og bakke på været Kl. 09.00 begynner å gå mot land. Kl. 17.00 ankom Åkrehamn. Stiv sørvest kuling.

Torsdag den 15. november. Ligger i Åkrehamn. Ikke sjøvær.

Fredag den 16. november. Ligger i Åkrehamn. Ikke sjøvær.

Lørdag den 17. november. Ligger i Åkrehamn. Ikke sjøvær.

Søndag den 18. november. Ligger i Åkrehamn. Ikke sjøvær.

Mandag den 19. november.

Kl. 23.30 går ut fra Åkrehamn. Styrer SV. Flau vind, men tung sjø.

Tirsdag den 20. november. Kl. 06.00 posisjon 58.35 N, vest 3 gr. 30. Leter sørover langs kanten. Kl. 13.00 gjør et drag, og få en sekk sei. Kl. 17.00 et drag, men får bare en 1/2 sekk blanding. Kl. 19.00 et drag, men bare 3 kasser sild. Kl. 20.00 siger på sydvest.

Onsdag den 21. november. Ligger og bakker hele natten og kommer oppunder Hitra kl. 08.00. Ligger og driver for å se været an. Kl. 13.30 siger vestover. Kl. 17.30 er vi i sektor I, og leter nordover. Intet å se. Kl. 23.00 stopper i 4. sektor og legger til å drive for natten.

Torsdag den 22. november. Kl. 06.00 begynner å lete. Kl. 10.30 et drag og en sekk sild. Kl. 13.30 et drag og en 1/2 sekk sild. Kl. 16.00 et drag, men sliter en kjetting og river trålen i filler, på grunn av at været er blitt dårlig. Kl. 20.30 ikke lenger arbeidsvær, og vi går mot land.

Fredag den 23. november. Kl. 02.00 ankom til Skudenes. Kl. 09.00 leverer 918 kg. sild og 765 kg. fisk. Går deretter til Åkrehamn hvor vi ankom kl. 16.30.

Tur slutt.

Tillegg til rapport fra Ola Veia, av 26. november 1962.

Fra 22. oktober til 12 november 1962 samarbeidet F/F «Peder Røn- nestad» med M/K «Eggøy».

Samarbeidsprogrammet var fordelt slik mellom fartøyene:

«Eggøy» skulle i forbindelse med fiskeleting drive fiskeforsøk med flyte- og bunntål i den nordøstligste del av Nordsjøen nordover til Tampen, mens «Peder Rønnestad» (22. okt.—12. nov.) skulle undersøke området vest av Shetland til Fladen Grund. Fiskeforsøk med harp og bunntål.

Langvarig dårlig vær gjorde at en ikke rakk over hele det planlagte undersøkelsesområde.

«Peder Rønnestad» dekket området: Revet vest av Utsira—Bressay—nord av Vikingbanken. En registrerte ikke makrell i det undersøkte området. Derimot hadde en gode silderegistreringer vest av Gamle Vikingbanken og nordvestover til Bressay Hole. På alle registreringer ble prøvet med harp, men fikk ingen makrell.

Trålforsøk (nylon-sildetrål) ga heller ikke positivt resultat.

FORSØKSFISKE ETTER HUMMER FRA SHETLAND OG VESTOVER TIL HEBRIDENE I 1962

Av konsulent VERMUND DAHL

Forsøket ble satt i gang etter søknad fra A. Remøy og med anbefaling fra Sunnmøre Fiskarlag. Likeens ble Havforskningsinstituttet forespurt og de mente det var av stor interesse å få undersøkt forekomstene og eventuelt få klarlagt hvilke muligheter et eventuelt norsk fiske kunne ha. En hadde fra tidligere kjennskap til at skotske og tildels franske fiskere drev hummerfiske utenfor fiskerigrensen i dette farvann.

Forøvrig viser en til Alfred Remøy's rapport.

PRØVEFISKE ETTER HUMMER

Rapport:

10. april 1962 avgikk Fosnavåg. 11. april kl. 13.00 ankom Lervick Shetland. NV kuling.

14. april avgikk Lervick, pent vær, ankom Foula kl. 16.00. Satte ut 26 teiner 4 mil SO av Foula, 24—36 fv. dyp.

Kl. 20.30 s.d. trakk teinene, 4 stk hummer. Satte ut igjen 60 teiner, ankret opp for natten.

15. april kl. 6.30 trakk teinene, 6 stk. hummer. Temperatur ved

bunnen 6,9°. Kl. 12.00 satte ut 50 teiner fra 6 til 20 fv. vann. Kl. 21.00 trakk inn 25 teiner, 1 hummer.

16. april kl. 07.00 trakk 55 teiner, 2 hummer. Meget strøm.

Snakket med en Shetlandsbåt og de sa at fisket hadde tatt sterkt av i det siste. Fra oktober til mars hadde fisket vært godt spesielt her på Foula—Shoal. 70—80 teiner ga 80 til 100 hummer for en natt, opp til 1100 stykker pr. uke.

16. april kl. 12.00 satte 35 teiner 5 mil NtO av Foula (North Shoal) 18 til 20 fv., trakk dem inn kl. 22.00 ingen hummer. Temperatur den samme. Her hadde også vært fisket på vinteren, men med mindre godt resultat. Kl. 23.00 gikk tilbake til Foula Shoal, satte 40 teiner på 18 til 20 fv.

17. april kl. 06.30 trakk teinene 1 hummer. Kl. 12.00 kurset for Pappa Bank. Kl. 20.00 ankom N 59°44', V 3°17'. 30—32 fv. temp. 6,5° ved bunnen. Satte ut 30 teiner, sterk strøm.

18. april kl. 06.30 trakk teinene, 8 krabber ingen hummer. Kl. 10.00 fortsatte vestover. Kl. 18.00 ank. 3 mil ost av Sule Skerrie 12—18 fv., temp. 6,9°. Satte ut 60 teiner, sterk strøm. Gikk opp under øya og tørnet for natten.

19. april kl. 07.00 trakk teinene. 6 hummer og 20 krabber. Kl. 10.30 s.d. gikk til Stromnes for Påsken. Undersøkte leveringsmuligheter. Det ville koste £ 5 til tolloppsynsmannen som måtte komme opp fra Kirkwall + 10 % toll + 2 % agentprov. For et parti på 10 kg. som var vår fangst ville det ikke bli noe igjen. Var det et større parti spilte det ingen rolle. Prisen var her 10 sh. pr. lb. for størrelse 1 til 2½ lb. stykke prima.

Det meste av hummeren vi fikk var rognhummer og denne er ikke lovlig å lande i Storbritannia. Det blir praktisert der borte å skrubbe rognen av, men dette tror jeg er uheldig for den som skal oppbevare hummeren for lengre tid, da dette er en altfor hard behandling. Her var 3 båter fra Stromnes som driftet med da, 100 teiner hver. Disse hadde også hatt et godt resultat i vinter. Snakket med en Shetlandsbåt som hadde vært til Hebridene og Lull Skerrie, men resultatet var helst magert nå, ca. 25—30 hummer for natten, på 150 teiner. Denne båt hadde prøvet en liknende plastteine som vi hadde sammen med sine vanlige teiner, men hadde ikke fått noe i den hele vinteren, samme om det var hummer i de andre på begge sider.

Skottene mener å prøvet våre såkalte Måløyteiner og disse fisket tilliks med deres egne inne i fjordene, hvor der ikke var strøm, men ikke utenfor kysten hvor strømmen er sterk langs landet.

23. april kl. 13.00 avgikk Stromnes, gått en time ut, SO kuling og returnerte til Stromnes.

24. april kl. 13.00 avgikk Stromnes, ank. kl. 16.00 til North Shoal N 59°13'. V 3°34'. Satte 60 teiner.

25. april kl. 06.30 trakk inn. 15 krabber ingen hummer. S.d. gikk til Sule Skerrie ank. kl. 16.00 satte ut 30 teiner 3 mil NO av øya 15—24 fv. Vinden frisknet utover kvelden til kuling. Gikk i le av øya og lå for natten.

26. april kl. 06.30 gikk ut for å trekke. Vinden hadde nå spaknet til bris med en del sjø. Vi fant 25 teiner hvor de var satt ut mens 5 hadde slitnet fra og driftet 1 mil bort, resultat 1 hummer. Vi gikk nå tilbake til Stromnes for vann og oljefylling.

Brukte 36 garns tjæret hampeline å feste teinene til. Dette er for svakt tau å drive på ovennevnte felter med. Skottene brukte snurrevaddrotter å feste teinene til. Dette er meget sterkt og virker på samme tid som anker for teinene da det er meget tungt. Det har også fordeler i dårlig vær da det er sterkt.

På grunn av de gode forekomster av hummer har det i den siste tid blitt nokså mange som har lagt seg etter dette i områdene der borte. Dette gjør mulighetene nå mindre for norske fiskere i disse farvann. Hadde vi kanskje kommet tidligere avgårde kunne kanskje turen vært reddet. For oss ble det helt bom.

Vi ankom Fosnavåg 30. april. Turen avsluttet.

FORSØKSFISKE ETTER PIGGHÅ PÅ HELGELANDSKYSTEN MED M/S «SILDØY» OG «HAVRAND» I 1962

Etter henstilling fra Sogn og Fjordane Fiskarlag ble det i 1962 drevet forsøksfiske etter pigghå på Helgelandskysten. I sin henvendelse til Fiskeridirektøren uttaler laget bl. a.:

«Pigghåfisket har i de senere år i det vesentligste vært drevet på feltene ved Shetland og Hebridene i vintermånedene utenfor kysten av Sogn og Fjordane og på Haltenbanken og Frøyabanken.

I det siste har det vært lite pigghå på feltene ved Shetland og fisken har vært småfallen. Fiskerne mener at det er den lave temperatur i sjøen, eventuelt strøm og åteforholdene som er årsak til at pigghåen ikke kommer opp på bankene.

En håper at fisket på de nevnte felter etter pigghå vil ta seg opp igjen, men likevel mener en at det absolutt bør settes i gang forsøksfiske på andre felt, også på grunn av den harde beskatningen av fisket på feltene ved Shetland.

BÅTER OG MANNSKAP

Til orientering kan vi opplyse at det til vanlig deltar 70—80 båter i pigghåfisket ved Shetland med tilsammen omlag 6—700 mann, og pigghåfisket sammen med fisket etter rundfisk er nå det viktigste fisket for fiskerne i Sogn og Fjordane.»

Det ble engasjert to fartøyer til formålet henholdsvis M/S «Sildøy» og M/S «Havrand». Forsøksfisket foregikk i tiden 16.—31. juli 1962. Om forsøkene har skipperne på forsøksfartøyene gitt følgende rapport.

Båtene gikk fra Måløy den 16. juli kl. 23.00 og kom til Sandnessjøen den 18. juli kl. 22.00.

I Sandnessjøen ble herr John Nymoen v/kontoret for områdeplanlegging for Ytre Helgeland kontaktet, og en fikk hos ham de informasjonen som han hadde kjennskap til om pigghåfisket i distriktet.

Det var forutsetningen at det skulle være med 1—2 mann fra distriktet på hver båt for å sette seg inn i fisket, behandling av fisken ombord, og for å gi orientering om fiskefelt m.v. Etter det vi fikk opplyst så hadde herr Nymoen gjort sitt beste for å skaffe interesserte fiskere til å være med båtene, men uten resultat. Muligens var det en mann som kunne være med noe senere.

Det ble opplyst at det skulle ha vært noe pigghå tilstede for ca. 3 uker siden på strekningen mellom Myken og Rørvik, og at denne pigghåengikk høgt i sjøen. Laksefiskerne hadde og fått noe pigghå i laksenøtene. Vi fikk videre opplyst at bankbåtene i fjor bl. a. hadde fått opptil 1000 stk. pigghå på 20—30 stamp (tilsammen 2—3 tonn) ca. 20 n. mil av land 3—4 dagers tur, og at den beste tiden for pigghåfisket ville være om høsten i sept.—oktober måned.

FORSØKSFIKSKET

Det ble gjort forsøk etter pigghå bl. a. på følgende steder: Åsvær, Træna, Myken, Breimstein, Trænabanken, Sklinnabanken, Nordøyen, Kya og Frohavet, og dessuten ca. 30 n.mil vest av Grønna.

Under land ble det gjort forsøk på 20—40—60 favner. På Haltenbanken ble det for det meste forsøkt fra 58—70 favner, og på Trænabanken fra 125—180 favner.

Bunnforholdene under land er ujevne og lite gunstige for fiske etter pigghå med line — i alle tilfeller om sommeren. Men kanskje noe bedre om høsten og ellers på året, da pigghåen står dypere.

Ca. 32 n. mil NV av Træna i pos. 66°26' N, 10°20' E. fikk «Sildøy» 2800 kg. pigghå på ca. 30 stamp line. Videre fikk samme fartøy

600 kg. pigghå på 14 stamp line innunder land ved Nordøyen. Utenom dette var det helt ubetydelig pigghå en fikk — bare noen få stykker nå og da.

Pigghåen som en fikk var blandingsfisk av store og små pigghå med ca. 10 % undermåls (under 70 cm).

Når det gjelder tidspunktet for fisket, så må en anta at en vil oppnå et bedre resultat på bankene på en annen årstid.

Skal en sammenligne forekomstene av pigghå ved Shetland og de som en kom bort i under prøvefisket på Helgelandskysten denne gang, så må en si at forekomstene var svært små.

Kjølelageret i Sandnessjøen kunne ta i mot 7—8 tonn pigghå om gangen, og det er for liten kapasitet om ev. flere båter skulle komme inn samtidig, selv om det skulle være forholdsvis mindre kvantum på hver båt.

Pigghåen ble i Sandnessjøen betalt med kr. 0,36 pr. kg., mens den i Ålesund og Måløy blir betalt med kr. 0,50 pr. kg. Det er således ikke regningsvarende å fiske til den pris som ble betalt i Sandnessjøen. Ved fangster av betydning måtte fisken leveres i Ålesund eller Måløy.

Det ble gitt meldinger til Sogn og Fjordane Fiskesalslag om fisket flere ganger i den tiden forsøksfisket pågikk, og ført vanlig fangstjournal.

FORSØKSFISKE ETTER ÅL I LOFOTEN OG VESTERÅLEN 1962

v/ forsøksfiskeren JOHS. G. TOFTE, Toftevåg

Som en fortsettelse av fiskeforsøkene etter ål på Helgeland i 1961 har jeg i 1962 gjort lignende forsøk i Lofoten og Vesterålen. Eillef Iversen fra Tenna i Helgeland var med på forsøkene og hans båt N—57—HR var leiet til dette bruk sammen med lettboat.

Forsøkene tok til i Svolvær mandag den 13. august, Vi satte daglig ut 60 teiner, og hadde da i reserve 10 stk. om noen skulle komme bort. Det forsvant da også ganske snart 2 stk. Som agn ble hele tiden brukt sild av størrelsen ca. 22 stk. pr. kg. Vi oppsøkte stadig de steder hvor det erfaringsmessig skulle være håp om å få de beste fangster. Første trekk ble gjort i Svolvær havn og ga 24 kg. Andre trekket i den såkalte Garsosen ved Svolvær ga 62 kg og tredje trekket 40 kg. Dette

var godt brukbare fangster og vi gjorde oss gode forhåpninger om å oppnå et bra resultat av forsøkene i sin helhet.

Første ukes fangst ble tilsammen 150 kg. Men da var siste trekket i Henningsvær helt bom med bare 3 åler. Vi gikk imidlertid ut fra at dette var en unntakelse som ikke ville inntreffe så ofte. Men som det fremgår av fangstlisten viste det seg at det var våre første fangster som var unntakelsen. Siden viste det seg umulig å få brukbare fangster. Vi fikk et par steder opp til 18 kg. og tre steder 10 kg. I Limstrandpollen i Borge hvor det skulle være de beste forhold for ål, fikk vi ikke en eneste. Og flere andre steder bare noen få kg. Det viste seg at det var bare fra Svolvær og vestover til Hopen at vi fikk brukbare fangster.

Det er en sikker ting at såsant det finnes ål i et område samler den seg på slike steder der det jevnlig blir kastet ut et eller annet avfall. Vi oppsøkte planmessig slike steder. Likevel ble det på Stokmarknes ingen fangst, og ved Sigerfjord bare 10 kg. Som kjent er det der en stor sildoljefabrikk hvor det burde ha samlet seg meget ål. Vi fikk likevel ikke en eneste under fabrikken. Vi tok prøver over et forholdsvis stort område, og var på forhånd innstilt på at vi skulle oppnå et liknende resultat som i 1961. Det må derfor innrømmes at resultatet var en skuffelse. Og det er uten videre klart at med de forekomster som fantes i år, er det ikke grunnlag for noe regulert fiske etter ål i Lofoten og Vesterålen. Derimot kan det gå an for folk som har sitt arbeide hjemme månedene august, september og oktober å skaffe en 10/20 teiner hver på sitt sted. De vil da kunne skaffe seg en liten biinntekt.

Det er vanskelig for meg å komme bort fra den tanke at vi hadde oppnådd bedre resultat om også disse forsøkene hadde vært utført i 1961. Vi har nemlig snakket med folk på alle steder hvor vi har gjort forsøk, og samtlige uttalelser går ut på at det finnes bra med ål i alle vann og elver. I følge naturens lov må denne ål år om annet ut i sjøen. Og vi vet at den fortrinnsvis nytter anledningen til dette når det er rikelig med nedbør. Pr. 30. august var imidlertid nedbøren i Tromsø siste 30 dager bare 18 mm. Men utenom dette så har det også vært unormalt kaldt i hele landet og spesielt i det undersøkte område. Det ligger således sne nokså langt nodover mot sjøen.

Vår erfaring fra Syd-Norge har lært oss at vi heller ikke her kan regne med å få nevneverdige ålefangster så lenge det ligger sne langt nedover. Det ser nemlig ut for at ålen trenger en viss mengde varme for å komme i form etter vinterdvale. Denne varmen har i sommer aldeles uteblitt, og dette sammen med den manglende nedbør må i all fall ta noe av skylden for det dårlige resultat. Vi vet nemlig både på

grunn av tidligere forsøk og regulært fiske at det finnes mer ål her oppe enn resultatene av våre forsøk i 1962 viser. Det er rett og slett et uår.

Det har også vist seg tydelig her sør at vi får mest ål i varme sommere. Og det kan anses som sikkert at det er en avgjort forbindelse mellom oppfisket ålekvantum og sommervarmen. Det er derfor beklagelig at det ved forsøkene både i 1961 og 1962 ble forsømt å foreta temperaturmålinger. En kunne da foretatt meget interessante sammenligninger. Ved eventuelle fremtidige forsøk bør dette absolutt foretas.

AVSKRIFT AV DAGBOK: FORSØKSFISKE ETTER ÅL I LOFOTEN/VESTERÅLEN

Jeg reiste fra Halsnøy torsdag den 9. august 1962 kl. 01.00 natt med m/s «Sunnhordland». Etter konferanse i Fiskeridirektoratet samme dags formiddag reiste jeg om kvelden videre med hurtigruten til Svolvær. All nødvendig redskap var ekspedert og sendt i forveien.

Ankom til Svolvær søndag den 12. august kl. 21.30 og ble mottatt på kaien av Eillef Iversen fra Tenna og gikk straks ombord i hans båt «Edith» N-57-HR.

Mandag den 13. august ble redskapene tatt ombord og agn og andre forsyninger innkjøpt. Jeg hadde 70 teiner med og regnet med å fiske med 60 hver dag slik at vi hadde 10 stk. i reserve om noen skulle komme bort. 60 teiner er nå utsatt på Svolvær havn. Vi har nå N.V. bris og overskyet med litt yr.

Tirsdag den 14. august.

Trukket 60 teiner på Svolvær havn. Fangsten ble 24 kg. Det var i minste laget. Vi vil flytte litt lenger vestover til den såkalte Garsosen.

Onsdag den 15. august.

Trukket 6 teiner i Garsosen. Fangst ble 62 kg. Det var ål nesten alle teinene. Men mest og tildels svært bra i de teiner som sto ved kloakker og båtstøer. Vi må ta et trekk til her for å se hvor store forekomster det kan være.

Torsdag den 16. august.

Trukket 60 teiner i Garsosen. For det meste på samme felt som i går, da likevel noe lenger utover. Fangst ble 40 kg. Det var ål i nesten alle teiner, men ikke svært meget, unntatt i tre teiner som sto ved kloakker som vi ikke hadde teiner med i går. Disse tre var nesten fulle. Vi tok et par bilder av dem. Det er nå blitt flott vær og vi vil gå vestover til Hopen.

Fredag den 17. august.

Trukket 60 teiner ved Hopen. Fangst ble 24 kg. Det var et par

teiner ved kaiene som det var bra med ål i, men forøvrig ikke så meget. Inn mot botnen var minst. Det er nå blitt flott vær, stille klart og vi vil gå til Henningsvær, da ålen forhåpentlig har samlet seg rundt kaier og fiskebruk også der.

Lørdag den 18. august.

Trukket 60 teiner i Henningsvær. Fangst ble 2 ål, ca. 1 kg. Her var altså fritt for ål. Dette var en stor skuffelse, og det er den minste fangst jeg noengang har fått. Men vi håper at dette er et unntak som ikke vil gjenta seg så ofte. Jeg vil nå undersøke om fryseriet her kan ta imot første ukes fangst som er ca. 150 kg. Selv om dette ikke akkurat er noen stor fangst så er det likevel et godt resultat hvis man regner det på en mann.

Søndag den 19. august.

Vi ligger i Henningsvær. Skal mandag morgen levere første ukes fangst til et fryseri her for kr. 3 pr. kg. Vi vil så gå vestover. Været er nå meget pent. Det viser seg å være stor interesse for ålefisket her, med stor ansamling av folk på kaien som vil kjøpe modellteiner og ha alle slags opplysninger om dette fiske.

Mandag den 20. august.

Vi har nå bestemt oss for å gå til Olderfjord i Gimsøy herred, der det etter kartet å dømme må være gode forhold for ål. Vi har nå vekslende bris med sol av og til — men det er for kaldt.

Tirsdag den 21. august.

Trukket 60 teiner i Olderfjord i Gimsøy. Fangsten ble bare 7 kg. Dette var en ny skuffelse, da det her er prima forhold for ål. Stille klart vær — men for kaldt. Dette må i allfall være medvirkende til dette dårlige resultat. Det er kanskje bedre å gå østover mot fjordene, men vi vil likevel ta et forsøk til lenger vestover og går til Limstrandpollen i Borge herred.

Onsdag den 22. august.

Trukket 60 teiner i Limstrandpollen i Borge — uten å få en eneste ål. Dette har aldri hendt meg før. Her er de ypperligste beitemarker for ål som tenkes kan. Svære grunne områder bevokst med tare og sli. Videre flere store poller og vann ovenfor. Det er faktisk utrolig at her ikke skal være ål. Det må på tross av dette være ål her av og til. For det er vitterlig at her finnes ål oppe i elver og vann. Det kan også være liten tilgang på yngel her da denne pollen ligger mot nord. Det er forøvrig helt sikkert at her ingen ål finnes for tiden. For vi ville i alle fall fått den utenfor båtstøene som det her er mange av. Det var helt blikk stille under trekningen, men vi så likevel ikke en eneste ål. Det kan ikke nytte å gå lenger mot vest. Vi får gå østover til Vatterfjorden i Østnesfjorden.

Torsdag den 23. august.

Trukket 60 teiner i Vatterfjorden. Det var også her ypperlige forhold for ål. Lange grunner med meget tare og sli, samt flere små vassdrag. Fangsten ble likevel bare 4 kg. Dette var meget beklagelig, og jeg frykter etter dette at resultatet av forsøkene vil bli negativt. Vi har fremdeles stille pent vær, — men kaldt. Vi vil nå gå helt i bunnen av Østnesfjorden og gjøre et forsøk.

Fredag den 24. august.

Trukket 60 teiner i Østpollen. Også her var gode forhold for ål. Sand, stein med meget sli og tare. Fangsten ble likevel bare 5 kg. Dette ser ikke bra ut. Vi får nå ta et forsøk ute i øyene. Vi har nå frisk østlig bris og litt varmere.

Lørdag den 25. august.

Trukket 60 teiner ved Haversand på Store Molla. Også her var ypperlige forhold for ål. Sand, sten, evje og rikelig bevokst med tare. Likevel fikk vi ingenting, —eller rettere sagt *en ål*.

Vi går nå til Svolvær for å ligge der over helgen. Vi får så ta nytt agn mandag morgen og gå nordover til Vesterålen. Andre uken er altså helt mislykket, og det ser i det hele tatt ikke lovende ut.

Søndag den 26. august.

Ligger i Svolvær. Vi har stadig besøk av folk som vil vite resultater så helt mislykket, og det ser i det helt ikke lovende ut.

Mandag den 27. august.

Vi har nå tatt agn og går nordover gjennom Raftsundet. Vi gjør første forsøket i Ingelstadfjorden i Hassel kommune. I følge kartet må der være gode forhold for ål.

Tirsdag den 28. august.

Trukket 60 teiner ved Ingelstadfjorden i Hassel. Her var meget gode forhold for ål, grunn med rikelig tare og sli på sand og sten. Vi fikk 18 kg. Det meste fikk vi utenfor noen båtstøer der det var kastet ut meget fiskeavfall på grunn av at fiskerne selv drev og hengte småsei. Utenom dette var det bare en ål her og der. Det er fremdeles flott vær, lett bris og klart. Vi vil nå gå ut til Stokmarknes i håp om at det må ha samlet seg noe rundt kaier og klokker der i alle fall.

Onsdag den 29. august.

Trukket 60 teiner i Stokmarknes havneområde og ved øyen utenfor. Så sant det fantes ål i sjøen måtte den ha samlet seg på disse ønskeplasser for ål. Vi fikk likevel bare 3 ål tilsammen 1 kg. Ved øyen ingenting. Etter dette må vi nok gjøre oss fortrolig med at det denne sommeren ikke finnes drivverdige forekomster her opp. Vi vil til Eidsfjord og gjøre i alle fall et forsøk der. Vi har fremdeles pent vær, men kaldt. Jeg er kommet i tanker om at vi burde tatt tempera-

turmåliger på hvert sted både i fjor og i år. Dette hadde vært meget interessant.

Torsdag den 30. august.

Trukket 60 teiner i Sildepollen i Eidsfjorden. Her var også aldeles ypperlige forhold for ål. Hver teine hadde faktisk flere dekar tarebevokst beitemark. Fangsten ble 18 kg., fordelt rundt hele pollen. Siden det ble såpass får vi ta et forsøk til i en annen av alle pollene her om det muligens kunne være bedre. Folk her forteller stadig at det er meget ål i vann og elver. Den kan ikke være kommet ut i år. Nedbøren her oppe er forøvrig minimal og det ligger nær å tro at dette sammen med den manglende sommerkvarme kan være grunnen til at vi ikke kan få brukbare fangster av ål. Vi har nå satt ut teiner ved Storvik som ligger ved innløpet til Bjørndalsfjorden. Fra Tromsø ble i kveld meldt at nedbøren siste 30 døgn av 18 mm.

Fredag den 31. august.

Trukket 60 teiner ved Storvik i Bjørndalsfjorden. Resultatet ble en ny stor skuffelse, — bare 5 kg. fordelt med en ål her og der. Det var altså ikke engang samlet ål utenfor båtstøene slik det alltid gjør om det finnes ål i området. Jeg er i villrede med hva vi skal foreta oss. Et negativt resultat ser ut til å være sikret. Det er fremdeles pent vær, — men kaldt.

Lørdag den 1. september.

Trukket 60 teiner ved Ringstad i Bø kommune. Fangsten på 10 kg. ble tatt utenfor noen kaier og båtstøer. Forøvrig var det fritt for ål. Vi vil nå ta et forsøk i Sigerfjord rundt sildoljefabrikken der, selv om det nå ser håpløst ut. Vi vil gå til Stokmarknes og ligge der over helgen.

Søndag den 2. september.

Ligger i Stokmarknes. Vi har lett nordlig bris og overskyet, men kaldt.

Mandag den 3. september.

Temperaturen i Tromsø kl. 08.00 var 5,6 gr. Nedbør siste 30 døgn 18 mm. Vi har nå satt ut 60 teiner nesten bare ved båtstøer og kloakker og så ved sildoljefabrikken i Sigerfjord. Alt skulle ligge godt til rette for en god fangst. Stille klart vær.

Tirsdag den 4. september.

Vi har nå trukket 60 teiner i Sigerfjord på utmerkete steder. Fangst likevel bare 10 kg. utenfor noen båtstøer. Andre steder ingenting, og under fabrikken ikke en eneste ål. Temperatur i Tromsø kl. 07.00 3 gr. Det er håpløst å fortsette og vi får gå sørover og gjøre noen forsøk til i Lofoten før vi slutter av.

Onsdag den 5. september.

Trukket 60 teiner i Tengelfjorden i Raftsundet. Gode plasser, men bare 3 kg. ål — utenfor 2 båtstøer ellers ingenting. Det er nå frisk sydost bris, men fremdeles kaldt og det ligger sne langt ned på vestsiden av Raftsundet. Vi vil nå gå rundt Årsteinen og gjøre et forsøk i Øksfjord.

Torsdag den 6. september.

Trukket 40 teiner ved Valen på Aarsteinen. Vi fikk så sterk østlig vind at vi bare vanskelig kunne gå til Øksfjord, men måtte finne oss et lunt sted. Av samme grunn ble satt bare 40 teiner. Det var forøvrig rikelig for fangsten ble bare 3 kg. utenfor et par båtstøer. Forøvrig ingenting. Det er klart at videre forsøk er formålsløst, og vi må finne oss i å slutte av med et negativt resultat. Vi vil ta siste forsøket i Marinepollen ved Svolvær i håp om at denne pollen kan være like bra som Garsosen på andre siden av Svolvær. Så får vi da gå til Henningsvær og levere ålen og så komme hjemover så snart som mulig.

Fredag den 7. september.

Trukket 60 teiner i Marinepollen ved Svolvær. Fangst ble bare 10 kg. De fleste teiner var tomme. Ålen var i noen få teiner på slike steder der det kastes ut avfall. Vi fikk opplyst at det hadde vært et par lag fra Helgeland og satt teiner noen dager før dette vårt siste forsøk. Jeg vet ikke noe om resultatet. Men de har trolig hørt om våre første fangster i Svolvær. Vi går nå til Henningsvær for å levere ålen. Vi har ca. 90 kg. og dette er et aldeles mislig resultat på så mange forsøk.

Lørdag den 8. september.

Vi er nå kommet tilbake til Svolvær. Vi har pakket sammen teiner og annet utstyr og skal nå sende det med hurtigruten til Bergen. Jeg reiser også med denne rute i kveld og kommer til da Bergen onsdag morgen. Vi leverte 89 kg. ål i Henningsvær. Det ble noen kg. mindre enn antatt. Noe som er rimelig da ålen alltid letner ved lang tids lagring. Vi hadde den i tre uker. Samlet fangst på hele turen ble bare 289 kg. Dette er altfor lite, og det kan ikke drives regulært fiske etter ål med de forekomster vi fant i sommer. Det eneste kan være litt hobbyfiske av fastboende på hvert sitt sted. For meg personlig er dette en stor skuffelse. Jeg hadde faktisk regnet med et noenlunde liknende resultat som vi oppnådde i 1961. Men dette gikk altså ikke. Vi hadde så godt som hele turen rolig, pent vær, men svært kaldt og ubetydelig nedbør.

Det er også overalt deroppe utmerkete forhold for ål. Svære grunne områder bevoskt med tare og sli, som man ikke på langt nær kan finne maken til i Sør-Norge. Her måtte være plass for store mengder

ål. Jeg har svært vondt for å bli fortrolig med at det her oppe ikke kan fiskes mer ål enn det vi oppnådde ved disse forsøk. Jeg tror at det iallfall år om annet må være mere ål her. Jeg kan til støtte for dette synspunktet opplyse at vi i Sør-Norge omkring året 1950 måtte avslutte fisket etter ca. 4 ukers drift på grunn av altfor små fangster.

Det kunne derfor være av interesse å gjenta forsøket. Men jeg tror at dette da helst måtte foretas inne i fjordene, — fra og med Narvik og nordover. Ved å sammenligne med forsøkene på Helgeland i 1961 vil en se at det var inne i fjordene vi der fikk ålen. De forsøk vi gjorde ute i øyene ga heller ikke der annet enn ubetydelige fangster. Men det minste vi fikk inne i fjordene var 25 kg i Visten. Vi regner også alltid med å få de største ålefangstene inne i fjordene her sør, på grunn av at der alltid kommer ut de største vassdrag. Jeg har tidligere tenkt på at siden Lofoten ligger så langt ute i Golfstrømmen så kunne det tenkes at det her var god tilgang på yngel. Skal en dømme etter de resultater vi oppnådde i år så er dette ikke holdbart. Kanskje er det for lite vassdrag som ålen kan gå opp i?

Som et sikkert resultat av forsøkene både i 1961 og 1962 kan vi likevel slå fast at det er mange som har skaffet seg åleteiner oppover hele Nordland, og det vil for ettertiden bli fisket opp atskillig med ål som ikke hadde vært nyttiggjort uten disse forsøk. Redskaper blir også laget av fiskerne selv så det blir små investeringer.

FANGSTLISTE

Prøvefiske ål 1962

Dato	Fiskefelt	Bunnforhold	Vær og vind	Antall teiner	Dybde m	Agn	Samlet nattfangst kg
14/8	Svolvær havn	Evje, sten, sand, sli, tare	Nordv. br. regnb.	60	1—2	Sild	24
15/8	Garsosen v. Svolvær	— —	— —	—	—	—	62
16/8	Garsosen og utover	— —	— yr	—	—	—	40
17/8	Hopen	Sten, sand, sli, tare	Stille klart	—	—	—	24
18/8	Henningsvær	Evje, sten, berg, kaier	—	—	—	—	1
21/8	Olderfjord	Sand, sten, evje, tare	Lett bris klart	—	—	Sild	7
22/8	Limstrandpollen	Sand, sten, evje, sli, tare	—	—	—	—	0
23/8	Vatterfjord	Sand, sten, sli, tare	—	—	—	—	4
24/8	Østpollen	— —	Østlig bris	—	—	—	5
25/8	Haversand, St. Molla	— —	—	—	—	—	1
28/8	Insterfjord, Hassel	Sand, sten, sli, tare	Østlig bris	—	—	Sild	18
29/8	Stokmarknes	Sand, evje, tare, sli, kaier	Stille, klart	—	—	—	1
30/8	Sildpollen, Eidsfjord	Sand, sten, tare, sli	Stille, overskyet	—	—	—	18
31/8	Bjørndalsfjord	— —	Nordlig bris, pent	—	—	—	5
1/9	Ringstad i Bø	— —	— —	—	—	—	10
4/9	Sigerfj., Sortland	Sand, sten, sli, tare, kaier	Østlig bris, pent	—	—	Sild	10
5/9	Tengelfj., Raftsund	— —	Østlig frisk bris	—	—	—	3
6/9	Valen, Aarsteien	— —	Østlig kuling	40	—	—	3
7/9	Marinepollen, Svolvær	Sand, sten, evje, litt tare	Østlig bris	60	—	—	10

SILD 1963

SILDELEITING MED M/S «ANNA G.» UNDER STOR- OG VÅRSILDFISKET 1963

Av konsulent GEORG ROKSTAD

Den 12. februar d.å. gikk jeg ombord i M/S «Anna G.» som toktleder.

I følge planen skulle toktet starte ved Færøyfeltet og følge storsilden inn til kysten, men etter nøye overveielse fant en det formålstjenlig først å foreta en undersøkelse av Storegga før en satte kursen vestover. Denne endring i planen viste seg senere å være til stor nytte for de videre undersøkelser.

Forløperne av storsilden hadde nemlig allerede passert eggakanten. Da vi den 14. februar kom nordover til ca. 45 n. m. N.V. av Ona registrerte vi flere mindre forekomster nær bunnen. Kl. 18.30 samme dag kom vi også over en stor forekomst 8–10 n. mil innenfor eggakanten. Silden var da kommet opp og gikk tørr på sjøen. Vi foretok et tråltrekk og fikk konstatert at det var ren storsild. På grunn av faststående redskaper ble det imidlertid ikke anledning til å foreta fiskeforsøk av betydning.

Silden trakk med god fart i østlig retning. Således hadde vi flere asdic-kontakter, fredag og lørdag ved Orskjærene. Det var imidlertid vanskelig å få registreringene inn på ekkoloddet. Årsaken var vel at silden sto helt i overflaten og at den hadde god fart. Vi avsluttet undersøkelsene kl. 23.00. Fortsatte igjen søndag kl. 14.00. Feltet ved Orskjærene og østre kant av Buagrunnen ble grundig undersøkt, men resultatet ble negativt. Trålerne som fisket med bunnrål i N.O.-kanten av Buagrunnen meldte om fangster på 2–3 hl storsild..

Dagene 19.–21. februar undersøkte vi området 1° vest og 4° ost og registrerte betydelige forekomster fra 1° vest til 2° ost. Torsdag 21. februar måtte vi forlate feltet på grunn av en mindre maskinskade. Kursen ble satt for Ålesund. Da vi passerte eggakanten ca. 60 n. mil av Svinøy registrerte vi en stor forekomst nær botn. Vi kom til Ålesund fredag morgen kl. 06.00.

Lørdag morgen kl. 04.00 var maskinen i orden igjen. Vi gikk leden

nordover og stakk ut ved Bjørnsund. Da vi kom til østre kant av Buagrunnen ca. 8–10 n. mil av bøya på Kroppen fikk vi den første kontakten på asdicaen, 5 min. senere fikk vi 4 stimer samtidig inn på asdicaen. Ved ekkoloddet konstaterte vi at stimene sto fra 10–40 favners dyp. Snurperne ble straks varslet. Det ble også sendt melding til Fiskeridirektoratet. Dessverre var det bare noen få snurpere som fikk nytte av meldingene. De fleste snurperne lå på land.

Utover dagen og kvelden undersøkte vi feltene ved Orskjærene og Grip. Flere forekomster ble registrert. De største forekomstene fant vi ved Griptaren. Kl. 24.00 gikk vi opp til Kristiansund.

Søndag 24. februar kl. 14.00 var vi på feltet. Det var noe sild på samtlige felter fra Skolmen til Ona, men silden sto dypt, for det meste på bunnen. Vestlig kuling hemmet fisket, og hele uken gikk uten at der ble tatt noen snurpefangster av betydning.

Letingen ble nå mere konsentrert om Haltenbanken, Frøyabanken og Sklinnabanken. På Frøya- og Haltenbanken ble det i det hele tatt ikke registrert sild.

Onsdag 6. mars kom vi over silden på Sklinnabanken. Såvidt en kunne se var det betydelige forekomster tilstede. Det ble også tatt noen snurpefangster, men økende kuling satte en stopper for fisket.

Fredag og lørdag undersøkte vi på nytt Haltenbanken uten resultat. På sklinnabanken var det mye sild, men værforholdene var vanskelige. Det er ikke tvil om at det ville blitt fisket atskillig mere sild på dette feltet hadde værforholdene vært bedre.

Situasjonen fangstmessig sett var veldig vanskelig. Silden var på Buagrunnen og på Sklinnabanken. Mellom disse 2 feltene var det i det hele tatt ikke registrert sild. Resultatet ble da at flåten delte seg i to.

M/S «Nils Lysø» og M/S «Anna G.» finkjemmet feltene. Særlig la en vekt på undersøkelsene av landbakken ved Helgeland. Fra mange hold kom det stadig melding om sild, men letingen ga ikke noe resultat for forsøksfartøyene.

Sildens merkelige opptreden gjorde det også vanskelig for forsøksfartøyene. Vi var stadig på farten mellom Helgeland og Stad. En kan i den forbindelse nevne følgende:

Mandag 18. mars kl. 11.30 startet vi fra Ålesund og undersøkte feltet Svinøy—Storholmen. Registrerte flere små forekomster, men silden var tynn, ingen forhold for fangst. Fortsatte nordover passerte flåten på Buagrunnen. Der var det bare noen få snurpere som var i fangst. Fra Buagrunnen videre nordover Gripfeltet, Frøyabanken, Haltenbanken til Sklinnabanken. Her var forholdene de samme som

på Buagrunnen. Flåten lå for det meste uvirksom. Vi fortsatte videre nordpå over Trænabanken vider til Røstbanken.

Onsdag den 20. mars kl. 11.00 fant vi sild. Loggen viste da en utseilt distanse på 450 n. mil. Vi var da ca. 20 n. mil N.V av Lofotodden. De fleste snurperne lå ennå på Sklinnabanken. Et par stykker som lå ved Træna kunne rekke å være fremme om kvelden. I mellomtiden benyttet vi anledningen til å foreta en grundig undersøkelse av Røstbanken. Det viste seg å være mye sild tilstede. Således registrerte vi sild helt ut til eggakanten. Der var det noen russiske drivere som lå og gjorde seg klar. Såvidt vi kunne se skiftet de ut storsildgarnslenken og tok i bruk nordsjøgarna.

Det var blick stille og sol og masse sildeåter. Forholdene minnet om Island i gamle dager.

De første snurperne som kom til feltet kom straks i arbeide. De fikk også fangst.

Tirsdag 19. mars. Det var nå frisk S.V. bris som hemmet fiske. De russiske driverne som hadde hatt garn ute fikk bra med sild. Såvidt en kunne se måtte det vel være ca. 4—5 hl. pr. garn. Det strømmet stadig til med russere. Det kom også flere moderskip og i løpet av 2—3 dager var det samlet en stor flåte.

En del av silden fant veien syd om Skomvær og inn Vestfjorden. Det ble også tatt noen snurpefangster 10—20 n. mil S.V. av Skomvær.

Mandag 1. april kom vi over store forekomster inne i Vestfjorden S.O. Gloppen fyr. De fleste snurpere hadde tidligere på dagen vært i arbeide ved Værøy. En del var ennå på feltet, men de fleste var gått på land. Det var imidlertid kort kjøring ut fra land og det tok ikke lang tid før alle var på feltet.

Det var blick stille og sild nok til alle, og det var de som hadde kast på 4—5 tusen hl.

Silden trakk inn Vestfjorden med god fart og før kastingen var slutt ut på morgensiden var vi kommet tvers av Stamsund. Neste dag var det lite å se av silden. Trass grundig undersøkelse på kryss og tvers av fjorden, den var borte. Dagen etter fant vi den igjen S.O. av Værøy. Da var den på vei ut igjen. Det ble mye kasting igjen, men forholdene var ikke så gode som foregående dag. Sterk strøm og frisk N.O. vind gjorde det vanskelig. Dessuten hadde silden god fart. Før kvelden var omme hadde silden passert Skomvær. Neste dag ble det N.O. kuling og landligge for fiskeflåten. Sammen med «Johan Hjort» undersøkte vi feltet ved Røst og Vestfjorden uten resultat. Forsøksfartøyene fortsatte undersøkelsene til påske, men noen registreringer av betydning ble det ikke. Feltene sydover fra Røst ble undersøkt og toktet avsluttet i Bergen til påske.

FORSØK OG LEITETJENESTE FOR DRIV- OG BOTNAGARNSFLÅTEN 1963

Av konsulent VERMUND DAHL

Det ble i år satt igang prøvafiske med driv- og botnagarn under vintersildfisket etter samme retningslinjer som forrige vinter.

Til formålet ble leid 2 kombinerte driv- og botnagarnsbåter som skulle dele feltet mellom seg en i søre og en i nordre del, og best mulig være fiskeflåten til hjelp med leiting og prøvafiske.

De skulle videre sende daglige meldinger om fangst og registreringer til fiskeflåten og Fiskeridirektøren. Båtene fikk i oppdrag å undersøke mest mulig i de områdene hvor den vanlige fiskeflåten ikke var til stede, slik at feltene ble holdt mest mulig under observasjon.

De båtene som ble tatt ut som prøvafiskere var:

1. M/S «Norna» R—208—A, Karl Hovden, Vedavåg med driv- og botnagarn i nordre området.
2. M/S «Astra» R—15—O, Sigmund Skansen, Sirevåg, med driv- og botnagarn i søre del av området.

Begge forsøksbåtene var tilstede på feltet omkring 20. februar. De første dagene var det S.V. kuling og første fangstdagen ble lørdag den 23. februar. «Anna G.» fant da sild på innsiden av Buagrunnen og «Norna» fant sild ved Grip. Fra disse to steder ble det ført iland 12.100 hl. første fangstdag.

De nærmeste dagene etter innsiget var værforholdene dårlige og silden ville helst holde seg nede ved bunnen. Resultatet av fiske ble derfor dårlig, de gruppene som lå best an var trålerne og botnagarnfiskerne.

Forsøksbåtene var pålagt å føre dagbok. En viser her til utdrag av dagbøkene.

M/S «Astra» som hadde det sydlige området hadde kuling de første dagene på feltet og gikk om kvelden inn til Fosnavåg.

I uken fra 25. februar til 2. mars undersøkte området fra Rundø til Ona uten registreringer. Et drivgarnsforsøk ga ingen fangst. Værforholdene var tildels ugunstige med S.V. kuling.

Lørdag 2. mars skiftet over til bunngarn.

Mandag 4. mars kl. 04.00 ut fra Ålesund undersøkte Fauskene, Storholmen, Fjørtoftgrunnen, Harøyfallene og til Buagrunnen. Ingen registreringer før ankomst til Buagrunnen. Satte to setninger ubetydelig fangst, silden sto litt for høyt.

Tirsdag 5. mars fant en bra registreringer ved Turidskallen og

Karl med Hammeren. Satte to setninger, silden lettet og det ble ingen fangst. Gikk sørover forbi Ona, Harøyfallene og satte 2 setninger på Fjørtoftgrunnen. Fangsten ble bare noen få sild. Lette videre til Storholmen og Fauskene, svake registreringer flere steder. Slepte til lands en motorbåt som lå og drev 8 n. mil vest av Fauskene med maskinskade. Ankom Ålesund kl. 22.30.

Onsdag 6. mars ut kl. 04.00, undersøkte rundt Fauskene, svake registreringer. Været var stiv kuling og meget sjø. Gikk opp til Fosnavåg.

Torsdag 7. mars var det fremdeles dårlige værforhold, men det var fremdeles en del registreringer ved Fauskene.

Fredag 8. mars kom fisket igang ved Fauskene. Det ble tatt gode fangster både fredag og lørdag.

Siden fisket var kommet igang ved Fauskene konsentrerte vi letingen om Fjørtoftgrunnen og Storholmen. På Fjørtoftgrunnen fant vi en del registreringer og forsøkte med 3 setninger både fredag og lørdag, men resultatet var bare enkle sild. Registreringene omkring Storholmen var ytterst små.

Mandag 11. mars. Ut fra Ålesund til Fauskene der en fant gode registreringer, satte 3 setninger. Fangst 15 hl. Sildemengden økte utover dagen. Kl. 07.00 om morgenen ga en melding til fiskeflåten nordenfor om godt fiske. Det samlet seg etterhvert en stor flåte, og det ble tatt gode fangster.

Tirsdag 12. mars. N.O. kuling med tung sjø. Nattsettfangstene ved Fauskene var bra fra 10–20 hl. pr. setning. Været ødela videre fiske. Hadde radiosamtale med «Norna» om videre undersøkelse av feltene når været bedret seg.

Onsdag 13. mars ut kl. 04.00 til Sildstøbotn og satte 4 setninger. Det var vanskelig å lete på grunn av tung sjø. Resultatet ble svarte garn. En undersøkte deretter Skorpeflaket uten registreringer.

Torsdag 14. mars kom en del botnagarnsbåter i fangst på Mebotnen. Vi undersøkte litt i området, men fant bare ubetydelige registreringer. Undersøkte videre nordover ved Vallaboene, Fauskene, Storholmen og Fjørtoftgrunnen. Resultatet var bare svake spredte registreringer som ikke ga grunnlag for fangst.

Fredag og lørdag undersøkte en ved Turidskallen. Karl Med Hammeren og Buagrunnen. På Buagrunnen var det tildels bra registreringer og bra botnagarnsfangster, men silden begynte å trekke utover grunnen.

Mandag 18. mars. Etter anmodning fra sildelaget gikk en sørover til Måløy for å kontakte sildekontoret der. Redningskrysseren «J. M. Johannessen» hadde hatt noen registreringer, men etter å ha sett

filmen kunne vi si at det ikke var sild. Vi undersøkte likevel områdene utenfor Bremanger, Vetrungene, Havfrueskallene, Sildstøbotnen og Skorpeflaket uten registrering.

Tirsdag og onsdag. Undersøkte igjen Mebotnen, Fauskene, Storholmen og Fjørtoftsgrunnen og forsøkte med 4 setninger, men ingen fangst. I Breisundet registrerte vi en del oppe i sjøen, og ga flåten beskjed om posisjonen. Vi gikk deretter inn til Ålesund og hentet drivgarn som var opphengt. Etterpå gikk vi ut til Breisundet, men kunne ikke finne igjen registreringene.

Botnagarnsflåten går sørover og slutter av fisket.

Torsdag 21. mars undersøkte en igjen områdene utenfor Måløy og Bremanger uten registreringer. Avsluttet letingen og går til Bergen.

En viser videre til rapporten fra M/S «Norna».

19. februar. Reiste fra Vedavågen til Bergen for tiltredelse.

20. februar. Lå i Bergen. 21 februar. Gikk fra Bergen til Ålesund.

22. februar. Hadde konferanse med oppsynssjefen for Møre og Romsdal.

23. februar. Gikk ut fra Stenshavn om morgenen, undersøkte Bua-grunn og nordover mot Grip. I området Grip mot Griptarene en del gode kontakter, tilkalte snurpeflåten som ankom om ettermiddagen. En del kasting, men mest bomkast da silden var svært var og gikk dypt. Noen fangster ble dog tatt. Ingen driving da silden forsvant etter mørkets frembrudd.

24. februar. Gikk over feltene ved Grip, der var en del sild å se, men den gikk helst dypt. I et område N.V. av Griptarene sto silden nær bunnen slik at vi så det mest fornuftig å ta drivgarna på land og lage til settegarna.

26. februar. Etter konferanse med fiskerikonsulen Dahl ble det bestemt at vi skulle gå over til settegarn, og vi lå i land den dagen og skiftet over til settegarn.

27. februar. Dårlige arbeidsforhold på feltene, ligger i Kristiansund.

28. februar. Gikk over feltene ved Grip, men det var fremdeles dårlige arbeidsforhold så vi gikk til ankers der.

1. mars. Bra vær på feltet, registrerte gode forekomster på Bøfølningen. Satte prøve på dagsett, men silden var svært flyktig og gikk ikke på garn.

2. mars. Var i området ved bøyen ved Grip, en del registreringer, men svært dårlige arbeidsforhold slik at forsøk ikke ble gjort.

3. mars. Søndag ligger vi i Kristiansund.

4. mars. Gikk tidlig ut til Bøfølningen gode registreringer, men silden var svært vanskelig å få på garn. Enkelte setninger på 3–5 hl.

Satte prøve nattsett til 10 av drivgarnsflåten, og lå på vakt på feltet om natten.

5. mars. Prøve nattsett ga 30 hl. på et sett, satte ut dagsett i lysningen om morgenen og disse ga fra 10—20 hl. pr. sett. Gode registreringer om natten, men silden lettet seg utover dagen. Fiskeflåten ble varslet, men da båtene lå på Buagrunnen ble det langt ut på dagen før de ankom, og det ble bare ganske små fangster tatt. Da det ennå var storsild var det ikke anledning til å sette nattsett, noe som sikkert ville gitt et godt resultat.

6. mars. Flåten var ute, men helst smått på dagsett. Vinden frisknet på utover dagen og fiskerne måtte ligge ved land.

7. mars. Ligger i Kristiansund, full landligge.

8. mars. Fremdeles dårlig vær, undersøkte landbanken fra Grip sydover Bæksbotn og langs Galleskjærene uten kontakter. Gikk så til Buagrunnen, helst små kontakter og ikke godt ved bunnen. Gikk så sørover til landbakken på Harøyfallene og sørover til Ulla uten kontakter. Gikk inn til Stenshavn om kvelden.

9. mars. Gikk over Buagrunnen, noe bedre registrering i dag. Settegarnsfiskerne satte i lysningen og fikk tildels bra på de første sett, men senere lite dagsild. En del båter kom i konflikt med driverne. Vi gikk så til Bøfølingen og fikk god registrering, silden sto over hele grunnen. Ga rapport til fiskerne, men lite dagsild da silden sto helst for høyt i sjøen.

10. mars. Søndag ligger i Kristiansund.

11. mars. Gikk tidlig ut da vi ville prøve å sette før det ble lyst. Det var bra med sild til stede, men umulig å sette på grunn av driverne. Da det kom gode meldinger fra Fauskene anbefalte vi at fiskerne gikk sydover til Fauskene, da her var for få båter til å danne nattsettfelt. På vei sydover ble det gjort gode registreringer på nordkanten av Buagrunnen, dagsett ble gjort, men med dårlig resultat. Fortsatte sydover da her ikke var flere båter igjen. Kom for sent til Fauskene til å sette nattsett.

12. mars. Gikk ut til Fauskene, men svært dårlige værforhold. Båtene dro opp sitt nattsett og gikk til lands. Vi dro bruket til en båt som hadde fått rorskade.

13. mars. Dårlig vær, flåten ligger i havn. På ettermiddag gikk vi nordover til Buagrunnen igjen. God registrering, men umulig å sette nattsett for driverne da vi var alene.

14. mars. En hel del båter kom til i dag, og dagsettfisket kom i gang med tildels gode fangster. Da oppsynet ikke var til stede på grunn av maskinfeil ble vi liggende på feltet som oppsyn da der var sammendring på feltet. Der ble satt nattsett på feltet.

15. mars. Tildels gode nattsett-fangster. Vi gikk så til Rundøfeltet hvor der lå noen få båter og arbeidet, og fikk bra med sild. Vi ga melding til fiskerne og satte nattsett.

16. mars. Gode nattsettfangster, og tildels bra dagsett for de som satte tidligst. Fisket tok sterkt av utover dagen.

17. mars. Søndag ligger i Ålesund.

18. mars. Gikk til Buagrunnen, bra dagsett-fangster. Satte nattsett.

19. mars. Bra nattsettfangster over hele feltet. Dagsettfisket bra fra morgenen, men minket av utover dagen, og ubetydelig registrering da silden for utover. Flåten satte nattsett.

20. mars. Svarte garn på nattsett, vi undersøkte et stort område uten å finne forekomster av betydning. Vi fant et lite område i S.V. kanten av grunnen som en del båter satte nattsett på. Storparten av flåten sluttet av i dag.

21. mars. Tok inn drivlenken og gikk sørover for å slutte av sesongen. Gikk over Buagrunnen og Fjortoftgrunnen uten registrering.

22. mars. På vei til Bergen.

23. mars. Ankommet Bergen for avslutning.

KONKLUSJON

Som konklusjon til årets settegarnsfiske er å bemerke at sesongen ble meget kort, og med mange dager med total landligge.

Silden kom i år faktisk inn som vårsild, da silden var løs på rognen og la seg på bunnen fra starten av. Men den første uken var meget værhindret.

Der var godt med sild i Grip området, men det var helst små forekomster som trakk sydover kanskje på grunn av de dårlige temperaturforhold. Under gytingen var det mest sild på Bøfølingen og på nordkanten av Buagrunnen, men minket av sydover.

I området Grip—Bøfølingen var det svært vanskelig å arbeide på grunn av driverne, slik at nattfisket ikke kunne drives.

På de feltene som ble brukt nattsett var det nattsettene som ga de beste resultat.

RAPPORT OM PRØVEGARN

AV KARL HOVDEN

Under sesongen 1963 satte Fiskeridirektoratet i gang prøvefiske med settegarn av nylon og ulstronfiber for å finne frem til en passende trådtykkelse og maskestørrelse i forhold til hampgarn.

Det ble nyttet 6 islandsgarn av nr. 5 nylontråd som var for tykk

til islandsgarn. Disse garna ble skåret ned til 125 masker og felt på ny.

Videre ble der innkjøpt 10 nye settegarn av ulstron nr. 5 tråd fra nr. 20 til 21 omfar pr. alen. Garna ble forsøkt av «Norna» og «Rosella» som begge fikk dårlig resultat med ulstrongarna da disse så ut til å være for småmasket.

Av islandsgarna var 3 stk. av hollandsk fabrikat 19 omfar pr. alen, og av en mer hårdspunnet type nylon og grønn av farge. Disse garn var meget fiskelig både til dag- og nattsett. I forhold til hampgarn ga disse garna mer enn dobbelt så meget sild.

Disse garna var også meget gode og finne og det ble ikke dragmasker i dem. De andre 3 stk. islandsgarna var av norsk fabrikat 20 omfar pr. alen og en løsere spunnet nylontråd, rødbrun farve. Disse garna var ikke fullt så gode å fiske. Især om dagen ga disse lite sild, men om natten var disse garna meget gode. Årsaken her var sikkert farven som ble for mørk. Disse garna var dårligere å tine og det ble litt dragmasker selv om det var doble knuter, de hollandske var enkle knuter. Etter den erfaring jeg fikk med disse prøvegarn vil jeg anbefale tråd nr. 5 av nylon, 19,5 masker pr. alen og grønnfarvet og helst en mer hårdspunnet type tråd, da den var lettere å arbeide med, og ikke så glatt slik at dragmaskene ble unngått.

FLYLEITING ETTER SILD UNDER VÅRSILDESSENGEN I 1963

Av sjefsflyger DAGBART HAREIDE A/S «Mørefly»

FLYLEITING ETTER SILD 11. 14. 18. OG 19. MARS 1963

Etter å ha innhentet værrapport fra Værtjenesten Flesland Flyplass, Bergen, samt konferanse med oppsynssjef Giske, Ålesund, ble det bestemt å utføre flyleiting på strekningen Rundøy til Sklinnabanken.

Under flygingen nordover (tur 1) ble det ved Fausken observert ca. 15 drivere som var i arbeide med botnagarn. På strekningen Bua-grunnen—Griptaren var 50—60 snurpere ute, men ingen hadde låret da silden sto for dypt. Fra Frøyabanken til Nordøyan avtok vinden til styrke 3. Større fiskeflåte observertes på Sklinnabanken, men heller ikke her hadde noen av båtene låret da silden sto på djupet. Radiokontakt ble opprettet med M/K «Perlon» og snurperen «Sæbjørn».

Etter bunkring på Vernes Flyplass, samt telefonsamtale med oppsynssjefen, ble tilbaketuren lagt over Halten og derfra langs kysten til Rundøy.

En blankie med mye fugl ble observert 8 n. m. nord-nordvest av Storholmen, men dessverre var snurperne samlet ca. 1–2 timers kjøring nord for denne forekomst.

14. MARS 1963

Vi gir med dette en kort oversikt over flyleiding etter sild 14. mars 1963 og viser ellers til vedlagte utdrag av flylogger.

Etter konferanse med oppsynssjef Giske, Ålesund, ble det på grunnlag av de gunstige værmeldinger for Mørkekysten bestemt å foreta leiting på strekningen fra Rundøy til Frøyabanken.

Bortsett fra blankier observert ca. 27 n. m. N.V. av Ona er det lite å bemerke om flyleidingen den 14. mars. Hovedtyngden av sildeflåten på ovennevnte strekning lå på Buagrunden hvor det ble observert en del fugl på sjøen samt tildels store mengder av springere. Ellers ble det under flyleidingen sett lite fugl.

De to blankiene som ble observert var vekslende idet de tildels iet kraftig for deretter å avta slik at de var lite synlig da snurperen Bømmelfjord kastet. Fugleflokkene i nærheten ga imidlertid god indikasjon av iens posisjon. Bømmelfjord opplyste senere at silden sto på 6 favner. Forekomstene ble sirklet og båtene ledet inn til feltet.

Samlet flytid 14. mars 6.00 timer.

18. MARS 1963

Flyleiding etter sild den 18. mars ble som tidligere nevnt lagt opp i samråd med oppsynssjef Giske, Ålesund.

Værmeldingen for fiskefeltene utenfor Mørkekysten var meget gunstige og det ble bestemt at leitingen skulle foregå på strekningen Rundøy–Fausken–Buagrunden–Griptarene.

Under flygingen viste det seg at værforholdene var ideelle for leiting etter sild. Vinden på feltene som ble avleitet var ikke større enn styrke 2.

Til tross for de gunstige forhold ble det ikke observert sildeforekomster fra flyet. Snurperne på Buagrunden meldte at silden sto djupt og at det var forekommet flere bomkast Hovedtyngden av snurperne lå på nordvestkanten av Buagrunden. Mindre fugleflokker lå spredt over hele Buagrunden hvor der også ble sett flere forekomster av springere. Etter bunkring på Vigra flyplass ble det observert en

stor fugleflokk på sjøen ca. 20 n. mil norvest av Ona og det virket som om silden nylig hadde vært oppe. Stedet ble sirklet for nærmere undersøkelse uten at det ble observert sildeforekomst. Snurperne ble varslet over radio og posisjon av fugleflokken oppgitt. Vi viser ellers til vedlagte utdrag av Flylogger.

19. MARS 1963

Etter å ha innhentet de nødvendige værmeldinger for fiskefeltene, ble det i samråd med oppsynssjef Giske besluttet å utføre 2 tokter på feltene fra Rundøy til Griptarene.

Under leitingen ble det observert 2–3 sildeforekomster ca. 25 n. m. nordvest av Ona. Silden ble splittet av en mengde springere i området og silden kunne tydelig iakttaes helt oppe i vannskorpen. Snurperen «Tromsøybuen», som lå ca. 6. n. m. sydost for forekomsten, ble underrettet over radio. I området vest–sydvest av Bua-grunnen ble der sett springere nærmest overalt. Også på tokt nr. 2 ble det observert springere som gikk i sild i dette området. En større ansamling av springere ble også sett i posisjon 63°13'N 64°E.

Under flygingen langs kysten (20 til 25 n. m. ute) fra vestnordvest av Ona til Fausken var det lite å se. En la også merke til at botnagarnbåtene som tidligere lå ved Fausken nå trakk seg nordover.

Oppsynssjef Giske ble etter endt flyging gitt en kort oversikt over dagens flyleidinger.

FORSØKSFISKE MED DRIVGARN ETTER SILD I NORSKEHAVET MED M/S «HORISONT»

UTDRAG AV SKIPSJOURNALEN PÅ M/S «HORISONT»

AV IVAR KJERSTAD jr.

Lørdag den 9. februar kl. 00.05 avgikk fra Kjerstad. Satte logg kl. 01.15 ved Storholmen. Rettvisende kurs 265°, fint vær, ekkolodd på.

Søndag den 10. februar kl. 00.00 utseilt distanse 215 mil, ostlig bris, ingen kontakter, samme kurs. Kl. 10.15 Færøyane på radaren 32 mil av, samme kurs. Sydlig bris med regnbyger. Kl. 13.15 kalte på «Anna G.» og «Endre Dyrøy» uten å få svar. Går derfor inn til

Klaksvik for muligens finne den der. Ankom Klaksvik kl. 15.30 for-
tøyet ved siden av «Endre Dyrøy».

Mandag den 11. februar. Avgikk fra Klaksvik kl. 08.30. Satte logg
kl. 09.30 ved nordenden av Kalsøy. Kurs 0.16° rettviseende, bra vær.
Kom opp i russeflåten kl. 15.00. Logg viste 56 tok inn logg ruslet
omkring for muligens å finne sild. Litt registreringer av og til, men
silden sto djupt. Kl. 18.30 settes ut 50 garn. Avsatt kl. 20.00 silden
fløyter seg opp til 20 m og nedover til 150 m, fint vær, setter vakt.

Tirsdag den 12. februar. Begynner å drage kl. 07.30, lite sild,
30—40 pr. garn blandingssild. Garna inne kl. 10.30. Vi går mot NO
halv fart kl. 11.40. Styrte mer østlig, krysset gjennom russeflåten fra
svarte garn til 1 hl. med russerne på garnet. Minst hundre russebåter
her i et område posisjon N. $63^\circ 10'$ V. $05^\circ 40'$. Kl. 14.00 ligger stille
i posisjon N. $63^\circ 05'$ V. $5^\circ 35'$. Kl. 17.00 rettviseende kurs 270° , dårlige
forekomster denne kurs. Kl. 18.00, kurs 104° tildels bra forekomster
fra 65 m og nedover. Setter ut 30 garn med 25 favner slag i posisjon
N. $63^\circ 0'$ V. $5^\circ 4'$.

Onsdag den 13. februar kl. 03.30, nær russelenk. Begynte å drage
fra $\frac{1}{2}$ —1 hl. pr. garn. Garna inne kl. 05.20. Har silden i fryse-
rom. 45 kasser hele fangsten. Ligger og bakker. Kl. 09.00 vinden frisk-
ner på SV, ligger i retning mot Færøyene, går med sakte fart. Kl.
14.30 mottok telegram fra Havforskningsinstituttet, Bergen. Vi fort-
setter mot Færøyane, ser dårlig ut for vær til natten. Kl. 18.45 går for
fullt inn til Klaksvik, dårlig værmelding. Kl. 21.45 ankom Klaksvik,
fortøyer ved kai.

Torsdag 14. februar, dårlig vær og meldinger, ligger i ro. Kl. 14.00
en mann ombord for å reparere radaren.

Fredag 15. februar, fremdeles i Klaksvik, dårlig vær, men vinden
har spaknet litt. Kl. 14.45 avgikk fra Klaksvik, satte logg for Viderøy.
Kl. 16.00 kurs 46° rettviseende.

Lørdag 16. februar tok inn logg kl. 00.15 distanse 72 mil, litt å
se på ekkoloddet, 7 russere. Satte 50 garn 25 favner slag, bra vær. Be-
gynte å drage kl. 08.00, lite sild. Garna inne kl. 10.45, fangst 15 kasser
i posisjon N. $63^\circ 08'$ V. $4^\circ 26'$. Går med sakte fart rettviseende 90° , små
registreringer. Kl. 19.00 bedre kontakter, mange russebåter. Satte
garna ut ca. posisjon N. $63^\circ 15'$ V. $2^\circ 40'$. Silden står fra 25 m og ned
til 80m. NO laber bris, 25 favner slag.

Søndag den 17. februar. Begynte å drage kl. 07.45. Garna inne
kl. 11.45, fangst 15 kasser. Mange russebåter. Vi ligger stille. Kl. 14.00
full fart, kurs rettviseende 90° . Kl. 19.15 dreiet mer mot NO, kommer
opp i bra forekomster fra 70 m og nedover. 50 garn 5 og 10 favner
slag, avsett kl. 22.00, NV bris.

Mandag 18. februar. Garna inne kl. 10.30, fangst 22 kasser. Ligger på vinden. Kl. 16.00 posisjon N. $63^{\circ}27'$ V. $0^{\circ}50'$. Ligger fremdeles i ro, registrerer sild på 200 m. Kl. 16.50 sakte fart SO, men mindre forekomster. Går derfor NV, bra forekomster. Kl. 22.30 setter ut 50 garn 25 favner slag. NV laber til frisk bris, silden står fra 50 m og nedover. Setter vakt.

Tirsdag 19. februar. Fått inn garna kl. 10.45, fangst 54 kasser, fisket avtok mot slutten av lenken. Vi ligger stille, bra vær. Kl. 16.50 full fart 110° rettviseende. Kl. 22.00 kurs 125° rettviseende, ubetydelige registreringer. Kl. 23.45 kurs 170° rettviseende, ingen kontakter.

Onsdag 20. februar kl. 01.10, kurs 140° rettviseende, svake registreringer, for små å sette garn på. Kl. 04.50 ligger stille anser det for vanskelig å få garn i sjøen på brukbare forekomster. Flere russebåter leter og etter sild. Kl. 12.00 posisjon N. $62^{\circ}50'$ O. $1^{\circ}30'$. Kl. 16.00 rettviseende kurs 90° , svake registreringer, kl. 17.30 bedre. Kl. 18.30 ubetydelig, går rettviseende V, kommer opp i bra forekomster fra 20 m og nedover. Setter ut 55 garn 10 favner slag. NV laber bris. Kl. 22.30 ganske små kontakter.

Torsdag 21. februar. Garna inne kl. 10.30, fangst 97 kasser, ligger stille. Kl. 17.30 rettviseende kurs 90° . Kl. 19.00, bra forekomster setter ut 50 garn, trangt om plassen 10 favner slag, sild fra 20 m og nedover.

Fredag 22. februar utpurring kl. 03.00, nær russelenker. Garna inn kl. 06.30, fangst 37 kasser, fint vær. Vi går for full fart mot land fra posisjon N. $63^{\circ}10'$ O. $3^{\circ}30'$ kurs 140° rettviseende. Ankom Ålesund kl. 13.30.

Går til Statens Fryseri for levering. Ferdig med lossingen kl. 18.00, ligger i Ålesund over natten.

Lørdag 23. februar utpurring kl. 07.00, går til Slinningen, henger garna, spylar opp båten. Leverte tilbake tomkasser til Statens Fryseri, Ålesund, sender 7 kasser sild til Fiskeridirektoratet, Bergen, ordner med forskjellig.

Kl. 16.00 avgår fra Ålesund. Ankom Kjerstad kl. 17.15, fortøyer båten og går i land. Regner forsøket etter storsild i Norskehavet for slutt. Forsøkets varighet 15 døgn.

KONKLUSJON

Angående forsøk med drivgarn etter sild i Norskehavet i februar 1963 med M/S «Horisont».

Forsøket har vært både lærerikt og interessant og jeg tror det kunne være mulighet for å gjøre regningssvarende turer, men helst på saltebasis.

Fangsten på vårt tokt kunne selvsagt vært bedre, men silden var litt uberegnelig angående dybde, kunne plutselig være høyt i sjøen og så gå ned til 60 m og bli stående der hele natten, Samtidig var vi litt ukjent med loddet første nettene, så det var vanskelig å vite hvor meget sild som var der, men det ble nå bedre senere. Toktet var vellykket i alle måter, og det går an å fiske sild langt til havs med drivgarn.

SILDEUNDERSØKELSENE I NORD-NORGE MED F/F «ASTERIAS»
HØSTEN 1963

AV PER T. HOGNESTAD
Marinbiologisk Stasjon, Tromsø

Innledning.

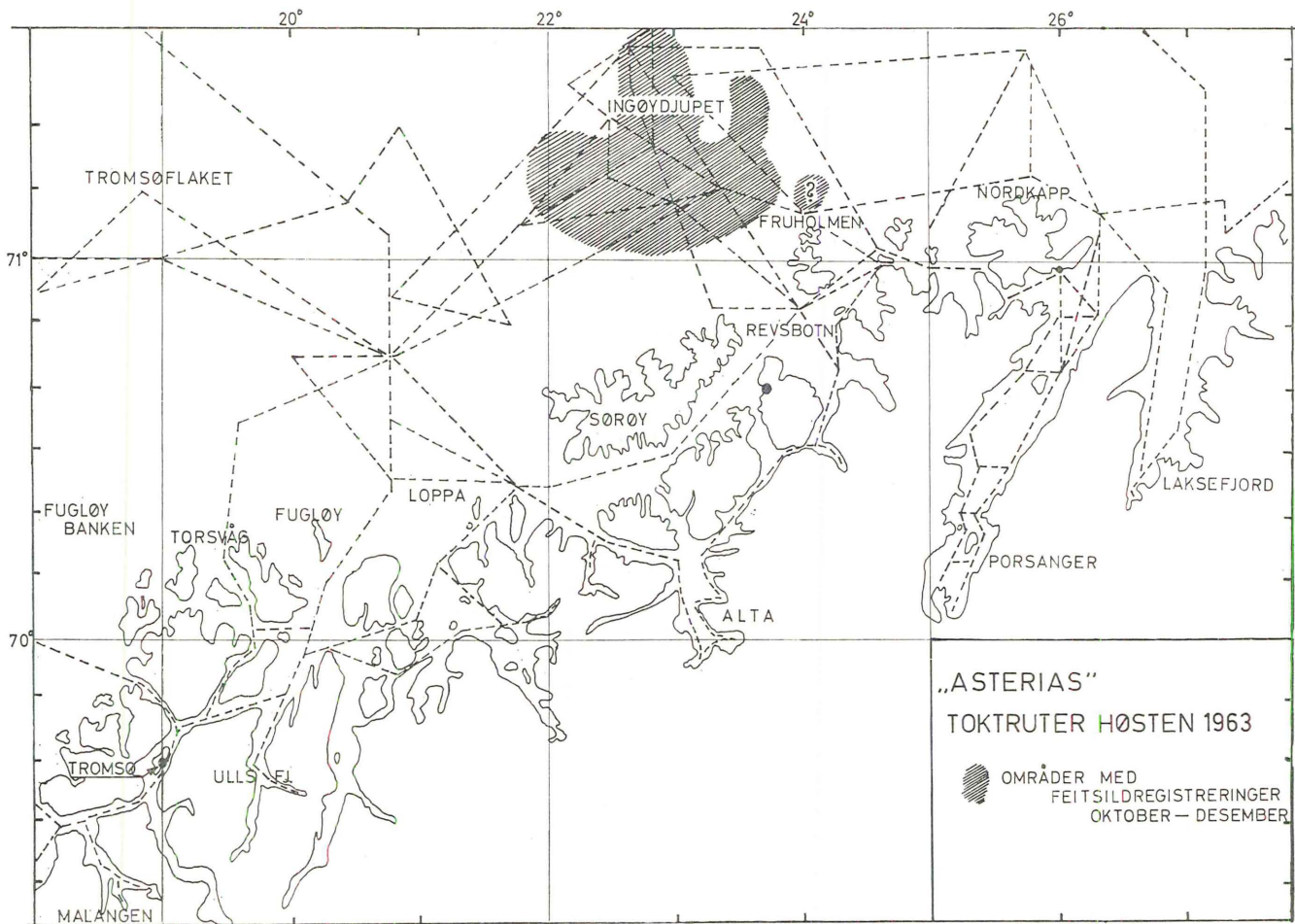
Undersøkelsene pågikk fra august til desember 1963. De undersøkte områder fremgår av figur 1 og 2. Undersøkelsene ble noe utvidet i forhold til tidligere år p.g.a. forekomstene av feitsild utenfor Vest-Finnmark. Det ble hele høsten gjennomført månedlige tokter til Troms og Vest-Finnmarks fjorder og områdene utenfor, særlig Ingøydjupområdet. På grunn av de nevnte utvidelser kunne det bare foretas mer tilfeldige tokter i Sør-Troms. Ytterligere ble Ullfjordområdet undersøkt minst hver 14 dag hele høsten.

En har hatt samarbeid med F/F «Thor Iversen» hvorfra en har fått opplysninger og prøver vedrørende feitsilda i Ingøydjupområdet. Det ble tatt 340 hydrografi- og trålstasjoner samt foretatt innsamling av zoo- og fytoplanktonprøver.

Sildas utbredelse

Mussa. I august ble det påvist mussa i fjordene og langs kysten av Troms nordover til Nordkapp. De største forekomstene fantes på bankene utenfor Troms og nordover til vest av Bjørnøya, inntil 35 nautiske mil av. Yttergrensene for utbredelsen av denne mussa er antydnet på fig. 2. En slik fordeling av mussaen ser ut til å harmonere med de observasjoner av sildelarver som ble gjort i mai/juni (Dragesund 1964). Mussaen som ble påvist i august i fjordene og nordover til Bjørnøya var atskillig mindre enn den mussa som samlet seg langs kysten i september (fig. 6). Vi har således tydeligvis med to typer mussa å gjøre. I september påviste også Dragesund mussa ved Bjørnøya, for-

Fig. 1. Toktruter for F/F «Asterias» i Nord-Norge høsten 1963. Det skraverte felt
 antyder det område hvor feitsild ble registrert fra oktober til årsskiftet.

uten i det østlige Barentshav fra Murmansk-kysten og nordover (Dragesund 1964). Inntil midten av september var det ikke påvist noen særlige forekomser av mussa langs Finnmarks-kysten østenfor Berlevåg. Det er derfor lite trolig at forekomstene i det østlige Barentshav er kommet dit langs Finnmarks-kysten. I Porsangerfjorden ble det ikke påvist mussa i august. Mussaen som overvintrer her 1962/63 var til stede i mai (Dragesund og Hognestad 1963) og må derfor ha vandret ut i løpet av juni/juli, hvilket er noe senere enn vanlig.

Fra Sør-Troms har en bare spredte observasjoner høsten 1963, men det er intet som tyder på at det var større mengder mussa der enn i de foregående år. I september ble påvist en stor mussatype i Troms langs kysten og i fjordmunningene, men det var ikke særlig konsentrerte innsig innover fjordene. I oktober fantes i fjordene en blanding av liten og stor mussa, hvorav den største vesentlig holdt seg i de ytre deler. I midten av november ble det på ny observert en del mussa nær kysten utenfor Torsvåg, og det er trolig at denne vandret innover i løpet av november. En kan således si at innsigene høsten 1963 foregikk over et lengre tidsrom i Troms. I desember var det bare mussa å finne inne i fjordene og ingenting utenfor. Forekomstene besto av en blanding av stor og liten mussa med den store i majoritet. Mussaen sto for det meste i dypet, og sto der i eller i overkant av det varmtvannslag som dannet seg. Om natten kom mussaen til overflaten som slør.

I Vest-Finnmark var det bare ubetydelige mengder mussa i fjordene i september, mens det sto en del nær kysten og i fjordmunningene. Fra de første dager av oktober foregikk et forholdsvis konsentrert innsig, og det meste av silda trakk innover i fjordenes innerste deler, slik som i Porsangerfjorden. Her var i desember så godt som all sild trukket helt inn i Østerbotn hvor den stort sett holdt seg ved bunnet døgnet rundt. I de andre fjordene i Vest-Finnmark ble det ikke påvist mussa av betydning bortsett fra Altafjord.

Feitsild. Som antatt (Devold 1963) ble det konstatert feitsild langs den nord-norske kysten høsten 1963. Først fant «G. O. Sars» storfallen feitsild ca. 50 n. m. N av Torsvåg i slutten av september (Dragesund 1964). 10.—12. oktober fant en at sildeforekomstene i dette området var tynne og spredte, mens det 13. oktober ble observert store og tette feisildstimer over store områder på Ingøydjupet. Silda sto dypt, grunnest oppimot 130 meter og dypest ned til 360 meter. Det var ikke utpreget vertikale døgnvandring. Det meste av silda sto i vann av 4.5°–5.5°C, men forekom også i 4°–6.5°C vann.

I midten av november fantes fortsatt store stimer i Ingøydjupområdet, vesentlig i 170–250 meter og 5°–6.5°C. Periodevis holdt

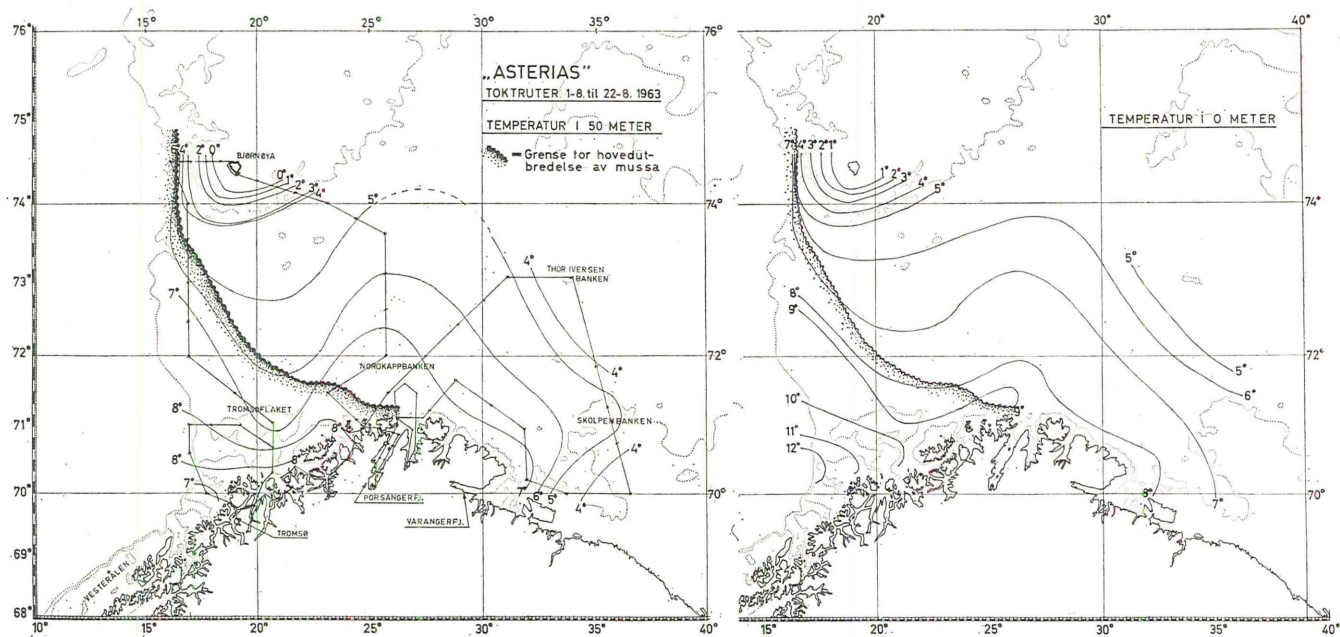

Fig. 2. Toktruter for F/F «Asterias» i Barentshavet 1.—22. august 1963. Videre er antydnet nordgrensen for utbredelsen av mussa. Til venstre på figuren er inntegnet temperaturen i 50 m dyp, til høyre i 0 m, på grunnlag av bathytermograf-observasjoner.

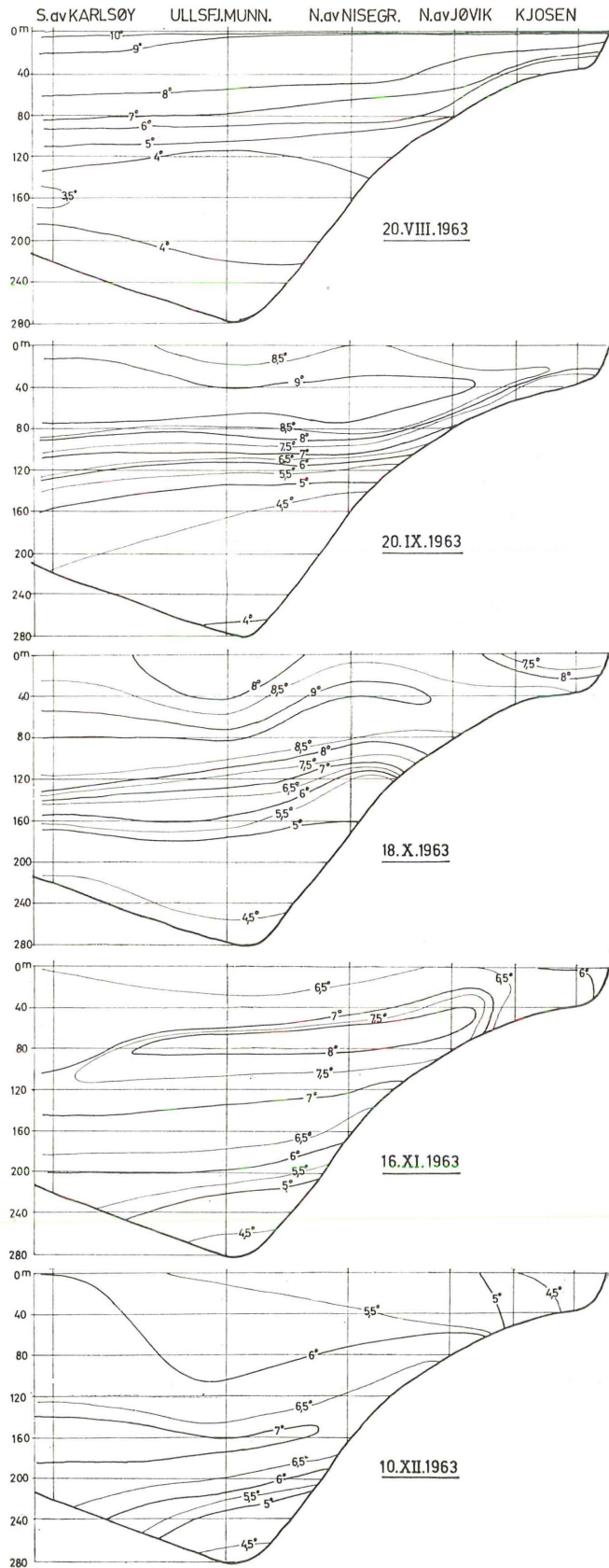

Fig. 3. Temperaturforholdene i Ullsfjord høsten 1963.

silda seg også ved bunnen på omkring 300 meters dyp. I november var det en del bevegelse i silda, både i øst-vest retning og innover mot land, men ikke nærmere enn 300-meters koten. (Jfr. sildas utbredelsesområde antydnet på fig. 2). Silda som sto i den nordligste delen av Ingøydjupet, syntes ikke å utvise samme grad av bevegelighet som forekomstene i den sørlige delen.

I begynnelsen av desember var det fremdeles store sildeforekomster i Ingøydjupets sørligste del, hovedsakelig i 4°–5°C vann. Småfallen feitsild kom av og til så grunt som 30–40 meter hvor det var en vanntemperatur på ca. 6°C. I midten av desember fantes også en del gode feitsildstimer østenfor Ingøydjupet, inntil 10 n. m. av Fruholmen. Disse forekomstene var i 25–250 meter, men hovedtyngden sto i 50–130 meters dyp hvor det var en temperatur på 5.5°–6.5°C.

Da silda i Ingøydjup-området stort sett holdt seg i dypet var den utilgjengelig for snurpere, mens det utvilsomt var gode forhold for trål og trolig også for drivgarn. Imidlertid ble ikke forekomstene gjenstand for fangst av betydning.

HYDROGRAFISKE OBSERVASJONER

Temperaturforholdene i Barentshavet i august fremgår av fig. 2. Ved Bjørnøya og i de vestlige og sørvestlige deler var temperaturen omtrent som i fjor i de øvre vannlag, mens den i de sørligste deler var relativt lavere, særlig i de dypere vannlag og ved bunnen.

I Troms, nær kysten og i fjordene var det høsten 1963 jevnt over noe høyere temperaturer enn året før (Hognestad 1963). Som i tidligere år, unntatt 1962, dannet det seg intermediære varmtvannslag i fjordene, særlig i Ullsfjord (fig 3.) Fra bankområdene og innover mot Ullsfjord var det svakt økende temperatur i de øvre vannlag i september (Dragesund 1964). I midten av oktober var det i samme område noenlunde ens temperatur i de øvre vannlag. Sammenlignet med året før (Hognestad 1963), var temperaturen i 1963 ca. 1°C høyere i de øvre vannlag. I Ullsfjordens øvre vannlag var det fra oktober og utover høsten jevnt over 1°C høyere temperatur enn året før. I desember var det vel 1°C varmere enn året før også i de dyp hvor silda sto.

I Vest-Finnmark var det langs kysten og i fjordene høsten 1963 også noe høyere temperatur enn høsten 1962 (Hognestad 1963). Fra Nordkappbanken og innover mot Porsanger var det svakt avtakende temperatur i midten av oktober, men mindre markert enn året før. Sammenlignet med året før var vannet i Porsangerfjorden i de øvre vannlag noe varmere først på høsten (fig. 4). I desember var det noen-

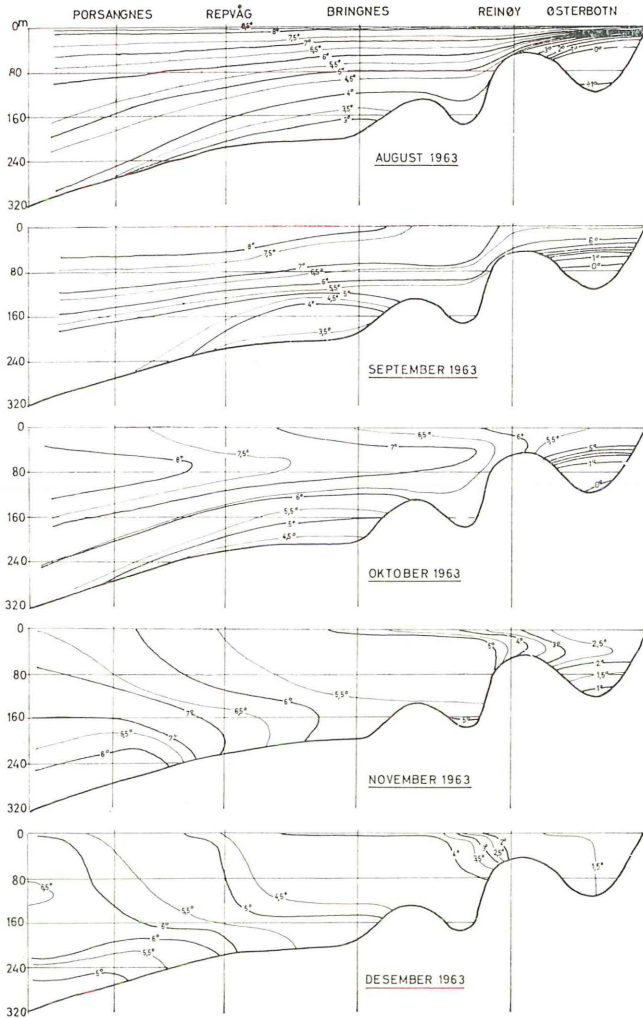

Fig. 4. Temperaturforholdene i Porsangerfjorden høsten 1963.

lunde like temperaturforhold i 1962 og 1963, unntatt i de ytre fjord-
deler hvor temperaturen fortsatt var noe høyere enn i 1962. Forhold-
ene i Ingøydjupet og i et snitt inn mot Revsbotn in ovember og de-
seember fremgår av fig. 5.

Plankton

På faste stasjoner i Ullsfjord og Porsanger samt på en del spredte
stasjoner i undersøkelsesområdet ellers, ble det tatt zooplanktonprøver
med Judayhåv. Videre ble det tatt fyttoplanktonprøver på stasjonene

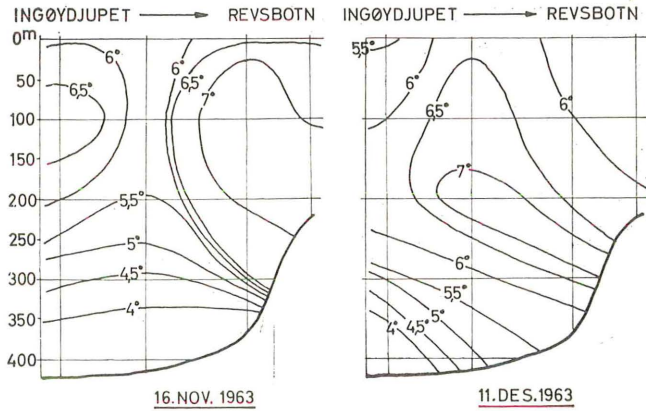

Fig. 5. Temperaturen i et snitt fra Ingøydjupet til Revsbøtn i november og desember 1963.

Tabell 1. Volum-målinger av mussa 1963.

Område	Dato	Antall pr. 5-liter	% mindre enn 10 cm
Tromsøflaket	3/8	5 000	100
V. av Bjørnøya	4/8	6 000	100
Loppa	9/9	800	80
Fugløysund	9/9	775	79
Ullsfjord	20/8	—	100
Ullsfjord, indre	10/9	5 000	100
—»—	13/11	450	35
—»—	4/12	880	60
Kvænangen	8/11	745	56
Malangen	6/11	1 095	75
Alta	20/11	1 050	72
Porsanger	15/9	—	76
—»—	15/10	—	38
—»—	11/12	525	24

i Ullsfjord. Utpå høsten var de største konsentrasjoner av zooplankton å finne ved bunnen. Dessuten var det gode konsentrasjoner å finne i det intermediære varmtvannslag i Ullsfjord. Krillen foretok vertikale døgnvandring sammen med silda. Planktonprøvene er under fortsatt bearbeidelse.

SILDEPRØVER

Sildeprøvene stammer fra fabrikker, snurpere og trålere foruten fra egen flytetral. Fettanalyser er utført ved forskjellige sildoljefabrikker i Nord-Norge. Det ble foretatt en rekke volum- og lengdemålinger av mussa, samt lengdemålinger og skjellprøver av feitsild. En del 5-liters prøver av mussa er ført opp i tabell 1. Som en vil se herav er den mussa som ble tatt i august på Tromsøflaket, ved Bjørnøya og i Ullsfjord, særdeles liten. Fig 6 viser lengdefordelingen av mussa fanget i de forskjellige områder. Fettanalyser av mussa i Ullsfjord i midten av oktober viste ca. 5.5 pst. fett på mussa under 9 cm og omkring 10 pst. fett på mussa over 9 cm. I november hadde mussa

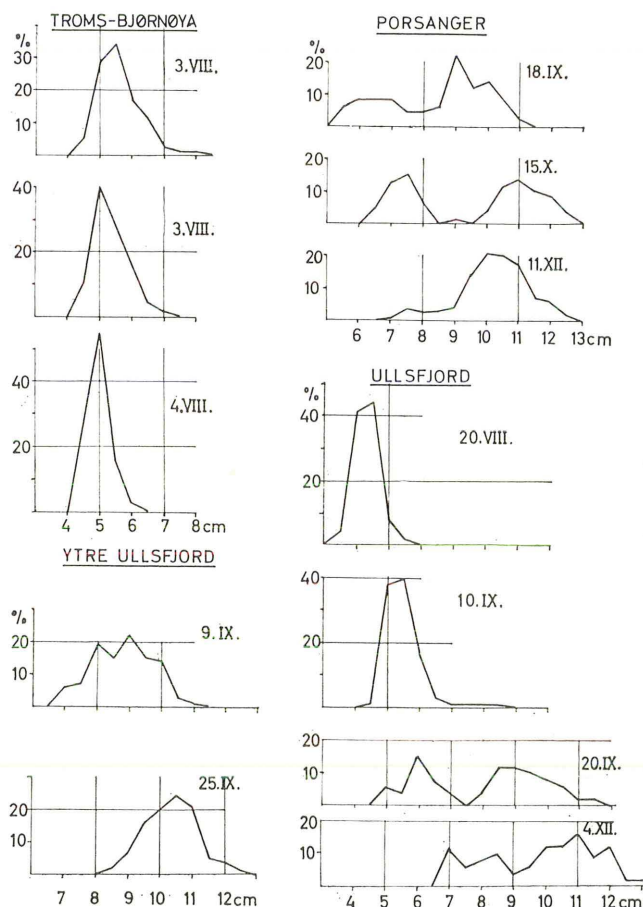

Fig. 6. Lengdefordeling av trålfangst mussa fra forskjellige områder høsten 1963.

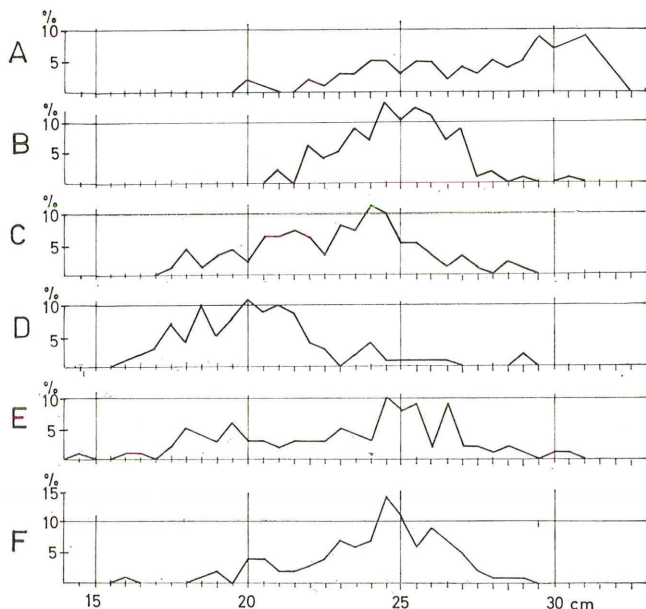

Fig. 7. Lengdefordeling av feitsild høsten 1963. Prøve A: 12/10 NØ av Torsvåg (snurpenot), prøve B: 20/10 SV-kant av Ingøydjupet (snurpenot), prøve C: 15/11 SV-kant av Ingøydjupet (flytetral i 240 m dyp), prøve D: SV-kant av Ingøydjupet (flytetral i 250 m dyp), prøve E: 11/12 SØ-kant av Ingøydjupet (flytetral i 85 m dyp), prøve F: 12/12 15 n. m. NV av Fruholmen (flytetral i 130 m dyp).

fra Alta 9–10 pst. fett. Mussa fra Laksefjord hadde 13.5 pst. fett (15/10), fra Porsanger 12.5 pst. fett (15/10) og 10.5 pst. fett (11/12). Den største musa viste i år et relativt høyt fettinnhold sammenlignet med i fjor (Hognestad 1963).

Figur 7 viser lengdemålinger av feitsild tatt utenfor Torsvåg og på Ingøydjup-området. Det må imidlertid tas forbehold for at trålfangete prøver ikke gir et helt korrekt bilde av de reelle innbyrdes forhold mellom størrelsene. Det ser ut til at den største sild ikke gjør seg så sterkt gjeldende i trålfangster som i snurpenotfangster. De samme erfaring gjorde også Dragesund tidligere på høsten (Dragesund 1964). Tabell 2 over aldersfordelingen viser at mesteparten av silda tatt utenfor Torsvåg først på høsten var av 1959-årsklassen, mens en vesentlig del av silda tatt senere på høsten var av 1960-årsklassen. Alle prøvene var noe oppblandet med 1961-årsklassen. Tabell 2 viser også fordelingen av modningsstadiene i de forskjellige prøver. En bør imid-

lertid også her ta forbehold om trålenes selektive virkning. I tabell 3 er sildelengdene sammenholdt med modningsstadiene i prøvene E og F. Fra 26 cm lengde fant en sild i stadium IV. Sildas størrelse innen de forskjellige årsklasser i høstens prøver ble funnet å være:

Tabell 2.

Prøve	Fordeling av modningsstadiene i %				Fordeling av årsklassene i %			
	IV	III	II	I	1959	1960	1961	1962
A	40	25	28	7	78	19	3	—
B	3	9	41	47	53	45	2	—
C	2	7	23	68	17	71	12	—
D	—	2	4	94	7	71	22	—
E	7	21	27	45	30	54	15	1
F	14	12	32	42	28	64	8	—

Konklusjon

Undersøkelsene med «Aserias» tyder på at mussamengdene i fjordene og langs kysten høsten 1963 var noe større enn i 1962 og 1961, men mindre enn i 1960 og 1959. Det var en mer utpreget havfordeling av mussa enn i de to foregående år. Det ser ut til at 1963-årsklassene er større enn 1962- og 1961-årsklassene, men mindre enn 1960- og 1959-årsklassene, slik som også antydnet av Dragesund (Dragesund 1964).

Det ble påvist en liten og mager mussatype fra Troms til vest av Bjørnøya og i fjordene i Troms og Vest-Finnmark i august. Bortsett fra forekomstene til havs, var utbredelsen av denne småmussa omtrent som i fjor (Hognestad 1963). I Troms foregikk innsig av stor mussa med høyt fettinnhold fra september, og i september/oktober i Vest-Finnmark. På grunn av de hydrografiske forhold ble mussaen i Troms stående en tid i de ytre fjorddeler før den seg helt inn i fjordene. Den sto da for det meste i dypet om dagen, og i overflaten som slør om natten. Det var også et mindre mussainnsig i Troms i november. I begynnelsen av desember var all mussa kommet inn i fjordene. I Vest-Finnmark trakk silda ganske snart etter innsiget inn i fjordenes indre deler og ble stående der i dypet. Mussaen her foretok ikke vertikale døgnavdringer i nevneverdig grad.

I Tromsfjordene ble påvist intermediære varmtvannslag, og silda sto vesentlig i den øvre del av disse lag. Det var også en del zooplankton å finne i disse varmere vannlag, men de største konsentrasjoner

Tabell 3. Sammenligning mellom lengde og modningsgrad.

Lengde	Prøve E					Prøve F				
	SØ-kant av Ingøydjupet 11/12 1963					NV av Fruholmen 12/12 1963				
	Stadium					Stadium				
	I	II	III	IV	Total	I	II	III	IV	Total
14.5	1				1	—				
16	1				1	1				1
16.5	1				1	—				—
17	—				—	—				—
17.5	2				2	—				—
18	4				4	—				—
18.5	5				5	1				1
19	3				3	2				2
19.5	6				6	—				—
20	3				3	4				4
20.5	3				3	4				4
21	2				2	2				2
21.5	2				2	2				2
22	3				3	3				3
22.5	3	1			4	3	1			4
23	4	1			5	7	—			7
23.5	1	2	1		4	4	2			6
24	—	3	—		3	2	5			7
24.5	—	10	—		10	3	8	3		14
25	1	4	4		9	4	6	1		11
25.5		5	5		10		5	1		6
26		—	2		2		3	2	4	9
26.5		1	5	2	8		2	1	3	6
27			1	1	2			2	3	5
27.5			—	2	2			2	1	3
28			1	—	1				1	1
28.5			—	2	2				1	1
29			1		1				1	1
29.5			—		—					
30			1		1					
Total	45	27	21	7	100	42	32	12	14	100

ble påvist ved bunnen. Dette gjaldt i første rekke rauåte, mens krill foretok vertikale døgnvandringer sammen med silda. Temperaturen i fjordene og langs kysten var gjennomgående noe høyere enn i 1962 både i Troms og Vest-Finnmark.

Feitsildforekomstene som ble påvist utenfor Troms i slutten av september, trakk i begynnelsen av oktober nord-østover til Ingøydjupområdet hvor det utover høsten ble påvist store stimer over store om-

råder, vesentlig i dypet og ved bunnen. Det ble konstatert en del horisontale bevegelser i silda i løpet av høsten med de vestligste forekomster i november og de østligste i desember. Det var trolig det relativt varme vann langs kysten og i fjordmunningene som hindret innsig av feitsild til fjordene høsten 1963.

FORSØKS- OG VEILEDNINGSTJENESTEN PÅ ISLANDSFELTENE MED
M/S «ANNA G» OG B/B «STERKODDER» 1963

Av konsulent VERMUND DAHL

Forsøks- og veiledningstjenesten under sildefisket ved Island i 1963 ble drevet med 2 leiete fartøyer, henholdsvis M/S «Anna G.» og B/S «Sterkodder».

«Anna G.» drev letetjenesten for snurpeflåten fra 10. juni og til saltedatoen 15. juli og gikk deretter over til forsøks- og veiledningstjeneste for garnflåten.

«Sterkodder» drev veiledningstjeneste for snurpeflåten fra 10. juli til 7. september. Skipper på «Sterkodder» var P. E. Solheim og fiskerikjentmann Johs. Lunden, Ålesund. Begge fartøyer sto daglig i kontakt med hverandre, og dette ble gjort til bestemte klokkeslett 2 ganger om dagen, slik at fiskeflåten ble underrettet om forholdene og forekomster på feltene. Utseilt distanse for begge båter var 19 000 mil hvorav «Sterkodder» 8 300 og «Anna G.» 10 700 mil. Den daglige distansen ble størst for den båten som drev veiledningstjeneste for snurpeflåten. Leitingen foregikk over et meget vidt område fra N. 53°30' til N. 69°30' og en tur østover til 0 meridianen.

Fangstforholdene på feltene denne sommeren må en karakterisere som dårlige. Vær- og temperaturforholdene var ugunstige. Nordlig vind på feltene trengte kalde vannmasser sørover og dette resulterte i meget dårlige åteforhold. Dessuten var vindstyrken ofte så pass sterk at den umuliggjorde fiske særlig for snurpeflåten.

I denne rapporten tar en med et kort sammendrag av begge båters dagbøker.

«Anna G.» kom frem til feltet 50 mil nordost av Langenes natten mellom 13. og 14. juni. «Johan Hjort» var da i dette området, og det hadde vært mye kasting om dagen med fangster opp til 2 500 hl. Det var vandrestimer som var på vei vestover, og fiskeflåten hadde vært i kontakt med stimene fra 199 mil nordost av Langenes. Vi kom i kon-

takt med «Johan Hjort» og var ombord og fikk underretning om forholdene. Det hadde vært mye skodde og fiske hadde bare foregått på asdickontakter og for det meste om natten. Vestenfor det området der snurpeflåten arbeidet fant en bare spredte og små kontakter, og silden hadde tendens til å gå dypt og var svært vår.

Lørdag og søndag den 15. og 16. juni var det kuling og flåten lå under Langenes.

Den 17., 18. og 19. juni var været brukbart og fisket foregikk fra ost av Langenes til nord av Melrakka. Registreringene var best nord av Melrakka. Silden var veldig vår og det ble mye bomkasting, men enkelte fangster opp til 2 000 hl. Rettvisende ost av Langenes fant en noen gode sildestimer, men den sto svært dypt og ble bare noen spredte fangster. Fremdeles tåke. Om kvelden den 19. juni ble det kuling fra NO som varte i flere dager.

Fredag 21. juni. Havforskningsbåtene og «Anna G.» går til Akureyri hvor det skal holdes møte med de russiske, islandske og norske havforskere for å utveksle opplysninger vedrørende de foretatte undersøkelser.

Det som kom frem under møtet var følgende: Den islandske havforskningsbåten «Ægir» hadde undersøkt fra Vest-Island og til Melrakka fra land og til iskanten. «Johan Hjort» fra Færøyane til Jan Mayen og vestover og til Melrakka. Russerne hadde hatt 5 havforskningsbåter ute og undersøkte det vesentligste av Norskehavet fra Norskekysten til Island og fra Færøyane og til nord av Jan Mayen.

Situasjonen var i grove trekk den: Temperaturene i det nordvestlige Norskehavet og utenfor Nord-Island var atskillig kaldere enn til samme tid i 1962. Silden som til den tid var observert ost av Langenes og nord av Melrakka var i det vesentlige gammel norsk sild. Innblanding av islandske sildestammer var ubetydelig. Vestenfor Kolbeinsøy til Kapp Nord var ikke registrert sild. De regnet med innsig ved Sydost-Island av islandske vårgyter, men til den til var det ikke registrert nevneverdige forekomster.

De russiske havforskere viste til vesentlige registreringer av norsk ungsild i Norskehavet omkring 0 meridianen fra N. 65°00' til N. 68°00' østligste posisjon var Ost 04°00' og vestligste 06°00'. Registreringene var foretatt fra 3. til 10. juni.

Silden på omkring 0 meridianen regnet russerne ville komme opp under Island i siste halvdel av august. Registreringene var over et vidt område, silden var tildels spredt, men i enkelte områder i små tette dotter som registrertes i forskjellige dybder fra 100 fv. og oppover. Disse opplysninger ble meddelt fiskerne i en melding som ble kunngjort etter møtet.

Etter møtet den 22. og 23. juni gikk «Anna G.» ut på feltene igjen og opptok letingen. «Johan Hjort» avsluttet og gikk til Norge.

Det ble nå krysset fra Kolbeinsøy og ostover til og med Reydarfjorddypet, med varierende avstand fra 40 til 100 mil av land. Fra nord av Melrakka til ost av Langenes hadde en spredte registreringer hele strekningen. Det så ut som silden hadde spredt seg over et videre område og opptrådte mer spredt. Fangstene både for de norske og islandske fiskebåtene var ubetydelige. Værforholdene denne uken var noenlunde bra unntatt fredag, da var det værhindring for det meste NO lett til laber bris med noe tåke. Fiskeflåten var spredt på hele strekningen fra Digranesbanken og helt nord til $69^{\circ}00'$.

Torsdag 27. juni ble det tatt flere gode fangster på N. $69^{\circ}00'$, V. $13^{\circ}00'$, men her ble fisket avbrutt av dårlig vær og flåten trakk nærmere Island hvor værforholdene var bedre.

Lørdag 29. juni fant vi en del gode kontakter i posisjon N. $66^{\circ}50'$, V. $12^{\circ}20'$ og ga melding til flåten. De første som kom frem fikk kastet, men det ble bare noen få fangster. Fint vær, leter sydover. Lørdag 29. juni om kvelden fant en mange gode kontakter i Nordfjorddypet 25 mil av land, men silden ville ikke fløyte seg. Temperaturen var meget lav $4-5^{\circ}$ i overflatelagene. Et par norske båter forsøkte å kaste, men silden stakk under nota.

Uken fra 1. til 7. juli. En hadde daglige samtaler med den islandske havforskningsbåten «Ægir» og vi ble enige om at «Anna G.» skulle ta en tur østover i Norskehavet til 0 meridianen og undersøke forekomstene østover. En fulgte langs N. 66° østover til vi passerte 0 meridianen og deretter nordover til N. $67^{\circ}20'$, forandret så vestover mellom N. 67° og 68° . En hadde kontakter mellom 5° og 7° V. og ved 0 meridianen. Registreringene var noe spredt, dybden for det meste fra 20 til 40 fv. Været var svært fint langs 0 graden, men det var ingen åter å se i sjøen. Et garnforsøk med 15 garn ga en fangst på 1 halvkasse. Silden var som forfangstsild 29–30 cm. På hele denne turen hadde en ikke brukbare snurpekontakter på asdichen.

Torsdag 4. juli var en tilbake på feltene igjen, og en undersøkte vestover til Kjølsenbanken og videre nordover til $69^{\circ}00'$. Registreringen var spredt og de virkelig gode kontaktene var for dyp for not. Fangstene både for de norske og islandske var helst små. En enkelt dag NO av Langenes ble det tatt ca. 30 fangster opptil 2000 hl.

Dagene fra mandag 8. til lørdag 13. juli var det nordostlig kuling og landligge for hele flåten.

Lørdag 13. juli kom «Sterkodder» til feltene. Været hadde nå bedret seg og jeg var med ut med «Sterkodder» for å se hvordan instrumentene virket. Hele flåten var på leting og var spredt på hele strek-

ningen fra Reydarfjorddypet til Kjølisenbanken. Den første fangsten av småsild ble tatt av «Vestholm» ca. 400 hl. ved 0 meridianen den 8. juli. Senere ca. 17. juli tok «Busen» 1 500 hl. småsild i 3 kast nord av Færøyane, dette var de første fangster flåten hadde av ungsild.

Søndag 14. juli overtok «Sterkodder» letingen for snurperne og gikk nordover til feltene ved Langenes. «Anna G.», begynte letetjenesten for driverne og gikk ut rettviseende ost av Seløy, ca. 80 mil. I dette området begynte garnfiske og en fant registreringer hele strekningen fra rettviseende Ost til SO av Dalatangen i selve dypene mellom bankene og utover til ca. 100 mil av land. Garnfangstene var ujevne fra 10 tønner og oppover til 60–70 tønner. Lengst ost noe oppblandet med småsild. For snurpeflåten var det værhindring de første dagene i uken, men siste halve uken ble det tatt en del fangster særlig i Seydisfjorddypet. «Sterkodder» undersøkte områdene vestover til Kolbeinsøy og fant bare mindre registreringer. Det så ut som silden hadde spredt seg utover. I slutten av uken kom «Sterkodder» ostover og registrerte også silden i Seydisfjorddypet og Nordfjorddypet.

Hele uken fra søndag 21. til søndag 28. juli var det NO kuling og hele snurpeflåten lå i havn. Letebåtene var ute fra tirsdag 23. juli. «Sterkodder» undersøkte sydover i de forskjellige dypene helt til Syd-Island og «Anna G.» forsøkte utenfor Dalatangen i forskjellige posisjoner. Garnfangstene var helst små og ujevne, og en del utkast. Dårlige leteforhold på ostsidene. «Sterkodder» fant en del sild flere steder langs bankekantene sørover, særlig i Londsdyppet N. 64°08', V. 14°05' og Skaptadypet.

Etter at «Sterkodder» hadde foretatt undersøkelser sørover gikk den lørdag 27. juli inn til Seydisfjord for bunkring, været var da fremdeles SO kuling. «Anna G.» gikk nordover for å undersøke utenfor Nord-Island. Været på Nord-Island var bedre enn østenfor og det ble forsøkt 4 sett på strekningen fra Kompassrosa til Kolbeinsøy. Resultatet var fra 2 til 8 tønner. De beste registreringer ble gjort nord av Kjølisenbanken, men sjøen var klar og resultatet på garn var dårlig. Returnerte derfor til Ost-Island. Der hadde fiskeflåten gjort vendreis og fikk først arbeide de to siste dagene av uken.

«Sterkodder» hadde registrert sild både i Seydisfjorddypet og Nordfjorddypet. «Anna G.» undersøkte sørover forbi Reydarfjorddypet og hadde mer og mindre registreringer hele strekningen Glittingenesbanken til sør av Reydarfjorddypet. Garnforsøk i områdene ga 30–50 tønner. Leitebåtene fant i dagene fra 2. til 5. august gode registreringer både i Reydarfjord-, Nordfjord- og Seydisfjorddypet. Garnfangstene var bra og det ble tatt flere gode snurpefangster. Men

fra 5. august begynte småsilden å gjøre seg sterkt gjeldende i fangstene både for snurperne og driverne. På vestsiden av Kompassrosa ble tatt fangster opptil 3 000 hl., mesteparten småsild. Det så ut som småsilden trakk innover mot bankene fra N. 65°00' til N. 67°00'. Garnfiskerne hadde til dels meget store vanskeligheter med småsilden, og en fant det derfor best å prøve på nytt nordover mot Kjølisenbanken etter den store silden. Begge letebåtene hadde hatt gode registreringer på ostsiden de siste døgn, men silden hadde særlig om dagen tendens til å stå dypt helt ned på ca. 100 fv. Været var for det meste NO laber bris og dette hadde sikkert en uheldig innflytelse på sildegangen.

Fredag 9. august kom «Anna G.» bort i en del gode sildekontakter 60 n. mil ost av Langenes, og det ble en del kasting, men mindre fangsting. Silden var stor, men garnforsøk ga bare 7 tønner. Det så ut til at det var vanskelig å få silden til å gå på garna i det nordlige område. Garnflåten trakk likevel nordover på grunn av kvaliteten.

Fra lørdag 10. til onsdag 14. august var det værhindring for snurpeflåten og delvis for garnflåten. Garnfangster opptil 30 tønner ost av Langenes.

I uken fra 11. til 17. august undersøkte «Anna G.» feltene fra NO av Langenes til Kolbeinsøy og hadde 5 garnforsøk. Forsøket ved Kolbeinsøy var negativt. 3 forsøk ved Kjølisenbanken ga fra 22 til 30 tønner fin sild og det var en del bra registreringer mellom N. 67° og 68° og mellom V. 14° og 16°. Et forsøk på N. 67°40' og V. 13°00' ble 10 tønner med blandingsild. Fredag den 16. august kom de første garnbåtene til Kjølisenbanken og fangstene ble lørdag for disse båtene fra 20 til 90 tønner fin sild. Det ble også tatt enkelte gode fangster NO av Langenes og silden var også i det området fin. «Sterkodder» undersøkte ved Sydost-Island og fant lørdag 17. august mange gode kontakter mellom N. 64°00' og N. 65°00' og V. 09°40' til 11°30'. Det ble gitt melding til snurpeflåten som kom til og fikk flere gode fangster.

Uken fra 18. til 24. august var garnflåten spredt på hele strekningen fra Kjølisenbanken til ost av Seløy og snurpeflåten fra Digra-nesbanken til ost av Seløy. Været var for det meste laber NO bris og ikke noe særlig oppfløyt av silden. Garnfiske var ujevnt, helst smått de beste fangstene ved Kjølisenbanken. Natten mellom 22. og 23. august var det godt snurpefiske ved Glettingenesbanken. Leitebåtene var denne uken på strekningen fra Langenes til Reydarfjord og registrerte sild flere steder, men den sto helst dypt.

Lørdag 24. august gikk begge letebåtene inn til Seydisfjord for bunkring. Været var NO frisk bris til liten kuling.

Mandag 26. august. Ut fra Seydisfjord kl. 08.00. Solskinn og fint

vær på feltene og meget godt oppfløyt av sild 70 mil NO av Langenes. Det ble gjort meget gode snurpefangster med kast opptil 5 000—6 000 hl. og gode garnfangster, men silden var for det meste småsild.

Leitebåtene fant også meget sild i området, og det gode fiske fortsatte til ut på tirsdag da det frisknet på med NV kuling.

Garnbåtene måtte igjen rømme feltet da forekomstene av småsild var så stort at båtene bare ble liggende og tene silden på sjøen uten å kunne gjøre bruk av den. «Anna G.» hadde 150 tønner sild i et trekk og fikk bare opparbeidet 21 tønner, resten av silden var for liten til salting. «Anna G.» gikk derfor mot Kjølensbanken og «Sterkodder» holdt til i området hvor snurpeflåten hadde vært i arbeid.

I området ved Kjølensbanken fant en resten av uken til dels gode registreringer og garnflåten samlet seg etter hvert i området. De beste registreringer var fremdeles mellom N. 67° og N. 68° og V. 14°—16°. To garnforsøk ga 45 tønner og 105 tønner fin sild. Garnfisket i området var noe ujevnt med til dels mange gode fangster. Vestenfor 16° fant en ikke brukbare registreringer.

Fra torsdag 29. august var det igjen arbeidsvær for snurpeflåten og ganske mye kasting og fangsting. «Sterkodder» som nå arbeidet i området fra NO av Langenes til Kjølensbanken påviste mange gode kontakter.

Fredag 30. august var det igjen værhindring for snurpeflåten.

Lørdag 31. august om ettermiddagen bedret været seg og «Sterkodder» ga melding om flere gode kontakter til snurpeflåten som kom til stede og det ble livlig kasting.

Uken til 7. september var det gode værforhold og småsilden ost av Langenes var i fløyt hele dagen. Det ble derfor tatt meget gode snurpefangster opp i 4 000—5 000 hl i enkelte kast.

Snurperne og «Sterkodder» meldte om meget gode sildestimer. Det ble derfor en meget god uke for de snurperne som ikke hadde sluttet av fiske.

«Sterkodder» hadde den siste uken hatt Karl Gudmundset ombord på grunn av at føringsbåtene ikke ble liggende på feltet.

«Sterkodder» avsluttet letetjenesten på feltet den 4. september.

I samme tidsrom foregikk garnfiske vesentlig ved Kjølensbanken. Fangstene var svært ujevne fra 0 til 100 tønner, mest 20—30 tønner. Det var svært dårlig lenkestrekk, men en fant registreringer over et vidt område. Etter at «Anna G.» en uke hadde undersøkt området fra Kolbeinsøy til og med Kjølensbanken lette en videre østover. Et garnforsøk nord av Langenes 4. september ga 7 tønner.

Onsdag 4. september fant en mange gode kontakter 60 mil ost av Dalatangen og satte garna. Det kom en del islandske snurpere og

kastet. Fangsten ble 30 tønner, men dårlig kvalitet og en lette videre sørover. I området ca. 80 mil ost av Seløy lå 2—3 norske drivere og fikk ca. 20—40 tønner stor sild pr. natt. En passerte en del enkle færøydrivere under letingen sørover. En del svake registreringer på 125 favner. Setter garna ost av Reydarfjorddypet, fangst 2 tønner. En fortsatte letingen sydvestover og fant en del små kontakter. Meget dårlige værmeldinger og flåten går under land, fremdeles en del gode garnfangster ved Kjølisenbanken.

Fredag 6. september fikk en telegram fra Fiskeridirektøren at «Anna G.» skulle assistere snurpeflåten med leting etter at «Sterkoder» var gått fra feltet.

Lørdag 7. september ankom Seydisfjord for bunkring og proviantering.

I uken fra 8. til 14. september var det godt arbeidsvær, søndag, mandag og tirsdag, og vi var sammen med snurpeflåten ca. 110 mil ost av Glettingenes. De snurpebåtene som var på feltet hadde nok å gjøre. Registreringene var meget gode og silden gikk i dybder fra 10 favner—20 favner. Av de snurperne som var til stede lastet de fleste opp på dagen og returnerte. Det var mange kast fra 4 000—6 000 hl. og båtene måtte i mange tilfeller gå 2 og 2 sammen for å berge silden. Dette kunne likevel være vanskelig og det var flere som sprengte etter å ha berget 2 000—3 000 hl. av et kast.

Onsdag 11. september frisknet vinden på. Det var da ca. 10 båter igjen, og noen av disse båtene gikk, på grunn av dårlige værvarsler, til Norge med det de hadde.

En var fremdeles i kontakt med silden, men den hadde søkt seg ned på 50—100 favner, og det ble ikke tatt flere fangster.

Torsdag 12. september gikk snurpeflåten under land etter å ha bakket på været et døgn. Mesteparten av garnflåten ved Kjølisenbanken gikk under Langenes.

Søndag 15. september var det bedre vær og en gikk ut. Vi fant meget gode sildeforekomster 60 mil SO til Syd av Dalatangen. Silden sto meget dypt om dagen, men lettet om kvelden og slo seg utover til slør. Vi satte garna siden det ikke var kommet ut noen snurpere. Snurperne ble varslet og kom frem etter midnatt. Det ble ingen snurpefangster om natten. Mandag morgen var det noe frisk vind og tung sjø og silden sto på ca. 100 fv..

Samtlige drivere som hadde satt garn i området fikk svært mye sild, men det viste seg å være 3/4 småsild. «Anna G.» hadde ca. 120 tønner og derav var ca. 30 tønner stor sild. Flere av garnbåtene ble ferdig og gikk hjem, de andre måtte trekke andre steder på grunn av kvaliteten. Når kvelden kom lettet silden og noen snurpere kastet

før silden spredte seg utover, men det ble bare en enkel fangst på 200 hl. Snurpeflåten og «Anna G.» kjørte derfra østover til den posisjon hvor det rike fiske var uken i forveien.

Tirsdag 17. september fint vær. En fant silden igjen i samme posisjon, og den opptrådte på samme måte som nærmere land. Som et slør utover om natten og om dagen på ca. 100 favner.

Onsdag 18. september var det også gode leteforhold og flåten spredte seg i forskjellige retninger. En del ny båter kom også fra Norge. Sild fant en mange steder, men den sto overalt dypt om dagen og sto spredt om natten.

Den 19., 20 og 21 september var det fra stiv kuling til liten storm. Fiskeflåten gikk under land ved Langenes. Seydisfjord og Færøyane, og noen båter gikk hjem.

Søndag 22. og mandag 23. september var det igjen brukbart vær og en fant silden i samme posisjon. Den sto fremdeles dypt om dagen og slo seg utover om natten. Det ble tatt noen mindre fangster i mørkningen 60 mil SO til syd av Dalatangen.

Ved Kjølensbanken hadde været vært enda dårligere de siste dagene og fangstforholdene for garnflåten i det området var svært dårlig. En del av båtene avsluttet fisket og gikk hjem.

Tirsdag 24. september. På ny dårlig vær med stormmeldinger. Hele snurpeflåten går hjem, og bare noen få drivere går inn til Island for å se tiden an.

Onsdag 25. september. Liten storm på feltene bakket på været. Fikk telegram fra Fiskeridirektøren om å avslutte letetjenesten. Ankom Bergen fredag 27. september kl. 17.00.

KONKLUSJON

Sesongen var vanskelig både for snurpeflåten og garnflåten. Leitebåtene og føringsflåten hadde det også vanskelig hver på sitt spesielle område og det ble mye kjøring.

Den store silden var meget vår og hadde en tendens til å senke seg så snart det kom noen båter til stede. Områdene som ble undersøkt av leitebåtene var større enn noen gang tidligere. Den stadige nordlige vind skjøv kalde vannmasser over feltene, og skapte meget ugunstige temperaturer. Det forekom nesten ikke sildeåter i overflaten. Det så i det hele ut som silden ikke ville opp i nordlig vind, og denne vindretning var den fremherskende i 2/3 av sesongen. For den del av snurpeflåten som holdt ut bedret forholdene seg mot slutten av sesongen da småsilden ble mer dominerende. For garnflåten skapte denne store innblanding av småsild store problemer og

de måtte stadig rømme unna for småsilden. De fikk med andre ord ikke arbeide i de områder der de beste forekomstene var.

En annen ting som var ulik de foregående år var at temperaturfrontene var lite markerte og i stadig bevegelse. Det var også stor forskjell på overflatetemperaturene, og f. eks. temperaturene nede på 30 favner. Åteforholdene så ut til å være meget ugunstige. Temperaturene utenfor Reydarfjorddypet var f. eks. like lave som 80–90 mil nord av Melrakka. Dette hadde sikkert sin grunn i at den vårgytende islandske silden hadde så vanskelig for å fløyte seg i dette området.

Når en ser på antall dager som gikk vekk i løpet av sesongen på grunn av været, så er dette mellom 30 og 40 dager for snurpeflåten, og det sier seg selv at dette måtte vise igjen på resultatet. En slik sesong er noe som av og til inntreffer på Island, men det er heldigvis ikke så ofte.

Samarbeidet mellom de forskjellige som var engasjert i sesongen var utmerket. En hadde inntrykk av at de alle gjorde det de kunne for å få det best mulige resultat ut av sin oppgave.

Det var uten tvil en stor fordel at «Sterkodder» kunne formidle telegrammer når «Draug» var avskåret fra å besørge denne tjeneste.

De islandske leitebåtene var også dette året svære forekommende, og en hadde flere ganger nytte av deres opplysninger.

FORSØK MED FLYTETRÅL MED PARTRÅLERNE «KJEHOLM» OG «HELGANES» UNDER SILDEFISKET VED ISLAND I 1963

Av konsulent VERMUND DAHL

På grunn av de økende problemer for drivgarnsflåten ved Island med hensyn til fangst og mannskapsmangel er det kommet flere henvendelser til Fiskeridirektøren i de senere år om å sette igang forsøk med partrål etter sild ved Island.

Det har tidligere vært gjort sporadiske forsøk med partrål uten noe særlig resultat idet den lyse årstid og gangen av silda ikke synes å gi lagelige forhold for dette redskap under sildesesongen ved Island.

Slik som forholdene har utviklet seg blir det mindre og mindre deltakelse i garnfiske og tilvirkning til bedre anvendelse. Dette er en beklagelig utvikling, og en fant derfor at en måtte forsøke om det likevel kunne ha noe for seg med partrål.

Med støtte fra Fiskerinæringens Forsøksfond ble driverne «Kje-holm» og «Helganes» som i flere år har drevet flytetrålfiske i Nord-sjøen med godt resultat engasjert til nevnte forsøk!

Driverne skulle utstyres med garn som vanlig, men i tillegg skulle de ta med flytetråler ombord og forsøke de muligheter som var til-stede for å få konstatert om det kunne være regningssvarende med flytetrål i stedet for garn.

Kontrakten gikk ut på minst 3 ukers leiting og forsøk. Båtene hadde begge motorer fra 250–300 hk., og hadde driftet på Island i en lang årrekke og var fra før godt kjent med forholdene. Den ene av båtene monterte inn asdic for anledningen. En mente at disse to båtene både hva størrelse og maskinkraft angikk representerte den gruppen som blir benyttet til garnfiske, og ville kunne bevise om det forelå noe alternativ til garnfiske.

Båtene ankom til fiskefeltet fredag den 5. juli og en viser videre til deres dagbøker og konklusjon.

Fredag den 5. juli kl. 08.00 ankom man til fiskefeltet ved Kjøl-senbanken (Pos. N. 67°10' V. 14°00'). Her var mesteparten av den norske snurpeflåten samlet og en del islendinger. Det var en del små-kontakter på 75–120 favner både på ekkolodd og asdic.

Kl. 11.00 ble trålen satt ut for å gjøre et forsøk 500 favner wire ble brukt. Lite å se under tauingen og trålen ble hivd inn kl. 12.10. Fangst 1 hl sild og en del fisk. Senere utover dagen og kvelden gikk man omkring og lette etter sild men uten å finne såpass forekomster at det gikk an å sette ut trålen. Snurpeflåten fant heller ikke sild av betydning.

Lørdag 6. juli kl. 05.00 fant vi en del små forekomster, og trålen ble satt ut kl. 06.00 275 favner wire ut. Posisjon N. 66°56' V. 13°20'. Kl. 08.10 ble trålen tatt inn, og det ble bare 1/2 løft kolmule. Man fortsatte å lete etter sild. Ut på formiddagen fikk man noen register-inger på 100–110 favner og trålen ble satt ut kl. 10.05. Posisjon N. 66°48' V. 13°32'. Kl. 12.10 ble trålen hivd inn og fangsten besto av ca. 60 hl. kolmule. Det ble meldt om kasting ut av Digranesbanken og vi kjørte den veien. Kl. 19.00 var vi på N. 66°25' V. 12°10' og satte ut trålen. Kl. 20.00 ble trålen hivd inn. Fangst ca. 80 hl. kolmule-Gode registreringer, men det ser ut til å være mesteparten kolmule.

Søndag 7. juli lå vi i samme posisjon som lørdag. Det var en hel del snurpebåter i området, men de fant lite sild. Ut på kvelden begynte vi å søke etter sild og fortsatte med letingen til henimot midnatt uten å finne nevneverdige forekomster.

Mandag 8. juli fortsatte vi å lete etter sild. Det var laber til frisk bris fra NV., snurpeflåten var gått til lands. Formiddagen gikk vi NV

retning uten å finne sild. Ved middagstider snudde vi rundt og gikk i sydlig retning og gikk fra Digranesbanken mot Glettinganesflaket og videre mot Seydisfjorddypet. På hele denne strekningen var det bare ubetydelige silderegistreringer. Da vind og sjø øket på, besluttet vi å gå oppunder land og kl. 19.00 ble kursen satt mot Loddmundarfjord.

Tirsdag 9. juli kl. 03.00 ankom vi til Loddmundarfjord og ankret opp der. Kl. 18.10 hadde vi en samtale med «Anna G.» som var på veg ut fra Seydisfjord og styrte mot Nordfjorddypet. De meldte om frisk vind og ikke arbeidsvær.

Onsdag 10. juli fremdeles dårlig vær og ligger til ankers i Loddmundarfjord. Kl. 08.30 hadde vi radioforbindelse med «Anna G.» som da var i Reydarfjorddypet. Det var frisk vind og de styrte mot land igjen.

Torsdag 11. juli ligger til ankers, dårlig vær.

Fredag 12. juli ligger til ankers, dårlig vær.

Lørdag 13. juli var været blitt bedre, og vi lettet anker kl. 06.45 og styrte ut Loddmundarfjord. Vi gikk ca. 50 mil rettv. 75° . Her var det noen små kontakter og vi stoppet for å gjøre et forsøk. Trålen ble satt ut kl. 17.00 175 favner wire ut. Vi dro opp kl. 18.20, men fangsten besto bare av litt kolmule. Været er bra og hele snurpeflåten er ute på leting. Fra Langenes i Nord til Reydarfjorddypet i sør, men det er ingen som melder om at de har sett sild. Ve ble enige om å forsøke å lete i SO-lig retning og begynte å gå kl. 19.10. Kl. 20.45 fikk vi inn en melding om at det var observert sild i Reydarfjorddypet og forandret da kurs til misv. 210° . Kl. 23.00 passerte vi noen færøyske drivere, men det var lite å se. Kl. 23.30 fikk vi noen kontakter og stoppet og begynte å sette ut trålen.

Søndag 14. juli. Vi hadde trålen ute og dro til kl. 02.20, da dro vi opp, og fangsten ble 1 kasse sild. Det ser ut for når natten faller på går silda mer spredt, og det blir lite å få. Vi fortsatte å lete i dette området, men det var lite å finne. Kl. 17.50 satte vi ut trålen på noen registreringer på 75–90 favner 375 favner wire ut. Posisjon N. $65^\circ 00'$ V. $11^\circ 30'$. Etter $1\frac{1}{2}$ times tauing ble trålen tatt inn, men fangsten ble bare 2–3 hl. kolmule. Ut over kvelden fortsatte vi å lete i østlig retning, men vi fant ikke såpass forekomster at det gikk an å sette ut trålen.

Mandag 15. juli. Utover formiddagen gikk vi nordover, men det var bare ubetydelige kontakter med sild. Vinden frisket på etter hvert, og snurpeflåten gikk mot land. På ettermiddagen gikk vi en stund i vest og siden gikk vi i sydost til kvelds. Ingen nevneverdige kontakter og hørte heller ingen andre som så sild noen steder.

Tirsdag 16. juli var det fremdeles frisk NV bris og tung sjø. Vi

gikk to timer i SO. Det var noen små kontakter, men ikke arbeidsvær med trål.

Onsdag 17. juli frisk bris til liten kuling og tung sjø. Ikke arbeidsvær.

Torsdag 18. juli løyet vinden av. Vi begynte å lete etter sild og middagstider fant vi noe på 90–100 favner. Trålen ble satt ut med 425 favner wire, senere 500 favner og vi dro i nordlig retning. Posisjon N. $64^{\circ}34'$ V. $3^{\circ}33'$. Etter $2\frac{1}{2}$ timers tuing ble trålen tatt inn igjen. Fangsten ble ca. 50 hl. kolmule. Det var noen få sild og noen stykker torsk.

Fredag 19. juli var det bra vær fra morgenen av. Vi gikk i 2 timer i misv. 300° , så forandret vi til misv. 80° i 2 timer. Ingen kontakt med sild. Posisjon N. $64^{\circ}45'$ V. $10^{\circ}00'$. Derfra gikk vi i forskjellige retninger, men det var bare ubetydelige registreringer. Ut på kvelden frisket vinden på igjen og været ble ikke brukbart. Snurpeflåten gikk til lands.

Lørdag 20. juli var det NV kuling, men vinden spaknet etter hvert utover dagen. Det var meldt om litt sild i Nordfjorddypet, og vi styrte misv. 290° i ca. 4 timer. Kl. 15.00 hadde vi ca. 200 favner og det var en del små kontakter. Trålen ble satt ut kl. 16.00 med 150 favner wire og tatt inn igjen kl. 16.30 uten fangst. Kl. 17.45 satte vi trålen ut igjen og dro i WNW 150 favner wire ut. Posisjon N. $65^{\circ}10'$ V. $12^{\circ}10'$. Etter 2 timers tauing ble trålen hivd inn og fangsten ble 15 tønner fin sild. Vi gikk så i NW og kl. 22.00 ble trålen satt ut igjen. Det var et ganske tynt slør på 15–20 favner.

Søndag 21. juli kl. 00.15 ble trålen tatt inn, men fangsten ble for det meste kolmule. Ca. 40 hl. og 2 tønner sild. På morgenparten frisket vinden på igjen og det økte til stiv østlig kuling. Værmeldingene var dårlige og vi begynte å styre mot Nordfjord kl. 10.00. Ankom Nordfjord kl. 15.00 og fortøyet ved kai.

22. juli til 1. august var en sammenhengende uværperiode, og flåten lå for det meste i land. Det var ingen muligheter for flyte-trålfiske.

Fredag 2. august var det fint vær, og vi begynte å lete etter sild for flytetrål. Vi befant oss i Nordfjorddypet og styrte mot Reydarfjorddypet. Kl. 13.00 kom det inn noen kontakter og kl. 14.00 satte vi trålen ut med 125 favner wire. Kl. 15.00 ble trålen tatt inn igjen, men fangsten ble bare 1 tønne sild Antagelig litt for lite wire ute. Kl. 15.30 ble trålen satt ut igjen med 150 favner wire. Lite å se under tauingen. Kl. 17.30 ble trålen hivd inn og fangsten ble ca. 10 tønner sild. Etter en stunds leting ble trålen satt ut igjen kl. 19.10, 150 favner wire ut. Det ble lite å se, og etter en times tauing ble trålen tatt inn. Fangsten ble 4 tønner sild.

Tirsdag 6. august begynte vi å lete etter sild for å prøve trålen. Vi befant oss i Nordfjorddypet. Fra kl. 08.30 til kl. 12.00 gikk vi i vestlig retning uten å få kontakt med sild. Kl. 11.30 fikk vi noen registreringer og trålen ble satt ut kl. 12.10 med 175 favner wire ut. Etter halvannen times tauing ble trålen tatt inn igjen, men fangsten ble bare noen få hl. kolmule. Etterpå kjørte vi i forskjellige retninger helt til kvelds uten å få kontakt med sild.

Torsdag 29. august var vi på Kjølensbanken hvor det var noen registreringer på ekkoloddet, og det ble bestemt å gjøre et forsøk med flytetrålen. Etter en tids leting fant vi noen registreringer på 20–25 favner og trålen ble satt ut kl. 15.00. Vi dro med 175 favner wire i 1,5 time, men da trålen ble tatt inn, så var fangsten ca. 8 hl. blanding med kolmule og litt sild. Etter dette forsøket fortsatte vi å lete etter brukbare kontakter for flytetrål, men vi fant ikke noe som var brukbart for flytetrål.

Fredag 30. august var vi på noenlunde samme posisjon som dagen før. Om morgenen begynte vi å lete etter sild og styrte i SO til ut på ettermiddagen. Da kom vi opp i en flåte med islandske snurpere og en del norske båter, men det var lite sild å finne. Vi satte ut trålen på noen små kontakter, og dro 1,5 time, men resultatet ble bare 20 hl. kolmule og litt sild. Etter dette kjørte vi i forskjellige retninger helt til kvelds uten å finne brukbare kontakter.

KONKLUSJON

Det var en ugunstig sesong vi traff på, både med hensyn til vær og sildeforekomster. Det viser seg imidlertid at det lar seg gjøre å fange islandssilda i flytetrål. Men det skal nokså gode forekomster til for å få brukbar fangst. Likeledes må været være forholdsvis bra.

Når man også tar hensyn til at fangsten skal deles på to fartøyer, så ser vi det slik at flytetrål vanskelig kan konkurrere med drivgarn og snurpenot når det gjelder fangstmengde.

Resultatet av fisket var ubetydelig, men en kan ikke se bort fra at mulighetene med flytetrål kunne vært bedre på høstparten i sept. og oktober.

Været og forholdene hadde nok noe av skylden for det dårlige resultatet, men de samme forhold gjorde seg gjeldende for de andre redskapsgrupper.

Samtidig med disse forsøkene var det 4 svenske partrållag på feltene. Disse båtene kunne vise til et noe bedre resultat, ca. 250 tønner pr. båt på ca. 5 uker.

Som en sammenligning kan nevnes at drivgarnsbåtene hadde i

dette tidsrom fra 300 til 600 tønner pr. båt. De svenske trålerne drev bare trålfirsøk og hadde nesten den dobbelte maskinkraft til rådighet. Dette tror en var en vesentlig fordel i fangstingen etter den store silden i overflatelagene.

De norske forsøkstrålerne var ombord og kontaktet de svenske fiskerne for å høre deres uttalelser, og den gikk ut på at de syntes resultatet var altfor dårlig til å kunne bli regningssvarende.

Det ser ut som de svenske garnfiskerne har vært nødt til å innstille islandssildfiske.

Omkring 1950 var det ca. 50–60 svenske drivgarnsbåter på islandsfeltene, i 1962 3 garnbåter, i 1963 ingen.

Den norske tilberedning av islandssild på feltene har også vist en stor nedgang de senere år, og det er mulig denne nedgangen vil fortsette hvis det bare skal være garnfiske den blir basert på.

FORSØKS- OG VEILEDNINGSTJENESTE FOR SILDEFLÅTEN I NORDSJØEN 1963 MED M/S «EGGØY»

Av konsulent VERMUND DAHL

Etter flere henstillinger til Fiskeridirektøren om å sette igang forsøks- og veiledningstjeneste for sildeflåten i Nordsjøen ble M/S «Eggøy» leid til dette formålet.

Ola Vea med M/S «Eggøy» hadde drevet trålfiske etter sild i Nordsjøen i mange år og hadde lang erfaring i dette fiske. Søkeutstyret var ekkolodd og fiskelupe. Hensikten var å finne frem til mest mulig gode sildeforekomster og rapporterte til fiskeflåten og dessuten sende melding til Fiskeridirektøren. Videre skulle forsøksfartøyet rapportere brukbare registreringer for snurpefiske. Leietiden var fra den 20. juni til 20. september 1963.

Fartøyet foretok ialt 9 turer og leverte fangsten iset i kasser. Fangstresultatet var bra. Regelmessige meldinger om forkomster ble sendt både til fiskeflåten og til Fiskeridirektøren.

Området som ble undersøkt var fra ost av Shetland til nordlige delen av Doggerbank og fra Norskekysten til østkanten av Skotland.

De beste forekomstene var til å begynne med på østsiden av Shetland. Utover sommeren trakk silda mer sørover langs østsiden av Fladengrunn og mot nordlige del av Doggerbank.

I et sammendrag etter forsøket uttaler Ola Vea:

«Det har i sommer vært usedvanlig store sildemengder i Nordsjøen fra Patchbanken og sørover og i området langs østre delen av Fladengrunn. Silda har hele tiden stått høyt i sjøen og har til sine tider vært vanskelig å få med bunntål, men av og til har den vært ved bunnen og ga da tildels store trålfangster for trålflåten, i enkelte tilfeller opp til flere hundre kasser. Ringnotsnurperen «Radek» var ute i Nordsjøen fra mai til midten av juli og fisket meget godt.

Været har vært ganske bra og det hadde således vært gode muligheter for snurpenotfiske. De størst sildestimene har helst stått fra 10—15 favner og nedover og ville vært ideelle for snurpefiske.»

Ola Vea sier videre i sin rapport: Det er noe uforståelig for oss hvor all denne silden er kommet fra all den tid vi de siste årene bare har funnet ut at forekomstene minket av år for år.

FORSØK MED NYLON DRIVGARN OG BOTNAGARN I NORDSJØEN OG VED SHETLAND I 1963

Av konsulent VERMUND DAHL

I april fikk en henvendelse fra M/S «Håskjær» om lån av nordsjøgarn. De ville drive etter sild i Nordsjøen i mai og utover og til å begynne med forsøke å levere på Shetland.

Fiskeridirektoratet hadde 29 nylongran til disposisjon og disse ble utlevert til:

M/S «Håskjær»	.. .. .	14 drivgarn	og	10 bunngarn
M/S «Valder»	.. .. .	5	«	
M/S «Lestholm»	.. .. .	5	«	
M/S «Vissholm»	.. .. .	5	«	
I alt		<hr/> 29 drivgarn.		

«Håskjær» skulle også forsøke med bunngarn den tiden silden sto ved bunnen for å gyte.

Etter endt fiske skulle «Håskjær» sende inn rapport og fangstjournal vedrørende fiske.

Resultatet fra samtlige båter som deltok i dette fiske var lite tilfredsstillende og etter en uke sluttet de direkte leveransen på Shet-

land på grunn av vanskeligheter med leveringen. Fisket fortsatte men av rapporten fremgår det at det måtte avbrytes etter 5 uker som følge av mannskapsmangel og liten lønnsomhet.

Botnagarna ble brukt en gang, men silden lettet og forsvant med det samme så det ble det ikke noe resultat av.

Journalen viser 21 drivnetter med 76 garn og en samlet fangst av ca. 900 halvkasser. Hele brutto fiske ble kr. 25.000.

Båtene forsøkte å salte en del av fangsten, men etter det en senere har fått opplyst var ikke varen av noen videre god kvalitet.

Etter rapporten har driverne forsøkt fra Bresøy i nord til midt på Fladen Grunn i sør.

Leveransen av silden foregikk i det vesentligste i Skudeneshavn.

FISKE ETTER NORDSJØSILD MED M/S «BARMNES» I JANUAR OG FEBRUAR 1963

Av konsulent VERMUND DAHL

Fiskeridirektoratets nordsjøsildegarn ble i vinter lånt ut til M/S «Barmnes», eier Gunnar Kvalsvik.

Garna var anskaffet til forsøksfiske i februar 1962, og var av nr. 2 nylontråd, 90 alen lang og 300 masker dyp, 20 garn var 24 omfar og brunfarget, 20 garn 25 omfar og blågrå. Videre var garna montert på terylenskott og hadde 42 runde plastfler 6 cm og 7,5 kg blysynk. Til sesongen i vinter ble noen av garna stenolinbehandlet for å få tråden hardere slik at garna kunne bli lettere å tine.

Første driftesdøgn til M/S «Barmnes» var 17. januar og det siste 23. februar.

Båten hadde i løpet av denne tiden hatt 19 drivnetter med en samlet fangst av 74 238 kg sild. En gjennomsnitt av ca. 3 900 kg pr. drivnatt.

M/S «Barmnes» hadde i tillegg til Fiskeridirektoratets nylonggarn egne bomullsgarn. Antall garn i lenken varierte fra 40 til 52.

Sammenlignet med M/S «Senits» rapport fra forrige vinter brukte de 40 garn og hadde en gjennomsnittsfangst på ca. 3 000 kg pr. drivnatt.

Resultatet må betegnes som tilfredsstillende og deltakelsen vil sikkert øke til neste år. Redskapene fisket godt, men nylongarna var

tunge å tine, særlig de som ikke var stenolinbehandlet. Monteringen av garna kunne vært bedre utført, korken og knuten i korkbandet hadde lett for å henge seg fast, og dette resulterte i mye riving. Blysynket skulle helst være 2 synk ved siden av hverandre, disse kom nemlig inn i maskene og rev i stykker garna. På grunn av dette ble det derfor mye bøting av garna. Under fisket mistet en 11 garn som antagelig trålere har ødelagt. I sin uttalelse videre sier Kvalsvik at han tror det vil være en fordel å bruke nr. 3 nylontråd i stedet for nr. 2. Dette både for slitasjen og for tiningen. Garna bør også være stenolinbehandlet.

Det har i det hele vært stor redskapsslitasje både på bomullsgarna og nylongarna. Det var en fordel at nylongarna var 90 alen fremfor 60 alen.

M/S «Barmnes» avsluttet i Nordsjøen den 23. mars og gikk nordover storsildfeltene. Garna ble opphengt på Vinneseidet til tørking og ettersyn.

Etter 14 dager på storsildfeltet kom M/S «Barmnes» syddover igjen og fikk da utlevert 15 nylongarn til fortsatt fiske i Nordsjøen.

FORSØK MED ISLANDSK RINGNOT OG KRAFTBLOKK

Av konsulent VERMUND DAHL

På Island er sildefiskerne gått over til å bruke hekksnurpe og kraftblokk ved notfiske etter sild. Til dette fiske brukes en spesialskåret not, den såkalte ringnot. Fiske med hekksnurpe og kraftblokk har flere fordeler bl. a. krever det mindre mannskap.

For å undersøke om denne driftsform passer for norske forhold anskaffet Fiskeridirektøren med støtte av Fiskerinæringens Forsøksfond og i samarbeide med fisker Bertin Torgersen, Davanger i 1962 en forsøksnot. Noten er 215 favner ved flå og har dybde på 68 favner.

I 1962 ble det foretatt forsøk med noten i Nordsjøen i tiden 30. april til 24. mai med M/S «Radek» H-12-A. M/S «Radek» som eies av Bertin Torgersen m. fl., Davanger er 70,6 fot og har en 300 HK Wichmann motor. Fartøyet er utstyrt med kraftblokk og er spesielt rigget for fiske med ringnot.

Forsøkene i Nordsjøen viste at noten virket tilfredsstillende, men fangstresultatet ble dårlig. Dette skyldes de ekstraordinære forhold som

var til stede med svært lave temperaturer og lite eller ingen åte eller fisk i oveflatelagene. Samme år ble også noten forsøkt under fabrikk-sildfisket ved Island av M/S «Polarfart» T-575—TD hvor resultatet var meget tilfredsstillende.

I 1963 ble forsøkene fortsatt i Nordsjøen av M/S «Radek». Turen tok til 16. april og fortsatte til 6. juli 1963. Fangstresultatet ble:

200 093 kg sild levert til agn.

3 410 hl sild levert til sildolje.

80 773 kg makrell, 34 kast med fangst, 24 kast uten fangst.

Om forsøkene har Bertin Torgersen gitt følgende rapport:

Turen tok til 3. påskedag, den 16. april, der ble undersøkt langs kysten, fra Turøy, sør til Slotterøy og nordover til Bualandet, men ingen registreringer.

Fredag den 19. april noen mindre kontakter ca. 6 mil vest av Turøy, gjorde et kast, men bom.

Mandag den 22. april går SV fra Turøy, noen mindre kontakter, bra vær, et bomkast.

Onsdag den 24. april går vi ca. 24 n. mil VSV fra Turøy og noen bra kontakter, gjør 2 bomkast og 2 med fangst 550 hl. Leverer til Bergen Fiskeindustri og for 50 øre pr. kg.

Torsdag og fredag laber S bris, noen spredte kontakter, 2 bomkast.

Mandag den 29. april går ut 24 n. mil VSV av Turøy, bra vær og noen bra kontakter, får 2 fangster 450 hl. Leverer til samme sted.

Onsdag den 1 mai er det dårlig vær.

Torsdag 2. mai på samme felt noen enkle små kontakter, mye strøm og ingen fangstmuligheter.

Fredag den 3. mai bra vær, finner sild 12 n. mil V t. S av Turøy, får 100 hl. Dårlige strømforhold, gjør 2 bomkast, til Bergen og leverer.

Lørdag 4. mai ikke vær.

Mandag, tirsdag og onsdag landligge.

Torsdag den 9. mai bra vær, leter hele dagen, men ingen kontakter.

Fredag den 10. mai går vi 40 n. mil V t. S av Turøy, få et stort kast med makrell, men det blir svært tungt, berger 52 tonn, vi mistet ca. 30 tonn, går til Bergen og leverer. Svært fin makrell.

Mandag den 13. mai ikke sjøvær. Det samme tirsdag. Vi tar med is.

Onsdag den 15. mai ut 30 n. mil av Turøy, 3 kast, 1 bom og 300 hl i de andre 2. Tykt med tåke, går til Bergen Fiskeindustri, fin sild ca. 7 pr. kg. Ikke mer sjøvær denne uken.

Mandag den 20. mai midre bra vær, gjør et bomkast, går inn. Blir ikke vær før

Fredag den 24. mai, går ut 30 mil av Turøy, bra med sild men vanskelig å fangste, gjør 7 kast, får 12 tonn makrell i de 2 siste, går til Bergen og leverer.

Mandag den 27. mai går ut 40 mil av Turøy, bra med sild, men den jager nokså mye. 3 bomkast og 2 med fangst, 300 hl. Leverer til Bergen Fiskeindustri, men 65 hl må leveres til sildolje på grunn av åte som har tæret på den.

Blir ikke vær før torsdag den 30. mai, er ute 45 n. mil V t. S av Turøy får 200 hl, går til Bergen Fiskeindustri. Må gå straks fangsten er tatt ombord for ellers kan den ikke anvendes til agn.

Fredag den 31. mai går vi 22 n. mil V av Turøy, ser mange silde-åter, men lite sild, gjør 3 kast, 2 bom og 70 hl i det ene.

Tirsdag 3. pinsedag ut om natten til samme felt. Mange kontakter, men silden står dypt. Gjør 3 kast om kvelden, 400 hl, leverer 23 tonn til agn og resten til sildolje.

Er ute om natten torsdag den 6. juni, gjør en bom og en fangst, 350 hl. Leverer 10 tonn til agn og resten til olje.

Fredag 7. juni er vi ute på rekefeltet 22 n. mil av Turøy, gjør 2 kast, 650 hl, leverer 6 tonn til agn og 574 hl til sildolje.

Lørdag den 8. juni får vi 160 hl på samme felt, svært fint vær.

Mandag den 10. juni er vi ute på samme felt, mange fine kontakter, men den står dypt 60–80 favner. Det blir tatt 2 fangster av «Ligrunn» og «Stenevik». Det blir nordlig kuling og landligge resten av uken.

Mandag den 17. juni er vi ute og krysser vestover til Viking-banken og sørover langs revkanten og nordover i rennen, ingen kontakter, vi leter hele uken uten å finne noe.

Mandag den 1. juli er vi ute for Turøy, går på SV til vi er på Paks bank. Ingen kontakter, går østover til 80 favner ca. 50 n. mil V av Røver. Finner bra med sild, den fløyter seg ved middagstider, får 550 hl med svært fin sild ca. 7 pr. kg. Går til Haugesund og leverer til sildolje.

Natt til torsdag den 4 juli fant vi mange fine sildedotter på samme felt, silden står dypt om dagen, 60–70 favner, men kommer opp om natten, får 550 hl.

Samme felt natt til fredag den 5. juli 50 n. mil vest av Røvær. Får ca. 1 500 hl, håver 700 hl. Må slippe resten på grunn av tung sjø, men vindstille.

Det samme natt til lørdag den 6. juli, får ca. 2 000 hl, men vi slipper for mye ut. Håver 500 hl, går til Horsøy og leverer.

Mandag den 8. juli er det store strørjerykter. så vi slutter av og legger om til dette fisket.

KONKLUSJON

Fiske med ringnot i Nordsjøen i vår og sommermånedene viser seg etter de erfaringer jeg har gjort i år at det kan bli et lønnsomt fiske når bare værforholdene er bra.

Vi har vært for det meste alene om å fiske, men har til sine tider funnet bra forekomster. Fangstmulighetene er bra enkelte dager. Det hadde blitt lettere, hvis det hadde vært noen flere båter som kunne lete sammen.

Ringnot er et lettvint og effektivt redskap på havet, lite mannskap (9 mann) og stor bevegelsesfrihet, da der trengs bare en lettbåt. Båter fra 70 til 100 fot er de mest høvelige.

Turen har vart i 12 uker og vil gi en mannslott på kr. 12.000.

TORSK 1963

FORSØKSFISKE MED BANKLINER PÅ RØSTBANKEN 1963

AV konsulent OLAF CHR. JENSEN

I likhet med tidligere år ble det også dette år drevet forsøksfiske på Røstbanken. Det ble leiet to fartøyer, «Vitamin» av Tromsø, fører Bjarne Johnsen og «Vikheim» av Gibostad, fører Magnar Paulsen. Forsøket ble ledet av fiskerikonsulent Kaare Halmø.

Driften ble delvis hemmet av dårlig vær og strømforholdene var heller ikke de beste. Det var relativt lite brukstap forårsaket av trålere.

En viser til etterfølgende journalutdrag for «Vikheim» og fangst-oppgaver for begge fartøyer.

MS «VIKHEIM».

3. februar 1963 kl. 15.00 forlot fartøyet Gibostad. Det var da utrustet med tilstrekkelig bunkers og utstyr for turen. Bestemmelsesstedet var Røstbanken via Stamsund, men kl. 20.00 da en var kommet i Tjelsundet måtte en returnere til Harstad grunnet isvansker og frostrøk. Ankom Harstad kl. 20.30.

4. februar. Fortsatt isvansker og frostrøk i sundet.

5. februar. Kl. 12.00 avgang Harstad. Været er nå blitt lettere og en fortsatte til Stamsund med ankomst kl. 21.30.

6. februar. Komplettering av stores, is og kasser ble tatt ombord.

7. februar. Kl. 23.00 gikk fra Stamsund med kurs for Røstbanken.

8. februar. Kl. 01.00 da en var tvers av Sørvågen oppsto der feil ved lysmaskinen. En måtte derfor returnere til Stamsund og ankom kl. 03.30. Feilen ble utbedret i løpet av dagen.

9. februar. Kl. 06.00 avgang Stamsund med kurs for Røstbanken. Passerte Lofotodden kl. 12.00. Styrte 305° laber bris fra NW en del sne. Passerte en del line- og garnbåter 4–5 n. mil av land. Kl. 18.00 utseilt distanse 45 n. mil. Under hele turen var ekkoloddet i gang, men der var ingen registrering av fisk. Begynte å sette linene fra po-

sisjon N. $68^{\circ}20' - \text{Ø } 11^{\circ}08'$. Kurs 225° , 60 stamper line. En observerte en tråler som stimet i 045° , men det var ingen trålere å se i arbeid.

10. februar. Kl. 01.30 begynte trekkingen. Det var lett W-bris. På dybde mellom 100–118 favner var det en kasse fisk pr. stamp. Da en kom grunnere var det ikke fisk. Det var også delvis dårlig bunn.

Kl. 14.00 ferdig med trekkingen. Gikk i SV til posisjon N. $68^{\circ}13' - \text{Ø. } 10^{\circ}40'$ og satte 60 stamper i SSW. Dybden var fra 100 til til 125 favner. Skiftende bris med sne. Noen spredte registreringer på 25–50 favner.

Kl. 23.00 begynte å trekke, laber SW bris, som øket til liten kuling.

Kl. 10.00 ferdig med trekkingen. Gikk SSW til posisjon N. $68^{\circ}13' \text{ Ø. } 10^{\circ}28'$ og satte 60 stamper i N–NØ, 100–130 favner dyp. Vinden dreiet vest og spaknet.

12. februar. Kl. 01.00 begynte med trekkingen. På første trekk dårlig bunn og fritt for fisk. Gikk til søndre ende og trakk nordover grunnnet strømførholdene.

Kl. 13.00 ferdig med trekkingen, fikk 50 kasser fisk.

Gikk sydover til vest av Skomvær. I posisjon N. $67^{\circ}08' - \text{Ø. } 10^{\circ}45'$ begynte settingen kl. 18.10 på 105–120 favner dyp. Lett bris. Snebyger

13. februar. Kl. 03.00 begynte trekkingen, fikk mest brosme og lange. Ferdig kl. 13.30, stille pent vær.

Kl. 14.00 satte ut 11 stamper i samme posisjon, disse ble fløytet 50 favner.

14. februar. Begynte trekkingen, men fritt for fisk.

Kl. 06.00 besluttet å gå til Stamsund for å losse fisken og ta inn bunkers og proviant.

Kl. 16.00 ankom Stamsund. Losset fisken og bunkret, tok inn is, kasser og proviant.

16. februar. Gikk til Svolvær for å utbedre lekkasje. Ankom Svolvær kl. 13.00. Fikk utbedret lekkasjen og avgang kl. 23.00. Ankom Stamsund kl. 01.00.

17. februar. Kl. 18.00 avgang Stamsund med kurs for fiskefeltet.

18. februar. Kl. 01.30 ankom i posisjon N. $68^{\circ}48' \text{ Ø. } 13^{\circ}05'$. Lett bris, sne. Satte ut en bøye for å se strømmens retning og styrke. Kl. 03.30 tok inn bøyen da det viste seg å være strømsstille. Satte 60 stamper i NØ–ØNØ. Gikk til vestre ende. Kl. 12.00 begynte trekkingen, pent vær. Utover dagen frisknet det på og vinden dreiet mer vestlig. Ferdig med trekkingen kl. 04.00.

19. februar. Kl. 13.00 lå ved bøyen og bakket. Det var en sterk vind og strøm, satte ut 12 stamper line.

Kl. 20.00 stiv nordlig kuling, snebyger. Trakk linene.

20. februar. Kl. 01.00 ferdig med trekkingen fritt for fisk. Gikk i SW for å finne bedre strømf forhold. Det var liten NW kuling og strøm. Vinden frisknet på og det ble lette snebyger. Strømf forholdene var meget dårlige. Vinden dreiet NØ og øket til stiv kuling med snebyger. En satte kurs for Lofotodden. Ankom Moskenes kl. 20.00 og ankret på redan.

21. februar. Kl. 16.00 avgang Moskenes, satte kurs for Røstbanken. Ankom i posisjon N. $67^{\circ}46'$ Ø. $11^{\circ}00'$, liten SW kuling, satte ut en bøye. Vinden dreiet vestlig og øket. Gikk med sakte fart i påvente av bedre vær.

22. februar. Kl. 13.00 stiv NW kuling. Tar inn bøyen og går mot land. Ankommer Moskenes og ankrer på redan kl. 21.00.

23. februar. Kl. 09.30 tiner opp og går til Stamsund. Sterk NNW kuling. Ankommer Stamsund kl. 13.00.

24. februar. Sterk NNW kuling.

25. februar. Kl. 10.00, losset fisken. Gikk til Svolvær og hentet agn. Ankommer Svolvær kl. 13.00. Værmeldingen stiv SW kuling. Dårlig værmelding helt til kl. 13.00.

1. mars. Tok inn agn for begge fartøyer, går til Stamsund og ankommer kl. 18.00. Tok inn kasser og bunkret for ny tur.

2. mars. Kl. 17.00 avgang Stamsund med kurs for Røstbanken. Frisk WSW bris påfriskende utover natten.

Kl. 07.00 ankom i posisjon N. $67^{\circ}16'$ Ø. $10^{\circ}35'$.

3. mars. Vinden hadde i løpet av natten spaknet til frisk bris med en del sjø. Satte ut 4 stamper line for en ile, men måtte trekke den igjen kl. 09.00 grunnet mye strøm som tok ilen.

Gikk østover med kurs 12 n. mil av Værøy. Ankom over Vestfjordterskelen i posisjon N. $67^{\circ}22'$ Ø. $12^{\circ}52'$. Kl. 21.00 satte ut 60 stamper line i SØ—SSØ-lig retning. Under settingen fikk en feil med det elektriske anlegget og radaren. Det ble arbeidet med å rette feilen, men fikk den ikke i orden.

4. mars. Kl. 08.00 begynner å trekke linene. Ferdig kl. 18.00. Går til Bodø for å få feilene rettet. Ankom Bodø kl. 23.00.

5. mars. Ved kai i Bodø.

6. mars. Kl. 17.00 gikk fra Bodø med kurs for Røstbanken.

7. mars. Kl. 03.00 ankom i posisjon N. $66^{\circ}25'$ Ø. $10^{\circ}15'$. Satte ut 60 stamper line i N—NNØ, laber NØ bris. Vinden frisknet på utover dagen og økte til liten kuling. Kl. 12.00 var det stiv kuling. Begynte å trekke linene, ferdig kl. 24.00. Samme været med høyere sjø.

8. mars. Kl. 00.10 går med halv fart og ankommer i posisjon N. $66^{\circ}36'$ Ø. $10^{\circ}22'$ kl. 02.30. Satte ut 60 stamper liner. Kl. 12.00 vinden spaknet til bris. Tok til med trekkingen. Kl. 18.00 hadde trukket 30

stamper. En kasse blandingsfisk pr. stamp. For å forsøke annen sette-tid, satte ut en 20 stamper kl. 19.00, fortsatte trekkingen

9. mars. Kl. 03.00 ferdig med trekkingen, lite fisk på kveldsettet. Kl. 03.30 satte ut 60 stamper line i NNW. Kl. 13.00 begynner å trekke. Det ble observert 2 trålere ca. 4 n. mil i NNØ. Fotsatte å fiske i denne posisjon. Fiske varierte fra 1 til 1½ kasse pr. stamp.

11. mars. Kl. 06.00, ferdig med trekkingen av siste halingen. Gikk til Stamsund for lossing. Laber NØ bris. Ankommer Stamsund kl. 17.00.

12. mars. Kl. 11.00 tar inn agn og bunkrer for ny tur. Kl. 17.00 avgang Stamsund med kurs for Røstbanken. Ankommer i posisjon N. 68°00' Ø. 10°38'.

13. mars. Satte ut 66 stamper liner kl. 13.00. Begynte med trekkingen. Lett sør bris, ferdig kl. 02.00.

14. mars. Laber SW bris. Fortsatte fisket på samme plass. Veks-lende bris SW—NW, spredte snebyger. 1—2 kasser fisk pr. stamp line.

15. mars. Kl. 15.00 frisknet på med vinden fra SØ. Kl. 24.00 SØ sterk kuling.

16. mars. Kl. 03.00 satte 66 stamper liner på SØ. Vinden gikk i byger og skiftet mellom frisk bris og stiv kuling, nordgående strøm. Fisket ble mer ujevnt og minket til 1 kasse pr. stamp.

17. mars. Fortsatt liten til stiv SØ kuling, Satte ut linene på 90—100 favner vann. Kl. 14.00 vinden spaknet til frisk bris lettskyet. Trakk linene, men fikk lite fisk.

18. mars. Kl. 13.00 satte ut linene, det var frisk SØ bris, lettskyet. linene ble satt på 100—130 favner vann. Kl. 13.00 begynte med trekkingen. Ferdig kl. 15.00. Det ble observert 2 trålere 3 n. mil av i SØ, de gikk mot vest med trål i sjøen. Grunnet avstanden var det ikke mulig å se nummer og navn. Da en kom trekkende lenger sørover var der 7 stamper line borte.

19. mars. Kl. 02.00 gikk SW til posisjon N. 67°40' Ø. 10°20' og ankom kl. 03.30. Settingen tok til i NØ—ØNØ retning. Stille lettskyet pent vær. Kl. 13.00 tok til med trekkingen og var ferdig kl. 01.00.

20. mars. Gikk til Stamsund for lossing. Fikk kontakt med noen sildesnurpere som lå utenfor Gåsvær. Disse var interessert i at en gikk på sydsiden av Skomvær for å undersøke etter silden. Kl. 07.00 passerte 8 n. mil sønnenfor Skomvær, ingen sildekontakt.

Ankom Stamsund kl. 15.00, begynte lossingen.

21. mars. Utlosset k l. 17.00, hadde losset ca. 42 000 kg. fisk.

22. mars. Bunkret tok inn is, kasser og sild til agn.

23. mars. Var på tur til Røstbanken, men returnerte grunnet dårlig vær. Ankom Stamsund kl. 17.50.

26. mars. Kl. 14.30 avgang Stamsund med kurs for Røstbanken. Passerte 10–15 russiske trålere på veien. Ankom kl. 24.00 i posisjon N. $67^{\circ}43'$ Ø. $10^{\circ}20'$. Satte ut 66 stamper line i N–NNØ. Laber syd bris.

27. mars. Begynte trekkingen, lite fisk.

28. mars. Kl. 01.30 ferdig med trekkingen og går til posisjon N. $67^{\circ}53'$ Ø. $10^{\circ}10'$, ankomst kl. 02.00. Satte ut linene i nordlig retning på 135–170 favner dyp. Det hadde samlet seg en del sildedrivere i løpet av natten.

Kl. 10.00 begynte trekkingen. Laber til frisk SØ bris, ferdig kl. 23.30. 4 stamper line, en ile med bøye og dregg tapt, mye strøm. Ca. 40 drivgarnsbåter var samlet i nærheten.

29. mars. Kl. 01.00 gikk sydover for å komme klar av drivgarnsbåtene. Spredte registreringer på 10–30 favners dyp. Kl. 03.30 var en kommet i posisjon N. $67^{\circ}20'$ Ø. $10^{\circ}10'$ 125 favner, laber SØ bris. Satte linene i SØ. Kl. 13.00 begynte trekkingen kl. 21.00 trukket 56 st. liner. Av hensyn til de mange drivgarnslenkene måtte en gå til nordenden for å trekke derfra. Ferdig kl. 23.30. Gikk sydover med kurs for Trandypet. Ankom i posisjon N. $67^{\circ}05'$ – Ø. $10^{\circ}03'$.

30. mars. Underveis ble det registrert en del sildestimer på 15–35 favners dyp. Satte linene i SØ–ØSØ – 135–175 favner. Kl. 11.00 begynte trekkingen. Kl. 21.30 ferdig, lite fisk. Kl. 22.00 fortsatte i øst. Kl. 03.00 i posisjon N. $67^{\circ}05'$ – Ø. $12^{\circ}00'$.

31. mars. Satte ut linene i ØNØ. Frisk S. bris sludd. Kl. 11.00 lett bris, skyet. Begynte trekkingen, ferdig kl. 20.00, lite fisk. Styrer N. t. W. til kl. 22.00 da en var i posisjon N. $67^{\circ}18'$ Ø. $11^{\circ}55'$. Satte linene i Ø–ØNØ, laber SW bris, regn.

1. april. Kl. 06.00, begynte trekkingen, ferdig kl. 15.00. Gikk til Stamsund for levering. Ankom Stamsund kl. 23.30.

2. april. Leverte fangsten, turen avsluttet.

Til redskap ble det benyttet 16 kgs. teryleneline. Denne synes å fiske bedre enn hampeline. Stivheten på terylenelinene gikk ned de 4–5 første halingene Den holdt se siden uforandret og tilsvarte hamp av samme tykkelse. Man kunne ikke merke noe form for gnag, og den tar betydelig mindre plass enn hampeliner. I motsetning til hampen fryser ikke terylenelinene, og de er sterkere.

Fangstoppgaver for «Vikheim».

Dato	Posisjon	Favner Dybder	Antall stamper	Ant. ks. fisk à 60 kg	Anmerkninger
<i>Sjøvær nr. 1.</i>					
9—10/2	N.68°20'Ø.11°08'	87/118	60	50	Delvis dårlig bunn
10—11/2	N.68°13'Ø.10°40'	100/120	60	40	
11—12/2	N.67°43'Ø.10°28'	100/135	60	52	
12—13/2	N.67°08'Ø.10°45'	105/120	60	44	
13/2	N.67°12'Ø.10°47'		11	0	Sto i 8 t. fløytet-svart
<i>Sjøvær nr. 2.</i>					
18—19/2	N.68°48'Ø.13°05'	75/160	60	44	Mye storm
19—20/2	N.68°48'Ø.13°05'	120/180	12	6	Kuling
<i>Sjøvær 3</i>					
3/3	N.67°16'Ø.10°35'	100	4	0	Mye strøm. 4 stamper tapt
3—4/3	N.67°22'Ø.12°52'	80/125	60	33	
7/3	N.67°25'Ø.10°15'	100/120	60	50	NØ kuling
8/3	N.67°36'Ø.10°22'	95/130	60	80	
8/3	N.67°36'Ø.10°22'	110	20		
9—10/3	N.67°42'Ø.10°22'	110/115	60	90	
10—11/3	N.67°56'Ø.10°20'	115	75	75	Mistet 4 stamper liner
<i>Sjøvær nr. 4.</i>					
13—14/3	N.68°00'Ø.10°38'	110/135	66	100	
14—15/3	N.68°08'Ø.10°50'	100/115	66	100	
15—16/3	N.68°08'Ø.10°50'	110/120	66	66	
16—17/3	N.68°05'Ø.10°55'	110/85	66	60	
17—18/3	N.68°00'Ø.10°45'	105/850	66	50	
18—19/3	N.67°55'Ø.10°40'	125/100	66	68	7 stamper line tatt av tråler
19—21/3	N.67°40'Ø.10°20'	110/135	66	70	
<i>Sjøvær nr. 5.</i>					
26—27/3	N.67°43'Ø.10°20'	105/120	66	14	
28/3	N.67°53'Ø.10°10'	135/170	66	20	
29/3	N.67°20'Ø.10°10'	100/125	66	24	
30/3	N.67°05'Ø.10°03'	135/170	66	12	
31/3	N.67°05'Ø.12°00'	110/145	66	15	
31/3—1/4	N.67°18'Ø.11°55'	80/85	66	18	Gikk til Stamsund

Istamp line er 4 kaler á 48 favner med ca. 280 krok. Total fangst 92.169 kg.

Derav torsk 44.258 kg., brosme 22.963 kg., lange 19.626 kg., hyse 1.698 kg., sei 1.031 kg., kveite 407 kg. og rogn 1.892 liter.

All fangst ble levert i Stamsund.

Det ble brukt til agn 205/2 kasser sild og 122/2 kasser akkar.

Fangstoppave for «Vitamin».

Dato	Posisjon	Favner Dybder	Antall stamper	Ant. ks. fisk à 60 kg	Anmerkninger
<i>Sjøvær nr. 1.</i>					
8-9/2	N.68°15'Ø.11°00'	90	60	35	
10/2	N.68°10'Ø.11°10'	120	60	35	
11/2	N.68°05'Ø.11°00'	100/120	60	37	
12-13/2	N.67°10'Ø.10°40'	100/110	60	48	
<i>Sjøvær nr. 2.</i>					
18/2	N.68°50'Ø.13°20'	50/90	60	16	
19/2	N.68°58'Ø.13°30'	120/125	10	7	
<i>Sjøvær nr. 3.</i>					
3-4/3	N.67°22'Ø.12°48'	110/130	60	32	
5/3	N.67°09'Ø.10°43'	80/90	60	43	
5-6/3	N.67°10'Ø.10°40'	80/90	55	20	
6-7/3	N.67°09'Ø.11°00'	100/110	55	22	
7-8/3	N.67°19'Ø.13°12'	115/120	34	20	
<i>Sjøvær nr. 4.</i>					
12/3	N.67°45'Ø.10°25'	100/125	60	70	
13-14/3	N.67°40'Ø.10°15'	105/110	60	100	
14-15/3	N.67°51'Ø.10°30'	90/105	60	90	
15-16/3	N.67°35'Ø.10°33'	100/110	60	60	
16-17/3	N.67°57'Ø.10°50'	105/125	60	60	
17-18/3	N.68°01'Ø.10°45'	100/130	60	60	
18-19/3	N.67°56'Ø.10°32'	110/120	60	100	
19/3	N.67°50'Ø.10°30'	120/130	60	60	
20/3	N.67°36'Ø.10°21'	110/125	40	50	
<i>Sjøvær nr. 5.</i>					
26-27/3	N.67°10'Ø.10°00'	110	66	45	
28-29/3	N.67°50'Ø. 9°40'	125	64	40	
30/3	N.67°40'Ø.11°10'	85	64	30	
30-31/3	N.67°00'Ø.10°40'	90	64	3	
31/3-1/4	N.67°40'Ø.11°20'	95	65	0	Gikk til Stamsund

Total fangst 82.342 kg. Derav torsk 40.853 kg, brosme 20.577 kg, lange 19.942 kg, hyse 600 kg, sei 390 kg og rogn 1.685 kg.

All fangst ble levert i Stamsund. Det ble brukt til agn 280/2 ks-sild og 145/2 kasser akkar.

FORSØKSFISKE MED TRÅL 1963 UT FRA KRISTIANSUND N

Av ANKJÆR JENSEN, Kristiansund N

Det var i 1962 alminnelig akseptert at fiskeribedrifter i Kristiansund var i en bekymringsfull situasjon på grunn av ujevne og for små tilførsler av fisk. Den ujevne drift førte også med seg arbeidsløshet på grunn av at mange arbeidstakere i byen tradisjonelt sogner til fiskeindustrien. Betydelige verdier er nedlagt i fiskerianlegg, og byens beliggenhet og på kortsikt begrensede muligheter for annen industri tilsa at man fortsatt burde satse på fiskeindustrien.

Kristiansund har fagfolk innen tråling, både redere og fiskere. En del interesserte tok så opp igjen tanken om å få undersøkt hvorhvidt fryseindustrien sammen med trålerfirmaer kunne få satt igang fiske med trål for landing av fersk fisk i Kristiansund i et flertall av årets måneder. Fersk fisk fra trålere har bare blitt landet i kortere tid under sesongen på Haltenbanken, som faller sammen med sildesesongen, en tid da fryseriene har vært opptatt med sild.

Høsten 1962 ble inngått kontrakt mellom 2 fryserier og 2 trålerredier om prøvefiske, hvorav hitsettes pgf. 1:

«Prøvefisket er kommet igang for å forsøke å få brakt på det rene om det er mulig å drive lønnsomt fiske og produksjon i Kristiansund N. som base. Trålerne «Sletnes» og «Honningsvåg» skal drive på de nærliggende banker utenfor Kristiansund N. og på bankene utenfor Island og Færøyene i den tiden man finner dette mest lønnsomt. Fangsten leveres til ovennevnte 2 fryserier.»

Kontrakten ble godkjent av Fryserinæringens Forsøksfond som stillet like store midler til disposisjon for prøvefisket som de 4 interesserte firma. Et av firmaene ba seg løst fra kontrakten sommeren 1963. Firmaets andel ble da overtatt av de 3 øvrige firma.

Fiskeprodusentene var først og fremst interessert i trålfisk til de tider da det tradisjonelt ikke er annet råstoff, dvs. spesielt om høsten og om vinteren. Man ville dog gjerne utnytte Haltenbank-sesongen for å gi *trålerne* best mulig driftsgrunnlag, og de to forsøksbåtene begynte fisket i begynnelsen av februar 1963. For vårsesongen ble man enig om en begrensing av fondets ansvar til kr. 150.000. Fisket skulle drives ut april måned 1963.

Det ble formodet at fryseriene kunne skaffe annet råstoff i sommermånedene og man skulle starte fisket igjen til høsten for å prøvefiske på Færøybankene og ved Island.

I følge statuttene for prøvefisket var ikke formålet for enhver pris

å finne nye fiskeplasser, men å forsøke å finne ut hvilke som med forsvarlig økonomisk resultat kunne la seg utnytte med sikte på levering av fersk fisk i Kristiansund N. Innenfor ca. 2 à 2½ døgn seilas (i godt vær) fra Kristiansund ligger disse fiskebanker: Vesterålsbankene, Røstbanken, Trænabanken, Sklinnabanken, Haltenbanken, Frøya-banken, Aktivaneset, Buagrunnen, Tampen og Vikingbanken, Færøy-bankene og bankene på Øst-Island og Nord-Island. Å fiske i farvann lenger borte for levering av fersk fisk er tvilsomt. Av de farvann som er nevnt, bestemte man seg for å forsøke Haltenbanken og bankene nordover til Røst og Vesterålen på vårparten. En tur ble også gjort til Bjørnøya. På høsten ville man gå over Tampen, muligens ned til Vikingbanken, bankene ved Færøyene og østkysten av Island.

Fondsstyret henvendte seg til Havforskningsavdelingen ved Fiskeridirektoratet for eventuelt å få erfaringsmateriale derfra, og bygget forøvrig på tyske og engelske statistikker og fiskekart. Under vårsesongen fikk man dette resultat:

s/t «Honningsvåg» ca. 225 tonn, til en verdi av ca. kr. 190.000.—.

s/t «Sletnes» ca. 257 tonn, til en verdi av ca. kr. 225.000.—.

Oppgave over båtenes virksomhet ble innsendt til Fiskeridirektøren med brev av 25. juni 1963. Likeledes har Fiskeridirektøren direkte fra rederiene som vanlig fått «Leveringsoppgave for trålfisket» som sendes av rederiene til Fiskeridirektøren sammen med gjenpart av dagbok for turen. Fiskekvantumet under vårsesongen er lavt. Det var også dårligere denne sesong for andre trålere enn året før.

Under høstsosongen hadde man dette resultat.

S/T «SLETNES»

Klargjøring påbegynt den 2. september 1963.

Avgang, 3. september 1963 kl. 21.00.

Turene fortsatte sammenhengende med siste ankomst Kr.sund N. den 3. november 1963.

Oppgave over levert fangst: VERDI

Tur	Avgang	Ank.	Kg fisk	Brutto	Netto (÷ avg.)
1.	3/9	18/9	12.265	kr. 11.483,71	kr. 11.139,20
2.	19/9	8/10	23.478	- 21.191,89	- 20.556,13
3.	9/10	3/11	22.609	- 23.499,03	- 22.794,06
+	saltfisk	5/11	8.045	- 19.747,50	- 19.423,71
+	pristilskudd 6.225 kg torsk			- 747,00	- 747,00
+	Tran		2.078	- 2.493,60	- 2.456,20
Samlet fangst			68.475	kr. 79.162,73	kr. 77.116,30

Ferskfisken utlosset den 4. novmeber 1963 kl. 17.00.

Saltfisken utlosset den 5. november 1963 kl. 15.00.

Av dagboken fremgår det at effektiv fisketid har vært ca. 24 døgn. I resten av tiden har alt fiske vært hindret av uvanlig dårlige værforhold med storm og tildels orkan.

Fiskeforekomstene på samtlige banker som ble undersøkt må benevnes som små. Størrelsen av fisken varierte meget. Kvaliteten av fisken var derimot bra.

S/T «HONNINGSVÅG»

Is og kasser tatt ved OY Norfinns anlegg 6. juni 1963.

Bunkring 3. september 1963 og avgang kl. 16.00.

Oppgaver ove levert fangst: VERDI

Tur	Avgang	Ank.	Kg fisk	Brutto	Netto
1.	3/9	16/9	15.606	kr. 15.119,79	kr. 14.569,20
2.	18/9	7/10	16.004	- 9.491,52	- 9.206,77
3.	8/10	29/10	3.846	- 4.172,47	- 4.003,63
+	Saltfisk pr.	2/11	5.950	- 8.905,00	- 8.771,43
Samlet fangst			41.406	kr. 37.588,78	kr. 36.551,03

Første tur var været stort sett bra, men forekomstene små. De øvrige to turer var fisket sterkt værhindret. Man hadde landligge og flere døgn bakking på feltet.

Da fisket under høstsasjonen har vært hindret av været i stor utstrekning, har Fondsstyret innhentet væroversikt fra Værvarslinga på Vestlandet. Det vil sees av denne at det i perioden var meldt, eller ble, kuling eller sterkere vind på feltene nesten hver dag. For nærmere detaljer angående fangstene vises til «Leveringsoppgave for Trålfisk» som sendes av rederiene til Fiskeridirektøren sammen med gjenpart av dagbok for turen.

Høstens resultat er altfor svakt til at man kan si at det er åpnet nye muligheter for Kristiansund, men i hvor stor grad dette skyldes spesielle forhold i 1963, eller om man har hatt for få båter til å få kartlagt feltene ordentlig, er det vanskelig å si noe om. Det er såvidt store områder som burde undersøkes til samme tid, og det var ikke tilfredsstillende å ha bare to båter til å fare over alt. Vi valgte å la båtene gå over de nærmeste banker og «se» etter fisk, for så — om de ikke så noe — gå til øst- og nordøstkysten av Island. Båtene fant ikke

noe nevneverdig fisk når de fór over Tampen og Færøybanken. Fiskeforekomstene på østkysten av Island i september og oktober var også små i år, og vi vet at størsteparten av den engelske trålerflåte og den islandske som har fisket i islandske farvann i høst, fisket vesentlig på vest- og sydvestkysten av Island henimot isen ved Grønland. Ved øst- og nordøstkysten fisket dog også et mindre antall engelske trålere. Disse samarbeider, og man så at de ofte gikk fra fiskeplass til fiskeplass. Dette skulle tyde på at de også hadde meget dårlig fiske. Islandske linefiskere som mannskapet på «Sletnes» snakket med, gikk ikke ut på fiske på grunn av fiskemangel. Engelske representanter i Seydisfjord sier at fisket i høst har vært det dårligste i manns minne.

Vi vet nå noe om forholdene, og det får stå til de enkelte trålerrederier å trekke konklusjoner med hensyn til hvorvidt de vil fortsette å fiske for Kristiansund til neste høst. Dersom de forannevnte fiskebanker kunne gi et tilstrekkelig driftsgrunnlag for trålere, er det teknisk gjennomførlig å fiske på bankene for levering i Kristiansund N.

Fondsstyret mener at det samarbeide som fryseneringen og trålerrederiene har innledet i Kristiansund N., bør fortsette i den ene eller annen form, i den hensikt å trygge driftsgrunnlaget for alle parter, og utnytte de muligheter for foredling som ligger i Kristiansund. Med de store kapitalverdier som er nedlagt i byen på dette felt, skulle også det alminnelige næringsliv i byen være interessert i et slikt samarbeide. Fondsstyret har fulgt med i den utvikling som skjer i utlandet når det gjelder frysing av fangsten i sjøen, og er informert om de drøftelser som de samarbeidende selskaper har hatt med Fiskeridirektoratet angående tining av rundfisk i Honningsvåg og med produsenter av fryseutstyr m.v. Det synes å være en viktig oppgave for fryseriene og trålerrederiene i Kristiansund å undersøke mulighetene for å fryse råstoff til sjøs med etterfølgende bearbeiding i land.

I en del land, men spesielt i England, tas den nye metode nå i bruk. Det blir der lagt opp omfattende program for offisielle institusjoner for å lette overgangen til disse nye driftsformer. Regjeringen har trukket opp et langtidsprogram for fiskeindustrien, og dette bebynte å virke i 1962. I Torry Research Station's årsmelding forutsies at en stor del av fremtidens fangst vil bli frosset til sjøs, og på grunnlag av forsøk med opptining av fisk i vann har man kunnet anbefale metoder for kommersiell opptining av 4" blokker av hel torsk. På Island har man fått frysetrålere «Narfi», en ombygget sildetråler. Den oppgis å ha fisket for ca. £ 20.000 på ca. 2 måneder. Såvidt vi vet, har også «Junella» fått meget gode resultater basert på 100 % nedfrysing av fangsten. Ross Group har bygget om sin «Ross Fighter»

til frysetråler. Representanter fra Kristiansund har sett på denne og funnet løsningen meget tilfredsstillende. Interessen for forsøkene i Honningsvåg er særlig stor i Kristiansund, og vi håper at resultater derfra snarest kan publiseres. Trålernæringen og fryseriene i Kristiansund vil gjerne satse på nye metoder såsnart disse synes å være tilfredsstillende utprøvet. Det ville være en stor støtte for de interesserte om Fiskeridirektøren kunne bidra til en avklaring av lønnsomhets-spørsmålene ved å følge med virksomheten til de engelske og andre nasjoners frysebåter som hittil er kommet i drift, og formidle resultatet av undersøkelsene til de interesserte. Vi tenker da både på hvor de fisker, hvilke resultater de oppviser med hensyn til fisket, og hvilke priser de får for sin fangst.

FISKEFELTENE NE OG E AV ISLAND
VÆRVARSLER OG VÆR

SEPTEMBER 1963

1. *sept.* Et lavtrykk beveget seg mot Danskestredet. *Varsler* for begge felt: S og SW frisk bris, som snur mot W. Litt regn og yr, med tåkebanker på NE-feltet. (Varslet var bra, bortsett fra at vinden holdt seg S-lig).

2. *sept.* Lavtrykk i Danskestredet. *Varsler* for begge felt: Skiftende bris. Stort sett oppholdsvær. Spredte tåkebanker. (Varslet bra).

3. *sept.* Lavtrykket sørvest av Island dirigerte en NE-lig luftstrøm innover feltene. *Kveldsvarsel*; *NE-feltet*: Skiftende bris, stort sett oppholdsvær; *E-feltet*: Laber til frisk NE bris. Litt regn og yr. Tåkebanker. (Varslet stemte bra).

4. *sept.* Høytrykksrygg over feltene. *Kveldsvarsel* for begge felt: Bris omkring E og NE. Litt yr og tåke på NE-feltet, oppholdsvær, moderat sikt på E-feltet. (Varslet stemte bra).

5. *sept.* Det holdt seg en E-lig til NE-lig luftstrøm over feltene. *Kveldsvarsel*: Lett bris, stort sett oppholdsvær, god sikt. Neste dag økning til stiv S kuling med regn og moderat til dårlig sikt. (Vindøkningen uteble, ellers stemte varslet bra).

6. *sept.* En sterk S-lig luftstrøm over Island beveget seg mot øst, samtidig som et lavtrykk var i sterk utvikling sørvest av Island. *Formiddagsvarsel* for begge felt: Økning til stiv eller sterk SSE kuling. Noe regn med til dels dårlig sikt. *Kveldsvarsel*; for begge felt: Kan hende vindøkning til liten NE storm på NE-feltet, og dreining til SW på E-feltet. (Været ble ikke som det var blitt varslet, fordi lavtrykket gikk østover lenger sør enn beregnet, hadde det — som be-

regnet — beveget seg nordøstover, ville varslet slått bra til. *Været den 7. sept.:* Om ettermiddagen øket vinden til NE 7 over NE-feltet, men ikke over SSE 5 på E-feltet. Det var regn det meste av dagen).

7. sept. S-lig luftstrøm over feltene. *Formiddagsvarsel, begge felt:* Opp til frisk S-lig bris. Noe regn og regnbyger. Moderat sikt i nedbør. *Kveldsvarsel, for NE-feltet:* Liten E kuling, noe regn, *for E-feltet:* Økning til stiv SW kuling, noen regnbyger. Til dels dårlig sikt i nedbør. (For NE-feltet stemte varslet bra. På E-feltet ble det skiftende bris, stort sett oppholdsvær).

8. sept. En N til NW-lig luftstrøm inn over feltene. *Kveldsvarsel NE-feltet:* Frisk NE bris, litt regn. *E-feltet:* Økende NE bris, noen regnbyger. Moderat sikt i nedbør. (Ved midnatt var det NNE 7 NE-feltet, siden spaknet vinden til laber skiftende bris, på E-feltet ble det lett bris. Regn og regnbyger).

9. sept. Lavtrykk over feltene. *Formiddagsvarsel, begge felt:* N-lig frisk bris til liten kuling, noen regnbyger, god sikt. *Kveldsvarsel:* Laber til frisk bris av skiftende retning. Noen regnbyger, ellers god sikt. (Varslet stemte bra).

10. sept. Lavtrykk over feltene. *Formiddagsvarsel, begge felt:* Skiftende bris, noen regnbyger. *Kveldsvarsel:* Uforandret for NE-feltet; for E-feltet: Økning til frisk bris omkring W og SW, noen regnbyger. Moderat sikt i nedbør. (Været den 11. sept: Vinden øket fra lett til NNW frisk bris til liten kuling. Noen regnbyger. Det stemmer med «Draug»s observasjoner på 65° N 11° W).

11. sept. Det kom en høytidsrygg inn over feltene, men et stormsentrum var i utvikling sørvest av Island. *Kveldsvarsel, for NE-feltet:* Minking til frisk N bris, senere økning til liten SE kuling, *for E-feltet:* Økning til sterk SE kuling. Tiltykning til regn med moderat sikt. (Varslet var riktig til neste dags middag, senere øket vinden til SSE 10. Kl. 12 hadde «Draug» liten S-lig kuling like øst av Island. Den gikk trolig mot havn).

12. sept. Stormsentret sørvest av Island gikk mot NE. *Formiddagsvarsel, begge felt:* S-lig sterk kuling til liten storm, dreiende SW neste dag. Noe regn og til dels dårlig sikt. *Kveldsvarsel, begge felt:* Sterk SSE kuling som snur mot S og SW og minker til stiv kuling. Noe regn og til dels dårlig sikt. (Varslet stemte bra).

13. sept. Et sterkt lavtrykk vest av Island, samtidig som et lavtrykk dannet seg E av Island. *Formiddagsvarsel og kveldsvarsel, for NE-feltet:* Stiv til sterk S til SW kuling, *for E-feltet:* SW sterk kuling til liten storm. Regn og regnbyger, moderat sikt. (Været 14. sept. på NE-feltet: NE 5 senere N 5, på E-feltet: SW 8 som minket til W 5 om kvelden. Det var noen regnbyger).

14. sept. Lavtrykk øst av Island. *Kveldsvarsel*, for *NE-feltet*: Stiv N kuling som minker til frisk bris av skiftende retning, for *E-feltet*: Sterk NW kuling, minkende neste dag til liten kuling. Noen regnbyger. Moderat til god sikt. (Været 15. sept. på *E-feltet*: N senere NE 4, tåkebanker, på *E-feltet* NØ 4, noe regn og yr).

15. sept. Et nytt lavtrykk under utvikling øst for Kap Farvel. *Kveldsvarsel*, *NE-feltet*: Frisk N til NE bris, *E-feltet*: Stiv NW kuling. Regnbyger, moderat til god sikt. (Varslet stemte bra til neste dags ettermiddag, da spaknet vinden til laber bris, det ble oppholdsvær og god sikt). («Draug» på 65° N 11°W hadde svak sørvest vind om kvelden).

16. sept. Lavtrykket var gått østover. *Kveldsvarsel*, begge felt: Laber skiftende bris. Noen regnbyger, ellers god sikt. (Varslet stemte bra).

17. sept. En høytrykksrygg nærmet seg. *Kveldsvarsel*, for *NE-feltet*: Skiftende bris, oppholdsvær. Senere økende til sterk SE kuling med regn og tåke. for *E-feltet* var varslet omtrent det samme. (Varslet stemte godt, dog kom vindøkningen noe senere, det var SSE 7 sent på kvelden den 18. sept.).

18. sept. Et nytt lavtrykk øst av Kap Farvel, og en sterk S-lig luftstrøm nærmet seg feltene. *Formiddags- og kveldsvarsel*, begge felt: Stiv S-kuling, dreierende SW. Noe regn og regnbyger. Moderat sikt. (Varslet stemte godt).

19. sept. Lavtrykket lå på nesten samme sted, men den sterke vinden var kommet inn over feltene. En kaldfront passerte. *Formiddags- og kveldsvarsel*, begge felt: Stiv og tildels sterk kuling omkring S, dreierende SW. Noe regn og yr med en del tåke senere noen regnbyger og bedre sikt. (Varslet stemte godt).

20. sept. nærmet lavtrykket seg Island. *Formiddagsvarsel*, for *NE-feltet*: Sterk S kuling, minkende ut på lørdag, tiltykning til regn, god, senere dårlig sikt, for *E-feltet*: SW liten til full storm, noe regn og yr, moderat til dårlig sikt. *Kveldsvarsel*, for *NE-feltet*: frisk SW bris som lørdag øker til stiv S kuling, noen regnbyger, for *E-feltet*: Liten til stiv SSW kuling, litt regn og yr. Moderat sikt i nedbør. (Været 21. sept. på *NE-feltet*: SW 6, som utover dagen minket til SW 4, på *E-feltet*: En forbigående økning til SW 7 om morgenen, ellers SW 5, noe regn og regnbyger. *Kveldsvarslet* stemte noenlunde bra).

21. sept. Et regnvær inn over feltene. Lavtrykket lå omtrent i ro. *Formiddags- og kveldsvarsel*, for *NE-feltet*: Frisk SW bris, noen regnbyger, for *E-feltet*: SSW liten til stiv kuling (om kvelden stiv til sterk SW kuling, noe minkende), noe regn og regnbyger. Moderat sikt i nedbør. (Været 22. sept. SW 4–5. Stort sett oppholdsvær. Varslet stemte godt for *NE-feltet*, lite godt for *E-feltet*).

22. sept. Den sterke SW luftstrømmen nådde ikke så langt nord som til E-feltet, den rammet områdene like sønnenfor. (Det er meget vanskelig å forutsi en slik utvikling, og i tvilstilfelle må meteorologen varsle den sterke vinden, som han gjorde den 21. sept.). *Kveldsvarsel, begge felt*: Laber til frisk SW bris, noe regnbyger, ellers god sikt. (Varslet stemte bra til om middagen. Et svakt tråg gjorde at vinden snudde til SE 4 over NE-feltet, og til E 6 over E-feltet, med noe regn).

23. sept. Nye regnvær nærmet seg fra sør. *Formiddagsvarsel, for NE-feltet*: Økning til frisk NE bris, for *E-feltet*: Økning til stiv NE kuling. *Kveldsvarsel* for NE-feltet; Økning til stiv NE kuling, for *E-feltet*: Økning til sterk N kuling som senere minker til liten kuling. Regn senere regnbyger. Moderat sikt i nedbør. (Været 24. sept: På NE-feltet øket vinden til ENE 8, på E-feltet til SSE 8. «Draug» hadde kl. 09, på 65° N 12° W SE 6).

24. sept. Et forholdsvis kraftig lavtrykk inn over feltene fra sør. *Formiddagsvarsel, begge felt*: Sterk kuling av skiftende retning, dreierende N-lig neste dag øst av Island. *Kveldsvarsel, NE-feltet*: E og SE sterk kuling, som neste dag snur til liten eller full W-lig storm. Regn, senere regnbyger. For *E-feltet*: Opp til full W storm, langsomt minkende til stiv kuling. Regnbyger. Til dels dårlig sikt i nedbør. (Været 25. sept.: På NE-feltet E 8 som snudde til SE 6, E-feltet SE 7 som om kvelden snudde til NW 7. Regnbyger. Moderat til god sikt. Varslet stemte ikke noe særlig. «Draug» meldte kl. 09. på 65° N 12° W: SE 6).

25. sept. Lavtrykket over E-Island går mot nord. *Formiddagsvarsel for NE-feltet*: Stiv NE kuling, minkende i morgen til frisk bris. Regn. Moderat til dårlig sikt, for *E-feltet*: Minking til frisk W bris. Regnbyger, moderat sikt. *Kveldsvarsel, for NE-feltet*: Frisk SSE bris som senere snur NW; for *E-feltet*: Minking til laber skiftende bris, regnbyger, moderat sikt. (Været 26. sept. begge felt: SSE 6 som fra om morgenen minket til SE 4, senere til svak vind, noe regnbyger. Minkingen kom, ellers ikke særlig bra vindvarsel).

26. sept. Lavtrykket betydelig svekket, svakt tråg over feltet. *Formiddagsvarsel, for NE-feltet*: SE bris dreierende E senere NE og økende til liten eller stiv kuling. Noe regn og yr, til dels dårlig sikt. for *E-feltet*: Laber skiftende bris, senere økende til frisk NW bris eller liten kuling. Noe regn senere noen regnbyger. Moderat sikt i regn. *Kveldsvarsel, NE-feltet*: Laber E bris som snur NE og øker til stiv kuling, noe regn av og til, til dels dårlig sikt, for *E-feltet*: Økning til stiv NW kuling, regnbyger, moderat til god sikt. (Været 27. sept. Om natten øket vinden til N 7, og senere til NW 8 [av og til 9 på NE-feltet]. Varslet noe for svak vind, ellers noenlunde bra).

27. sept. Den sterke vinden på feltene skyldtes et uværsentrum som

utviklet seg, noe sterkere enn beregnet, ved Jan Mayen. *Formiddagsvarsel begge felt*: Liten NW kuling, noe minkende, sluddbyer, til dels dårlig sikt. *Kveldsvarsel*: Omtrent enslydende, men det ble varslet litt sterkere vind for NE-feltet og litt svakere vind for E-feltet. (Varslet stemte bra).

28. sept. En høytrykksrygg nærmet seg feltene. *Formiddagsvarsel, for NE-feltet*: Sterk N kuling, som forbigående minker til frisk bris, *for E-feltet*: I morgen økning til stiv S kuling. Noe regn. Moderat sikt. *Kveldsvarsel, for NE-feltet*: Spakning til frisk NE bris, litt regn og yr, moderat sikt, *for E-feltet*: Økning til SE stiv kuling, som søndag snur NE eller N. Tiltykning til regn, god senere moderat sikt. (Været 29. sept., på NE-feltet: Svak NW vind, på E-feltet: NW 6 som minket til lett bris, oppholdsvær, god sikt).

29. sept. var det urolig vær på feltene. *Kveldsvarsel for begge felt*: Byget frisk N bris, senere laber skiftende bris. Enkelte regnbyger. Mot natt til tirsdag økning til SSE stiv kuling. Tiltykning. Moderat til godt sikt. (Varslet slo godt til, bortsett fra at vindøkningen mot natt til tirsdag ikke kom).

30. sept. var det en nordlig luftstrøm på feltene, men samtidig var et nytt lavtrykk under utvikling øst for Kap Farvel. *Formiddagsvarsel, for NE-feltet*: Idag laber skiftende bris, stort sett oppholdsvær. I morgen økning til liten SSE kuling, litt regn og *for E-feltet*: Fra i natt økning til stiv SE kuling. Noe regn. Moderat sikt i regn. *Kveldsvarslet* var noenlunde enslydende for begge felt. (Været 1. oktober var: N 3 til 4. oppholdsvær, god sikt — den sterke vinden fra sør kom ikke).

OKTOBER 1963

1. okt. Høytrykk over feltene. *Formiddagsvarsel, for NE-feltet*: N-lig senere skiftende bris, noen regn- og sluddbyger, til dels dårlig sikt, *for E-feltet*: Skiftende, i morgen økende SE bris, stort sett oppholdsvær, stort sett god sikt. *Kveldsvarsel for begge felt*: I morgen økning til stiv SE kuling. Tiltykning til regn, god senere dårlig sikt. (Varslene stemte godt).

2. okt. Lavtrykk øst for sørspissen av Grønland, dirigerer en sterk S-lig luftstrøm inn over bankene. *Formiddagsvarsel, for NE-feltet*: Full SE storm som snur mot S i morgen muligens mot SW, *for E-feltet*: Økning til full S storm som snur SW. Noe regn senere regnbyger. Moderat til dårlig sikt i nedbør. *Kveldsvarsel, for NE-feltet*: Sterk SSE kuling, noe regn, *for E-feltet*: Stiv kuling, noe minkende, noe regn av og til. Moderat sikt. (Været 3. okt.: på begge felt SSE 7–8, minkende utover dagen til SSE 5, om kvelden på E-feltet til SE 3. Regn og yr og en del tåke).

3. okt. Lavtrykket har beveget seg noe nordover, luftstrømmen over bankene svekket, okklusjon like sør for feltene. *Formiddagsvarsel, for NE-feltet*. Liten SE kuling, minkende til laber bris, litt regn, moderat til dårlig sikt, *for E-feltet*: Dreining til frisk SW bris, noen regnbyger, ellers god sikt. *Ettermiddagsvarsel, NE-feltet*: E-lig bris, litt regn av og til, *E-feltet*: SW bris, enkelte regnbyger, moderat til god sikt. (Varslet stemte godt for NE-feltet, over E-feltet ble det svak skiftende vind, lett regn og yr, moderat sikt).

4. okt. Lavtrykket mot øst sør av Island. *Formiddagsvarsel, for NE-feltet*: Frisk E bris dreierende NE, spredte regnbyger, moderat eller dårlig sikt, *E-feltet*: Skiftende bris, litt regn, moderat sikt. *Kveldsvarsel, for NE-feltet*: Skiftende bris, til dels frisk bris, stort sett oppholdsvær, en del tåke, *E-feltet*: Frisk NW bris, dreierende SW utpå lørdag og økende til liten kuling. Stort sett oppholdsvær, god sikt. (Været 5. okt.: Varslet stemte godt for NE-feltet, på E-feltet var det NE 4 som minket til svak vind).

5. okt. Nytt lavtrykk øst av Sør Grønmland, et regnvær mot Island. *Formiddagsvarsel, NE-feltet*: Skiftende bris, i morgen økende til frisk SE bris. Oppholdsvær, *for E-feltet*: I dag NW bris, enkelte regnbyger, fra i natt skiftende bris, som i morgen øker til liten SE kuling, oppholdsvær. Moderat til god sikt. *Kveldsvarsel for begge felt*: SE bris som øker til liten kuling. Tiltykning til regn. God, senere moderat sikt. (Været 6. okt.: Svak vind, litt yr om natten, senere oppholdsvær, moderat til god sikt. Vindøkningen kom ikke).

6. okt. Lavtrykket har beveget seg litt nordover. *Kveldsvarsel, begge felt*: Skiftende bris, litt regn utpå morgendagen, ellers god sikt. (Været 7. okt.: På begge felt etterhvert økning til SE 5, om ettermiddagen til SE 7—8, regn og yr moderat til dårlig sikt).

7. okt. Lavtrykk i Nord-Atlanteren. Om kvelden har det beveget seg nordover til sørvest av Island. Sterkt felt over feltene mot kvelden. *Fomiddgasvarsel, begge felt*: Dreining til ESE liten kuling, litt regn, moderat sikt. *Kveldsvarsel, for NE-feltet*: Sterk SE kuling som minker til frisk SE bris neste dag, noe regn, *for E-feltet*: Sterk SE kuling, som snur til stiv SW kuling, regn senere regnbyger. Moderat sikt i nedbør. (Været 8. okt.: NE-feltet: SE 9—10 som fra middag minket til SE 5 — kveldsvarslet stemte bra. For E-feltet slo kveldsvarslet fint til).

8. okt. Lavtrykket nord for Reykjarvik, okklusjon over feltene. *Formiddagsvarsel, for NE-feltet*: Stiv S kuling senere sterk SW kuling, *for E-feltet*: Økning til liten WSW storm, regnbyger, moderat sikt. *Kveldswarel, for NE-feltet*: Sterk kuling av skiftende retning, *for E-feltet*: Sterk WSW kuling med stormbyger, minkende i morgen, regnbyger, til dels dårlig sikt i nedbør. (Været 9. okt.: På NE-feltet var

det om natten styrke 5 av skiftende retning, senere NNW 8. På E-feltet slo varslet bra til, dog litt svakere vind. Regnbyger, moderat sikt).

9. okt. Lavtrykket nå sør av Jan Mayen. *Formiddagsvarsel, for NE-feltet*: Dreining til stiv NW kuling, noen sluddbyger, *for E-feltet*: Sterk W kuling som snur til NW liten kuling, noen regnbyger. Til dels dårlig sikt i sludd, moderat sikt i regn. *Kveldsvarslet* var omtrent ens for feltene: NW frisk bris til liten kuling, stort sett oppholdsvær, ellers god sikt. (Været 10. okt. på NE-feltet: NW 8 som mot middag minket til NW 5 og siden til svak vind. På E-feltet: NW 6 som minket til NW 4 og senere svak vind. Sluddbyger på det nordlige felt, oppholdsvær om kvelden. Bortsett fra spakningen, stemte varslet bra).

10. okt. Lavtrykket øst av Jan Mayen. Nytt lavtrykk sørvest av Island. Vindfeltet over NE-feltet svekkes. *Formiddagsvarsel, for NE-feltet*: Liten kuling av skiftende retning, sluddbyger, senere regn, dårlig sikt i nedbør, *for E-feltet*: Økning til stiv SW kuling, noe regn, moderat sikt. *Kveldsvarslet* var omtrent uforandret for NE-feltet, for E-feltet: Opp i stiv kuling av skiftende retning, noe regn, til dels tåke. (Været 11. okt.: Om natten lett skiftende bris, fra om morgenen N 7, som på NE-feltet minket til NW 6 om kvelden og på E-feltet til NW 4. Litt regn om natten, senere noen regnbyger. Moderat sikt i nedbør).

11. okt. Lavtrykket nord for Færøyene. *Varslene* var noenlunde like for begge felt, både formiddag og kveld: Stiv kuling omkring N, sluddbyger og regnbyger, til dels dårlig sikt. (Været 12. okt.: *NE-feltet*: Svak vind til N 3, oppholdsvær. *E-feltet*: Skiftende 4 senere E 5 og om kvelden NE. 6. Noen regnbyger om kvelden. God sikt).

12. okt. Bygget det seg høytrykk opp over feltene. Nytt lavtrykk vest av Færøyane. *Formiddagsvarsel, for NE-feltet*: Frisk NW bris, sluddbyger, ellers god sikt, *for E-feltet*: Stiv E kuling som snur NE senere NW og minker ut over morgendagen, noe regn, senere regnbyger. Moderat sikt. *Kveldsvarsel, for NE-feltet*: Laber N bris, som snur NE, noen sluddbyger, *for E-feltet*: Liten NE kuling som søndag minker til laber skiftende bris, noen regnbyger, stort sett god sikt. (Været 13. okt. på NE-feltet: NE 6 kl. 06 GMT, ellers NE 4–5 om kvelden skiftende 3, på E-feltet: NE 8 som om ettermiddagen var spaknet til NNE 5 og senere til N 3 B. Noen snøbyger først i perioden, senere oppholdsvær).

13. okt. Lavtrykk nord for Shetland dirigerte kald luft fra nord inn over feltene. *Kveldsvarsel for begge felt*: Skiftende bris, stort sett oppholdsvær. I morgen økning til SE stiv til sterk kuling, tiltykning. God sikt. (Varslet stemte godt).

14. okt. Orkansentrum nordøst for Kap Farvel, høytrykksrygg over feltene går østover. *Formiddagsvarsel*, for *NE-feltet*: Økning til full NE storm, regn, til dels dårlig sikt, for *E-feltet*: Full S storm med orkanbyger, dreierende SW, regn senere regnbyger, til dels dårlig sikt. *Kveldsvarsel*, for *NE-feltet*: E full storm dreierende S-lig, regn dårlig sikt, for *E-feltet*: SW stiv til sterk kuling, regn og regnbyger, moderat sikt. (Været 15. okt., begge felt: SSE 10 som minket til SE 8 utover dagen, regn, moderat til dårlig sikt).

15. okt. Orkansentret noe lenger nord, men fortsatt sørvest av Island. Nytt lavtrykk sør for Island. Okklusjon og sterkt vindfelt over feltene. *Formiddagsvarsel*, for *NE-feltet*: SE sterk kuling, noe regn. Onsdag SW stiv til sterk kuling, noen regnbyger, for *E-feltet*: Økning til S liten storm, dreierende SW i kveld og siden noe minkende, noe regn og regnbyger. Moderat til dårlig sikt i nedbør. *Kveldsvarslet*, for *NE-feltet*: SE liten storm, som slår om til W full storm, og minker til liten kuling onsdag, regn og regnbyger, for *E-feltet*: Dreining til W-lig full storm som minker til stiv kuling onsdag, regn og regnbyger, moderat til dårlig sikt. (Været 16. okt.: Varslene stemte relativt bra. På *NE-feltet* ble det NE 9 som snudde NW siden W og minket til 7 etterhvert, på *E-feltet* NW 10 som snudde til W 8 senere SW 6 regn senere noen regnbyger).

16. okt. Lavtrykket sørvest av Island meget svekket, mens lavtrykket som lå sør for Island nå ligger over feltene. *Formiddagsvarsel*, for *NE-feltet*: N og NW liten storm, langsomt minkende, regn og regnbyger — senere sluddbyger, til dels dårlig sikt, for *E-feltet*: W sterk kuling spaknende til frisk bris, noen regnbyger, ellers god sikt. *Kveldsvarsel*, for *begge felt*: SW sterk kuling på *NE-feltet* — liten til stiv kuling på *E-feltet* — forbigående noe minkende torsdag, noen regnbyger, god sikt. (Været 17. okt.: Vindstyrkene ble noe mindre enn varslet, ellers bra varsel).

17. okt. Nytt lavtrykk under utvikling i Midt-Atlanteren, det beveger seg mot nord, og vil innvirke på været på feltene. *Formiddagsvarsel*, for *NE-feltet*: Stiv S kuling, noe regn. Senere dreierende SW med noen regnbyger, for *E-feltet*: Liten SW kuling, dreierende S-lig, enkelte regnbyger, god sikt. *Kveldsvarsel for begge felt*. Økning til SE liten storm, senere dreierende SW og noe minkende, regn senere regnbyger, moderat sikt i regn. (Været 18. okt.: *Kveldsvarslet* stemte bra, vindstyrken kan ha vært 11 til 12 en tid på dagen på *E-feltet*, kl. 18 GMT var det fortsatt SSW 8 på begge felt, men mot midnatt dreiet vinden til W-lig 7).

18. okt. Lavtrykket fra sør har nådd Island, trykkfall på over 10 mb/3 timer. *Formiddagsvarsel*, for *NE-feltet*: E liten storm dreierende

W, snøbyger som går over til regnbyger, *for E-feltet*: SW liten storm som snur W senere NW og minker til frisk bris i morgen, regn senere regnbyger. Til dels dårlig sikt. *Kveldsvarslet for NE-feltet*. Minking til SW liten kuling – mot natt til søndag SE liten storm, regnbyger senere regn, *for E-feltet*: Økning til S liten til full storm, dreiende W lørdag kveld, noe regn. Til dels dårlig sikt. (Været 19. okt.: Kveldsvarslet stemte bra for begge felts vedkommende).

19. okt. Orkansentrum sør for Island, lavtrykket som lå over Island ligger nå ved Jan Mayen, sterkt svekket. *Formiddagsvarslet for begge felt*: S-lig sterk storm til orkan, dreiende SW-lig, regn og regnbyger. *Kveldsvarslet, for NE-feltet*: S full storm, regn, senere regnbyger, *for E-feltet*: S liten storm dreiende SW, regnbyger. Til dels dårlig sikt. (Været 20. okt.: Varslene slo bra til, bortsett fra vindreiningen mot SW som ikke kom over NE-feltet. Det var et uhyre sterkt isobarfelt over E-feltet, så kveldsvarslet anga for svak vind).

20. okt. Lavtrykket nord for Reykjavik, sterkt felt over bankene. *Kveldsvarslet for begge felt*: Minking til SSW liten kuling, mandag frisk bris av skiftende retning, noen regnbyger, ellers god sikt. (Været 21. okt.: Minkingen kom, på NE-feltet ble det NW 4, på E-feltet W 6 minkende til SW 3 utover dagen, enkelte regnbyger, god sikt).

21. okt. Lavtrykket sterkt svekket ved Jan Mayen, nytt lavtrykk nordøst av Kap Farvel. *Formiddagsvarslet, for NE-feltet*. Økning til W eller NW stiv kuling, forbigående minkende igjen tirsdag, noen regn- eller sluddbyger, *for E-feltet*: forbigående minking til W frisk bris, senere økende igjen til SW stiv kuling, noe regn. Moderat sikt i nedbør. *Kveldsvarslet, for NE-feltet*: I natt forbigående minking til skiftende bris, tirsdag økning til S sterk kuling som senere snur W eller NW, noen sluddbyger, *for E-feltet*: Økning til SW sterk kuling til liten storm, tiltykning til regn, senere regnbyger. Til dels dårlig sikt, (Været 22. okt.: På NE-feltet: 00 GMT: SW 3, kl. 06: SSE 8, kl. 12: SW 7 og kl. 18: SW 6 B, på E-feltet: 00 GMT: SW 7, kl. 06: SW 10, kl. 12: SW 7, kl. 18: SW 8, regn og regnbyger. dårlig senere god sikt. Kveldsvarslene stemte bra, for E-feltet også formiddagsvarslet).

22. okt. Lavtrykket nordvest av Island, fronten over feltene i sterkt felt. *Formiddagsvarslet, for NE-feltet*: S stiv kuling som senere snur SW, *for E-feltet*: SW sterk kuling, noe minkende onsdag, noen regnbyger, moderat sikt i byger. *Kveldsvarslet, for NE-feltet*: SW liten til stiv kuling, noen regnbyger, moderat til god sikt, *for E-feltet*: SW stiv til sterk kuling, noe regn og yr, moderat sikt. (Varslene stemte godt like til mot kvelden den 23. okt, da øket vinden på til S-lig 9–10).

23. okt. Et nytt uværssentrum i Midt-Atlanteren, om kvelden fall

over 18 mb/3 timer over Island. *Formiddagsvarsel, begge felt:* Økning til S liten til full storm, dreierende SW torsdag (og til dels sterk storm på E-feltet), noe regn og yr, dårlig sikt. *Kveldsvarsel, for NE-feltet:* Orkan av skiftende retning, senere fra N og NW, langsomt minkende utpå lørdag, regn og sludd, senere snøbyger, *for E-feltet:* SW orkan som snur WNW og minker langsomt, regn og senere regnbyger. Dårlig sikt. (Varslet stemte bra, på *NE-feltet* ble det: Kl. 00 GMT: SW 12, kl. 06: SW 12, kl. 12: NW 12, kl. 18: NW 8—9. På *E-feltet:* kl. 00 GMT: SW 12, kl. 06: SW 12, kl. 12: WSW 10 og kl. 18: W 5, regnbyger, moderat sikt.)

24. okt. Uværsstret passerte Island, det var meget kraftig. *Formiddagsvarsel, for NE-feltet:* W og NW full storm som minker til liten kuling, regnbyger senere snøbyger, til dels dårlig sikt, *for E-feltet:* SW sterk kuling som forbigående minker noe i dag, regnbyger senere regn, moderat til god sikt. *Kveldsvarsel, for NE-feltet:* Minkende NW kuling, fredag skiftende bris, noen snøbyger, *for E-feltet:* SW liten kuling, noen regnbyger. Fredag kveld økning til S stiv kuling, tiltykning. God sikt utenom nedbør. (Været 25. okt.: Varslene stemte bra).

25. okt. Lavtrykket nå ved Bjørnøya, nytt lavtrykk i Midt-Atlanteren. *Formiddagsvarsel, for NE-feltet:* I morgen økning til SE stiv til sterkkuling, litt sludd i dag, noe regn i morgen, *for E-feltet:* Økning til S-lig sterk kuling til liten storm, noe regn, dårlig sikt i nedbør. *Kveldsvarsel, for NE-feltet:* Laber SW bris som snur SE og øker til liten kuling, noe regn, *for E-feltet:* Sterk kuling, noen regnbyger, moderat sikt i nedbør. (Varslene stemte ikke godt, fordi lavtrykket sør for Island ikke gikk mot nord denne gang, men mot øst, og det bygget seg opp høytrykk over feltene. Været 25. okt.: på begge felt: S-lig — av og til skiftende — styrke 3 til 4. Litt regn, noe tåke.)

26. okt. Varm og fuktig luft fra sør over feltene, der det var høytrykk. *Formiddagsvarsel, NE-feltet:* Laber skiftende bris, stort sett oppholdsvar, god sikt, *for E-feltet:* S frisk bris, litt regn og yr, moderat til dårlig sikt. *Kveldsvarsel begge felt:* SE-lig bris, økende til frisk bris, litt regn og sludd i nord, litt yr og en del tåke sør. (Vær 27. okt.: S-lig senere SW-lig 3—4, stort sett oppholdsvar utpå dagen, antakelig tåkebanker).

27. okt. Stasjonær front over nordfeltet. *Ettermiddagsvarsel, for NE-feltet:* Lett til laber skiftende bris, litt regn og tåke, *for E-feltet:* SE liten kuling, litt yr og tåke. Været 28. okt.: Varslet stemte bra).

28. okt. Svakt felt, samme vær-situasjon som i går. *Formiddagsvarsel, NE-feltet:* Opp til frisk bris av skiftende retning, litt sludd og regn av og til, moderat sikt, *for E-feltet:* Økning til SE frisk bris, litt regn,

moderat sikt. Kveldsvarsel uforandret, men det er tatt med risiko for tåke på begge felt. (Været 29. okt.: Varslet for E-feltet passet fint, for begge felt var vinden SSE 6 om kvelden).

29. okt. Ingen særlig forandring i værssituasjonen. *Formiddagsvarsel, for begge felt:* Frisk SE bris, noe yr og tåke. *Ettermiddagsvarsel, for begge felt:* Liten SE kuling, litt regn av og til, moderat sikt i nedbør. (Været 30. okt.: Om natten var det SE 6 kuling, senere minket vinden til SSE 4–5, mot kvelden til styrke 3, det var litt regn og yr og en del tåke. Varslet stemte således bra til utpå dagen).

30. okt. Okkulsjon fra sør inn over feltene, fuktig luft. *Formiddagsvarsel, NE-feltet:* Laber til frisk SE bris, noe regn, *for E-feltet:* Liten E kuling, regn dårlig sikt i regn. *Ettermiddagsvarsel, NE-feltet:* SE laber bris som i morgen øker til liten kuling, litt regn, *for E-feltet:* Opp til frisk bris omkring SE og E, regn og yr, dårlig sikt. (Været 31. okt.: Før middag var det svak vind, litt yr og tåke, om ettermiddagen øket vinden til NE 5–6, litt regn på E-feltet, det var stort sett moderat sikt).

31. okt. Fortsatt svakt vindfelt. *Formiddagsvarsel, for NE-feltet:* Laber bris omkring SE og E, stort sett oppholdsvær, utrygt for tåkebanker, *for E-feltet:* N-lig bris, til dels frisk bris, litt yr av og til, tåkebanker. (Været ut dagen ble som nevnt ovenfor).

FISKEFORSØK MED GARN ETTER SEI PÅ HALTENBANKEN I 1963

Av konsulent OLAF CHR. JENSEN

Nedgangen i oppfisket kvantum under høstfiskeriene i Trøndelag med derav følgende svikt i beskjeftigelsen innen tilvirkningssektoren, har gjort det ønskelig å undersøke mulighetene for lønnsom drift på Haltenbanken i november–desember. Spesielt de tre siste måneder av året er det en vanskelig tid for fryseriene, på grunn av små tilførsler av fisk.

Fiske på Haltenbanken har fortrinnsvis vært drevet om vinteren etter nyttår, videre utover våren og sommermånedene. Det har i en årrekke vært drevet trålfiske på Haltenbanken, hovedsakelig av utenlandske trålere.

Grunnen til det minimale fiske i månedene før jul er at værforholdene på denne tiden av året er meget ugunstige for vanlige bank-

båter av den mindre type. Under forsøksfisket viste det seg også å være kuling og storm det meste av tiden. En fikk derfor ikke anledning til å skaffe seg noe reelt bilde av fiskeforekomstene der.

Fra Fiskeridirektøren ble det stillet midler til disposisjon for forsøket og M/K «Frøygrunn» ble engasjert. M/K «Frøygrunn» ST-100-SF, er 62 fot lang, den har 100 HK. Finnøy. Fartøyet var velutstyrt, bl. a. var det utstyrt med Loran. Reder er Arne Espenes og skipper Otto Espenes.

Fangstoppgave.

Dato	Posisjon	Kurs	Dybder fv.	Ant. garn	Ant. stk.		Anmerkninger
					sei	annet	
<i>1. sjøvær.</i>							
29/11	N.64°32'Ø.8°55'	90°	76—92	100	30	5	1 lange, 13 p.hå
<i>2. sjøvær.</i>							
2/12	N.64°44'Ø.8°39'	225°	80—85	50	180	1	Håbrand, mistet 2.
<i>3. sjøvær.</i>							
5/12	N.64°42'Ø.9°14'	90°	74—89	100	350	10—1	Lange—håbrand
<i>4. sjøvær.</i>							
12/12	N.64°43'Ø.8°29'	9°	90—72	100	195	5	Lange

Total.

Sei 1.785 kg. lange 40 kg, lever 115 l.

1. sjøvær.

Ingen registrering av fisk. Satte 100 garn i to lenker, men måtte trekke etter 4 timers forløp da det blåste opp til kuling fra SSW. Gikk til land.

2. sjøvær.

Hadde spredte registreringer av fisk på ekkoloddet før garna ble satt. Vanskelig å plassere bruket da fisken stadig var i sig. Stor skade på bruket da man mistet 2 stk. håbrand. Fem engelske trålere på banken i posisjon N. 64°32' O. 8°39'. De lå i bukten som går innover bankens SW, side og det er der garnbåtene til vanlig driver.

3. *sjøvær.*

Svært lite å se på loddet, men under settingen av siste lenke, fikk en et fint slør midt på banken. Under dragingen fikk en på 25 garn, gjennomsnittlig 30 stk. pr. garn. Fire av de engelske trålerne lå enda på banken og fisket. Av den grunn måtte en flytte lenger nord, og fikk således ikke komme til der hvor en mente å finne fisk. Traff på svært dårlig bunn med mye stor sten i garnene.

4. *sjøvær.*

Trålerne var ikke å se på banken, men en linebåt satte bruk i SW-kanten. En søkte en tid, men det var lite å se på loddet. Satte på blankt papir og resultatet ble dårlig. Den seien en fikk var ikke av den store, men var fet og fin.

UTDRAG AV DAGBOK FOR M/S «FRØYGRUNN»

18.—23. november. SØ. kuling hele uken, ingen utseiling.

25.—30 november. Været bedret seg i slutten av uken.

29. november Satte 100 garn. Resultatet ble svært dårlig, kom opp til Espenes 30. november kl. 12.30.

2. —7. desember. Satte 50 garn 2. desember, fikk 180 sei og en håbrand. Vinden økte på og en måtte gå til lands. Leverte fangsten ved Frøya Fiskeindustri. Gikk ut igjen, men måtte stoppe i Mausundvær da det ble varslet vestlig kuling.

5. desember. Været bedre, gikk ut og satte 100 garn. Det ble meldt stiv S.W. kuling. Drog garnene, fangsten ble 350 stk. sei og en håbrand. Stiv S.W. kuling, gikk til land. Ankom Frøya Fiskeindustri kl. 16.30 og leverte fangsten.

7. desember. NW kuling styrke 7, sludd og regn.

9.—14. desember. Mandag og tirsdag blåste det stiv til sterk SW—W kuling. Onsdag var været litt bedre og en gikk på sjøen. En måtte gjøre vendereis i Vingleia grunnet tung sjø. Stoppet i Mausundvær. Været bedret seg neste dag, gikk ut og satte 100 garn. Fikk 195 stk. sei. Det blåste kuling fra vest med tung sjø. Gikk til land. Vinden økte og dreiet WNW. Det kom beskjed over Ørlandet radio at det var alvorlig sykdom i familien til en av mannskapet. Av den grunn måtte en gå direkte til Nordskoget. Ankom kl. 17.00. Leverte fangsten der. Stoppet for natten.

14. desember. Ingen utseiling.

16., 17., 18. desember. Det blåste fremdelese kuling og det ble meldt fortsatt kuling for tre dager.

Forsøksfiske avsluttet 18. desember.

KONKLUSJON

En hadde til hensikt å drive forsøket på hele banken, men værforholdene var ikke slik at det lot seg gjøre. En burde ha to sammenhengende halinger i sjøværet, men heller ikke det var mulig.

En burde om mulig et annet år la forsøket omfatte både Haltenbanken, Frøyabanken og Sklinnabanken. Samtlige banker sett under ett skulle ligge godt til rette for fiske i Trøndelag.

Det er av den største betydning for distriktet Frøya og omegn at en kunne fått undersøkt om det var drivverdige forekomster på bankene om høsten fordi den er den mest fiskefattige tiden i året.

DIVERSE 1963

FORSØKSFISKE ETTER BLÅKVEITE I EGGAKANTEN FRA SVINØY TIL LOFOTEN

Av konsulent GEORG ROKSTAD

Etter anmodning fra Kristiansunds Handelstands Forening ble det besluttet igangsatt forsøksfiske med liner etter blåkveite. Forsøket kom igang 6. oktober 1962 med forsøksfartøyet m/s «Thor Iversen» skipper Albert Strøm, Honningsvåg.

Den 10. oktober 1962 satte en de første liner nord av Svinøy på 300 fv. dyp. Fangsten ble noen brosmer og noen få langer. Vi fikk ikke en eneste blåkveite. Vi driftet nordover til $63^{\circ}40' 05^{\circ}40'$. Tross i at det ble forsøkt i forskjellige dybder ble det i det hele tatt ikke restert blåkveite. En fant det lite hensiktsmessig å fortsette forsøkene slik som utsiktene da forelå. Etter konferanse med Fiskeridirektøren ble det da besluttet at forsøkene etter blåkveite skulle avsluttes og heller gjenopptas en gang på våren 1963. Ved ankomst til Kristiansund hadde undertegnede en konferanse med o.r.sakfører Øystein Selen. Han sa seg også enig i at forsøkene ble avsluttet til fordel for forsøk våren 1963.

Lørdag 25. mai kl. 04.00 gikk M/S «Thor Iversen» fra Svolvær. Den hadde med 25 kasser sild til agn. M/S «Thor Iversen» startet forsøket N.V. av Lofotodden og sluttet av ved Trænadjupet. Den gjorde i alt 3 turer og fikk en samlet fangst på 4.836 kg. blåkveite og 13.617 kg. brosmes, lange og torsk.

M/S «Vikheim» startet forsøkene mandag 24. juni. I følge forsøksplanen begynte M/S «Vikheim» ved Trænadjupet og arbeidet seg syddover langs eggakanten til Ona. M/S «Vikheim» gjorde også 3 turer. Den brukte ca. 30 kasser sild på hver tur. Samlet fangst for «Vikheim» ble ca. 7.658 kg. blåkveite og 1.711 kg. annen fisk.

Som en ser ble kvantumet blåkveite noe større for M/S «Vikheim»s del enn for M/S «Thor Iversen». Dette har sin naturlige årsak i at M/S «Vikheim» hadde driftet jevn over på de dybder blåkveiten holder til. Der er det som regel ikke annen matnyttig fisk

enn blåkveite. M/S «Thor Iversen» varierte mere i dybden. Den fikk da også mere bunnfisk, brosme og lange.

Gjengir utdrag av fartøyenes fangstjournaler. Posisjon for hver stasjon er angitt og avmerket i vedlagte karter nummerert fra 1 til 53.

M/S «THOR IVERSEN»

onsdag 10. oktober 1962, fint vær:

St. 1. 63°00' 04°45', dyp 280 fv. 10 stamper liner, fangst ca. 200 kg. brosme.

St. 2. 63°00' 04°38', dyp 350 fv. fangst ca. 100 kg. brosme.

Torsdag 11. oktober 1962, fint vær.

St. 3. 63°05' 04°58', 300 fv. fangst ca. 200 kg. brosme og noen få rødfisk.

St. 4. 63°11' 05°17', 300 fv. fangst ca. 150 kg. brosme.

St. 5. 63°19' 05°23', 250 fv. fangst ca. 300 kg. brosme noen få langer og rødfisk.

St. 6. 63°23' 05°23', 400 fv. fangst noen få brosmes.

Fredag 12. oktober. S.O. lett bris.

Toktet avsluttet, gikk inn til Kristiansund. En hadde i samtlige forsøk brukt 10 stamper line à ca. 300 krok.

M/S «THOR IVERSEN» 1963

Tur 1.

St. 7. Lørdag 25. mai 1963, laber S.O. bris.

Posisjon 68°28' 11°34'. Satte 10 stamper ca. 2.500 krok. Dyp 250—300 fv. Fangst ca. 10 kasser brosmes, 2 kasser lange og 2 kasser hyse. Ingen blåkveite, fin bunn.

St. 8. 68°26' 11°12', dyp 300—350 fv., svak strøm.

Søndag 26. mai 1963.

Fangst 7 kasser brosmes, 1 kasse blåkveite og 2 kasser lange. Hver kasse inneholder ca. 45 kg.

St. 9. 68°29' 11°17', dyp 375—425 fv. Fangst 15 kasser blåkveite, 2 kasser lange og 1 kasse brosmes.

Mandag 27. mai 1963.

St. 10. 68°30' 11°20', dyp 375—475 fv. 10 stamper, fangst 12 kasser blåkveite, ingen annen fisk.

St. 11. 68°22' 10°55'. 20 stamper line dyp 110—375 favner. Det var laber S.W. bris ingen strøm. Fangst 19 kasser brosmes. Det var dårlig bunn og mye marflue.

Tisdag 28. mai 1963.

St. 12. 68°17' 10°40', dyp 270—400 favner, 20 stamper liner. Fangst 19 kasser brosme, noen få blåkveiter. Dårlige bunnforhold.

Onsdag 29. mai 1963. Laber N.W. bris.

St. 13. 68°10' 10°34', dyp 250—300 favner, fangst 18 kasser brosme, 8 kasser hyse og 4 kasser lange.

Torsdag 30. mai 1963.

St. 14. 68°06' 10°30', dyp 220—300 favner, fangst 16 kasser brosme, 6 kasser hyse, fin bunn svak strøm. Avsluttet turen gikk inn til Stam-sund og leverte fangsten som i alt besto av 4.042 kg. brosme, 1.452 kg. blåkveite, 1.053 kg. lange, 1.068 kg. hyse, 112 kg. uer og 74 kg. torsk.

Tur II.

Torsdag 6. juni 1963. S.W. bris.

St. 15. 67°25' 10°05', dyp 175 favner, 10 stamper liner, fangst 6 kasser brosme, 3 kasser lange og 1 stk blåkveite.

St. 16. 67°51' 09°56', dyp 300 favner, 10 stamper liner. Fangst 5 kasser brosme og 1 kasse lange.

Fredag 7. juni 1963 N.W. laber bris.

St. 17. 67°47' 09°43', dyp 375 favner, 10 stamper liner. Fangst 2 kasser brosme, 1 kasse lange og 8 kasser blåkveite. Det var tildels dårlig bunn med marfluer.

St. 18. 67°43' 09°34', dyp 375 favner, 10 stamper liner. Fangst 1 kasse lange, 1 kasse brosme og 12 kasser blåkveite. Det var lite strøm.

Lørdag 8. juni 1963. N.W. laber bris.

St. 19. 67°40' 09°20', dyp 375 favner, 10 stamper liner. Fangst 1 kasse lange, 1 kasse brosme og 14 kasser blåkveite. Det var fin bunn og lite strøm.

St. 20. 67°36' 09°10', dyp 350 favner, 10 stamper liner. Fangst 4 kasser brosme, 2 kasser lange og 8 kasser blåkveite. Delvis dårlig bunn.

St. 21. 67°25' 09°00', dyp 250—350 favner. 10 stamper liner Fangst 8 kasser brosme, 11 kasser lange og 4 stk. blåkveite.

Søndag 9. juni 1963. N. laber bris.

St. 22. 67°25' 08°52', dyp 270—350 favner, 10 stamper liner. Fangst 4 kasser brosme, 3 kasser lange og 2 kasser blåkveite. Blåkveiten fikk en på den linen som sto dypest.

St. 23. 67°20' 08°34', dyp 400 favner, 10 stamper liner. Fangst 2 kasser brosme, 1 kasse lange og 3 kasser blåkveite

Mandag 10. juni 1963.

St. 24. 67°16' 08°37', dyp 300 favner. 5 stamper liner. Fangst 1 kasse brosme, 5 kasser lange og 3 kasser blåkveite. Avsluttet turen,

gikk til Bodø og losset fangsten som ialt besto av 1. 834 kg. brosme, 1.712 kg. lange og 2.400 kg. blåkveite.

Tur III.

Lørdag 15. juni 1963. N.O. frisk bris.

St. 25. 67°06' 08°15', dyp 300—350 favner, 10 stamper liner. Fangst 2 kasser brosme, 2 kasser lange og 2 kasser blåkveite.

Søndag 16. juni 1963. N. laber bris.

St. 26. 67°04' 07°50', dyp 350—400 favner. 10 stamper liner. Fangst 11 kasser blåkveite.

Fangst 11 kasser blåkveite.

Mandag 17. juni 1963.

St. 27. 66°46' 07°40', dyp 270—330 favner. 10 stamper liner. Fangst 3 kasser brosme, 3 kasser lange og 1 kasse blåkveite.

St. 28. 66°43' 07°16', dyp 340—400 favner. 10 stamper liner. Fangst 2 kasser blåkveite. Mistet 7 stamper liner. Det var sterk strøm fra S.W.

Tirsdag 18. juni 1963. S.O. bris.

St. 29. 66°42' 07°3', dyp 370—400 favner. 5 stamper line. Fangst 2 kasser småfallen blåkveite. Dårlige arbeidsforhold på grunn av stri strøm.

St. 30. 66°31' 06°48', dyp 250—300 favner. 10 stamper liner. Fangst 6 kasser brosme, 4 kasser lange, 3 stk. blåkveite og en liten vanlig kveite.

Onsdag 19. juni 1963. O.N.O. kuling.

St. 31. 66°24' 06°45', dyp 220—250 favner. 10 stamper liner. Fangst 8 kasser brosme, 1 kasse uer noen få blåkveiter.

St. 32. 66°15' 06°42', dyp 150—250 favner. 10 stamper liner. Fangst 9 kasser brosme, 1 kasse lange, 2 stk. vanlig kveite, ingen blåkveite.

Torsdag 20. juni 1963. N.O. bris.

St. 33. 66°14' 06°27', dyp 220—270 favner, 10 stamper liner. Fangst 6 kasser brosme, 2 kasser lange og 2 kasser uer. Avsluttet turen, losset fangsten på Nord-Frøya i alt 2.293 kg. brosme, 53 kg. hvit lange, 1.376 kg. blålange og 1.011 kg. blåkveite. Den lange som en tidligere hadde fått besto utelukkende av blålange.

M/S «VIKHEIM», skipper Aksel Kristiansen, Tromsø.

Tur I.

Tirsdag 25. juni 1963. Lett N.O. bris.

St. 34. 66°05' 05°32', dyp 325—375 favner, 28 stamper liner Fangst 6 kasser lange og 5 kasser blåkveite.

Onsdag 26. juni 1963.

St. 35. 65°50' 05°44', dyp 380—410 favner. Fangst 5 kasser blåkveite. Det var dårlig bunn.

Torsdag 27. juni 1963.

St. 36. 65°30' 05°34', dyp 375—400 favner. 28 stamper liner. Fangst 10 kasser blåkveite.

St. 37. 65°00' 05°20', dyp 350—380 favner. 28 stamper liner. Fangst 6 kasser blåkveite.

Fredag 28. juni 1963.

St. 38. 64°36' 05°27', dyp 380—400 favner. 28 stamper liner. Fangst 8 kasser blåkveite.

Lørdag 29. juni 1963.

St. 39. 64°30' 05°44', dyp 370—390 favner. 28 stamper liner. Fangst 6 kasser blåkveite.

Søndag 30. juni 1963. Fint stille vær, ingen strøm.

St. 40. 64°10' 05°40', dyp 395—425 favner. 28 stamper liner. Fangst 7 kasser blåkveite.

Mandag 1. juli 1963.

St. 41. 64°00' 05°40', dyp 380—420 favner, 28 stamper liner. Fangst 13 kasser blåkveite.

Tirsdag 2. juli 1963.

St. 42. 63°50' 05°50', dyp 200—225 favner, 20 stamper liner. Fangst 16 kasser blanding brosme, lange ingen blåkveite.

Avsluttet turen og gikk inn til Kristiansund og losset fangsten. Det ble i alt 2.986 kg. blåkveite, 693 kg. brosme, 341 kg. lange, 63 kg. blålange og ca. 300 kg. skater.

Tur. II.

Fredag 5. juli 1963. N.O. laber bris.

Fra Kristiansund kl. 10.00.

Lørdag 6. juli 1963.

St. 43. 63°00' 04°40', dyp 325—400 favner. 28 stamper liner. Fangst 9 kasser blåkveite.

Søndag 7. juli 1963.

St. 44. 63°06' 04°45', dyp 375—420 favner. 28 stamper liner. Fangst 6 kasser blåkveite. Mistet 8 stamper liner.

Mandag 8. juli 1963.

St. 45. 63°11' 05°10', dyp 325—350 favner. 26 stamper liner. Fangst 8 kasser blåkveite.

St. 46. 63°21' 05°28', dyp 375—400 favner. 25 stamper liner. Fangst 10 kasser blåkveite.

Tirsdag 9. juli 1963.

St. 47. 63°30' 05°35', dyp 350—375 favner. 23 stamper liner. Fangst 6 kasser blåkveite.

Onsdag 10. juli 1963.

St. 48. 63°40' 05°40', dyp 360—380 favner. 26 stamper liner. Fangst 6 kasser blåkveite. Avsluttet turen gikk inn til Kristiansund og losset fangsten i alt 2.123 kg. blåkveite, 150 kg. skate og 30 kg. blålange.

Tur III.

Lørdag 13. juli 1963.

St. 49. 64°20' 05°40', dyp 350—400 favner. 24 stamper liner. Fangst 8 kasser blåkveite, mistet 6 stamper liner. Det var mye strøm.

Søndag 14. juli 1963. S.W. liten kuling.

St. 50. 64°45' 05°25', dyp 350—375 favner. 26 stamper liner. Fangst 4 kasser blåkveite. Mistet 4 stamper liner, mye strøm.

Mandag 15. juli 1963. S.W. frisk bris.

St. 51. 65°15' 05°50', dyp 320—330 favner. 20 stamper liner. Fangst 16 kasser blåkveite.

Tirsdag 16. juli 1963. N.W. laber bris.

St. 52. Samme posisjon og dyp. 20 stamper liner. Fangst 20 kasser blåkveite. Stimet til Trænadjupet.

Onsdag 17. juli 1963. S.W. frisk bris.

St. 53. 67°00' 08°15', dyp 200—210 favner. 20 stamper liner. Fangst 15 kasser brosme og lange. Mistet 4 stamper liner.

Torsdag 18. juli 1963. S.W. kuling.

Bakker ved bøye. Vinden økte i styrke. Kl. 18.00 tok inn bøyen og satte kurs for Stamsund. Losset fangsten 2.549 kg. blåkveite og 110 kg. brosme. Avsluttet toktet.

KONKLUSJON

Det samlede fangstresultat for båtene var:

M/S «Thor Iversen» ialt 18.453 kg.

fisk hvorav:	Blåkveite	4.836	kg.
	Brosme	8.169	»
	Lange	4.194	»
	hyse	1.068	»
	Uer	112	»
	Torsk	74	»

M/S «Vikheim» i alt 9.369 kg.
 fisk hvorav: Blåkveite 7.658 kg.
                   Brosme   803 »
                   Lange   341 »
                   Blålange   92 »
                   Skatevinge 475 »

Tatt i betraktning tiden, medgått agn og brukte liner må fangstresultatet betegnes som magert.

Sammenligner en båtenes rapporter viser det seg at det vesentligste av blåkveitefangstene ble tatt i dybden fra 375—425 favner.

«Thor Iversen» hadde på denne dybde fra 10—15 kasser blåkveite på 10 stamper liner og for «Vikheim» som arbeidet lengst sør ble beste resultat 13 kasser blåkveite på 28 stamper 9000 krok. Blåkveiten er en billig fisk som er betalt med ca. kr. 0,75 til fisker. Det skal således et stort antall fisk til før en kan drive lønnsomt fiske. Med andre ord man må så og si få fisk på hver krok. På de dybder en fisker etter blåkveiten er det heller ikke annen matnyttig fisk av betydning.

Det skal ikke hermed være sagt at en ikke kan drive lønnsomt bankfiske på feltene utenfor Kristiansund. Fiske etter lange og brosme har jo gammel hevd, men det foregår som tidligere nevnt på grunnere vann. En fordel er det jo også at lange og brosme er atskillig bedre betalt enn f. eks. blåkveiten.

REKEUNDERSØKELSER MED M/S «NILS LYSØ» I 1963

Av konsulent VERMUND DAHL

I de senere år har det foregått en del rekefiske vest av Øygarden i Hordaland. Da det fra flere hold bl. a. fra fiskere i Sogn og Fjordane er kommet anmodning om å undersøke området nord av disse rekefelter, ble det bestemt å nytte M/S «Nils Lysø» til forsøksfiske etter reker i dette området i tiden fra 30. april til medio mai da fartøyet etter programmet skulle settes inn i sildeundersøkelsene i Nord-Norge.

Siden tiden var så kort og værforholdene dertil var dårlige ble det bare utført 5 tråltrekk. Det ble leitet over store strekninger med ekkolodd for å finne jevn bunn. Dette for å være bedre orientert

til de planlagte undersøkelserne som senere skal foregå i dette området.

En viser til dagbokutdraget:

Fredag 3. mai var båten klar og gikk fra Bergen Været var dårlig, gikk inn til Blomvåg.

Mandag 6. mai. Gikk ut ved Skarvøy kl. 07.00. Det var fremdeles ikke arbeidsvær. Gikk inn til Fedje.

Fredag 10. mai. Været spaknet, gikk ut fra Fedje kl. 04.00. Kl. 08.45 ble trålen satt i posisjon $60^{\circ}35' N$. $04^{\circ}13' O$. dybde 168 fv. Hev opp kl. 10.00. Trålen var revet og ingen reker.

Forsøkte deretter å lete opp finere bunn, og satte trålen ut kl. 11.30 i posisjon $60^{\circ}43' N$. $04^{\circ}00' O$. 170 fv. En måtte hive opp med det samme på grunn av at trålen satte seg fast. Ingen fangst. Leter i nordlig retning. En del ujevn bunn. Satte trålen ut kl. 13.30 dybde 179 fv. $60^{\circ}52' N$. $04^{\circ}08' O$. ca. 15 n. mil vest av Holmengrå. Tauet 1 time i nord. Trålen var hel, men fangsten var bare noen få fisker og ikke reker.

Gikk videre nordover på skjærende kurser, bunnen så ut til å være ujevn og dårlig. Stoppet kl. 22.00 $61^{\circ}40' N$. $03^{\circ}45' O$.

Lørdag 11. mai. Begynte å gå kl. 05.00. Ujevn bunn, tett tåke. Satte trålen kl. 07.15 dybde 163 fv. $61^{\circ}46' N$. $03^{\circ}52' O$. retning nord. Trålen inn kl. 08.20, plitt i trålen og ingen fangst. Dette trekket ble foretatt 30 n. mil rettvise vest av Frøyen. En hadde da krysset i dybdene mellom 150–170 fv. fra 12. n. mil av Ytterøyene fyr, hovedretning nordvest.

Fortsatte N.O. til 15 n. mil VNV av Kråkenes. Satte trålen kl. 12.00 dybde 123 fv. $62^{\circ}08' N$. $04^{\circ}32' O$. Kurs syd. Trålen inn etter 1 times tauing. Splitt i trålen. Fangsten var noen flatfisk og noen enkle reker og en del rekekonger. Styrte nordover mens en skiftet trål. Vinden frisknet på, styrte inn «Radiodjupet» og opp på Stadt. Ankom Måløy kl. 22.30. Sydlig kuling.

Søndag 12. mai. Kuling, ligger i Måløy.

Mandag 13. mai. Fremdeles kuling. Etter konferanse med Fiskeridirektoratet gikk en utover til Fedje.

Tirsdag 14. mai. Fortsatt dårlig vær.

Onsdag 15. mai. Gikk ut kl. 06.30. Styrer utfor bakkekantene på dybder som passer for reketrålning. Ekkoloddet viser ujevn bunn med små lokale områder med jevn bunn.

Kl. 15.00 setter det inn med tykk skodde, fortsetter sørover for å slippsette før avreise til Finnmark.

De forskjellige kurser og tråltrekk er avsatt på kartene som ble utlevert til dette formål.

FLYLEITING ETTER STØRJE I 1963

Av sjefsflyver DAGBART HAREID i A/s Mørefly

I tiden 27. juli til 6. september 1963 ble det foretatt flyleting etter størje på Søndre Felt. Letingen ble satt i gang etter initiativ av Salgsstyret for Størjeomsetningen i samarbeide med Fiskeridirektoratet og med støtte fra Fiskerinæringens Forsøksfond.

Etter planen skulle letingen foregå fra Bergensområdet til Lofoten og det ble inngått avtale med A/S Mørefly om leie av et GRUMAN — WIDGEON to- motors amfibium.

Nedenstående rapport fra flyverne Dagbart Hareide og Per Sæthre viser letingens resultater.

Alle tokter i denne perioden ble utført etter avtale med Salgsstyret. Leitningsforholdene i denne omgang var meget gunstige men det ble ikke observert noen forekomster.

Flygingene ble utført med ett av selskapets en-motors flottørfly — LN—AEN. Som flyets førere virket henholdsvis Dagbart Hareide og Egil Thuen. Styremedlemmene Nergård og Nakken fungerte som observatører andre og tredje flyging den 29. juli.

27. JULI 1963 — TUR 1

Værvarslingen meldte at der hersket gunstige forhold for flyleting på Søndre Felt og Salgsstyret bestemte at flyletingens skulle utføres på strekningen Alesund—Bergen. Til tross for at de aktuelle værforhold var meget gunstige ble det ikke sett størje. Det var lite fugl å se og sjøen virket stort sett «død».

Det ble oppnådd god radioforbindelse med kontaktbåtene og «Sjømann» meldte kl. 11.55 at hvalbåten «Blomvåg» hadde observert stripefisk 20 n. mil vest av Skarvøy. Flyet satte straks kurs for den oppgitte posisjon og krysset frem og tilbake i området uten å observere fisk.

Flyhøyden varierte fra 300—400 meter.

Flytid: 3:40.

Strekning fløyet 260 n. mil.

27. JULI 1963 — TUR 2

Salgsstyret bestemte at et nytt tokt skulle utføres over feltene vest for Bergen og at flyet skulle holde stadig forbindelse med flåten og foreta leiting der hvor båtene eventuelt ønsket det. I henhold til dette ble det fløyet ca. 10 n. mil av land fra Skarvøy og sydover til

Slotterøy og deretter krysset tilbake i en avstand fra land på 20 n. mil. Flåten lå nå i det området hvor «Blomvåg» hadde sett stripefisk. Flygingen fortsatte til vest av Holmengrå og deretter sydoover til flåten. Kontaktbåtene ønsket nå leiting over et område 35 n. mil vest av Skarvøy. Dette ble utført uten noe positivt resultat. Krysningen fortsatte deretter tilbake mot flåten — videre mot Marsteinen og Selbjørnsfjorden med retur til Bergen.

De samme forhold som var under tur 1 gjorde seg også gjeldende for tur 2 — ingen forekomster og lite fugl.

Flyhøyde 300 meter.

Flytid: 3:20.

Strekning fløyet: 240 n. mil.

29. JULI 1963 — TUR 1

Værvarslene for det Søndre Felt var gode og Salgsstyret bestemte at det skulle leites i området rundt flåten som lå ca. 7—10 n. mil vest av Skarvøy. Flyet skulle videre kontakte båtene for nærmere instruksjoner.

Flyet tok av fra Bergen klokken 09.00 og satte kurs vestover mot flåten. På grunn av et lavt stratuslag måtte flyet fly i 100 meter. Etter samtale med «Sjømann» fortsatte flyet leitingen rundt flåten og videre sydoover til Marsteinen uten resultat. Det ble da sammen med «Sjømann» bestemt at flyet skulle kontakte Salgsstyret for nærmere ordre. Dette ble forsøkt over Bergen Radio uten å oppnå kontakt. Flyet returnerte derfor til Bergen. Flyet landet i Bergen kl. 10.35.

Flytid: 1:35.

Strekning fløyet: 120 n. mil.

29. JULI 1963 — TUR 2

Etter å ha kontaktet Salgsstyret ble det besluttet å foreta en ny tur over området rundt flåten. Styremedlem Nergård var med på denne tur som observatør.

Flyet tok av fra Bergen kl. 12.30 og satte kurs mot flåten. Området opp til 25 n. mil vest av flåten ble avletet og deretter krysset nedover forbi Marsteinen til Slotterø. Derfra krysset flyet nordover til Feie i en avstand av 25 n. mil. fra kysten. Heller ikke denne tur ble der sett fisk og helst lite fugl på sjøen. Ved Feie bestemte styremedlem Nergård at flyet skulle returnere til Bergen.

Flyet landet i Bergen kl. 14.30.

Flytid: 2:00.

Strekning fløyet: 150 n. mil.

29. JULI 1963 — TUR 3

Etter anmodning fra «KSK» og «Sjømann» som ønsket flyleiding rundt flåten i flo sjø, bestemte Salgsstyret at en slik tur skulle utføres. Styremedlem Nakken fungerte som observatør. Flyet tok av fra Bergen kl. 17.20 og kurs ble satt for flåten. Styremedlem Nakken hadde stadig forbindelse med «Sjømann» og «Nakken». Leitingen foregikk på samme felt som ved tur 2 og resultatet ble også det samme bortsett fra en hval som ble observert ca. 20 n. mil vest av Turøy.

Flyet landet i Bergen kl. 19.40.

Flytid: 2:20.

Strekning fløyet: 175 n. mil.

30. JULI 1963

Etter flygingene 29. juli samt på grunnlag av de foreliggende værvarsler, bestemte Salgsstyret at leiting skulle utføres rundt flåten ved flo sjø tidlig om morgenen den 30. juli.

Flyet tok av fra Bergen tidlig om morgenen kl. 05.00 og krysset området rundt flåten — sørover til Marsteinen og videre vestover. Etter som det så ut til å bli samme resultat som ved de tidligere tokter ble Salgsstyret kontaktet. Styret bestemte at flyet skulle fortsette kryssingen av feltene nordover til Svinøy. Kontakt med «Ramsøysund» ble opprettholdt til Sendingane. På veien nordover var der ingen størjebruk å se før flyet var på høyde med Kråkenes.

Vest-sørvest av Svinøy ble det observert en del hvalbåter i fangst. Flyet landet i Ålesund kl. 08.40.

Flytid: 3:40.

Strekning fløyet: 270 n. mil.

Helhetsinntrykket fra leitingen i perioden 27.—30. juli er at de områder som ble avletet virket svært «døde». Der var ingen størje å se og lite fugl på sjøen.

Flygingene i denne perioden ble utført med et av selskapets enmotors flottørfly LN—AEN, bortsett fra turen 14. august som ble utført med vårt tomotors amfibium. Som flyets fører virket Per Sæthre og som observatør Dagbart Hareide.

12. AUGUST 1963

Denne tur ble foretatt på eget initiativ og *belastes derfor ikke Salgsstyret*. Da selskapet skulle ha navigasjonstrening til Bergen med en av sine elever ble dette kombinert med størjeleiding. De aktuelle

værforhold var meget gunstige. Tross dette ble der ikke observert noen størjeforekomster.

Flyhøyde: ca. 300 meter.

Flytid: 2:55.

Strekning fløyet: 225 n. mil.

14. AUGUST 1963

Denne tur ble lagt opp etter samtale med herr Nakken i forbindelse med en returflyging fra Svelgen. Selskapets tomotors amfibium LN—HAL benyttet. Det aktuelle vær var meget gunstig, der ble dog ikke observert noen størjeforekomster på denne turen.

Flyhøyde: 300—400 meter.

Flytid: 1:00.

Strekning fløyet: 75 n. mil.

19. AUGUST 1963

Værvarslene for feltet Stadt — Frøiabanken var meget gode og Salgsstyret bestemte at der skulle letes i dette området.

Fløyet tok av fra Ålesund kl. 12.10 og satte kurs fra Svinøy, hvor kontakt med M/S «Perlon» ble opprettet, hvorefter kursen ble satt mot Frøiabanken. Nord for Harøyfalla virket havet helt «dødt». Mellom Stadt og Harøyfalla måtte der på grunn av fuglekonsentrasjoner være mye «åte» i sjøen.

Flyhøyde: 200—400 meter.

Flytid: 6:55.

Strekning fløyet: 450 n. mil.

20. AUGUST 1963

Værvarslene for feltet Stadt — Frøiabanken var denne dag skiftende bris, skiftende skydekke, og Salgsstyret besluttet at der skulle letes på samme felt som dagen før. Det viste seg imidlertid av vinden var for sterk nord for Harøyfalla til å kunne observere stripefisk. Etter samtale med M/S «Sjømann» ble det besluttet å snu mot sør og gå mot Sendingane så langt som bensinen strakk til. Et lite flak størje ble observert ved «Svinøy». M/S «Perlon» ble kontaktet og gikk nordover fra Sendingane.

Flyhøyde: ca. 300 meter.

Flytid: 4:45.

Strekning fløyet: 360 n. mil.

Etter ordre fra Salgsstyret skulle vi starte kl. 07.00 for å avlete på strekningen Storholmen—Bergen og videre etter ordre av herr Hellesøy. Vi benyttet et 2 motors Grumann—Widgeon LN—HAL. Besetning Dagbert Hareide, B. Håbakk og Grøvdal.

5. SEPTEMBER 1963

Vi fløy ut Breisundet kl. 07.15. Vinden var SW laber bris. Vi var ved Sendingane kl. 09.00, og her hadde vi kontakt med M/S «Sjømann» som ga oss ordre. Vi krysset nedover til Marsteinen og Slotterøy fyr. Vi så ingen ting. Det var dødt hav, heller ikke fugl, så det var ikke «åte» i sjøen. Landet i Sandviken kl. 11.05.

Total flytid: 3 timer, 50 min.

6. SEPTEMBER 1963 — TUR 1

Denne tur ble lagt opp etter fiskernes ønske og i samsvar med Hellesøy, besetningen på flyet var den samme som tidligere. Vi tok av kl. 11.10 og begynte leitingen ved Skarøy, her var SW vind styrke 2.

Kl. 12.05 var vi 20 n. mil vest av Utvær, her var mye fugl så her var muligheter for «åt» og kanskje fisk. Vi fortsatte å krysse nordover og kl. 12.20 så vi 5 stripefisker d.v. ca. 20 n. mil nordvest av Utvær. Dette ble meddelt til flåten. Pent vær. Kl. 12.35 var vi ved Sendingane der 2 bruk kastet bom bl. a. M/K «Havgar».

Da det tidligere i dag skulle vært observert størje på Rundefeltet ba M/S «Pelon» nå herr Hellesøy på «Sjømann» om at flyet måtte ta en tur nordover til dette felt.

Etter ordre fortsatte vi nordover, kl. 13.15 var vi vest av Kråkenes og været her var meget pent (Havblikk). Kl. 13.25 ble det observert et lite størjeflak ca. 5 n. mil vest av Buholm. Dette ble meddelt over radio til M/S «Fosnabuen» som var nærmeste båt. Vi fortsatte over Svinøy-havet og Rundefeltet til ca. 20 n. mil vest av Storholmen. Her var mye fugl til stede og pent vær, men ikke størje så se.

Kl. 14.15 så vi et lite størjeflak rett ut for Honningssvåg (Stadt). Dette ble sent til størjefiskerne, og ellers sa herr Håbakk (kjentmann) at det var svært gode utsikter i hele Vannlyvsgapet. (Mye fugl og åt i sjøen.)

Vi landet i sjøhavna i Bergen kl. 16.15.

Total flytid 5 timer og 5 min.

FORSØKSFISKE ETTER ÅL 1963 — SAMMENHOLDT MED RESULTATET
FRA 1962

Av forsøksfisker JOHS. G. TOFTE

Som fortsettelse av forsøksfisket etter ål i Lofoten/Vesterålen i 1962 har jeg i 1963 fra 5. august til 14. september fortsatt undersøkelserne i Ofoten, Hamarøy, Tyssfj. Steigen, og videre noen forsøk i Harstadområdet. Det ble også satt ut teiner tre ganger i Lofoten nøyaktig på de samme steder som vi hadde teiner i 1962.

Vi har også på denne tur brukt Eillif Iversens båt «Edith» N. 57 H.R., og Iversen har selv deltatt i forsøkene som er utført fra robåt. Vi har hele tiden brukt vanlig fetsild til agn. Det er også på turen tatt temperaturmålinger som er medtatt på fangstlisten.

Som listen viser er resultatet like klart negativt som forsøkene i 1962, og noe yrkesmessig fiske etter ål kan ikke komme på tale i de undersøkte områder. Dette gjelder for hele området nordover fra Steigen.

I rapporten fra forsøkene 1962 ble fremholdt at det kunne være håp om bedre resultat av fiskeforsøk et år med normal varme og nedbør. — Dette har dessverre vist seg ikke å være tilfelle, da vi i 1963 har hatt meget godt med varme. Og vi har under forsøkene hatt ypperlig vær, — med unntakelse av en eneste dag.

Vi har hele tiden planmessig oppsøkt de steder der vi fra lang tids erfaring vet at ålen samler seg om den i det hele finnes i et område. Det er i fjordbunnene, og videre på slike steder befolkningen kaster ut avfall av et eller annet slags.

Når vi allikevel ikke har kunnet oppnå bedre resultat på disse utvalgte steder, — er det dermed, — med 100 % sikkerhet avgjort at det, i hele det undersøkte område, ikke finnes drivverdige forekomster av ål.

På grunn av urealistiske skriverier i nordnorske aviser, — som forøvrig er besvart av meg i en artikkel i «Lofotposten» for 12. sept. 1963, må jeg understreke at dette ikke er noen gjetning fra min side. Det er fakta som ikke vil kunne røkkes.

Noe mer forsøksfiske etter ål nordpå er etter dette formålsløst. De resultater vi har oppnådd er at vi har registrert en lokal forekomst i Svolværområdet, — og videre en litt større i Sagfjorden i Hamarøy. Nemlig fra Tømmernes og østover forbi Innhavet. — Og så litt i Sjomen. På disse tre steder kan det drives litt hobbyfiske. Så fant vi i 1962 litt ål rundt forskjellige steder i Eidsfjorden i Vesterålen. Men dette var i minste laget også til hobby.

— Under siste års forsøk har jeg ofret en del tid på å studere bunnforholdene her oppe. — Det viser seg at der er lengst vest i Lofoten og Vesterålen at forholdene teoretisk ligger best til rette for ålens trivsel. Spesielt er det her rikelig med vegetasjon på bunnen, slik at ålen har rikelig å gjemme seg i. Det vil den nemlig ha.

Innover i fjordene er det derimot slik at en kan reise i milevis langs land, — uten å finne annet enn hard kviksand med liten eller ingen vegetasjon. — Alle disse milelange strekninger kan uten videre avskrives som tilholdssted for ål.

Den finner på slike sandbanker ingen føde og ingen steder å gjemme seg. Selv om en satte ut ål i massevis på slike steder ville den øyeblikkelig forsvinne derfra.

Denne sandbunn er også så hard at ålen ikke kan komme ned i den for å få sin naturbestemte vinterdvale.

Hele det milelange Tjeldsundet og Ramnsundet har slik bunn. Også det meste av Raftsundet, og store strekninger av Vestfjorden og mange andre steder.

Resultatene fra de steder i Lofoten der vi satte ut på de samme steder både i 1962 og 1963 viser også tydelig at det her er meget liten tilgang på ny ål. Et bevis for dette er også at all den fangede ål er nesten bare stor ål. Fangstene vil av denne grunn avta raskt ved hardt fiske. Vi får håpe at samme forhold ikke vil gjøre seg altfor sterk gjeldende for området fra Steigen og sydover der det nå blir fisket en del ål.

FANGSTLISTE

Prøvefiske ål 1963.

Dato	Fiskefelt	Bunnforhold	Vær og vind	Ant. tei-ner	Tem-peratur	Dyb-de	Agn	Samlet nattf. kg
6/8	Garsosen, Svolvær.....	Sand, sten, tare.	Østl. bris, overskyet.	60	12,3	1-2m	Sild	16 kg
7/8	Hopen i Vaaga	Evje, sand, sten, tare.	Stille, skyet.	60	12,2	-	-	17 -
8/8	Vatterfjord.....	— — —	Lett bris, skyet.	60	11,8	-	-	3 -
9/8	Hamsundpollen.....	— — —	Østl. bris, klart.	60	11,6	-	-	2 åler
10/8	Liland, Ofoten	— — —	— — —	60	11,5	-	-	3 kg
13/8	Narvik Havn	Sand, sten, tare.	Østl.b. lett skyet.	60	11,5	-	-	3 -
14/8	Sørsjomen	— — —	— — —	60	12,0	-	-	20 kg
15/8	Sørsjomen	— — —	— — —	60	12,0	-	-	15 -
16/8	Langvåg i Efjorden	— — —	Østl. b. klart.	60	12,5	-	-	00
17/8	Efjordbotn	Sand, evje, sten, tare.	Stille klart.	60	12,9	-	-	2 kg
20/8	Bessfjord i Tyssfjord	— — —	Stille klart.	60	13,8	-	-	00
21/8	Grundfjordbotn.....	— — —	Stille overskyet.	60	10,8	-	-	3 kg
22/8	Mannfjordbotn	— — —	— —	60	12,0	-	-	2 -
23/8	Kjøpsvik i Tyssfjord	Sand, sten, tare.	Stille regn.	60	13,1	-	-	5 -
27/8	Skutvik i Hamarøy	— — —	Østl. bris, overskyet.	60	13,0	-	-	6 -
28/8	Karlsøy i Sagfjord	— — —	Skift. bris, overskyet.	60	12,8	-	-	13 -
29/8	Tømmernes i Sagfjord	— — —	Sterk sydvestlig kuling.	40	12,0	-	-	25 -
30/8	— — —	— — —	Sydvestlig bris, overskyet.	60	12,0	-	-	26 -
31/8	Innhavet i Sagfjord	— — —	Stille klart.	60	12,2	-	-	20 -
3/9	Varpvåg i Hamarøy	Berg, sand, sten, tare.	Østl. br. overskyet	60	12,8	1-2 m	Sild	1 kg
4/9	Kaldvåg i Hamarøy	— — —	— — —	60	12,3	-	-	8 -
5/9	Bogøy i Steigen	— — —	Stille, lettskyet.	60	13,0	-	-	2 åler
6/9	Holmåkfjorden Steigen	Sand, sten, evje, tare.	Sydlig bris, overskyet.	60	11,8	-	-	1 kg
7/9	Skrova i Lofoten	— — —	— — —	50	13,0	-	-	3 -
10/9	Harstad havn	Sand, evje, sli, sten.	Stille, regn.	50	11,4	-	-	4 -
11/9	Grov i Grovfjord.....	— — —	— — —	50	9,6	-	-	2 -
12/9	Lavangen, bunnen	Sand, evje, sli, tare.	— — —	50	8,9	-	-	1 ål
13/9	Lødingen	— — —	Sydvestlig kuling, byger.	50	9,2	-	-	3 kg

SILD 1964

SILDEUNDERSØKELSER I NORD-NORGE MED M/S OLA RYGGEFJORD

1963/64

Av skipper JOHN MIKKELSEN, Havøysund

Fra Havøysund 27. desember 1963. Kursen ble lagt ut mellom Hjelmsøy og Ingøy ca. 25 n. mil. Begynte å krysse i N. av Hjelmsøy, fortsatte vestover til Ingøydjupet.

28. desember 1963. Kl. 05.55. pos. N. $71^{\circ}29'$ E. $23^{\circ}27'$ gode kontakter fra 70 til 110 m. dybde. Frisk sydvest bris. Fortsetter å krysse vestover mot Realgrunnen, ingen kontakter. Forandrer kurs og krysser østover til 40 n. mil av Ingøy, fremdeles ingen kontakter. Stiv vestlig kuling, ligger på været.

29. desember 1963. Kl. 01.00. Forsatt stiv vestlig kuling, går til land.

30. desember 1963. Ligger i Hammerfest og venter at været skal bli bedre. Det er stiv til sterk vestlig kuling.

31. desember 1963. Kl. 19.00. Befinner oss tvers av Tarhalsen. Frisk NV. bris til liten kuling. Mye tung sjø og ingen registreringsforhold. Går til Havøysund.

1. januar 1964. Stiv til sterk NV. kuling, ligger i Havøysund.

2. januar 1964. Fra Havøysund kl. 19.20. Kursen blir lagt ut mellom Hjelmsøy og Ingøy til 25 n. mil av Hjelmsøy, herfra krysser vi vestover.

3. januar 1964. Kl. 01.00 pos. N. $71^{\circ}28'$ E. $23^{\circ}27'$ fem gode kontakter i 70 til 90 m. dybde. Sydvest kuling og dårlige registreringsforhold. Kl. 03.00. snur vi og krysser østover til 15 n. mil av Gjesværstappen, ingen kontakter. Krysser herfra til 35 n. mil i Nord av Svartviknæringen, (Hjelmsøy) ingen kontakter.

4. januar 1964. Stiv og til dels sterk SV. kuling, går til lands.

Fra 5. januar til 14. januar 1964 er det storm fra SV. til Nord så det er umulig å gå ut.

15. januar 1964. Fra Havøysund kl. 11.00. Kursen blir lagt til pos. N. $71^{\circ}28'$ E. $23^{\circ}27'$ ingen kontakter. Krysser herfra til 25 n. mil i vest av Tarhalsen, ingen kontakter. Herfra krysser vi til 15 n. mil av Hjelmsøy, ingen kontakter.

16. januar 1964. Kl. 02.00. Går til Havøysund.

SILDELEITINGEN UNDER VINTERSILDFISKET MED
M/S «SYDVEST» 1964

Av konsulent VERMUND DAHL

Til formålet var leiet M/S «Sydvest» og den ble overlevert i Bergen den 3. februar. Etter konferanse med Fiskeridirektøren ble det bestemt at båten skulle gå sydover til Skagerak og bistå fiskeflåten der til «Johan Hjort» meldte av når storsilden nærmet seg kysten.

Etter at båten var ferdig med utstyr og proviant gikk en fra Bergen og styrte ut ved Marstein Fyr.

Den 7. februar kl. 13.00 var det melding fra «Johan Hjort» om sild på N. $62^{\circ}13'$ og V. $01^{\circ}10'$. En fikk ordre fra Fiskeridirektøren over radioen om å trekke nordover.

Været var frisk nordvestlig bris, noe sjø. Undersøkte langs $01^{\circ}00'$ Ost mellom $62^{\circ}00'$ og $63^{\circ}00'$ Nord, ingen registreringer. «Johan Hjort» hadde da registrert mange mindre stimer langs $02^{\circ}00'$ Vest mellom $62^{\circ}00'$ og $63^{\circ}00'$ Nord.

Den 8. februar var det norvest kuling og en undersøkte langs $01^{\circ}00'$ Vest, men hadde ingen registreringer. «Johan Hjort» meldte om meget gode registreringer mellom $02^{\circ}00'$ og $03^{\circ}00'$ Vest og mellom $62^{\circ}20'$ og $63^{\circ}00'$ Nord, den kurset da mot Storegga for å undersøke der. Vi fortsatte å lete vestover til den russiske garnflåten som lå $02^{\circ}00'$ til $04^{\circ}00'$ Vest. I dette området var gode registreringer som tiltok vestover til $04^{\circ}00'$ Vest.

Den 9. februar, laber vestlig bris, lette i forskjellige retninger. Registreringene var for det meste dype fra 60 til 120 m.

Mandag 10. februar krysset en østover mot Aktivneset, dårlige lete-forhold med stiv vestlig kuling. Ingen kontakter øst for 0° . Kom inn til Ålesund kl. 24.00.

Den 11. februar. Skifter Loranmottaker og reparerer styremaskinen. «Johan Hjort» melder om sild 124 mil av land.

Den 12. februar kl. 0800 ut fra Ålesund og styrte ut ved Ona, undersøkte Buadypet vestover og fulgte egga-kanten til Storneset. Kl. 18.30 en del slør i overflaten i rettvise peiling 330° 45 mil av Svinøy.

Natten til den 13. februar var det stille pent vær, og en registrerte noen mindre stimer vest av Aktivneset. De første snurpefangster ble tatt i dette område og vestover til 0° . Kl. 11.20 registrerte flere gode stimer i posisjon N. $62^{\circ}52'$ og O. $02^{\circ}10'$. Under-

søkte nordvestover til 1° Vest enkelte dype kontakter. I mørkningen noen fangster fra 80 til 100 mil av land.

Den 14. februar fint vær og snurpefangster opp til 3000 hl. Undersøkte langs kanten av Storegga. Silda var urolig og snar og vanskelig å fange. Russiske garnbåter lå langs hele eggakanten med garna i overflaten. Mange gode kontakter i posisjon N. 62°55' og O. 03°20', en del kasting og flere gode fangster.

Lørdag 15. februar, fremdeles fint vær. Fangstingen foregikk helst etter mørkets frembrudd. Undersøkte innover langst 200 m koten, men ingen registrering innover banken. Meget godt snurpefiske 30 mil vest av Svinøy. Går inn til Måløy for å holde helg og bunkre.

Gikk ut fra Måløy søndag kveld, været var N.O. frisk bris til liten kuling. «Johan Hjort» gikk ut fra Kristiansund og undersøkte langs eggakanten og innover mot Svinøy og videre nordover 15 mil av land. Fremdeles ingen registreringer inne på bankene. En fikk kontakt med de første stimene fra 50 til 60 mil N.V. av Svinøy. Undersøkte videre langs eggakanten til Storneset og fant brukbare forekomster. Været bedret seg og flåten begynte å komme ut. Det ble livlig kasting med mange gode fangster.

Tirsdag 18. februar var en i området nord av Storneset, og hadde flere gode kontakter og snurperne tok gode fangster. Samtidig fant snurperne sild nordvest av Grip og flåten trakk innover. Vinden økte til vestlig kuling, undersøkte innover mot Ramsøyfjorden.

Onsdag 19. februar var det bra vær igjen, og en fant en del gode kontakter 12 mil N.V. av Haugjegla fyr. Underrettet snurperne som kom til og det ble livlig kasting. Undersøkte videre til N.V. av Finnvær.

Fisket foregikk resten av uken fra Griptaren til Sula. Registreringene var riktig gode i enkelte områder. Silda trakk nordover langs land i en avstand fra 2 til 10 mil. I slutten av uken var det meget gode registreringer ved Sula. Lørdag var en meget god fiskedag med fangstkvantum på 180 000 hl.

I uken fra 24. til 29 februar undersøkte og krysset en hele strekningen fra Buadypet og nordover til og med Sklinnabanken. Den 27. februar var det fullmåne, og en hadde inntrykk av at silda ville holde seg dypt. Snurpefisket var best om kveldene i skumringen. Etter at månen kom opp sto silda for dypt.

Botnagarnsbåtene hadde gode fangster ved Griptarene, og trålerne fisket godt på hele strekningen fra Griptarene til Sula. Registreringene strakk seg over hele strekningen fra Buadypet til Sklinnabanken, best fra Griptarene til Finnvær.

På Sklinnabanken var registreringene gode i bankekantene, men det så ut til å være sterk strøm i området.

Mandag 2. mars undersøkte en sørover til Storholmen og registrerte sild ved Griptarene, Kroppen og sørover Buagrunnen, sørligste registreringer var 7 mil vest av Ulla. Ingen registreringer derfra og sørover til Storholmen. På tilbaketuren hadde en noen kontakter ved Harøyfallene og på N.V. kanten av Griptarene. Fra Skalmen til Halten var gode registreringer, men silda sto dypt.

Den 3. mars undersøkte en området fra Halten til Sklinnabanken. Flere gode registreringer, men silda sto helst dypt. På Sklinnabanken lå mange russiske garnbåter og fikk gode fangster, største fangstene i bankekantene. Snurpeflåten begynte å kaste om kvelden både på sør- og nordsiden av banken, men silda var svært vanskelig å fange og strømmen var svært sjenerende. Registrerte 20 kontakter på nordsiden av banken.

Den 4. mars registrerte en mange gode stimer på vestsiden av Sklinnabanken og underrettet snurpeflåten, men båtene gikk nordover til Vestfjorden på grunn av vanskelige fangstforhold.

Den 5. mars undersøkte en sydvestover til Haltenbanken og fant sild over et vidt område. En meldte fra om sild til noen snurpebåter som var på vei nordover. En time senere kom de første, men silda gikk ned, etter et par bomkast fortsatte båtene nordover mot Vestfjorden. En undersøkte videre nordoverog lette over Trænabanken uten nevneverdige registreringer.

Den 6. mars var en fremme i Vestfjorden og registrerte gode forekomster fra sydvest av Skomvær til Sørvågen.

Silda sto for det meste mellom 2 og 4 mil av land. Det var dårlig arbeidsvær både fredag og lørdag, en del av båtene kastet, men det ble til dels mye notskade. Lørdag 7. mars var silda på vei innover mot Reine.

Mandag 9. mars fremdeles nordvestlig kuling. Mye kasting innunder land og en hel del sprengning, østligste registrering 4 mil sydvest av Henningsvær. Resten av uken var det meget bra vær og gode fangstforhold. Registreringene var gode og det meste av fisket foregikk fra Balstad til midtfjords og utover langs land til Værøy og Røst.

Lørdag 14. mars ble det innmeldt 170 000 hl til sildekontoret i Svolvær og det ble helst vanskelig med leveransen. De største fangstene ble dirigert nordover til Tromsø og sydover til Lysøysund.

Fra den 16. mars til og med 20. mars undersøkte en både på østsiden og vestsiden av fjorden. På østsiden undersøkte en til sør av Træna fyr, og på vestsiden til 30 mil sydvest av Skomvær. Registrer-

ingene var best fra Sørvågen til Værøy. Silda var svært stasjonær, så det var meget enkelt å følge med for fiskeflåten. På østsiden fant en ingen brukbare registreringer. Fra 20 til 30 mil sydvest av Skomvær lå ca. 100 russiske garnbåter som fikk svært gode fangster. Registreringene var best i det området om natta, og da som slør mellom 10 og 30 favner. Om dagen sto silda ved bunn. Etter samtale med Fiskeridirektoratet den 20. mars begynte en å lete sørover for å undersøke forekomstene lenger sør fra Halten til Grip.

«G. O. Sars» var igjen i Vestfjorden og tilstøtende områder. Silda flyttet seg svært lite, og behovet for leitefartøy var ubetydelig i øyeblikket.

En undersøkte langs kursretningen fra Skomvær til Kya og videre innover på begge sider av Frohavet uten registreringer.

Lørdag 21. mars registrerte en sild vest av Halten fyr og vest av Vingleia. Silda var inne mellom grunnene og sto fra 10 til 30 favner dypt. Det ble utover dagen tatt flere fangster utenfor Vingleia. Videre registrerte en sild i Ramsøyfjorden og utover mot Haugjegla. I Ramsøyfjorden foregikk en livlig kasting, men fangstene var små og det ble mye bomkasting. Samme dag meldte Noregs Sildesalslag om sterkt begrenset leveranse til fabrikkene mellom Øksfjord og Kristiansund. Fremdeles godt fiske i Vestfjorden og fint vær.

Fra Storbåen og sørover hadde en ingen registreringer. Styrte inn ved Holmengrå. Ankom til Bergen mandag 23. mars.

Under leitetjenesten hadde en regelmessige samtaler med «Johan Hjort» og sendte meldinger til fiskeflåten til bestemte tider 2 ganger om dagen.

FORSØK OG LEITETJENESTEN FOR DRIV- OG BOTNAGARNSFLÅTEN

1964

Av konsulent VERMUND DAHL

Til oppdraget ble leiet 2 garnbåter som skulle operere i hvert sitt område. Båtene som ble tatt ut til prøvefisket var:

1. M/S «Norna» R—208—A, eier Karl Hovden, Vedavåg. Den skulle bruke botnagarn og konsentrere letingen om det sydlige og midtre felt.
2. M/S «Hugin» ST—153—F fra Titran med skipper Jens Hilen, Steinsøysund, Smøla. Denne skulle forsøke i områdene fra Grip til Halten og bruke drivgarn i det vesentlige av sesongen.

Begge båtene begynte i midten av februar.

En viser videre til utdrag av «Hugin»s dagbok og journal.

M/S «Hugin» begynte letingen i området ut fra Kristiansund og undersøkte områdene på Buagrunnen og nordover til Skalmen. De første tre dagene hadde de ingen registreringer.

Den 18. februar undersøkte de området fra Grip fyr til Skalmen og registrerte 2 små kontakter vest av Skalmen 8 mil av, dybde fra 50–60 favner. På grunn av dårlig vær gikk de inn til Veidholmen om natten.

Neste dag undersøktes området Storbåen til Slettringen, en del små kontakter nede ved bunn. Fremdeles dårlig vær, gikk inn til Titran.

Fredag 21. februar bra vær. Avgikk fra Titran kl. 08.30, registrerte 2 kontakter 305° 9 nautiske mil av Slettringen. Om kvelden registrerte de gode forekomster 6 mil nord av Haugjegla og satte 60 garn. Fangsten ble 55 hl. som ble losset på Titran.

I dagene fra den 24. februar til 27. februar forsøkte de på strekningen fra Storbåen til nordvest av Sula Fyr. Registreringene var gode i enkelte områder, men best vest av Sula. Største fangsten på garna var 142 hl. Samlet fangstkvantum på 5 drivnetter var 332 hl.

Den 27. februar gikk de inn til Titran for lossing og henging av drivgarna og klargjøring av botnagarna.

Neste dag tok de ombord botnagarna og gikk til Kristiansund for en del komplettering av bruket.

Lørdag 29. februar ankom Kristiansund og fortsatte med klargjøring av garna.

Forsøksbåten «Norna» var forlist og «Hugin» skulle derfor overta letingen for botnagnarsflåten.

Noen få botnagnarsbåter som hadde fisket ved Griptarene om dagen, kom inn med last, men mesteparten av flåten hadde vært utover Buagrunnen og hadde bare mindre fangster.

Mandag 2. mars om morgenen gikk de ut fra Kristiansund til feltet ved Griptarene og derfra til Bøfølingen. En del registreringer ved bunnen og garnflåten fikk ujevne dagsettfangster. Forsøkte 2 setninger på Børølingen, ingen fangst.

Neste dag ut kl. 05.00 til området Griptarene—Bøfølingen. Fremdeles en del registreringer ved bunnen og garnflåten fikk ujevne tildels bra nattsettfangster. Forsøkte med 8 setninger, fangst fra 1 til 3 hl. pr. setning.

Onsdag og torsdag 4. og 5 mars, undersøkte fra vestsiden av Smøla og nordover til Kyafallene og Sula, på de steder som de kunne tenke det kunne være forhold for botnagarn. Fant ingen brukbare registreringer. Det eneste var en del kontakter på 100 favner.

Den 6. mars lette de sørover igjen forbi Storbåen til Griptarene og Bøfølingen hvor garnflåten holdt til. En del registreringer ved Bøfølingen, satte 5 setninger. Fangst fra 2 til 5 hl. pr. sett.

Fra 7. mars til og med 10. mars var det stiv til sterk kuling og landligge.

Onsdag 11. mars bra vær, de undersøkte områdene utenfor Oskjærene, Bøfølingen og Griptarene uten å finne nevneverdige registreringer. Neste dag ble undersøkt fra Griphølen og på vestsiden av Smøla til Storbåen og Ramsøyfjord. Ingen registreringer hele dagen. Ankom Steinsøysund kl. 19.10.

Den 13. mars ut kl. 07.00. Fortsatte undersøkelsene fra Ramsøyfjorden til Slettringen og Sula. En del kontakter. Om kvelden inn til Titran for bunkring og proviantering.

Lørdag 14. mars kl. 05.00. En del kontakter 3 mil vest av Slettringen. Undersøkte videre til Sula og hadde en del registreringer flere steder. Forsøkte med 4 garnsetninger, ingen fangst. Ankom Titran kl. 20.00.

Mandag 16. mars. Henger opp botnagarna og tar ombord drivgarna. Totalfangst med botnagarna 34 hl. Kl. 19.00 er de ferdig med skifting av bruk og krysser fra Slettringen mot Haugjegla og inn Ramsøyfjorden. Flere gode registreringer 4 n. mil O.S.O. av Haugjegla tatt oppunder grunnene.

På grunn av faststående redskaper kunne de ikke sette drivgarna.

Til og med torsdag 19. mars undersøkte de hele strekningen fra Storbåen til Sula. Det viste seg å være gode registreringer nesten hele strekningen. Silda sto helt inne mellom grunnene slik at det ikke gikk an å bruke drivgarn. Om dagen sto den i strekkontakter og egnet seg best til not, om natten seg den utover til slør-registrering.

Torsdag 19. mars gikk de inn til Titran for å avslutte leitetjenesten og ta på land redskaper og utstyr.

På grunn av forliset til M/S «Norna» så har en ikke noen dagbok eller journal å vise til, det er derfor vanskelig å komme med noen rapport fra denne leitebåten. En kan imidlertid vise til at M/S «Norna» til den dagen forliset inntraff hadde meldt om botnagarnsild ved Griptarene og hadde hatt 2 brukbare fangstdager. Den ene på 70 hl. og den dagen forliset fant sted ca. 200 hl.

En annen ting som viste hvor viktig denne rapport og leitetjenesten for botnagarnsflåten, er følgende:

To dager etter forliset lå 8–10 botnagarnsbåter ved Griptarene og fikk meget gode fangster opp til 600 hl, mens mesteparten av

garnflåten lå utover Buagrunnen og fikk bare små fangster. I slike tilfeller var M/S «Norna» snar å underrette flåten, og fiskerne beklager sterkt forliset og følgene av det.

Telegramrapporter fra leitebåtene ble sendt Fiskeridirektoratet etter avtale.

VEILEDNINGSTJENESTEN FOR SILDEFLÅTEN I SKAGERAK 1964 MED B/B STERKODDER

Av konsulent VERMUND DAHL

Etter henvendelse til Fiskeridirektøren fra fiskere som deltok i fiske i Skagerak og fra Sild og Brislingsalslaget ble B/B «Sterkodder» leiet i tidsrommet fra 22. oktober til 12. desember til sildeleding i Skagerak. Kaptein ombord var P. Jørgensen.

Hovedoppgaven var å følge med i hvilken retning silda trakk, og sende meldinger til fiskeflåten.

Værforholdene var ustabile med mye værhindring særlig den siste del av tiden. Det hadde utover høsten vært tatt tildels meget gode fangster både av trålerne og snurperne.

Den store silda holdt til langs revkanten i dybden fra 50 favner til 200 favner, og på grunnere vann innover bankene, ble tatt tildels meget gode fangster med makrell og småfallen sild.

Fredag 23. oktober var det laber VNV bris, og «Sterkodder» gikk ut fra Egersund. Ombord var fiskerikonsulent Rokstad fra Fiskeridirektoratet.

Undersøkelsene begynte fra sydvest av Eegersund og sørover til store- og Lille Fiskebank. Videre innover i Skagerak til nord av Skagen. En krysset for det meste langs revkanten i dybden mellom 40 og 50 favner. Det så ut som det ikke var noen særlig samling av silda. Den sto helst som slør om natten fra 15 til 40 favner. Om dagen ofte svært dypt helst fra 70 favner til 130 favner. En fant registreringer like til utenfor Svenskekysten og nord av Skagen. Fra Svenskekysten krysset en igjen vestover og underveis underrettet en fiskeflåten om en del kontakter mellom Skagen og Hirtshals og likeens i området sør av Ryvingen. Den russiske garnflåten lå i området fra sør av Oksøy til sør av Lista langs revkanten.

Kryssingen fortsatte langs revkanten helt til vest av Utsira og der-

fra til Marstein. Ingen registreringer fra sør av Egersund og vestover.

Lørdag 31. oktober ankom «Sterkodder» til Bergen og fikk installert nytt ekkolodd. Værforholdene hadde vært bra hele uken, men silda hadde helst vært dyp og sto noe spredt. Fangsten i dette tidsrommet var ca. 100.000 hl. hvorav $\frac{2}{3}$ var makrell.

Uken fra 2. november—7. november ble undersøkelsene gjenopptatt denne gangen helt innover til Jomfruland og Svennør og videre nedover langs Svenskekysten mot Skagen. Ingen registreringer i Ytre Oslofjord. Registreringene var fremdeles i området fra nord av Skagen langs revkanten til sør av Lindesnes. Ukefangst ca. 90.000 hl. derav 25.000 hl. sild og 65.000 hl makrell.

I dagene fra 9.—11. november var det fint vær og gode registreringer fra SO av Oksøy til SSV av Lista. Fangstene var meget gode og en registrerte til sine tider store mengder særlig av makrell. I slutten av uken var været dårlig, men fisket hadde vært så rikt at dagene til og med helgen gikk med for fiskeflåten til å få levere fangsten. En stor del av flåten måtte sendes nordover til Haugesund og Karmøy. Ukefangst ca. 130.000 hl. sild og ca. 90.000 hl. makrell. Det var flere enkeltfangster opp til 4.000 hl. og mange båter hadde sprengt noten, og noen hadde brukket ned notkranen på grunn av de store makrellfangstene.

Mandag 17. november gikk «Sterkodder» ut fra Egersund. Vinden hadde spaknet noe, men det var fremdeles ikke arbeidsvær. Fiskerikonsulent Dahl hadde skiftet ombord med konsulent Rokstad som skulle ut på et annet oppdrag. Undersøkelsene gikk igjen innover i Skagerak helt til Svenskekysten. Det så ut som silda trakk lenger innover, en fant ingen registreringer vestenfor Ryvingen. Registreringene var best sør av Oksøy og nord av Hirtshals og nordvest av Skagen. Østligste registreringer ca. 15 mil av Måseskjær. En undersøkte igjen Ytre Oslofjord til 10 mil av Svennør og Jomfruland både på svenskesiden og norskesiden uten registreringer. Værforholdene var svært dårlige, og det ble bare enkle korte gløtt som det var arbeidsvær. Ukefangst ca. 25.000 hl., mesteparten sild. Fangstene ble for det meste tatt nord av Hirtshals.

Uken fra 22. til 28. november var været enda dårligere, og skiftet helst fra frisk bris til sterk kuling av skiftende retning. Fiskeflåten lå for det meste under land. Noen få fangster lørdag ga ca. 10.000 hl. Silderegistreringene var da helst fra øst av Oksøy til nord av Skagen. På dette området var hele fiskeflåten fra de forskjellige nasjoner samlet når været var brukbart. Dette skapte tildels store problemer. Området ble altfor lite til den store flåten, og det ble vanskelig å ut-

nytte mulighetene for de forskjellige redskapsgruppene. En del redskapskollisjoner som følge av dette.

Mandag 30. november kl. 00.00 ble «Sterkodder» tilkalt av M/S «Vimi» som hadde kjørt på land i utseilingen fra Arendal. Før det ble lyst var havaristen brakt flott og gikk inn til kai og ble dykkerundersøkt. «Sterkodder» var ferdig med «Vimi» kl. 12.00 og kl. 13.00 passerte en Tøringene på tur ut for oppta leitetjenesten.

I uken fra 29. november til 5. desember var det brukbart vær mandag, tirsdag og lørdag. Silderegistreringene var best i området nord av Hirtshals til nordvest av Skagen. Silden ble svært oppsplittet av den store flåten, og det var vanskelig å utnytte sildeforekomstene særlig for snurpeflåten. På grunn av disse vanskelige forholdene undersøkte en vestover langs revkanten og krysset grundig til vest av Egersund. En fant ingen brukbare registreringer fra SO av Oksøy og vestover. Ukefangsten var ca. 65.000 hl. for det meste sild.

I uken fra 7.—12. desember var det brukbart vær torsdag og fredag. Det ble da tatt mange gode fangster fra 25 mil ost av Oksøy til nord av Skagen. Registreringene i området var gode. Etter å ha undersøkt revet fra syd av Oksøy til nord av Skagen undersøkte en igjen Ytre Oslofjorden både på østsiden og vestsiden uten nevneverdige registreringer. Samlet ukefangst var 65.000 hl. sild.

«Sterkodder» avsluttet leitetjenesten i Kristiansand den 12. desember.

SILDEUNDERSØKELSENE I NORD-NORGE MED M/S ASTERIAS 1963/64

OLAV DRAGESUND, Fiskeridirektoratets Havforskningsinstitutt, Bergen og
PER T. HOGNESTAD, Marinbiologisk Stasjon Tromsø

INNLEDNING

Rapporten omhandler resultatene av femte års sildeundersøkelser i Nord-Norge utført av Havforskningsinstituttet i samarbeid med Marinbiologisk Stasjon i Tromsø. Materialet er samlet inn fra tokter med «G. O. Sars» (Dragesund 1964), «Nils Lysø» (ledere Dragesund og Sangholt) og «Asterias» (Hognestad 1964). Egg og yngelundersøkelsene våren 1964 med «Helland Hansen» vil bli publisert i en egen rapport. Undersøkelsene omfatter perioden fra mai 1963 til mai 1964. Undersøkelsesområdet er vist på fig 1.

SILDAS FORDELING

Undersøkelser over fordelingen av sildelarver utenfor kysten av Nord-Norge i tiden 23. mai til 26. juni 1963 viste at larvene holdt seg nær land på strekningen Røst—Sørøy (fig. 2). På bankene utenfor Nord-Troms skjedde det en deling av larvenes transportvei, idet noen fulgte med Spitsbergen-stømmen, mens andre ble ført austover utenfor kystbankene av Finnmark. Det ble ikke observert larver langs kysten av Finnmark i denne tiden. At yngelen ble ført ut fra kysten utenfor Nord-Troms og Vest-Finnmark, ble bekreftet av mussaundersøkelsene utover høsten 1963. I august var således mussaen utbredt langs kysten av Troms nordover til Nordkapp, og på bankene

Fig. 1. Kart som viser undersøkelses-områdene.

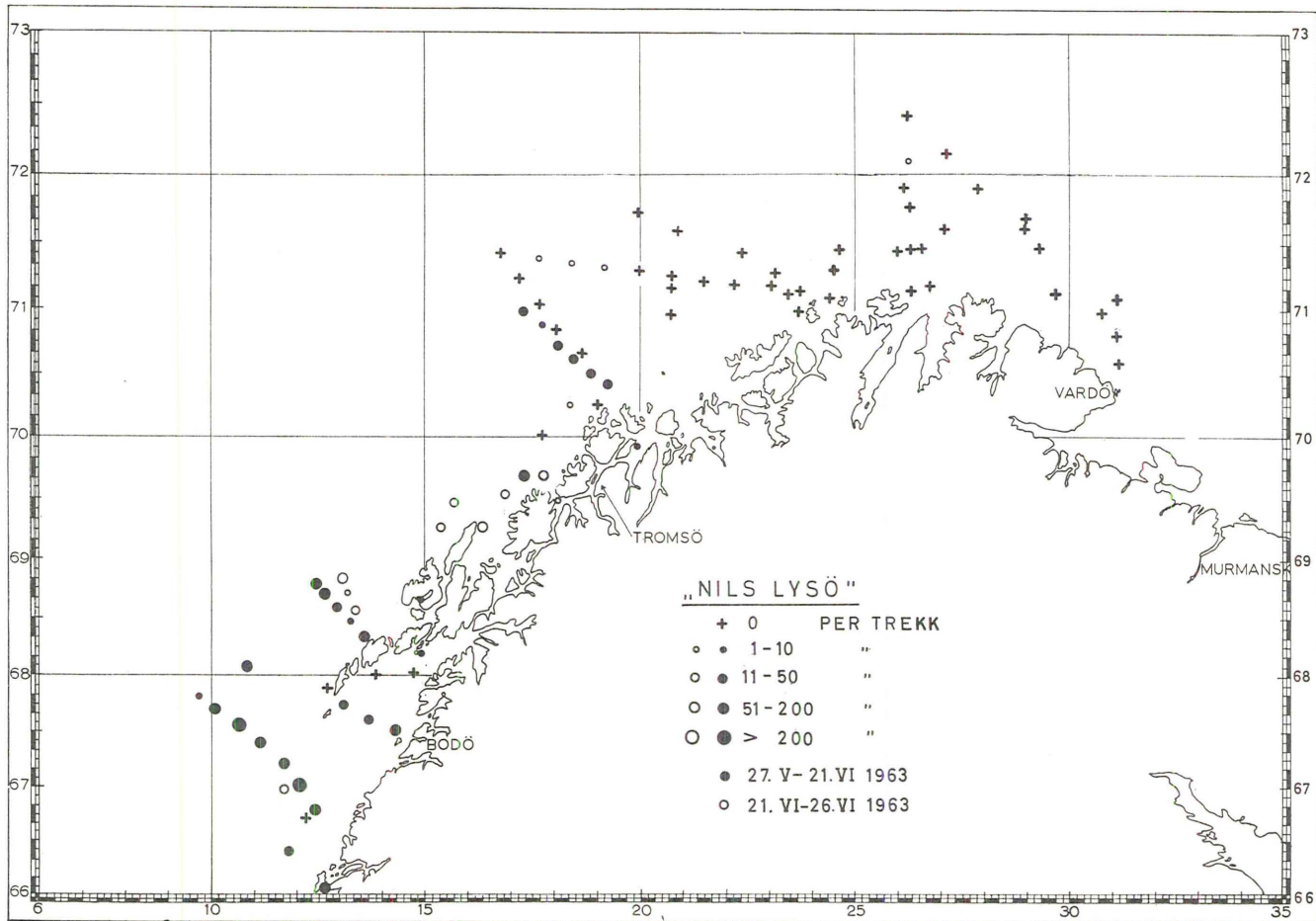

Fig. 2. Antall sildelarver pr. trekk tatt med Isaacs-Kidd 6 fots trål i de øverste 50 m i tiden 27. mai til 26. juni 1963.

utenfor Troms og nordover til vest av Bjørnøya (Hognestad 1964). I september var hovedtyngden av den mussaen som drev austover å finne fra Murmanskysten og nordover til 73°N (Dragesund 1964).

Innvandringen av mussa på strekningen Vesterålen—Vest-Finnmark foregikk noe senere og over et lengre tidsrom enn året før (Dragesund og Hognestad 1963). Mussainnsiget til Porsanger derimot fant ster omtrent på samme tid som i 1962, d.v.s. først i oktober, og fore-

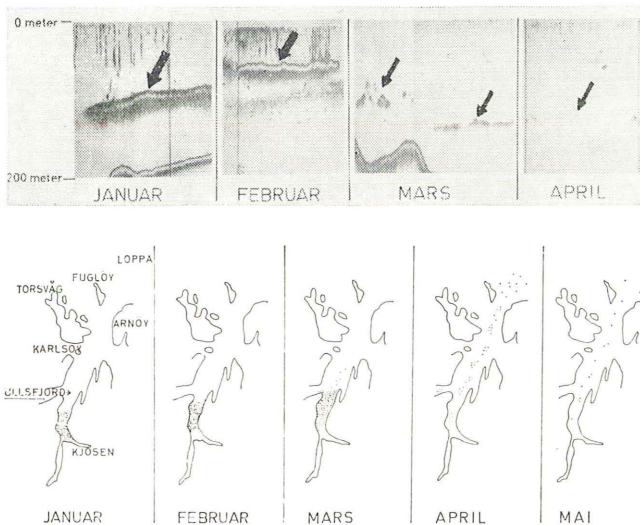

Fig. 3. De prikkete områder viser utbredelsen av mussa i Ullsfjord i tiden januar til mai 1964 (over). Ekkoregistreringer av mussa i samme fjord i tiden januar til april 1964 er også vist (under). Pilene viser til mussaforekomstene. Simrad ekko lodd, 38 kc/s, styrke 7, puls 2, blokkering 1.

gikk over et forholdsvis kort tidsrom. Det var dårlig samling på silda under innvandringen i Troms, trolig på grunn av den lange innvandringstiden. I fjordene vest for Nordkapp var det til stede små mengder av liten og mager mussa før det egentlige mussainnsig.

Årsklassen 1963 hadde en mindre utpreget kystfordeling enn årsklassene 1962 og 1961, og det kan tyde på at 1963-årsklassen er noe mer tallrik enn i 1962 og 1961-årsklassene, men betydelig mindre enn 1960 og 1959-årsklassene.

Utover vinteren 1964 var det gode mussaforekomster i fjordene i Troms, særlig i Ullsfjord (fig. 3). Forekomstene sto i stimer om dagen mellom 150 og 200 m dyp og kom ikke særlig høyere i sjøen om natten enn ca. 100 m. Fra begynnelsen av april derimot kunne det

Tabell 1. Aldersfordeling av feitsild under sommerfisket 1963

Årsklasse	Alder	Østbankområdet		Svensgrunnen — Røstbanken	
		Antall	%	Antall	%
1962	1	—	—	2	0,3
1961	2	246	38,0	80	11,7
1960	3	374	57,8	476	69,6
1959	4	27	4,2	126	18,4
Sum		647	100,0	684	100,0

ikke lenger påvises mussa av betydning i fjordene, men på samme tid fant en spredte og tynne forekomster i og utenfor fjordmunningene. Det antas derfor at hovedtyngden av mussaen vandret ut fra Tromsfjordene i april og spredte seg på bankene utenfor. I Porsangerfjord kunne det ikke påvises sild i midten av mai etter at isen var gått opp i Østerbotn. Tidligere på året var isen til hinder for å få tak i prøver av silda. Det er derfor trolig at den mussaen som kom inn der høsten 1963 vandret ut tidlig på våren.

Tilgjengeligheten av mussa i fjordene i Troms og Vest-Finnmark i sesongen 1963/64 må karakteriseres som dårlig, idet silda sto forholdsvist dypt både om dagen og natten, og utbyttet ble derfor mindre enn forekomstene kunne tilsi. Fig. 4 viser lengdefordeling av mussa og bladsild som ble fanget i de forskjellige områder våren 1964.

Bare ubetydelige mengder av bladsild og feitsild ble observert i fjordene i Troms og Vest-Finnmark høsten og vinteren 1963/64. I juni og juli 1963 derimot foregikk det et meget godt fiske i munningen av Varangerfjord og på Østbanken. I slutten av juni utviklet det seg også et fiske utenfor kysten av Vesterålen, og dette fisket pågikk til begynnelsen av august. Fig. 5 viser fordelingen av forekomstene, slik de ble registrert av «Nils Lysø» i tiden 27. mai til 26. juni. Silda besto hovedsakelig av 1960-årsklassen, oppblandet med 1959-, 1961 og 1962-årsklassene (tabell 1).

I slutten av september 1963 observerte «G. O. Sars» meget gode forekomster av feitsild og modnende sild på Tromsøflaket (Dragesund 1964). Først i oktober fant en med «Asterias» at disse forekomster var konsentrert og omkring Ingøydjupet (Hognestad 1964), hvor de også ble påvist av «Johan Hjort» i oktober/november (Devold 1964). Denne silda ble borte fra Ingøydjupet i januar/februar 1964, og den kjønnsmodne delen trakk til gytefeltene i Vestfjorden i februar/mars.

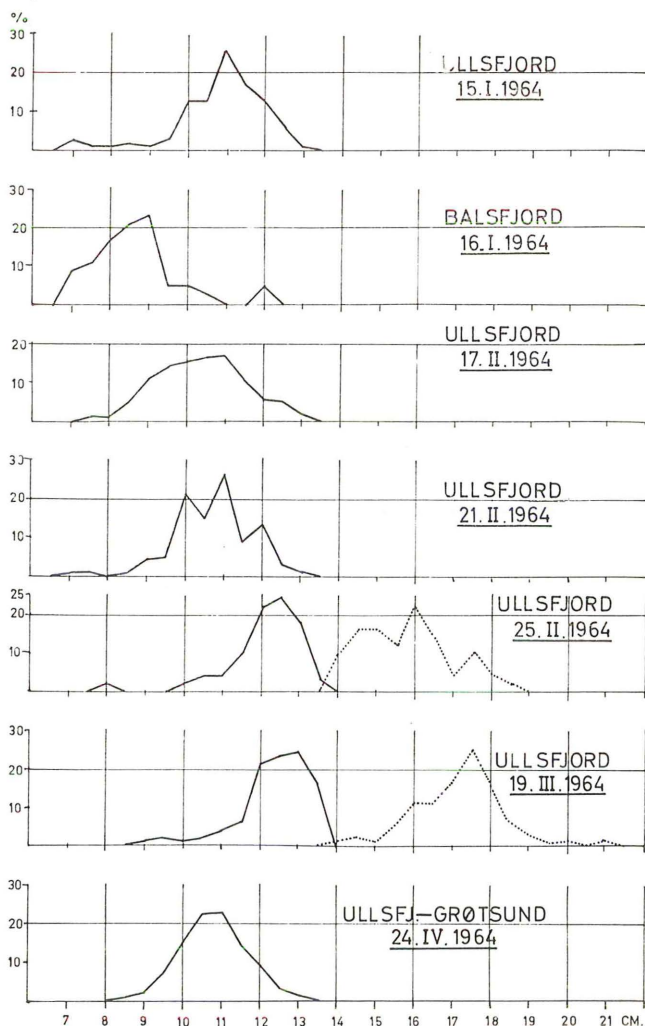

Fig. 4. Lengdefordeling av sild fra fjorder i Troms våren 1964. De helt opptrukne linjer er mussa, de prikkete linjer er bladsild

Hydrografiske observasjoner.

I august 1963 var temperaturforholdene ved Bjørnøya og i det vestlige Barentshav omtrent som året før på samme tid, mens det i de søraustlige deler var noe lavere temperatur (Hognestad 1964). I september var temperaturen i 0–100 m omtrent den samme som i 1962 (Dragesund 1964).

Fra bankområdene og innover mot Ullsfjord var det i september svakt økende temperatur i de øvre vannlag (Dragesund 1964) og i ok-

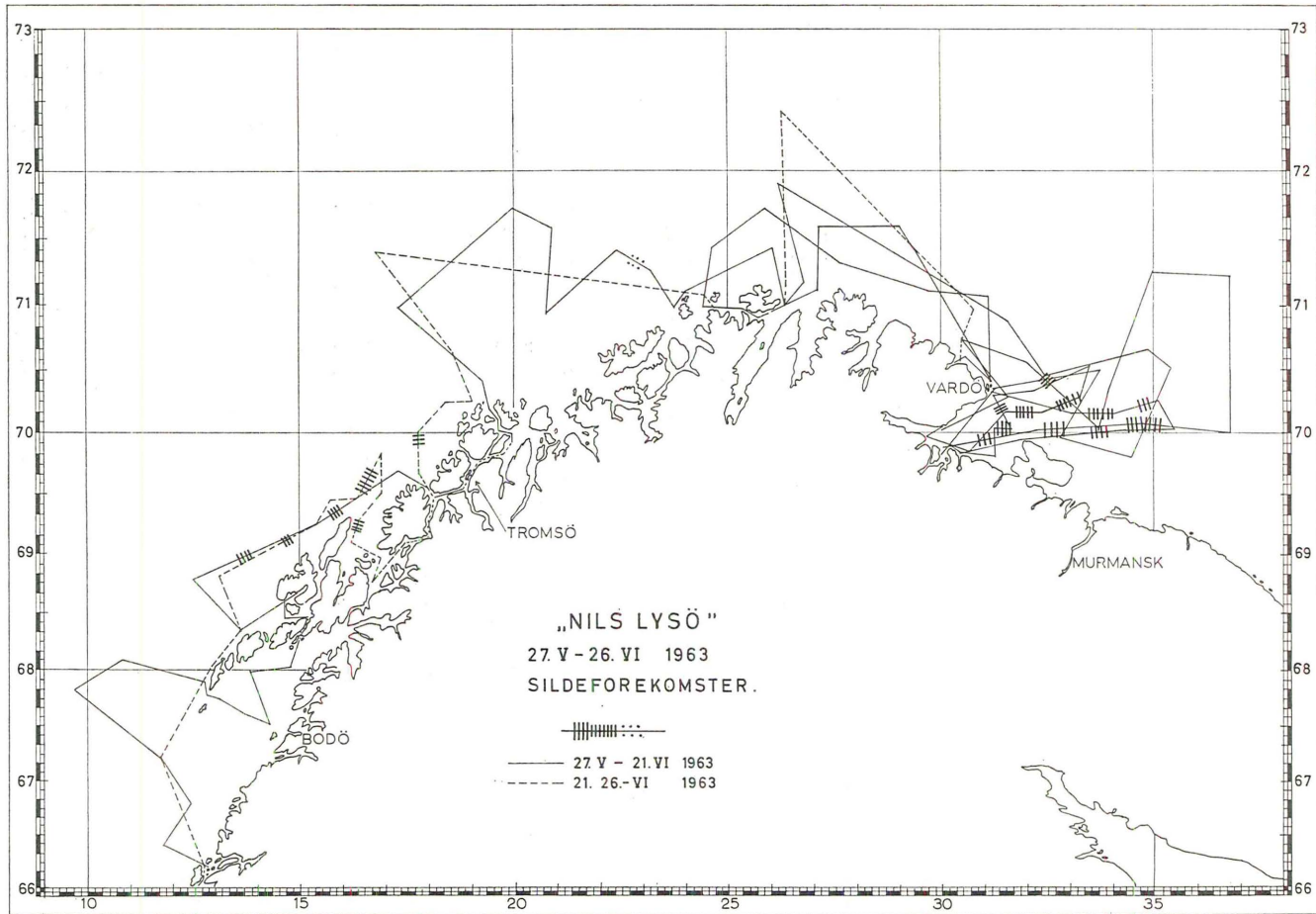

Fig. 5. Fordelingen av feitsild, slik de ble registrert med «Nils Lysø» i tiden 27. mai til 26. juni 1963.

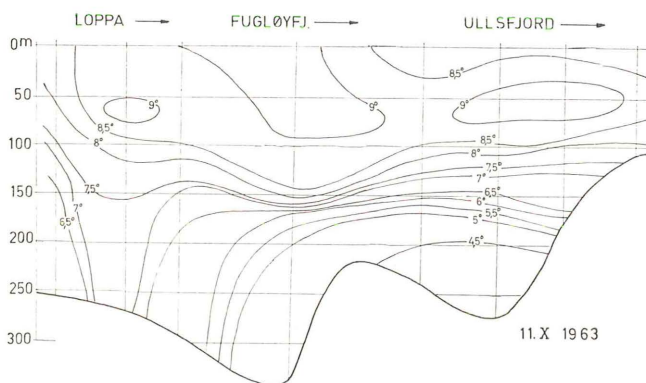

Fig. 6. Isothermer i et snitt fra Loppa og inn Ullsfjord 11. oktober 1963.

tober noenlunde ens temperatur (fig. 6). Utover høsten var temperaturen langs kysten av Troms og i fjordene jevnt over noe høyere enn i 1962 (Hognestad 1964).

Som tidligere år, unntatt i 1962, dannet det seg et intermediært varmtvannslag i Ullsfjord. De øvre vannlag var gjennomgående 1°C varmere enn året før hele høsten, og i desember var det også 1°C varmere i de dypere vannlag, hvor silda sto. Utover vinteren og våren 1964 holdt det intermediære varmtvannslag seg, men i midten av mars var det borte (fig. 7). Det var på denne tid silda begynte utvandringen fra fjordene. På det tidspunkt var temperaturen i Ullsfjordens øvre vannlag opptil 1.5°C høyere enn året før.

Fra Nordkappbanken og innover i Porsangerfjord var det både i september og i oktober avtakende temperatur i de øvre vannlag (fig. 8). Silda trakk med en gang inn i Porsangerfjordens indre deler Østerbotn, hvor den stort sett holdt seg ved bunnen døgnet rundt. Som ellers om årene sank temperaturene i Østerbotn til under 0°C . I indre Porsangerfjord var temperaturen i februar 1964 ca. 1°C lavere og i mai 1.2°C høyere enn året før. I de ytre deler var temperaturforholdene mere som i 1964 og 1963 (fig. 9).

MERKEFORSØKENE

Sommeren og høsten 1963 ble det tilsammen merket 6700 sild, herav 3000 mussa og 3700 bladsild og feitsild fordelt på 7 forskjellige steder (tabell 2). Mesteparten av gjenfangstene fra merkingene i juni (utslipnings nr. 1–6) skrev seg fra sommersildfisket i 1963, og silda ble tatt nær merkelokalitetene. En nærmere vurdering av sildas vand-

Tabell 2. Uførte merkeforsøk med innvendige stålmerker 1963, samt antall gjenfangster ved de forskjellige fabrikker i tiden fra merkingen til 1. mai 1964.

Utslp. nr.	Merkested	Dato	Kategori	Ant. merk.	Fabrikknummer															Sum		
					47	49	52	55	56	59	62	63	64	66	68	69	70	72	73		79	95
1	Østbanken	5/6	Feitsild	600	—	—	—	—	—	—	—	3	—	1	1	1	—	2	—	2	1	11
2	Østbanken	10/6	Feitsild	400	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—	—	—	—	3	2	7
3	Jarfjord (Varanger)	17/6	Bladsild	300	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	8	—	11	8	29	
4	60 mil øst av Vardø	19/6	Feitsild	100	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	3	—	2	2	8	
5	60 mil øst av Vardø	19/6	Bladsild	900	—	—	—	2	—	—	—	5	—	—	5	2	—	—	—	17	29	60
6	Andfjord	25/6	Feitsild	400	—	1	—	1	5	—	1	12	—	—	1	7	—	1	—	—	—	29
7	Ullsfjord	27/9	Mussa	2 000	—	—	—	—	—	—	—	3	1	9	6	28	3	—	—	—	—	50
8	60 m. N av Torsvåg	1/10	Feitsild	1 000	1	—	2	2	1	2	1	3	—	—	—	—	1	—	4	—	17	
9	Hadsselfjord (Vesterålen)	1/10	Mussa	1 100	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Sum				6 700	1	1	2	5	6	2	2	26	1	11	15	40	4	14	4	35	42	211

ring og beskatning på grunnlag av disse merkeforsøkene vil derfor bli utsatt til senere.

Av de 17 gjenfangstene som er kommet inn fra merkingen 60 nautiske mil nord av Torsvåg (utslipnings nr. 8) er 1. merke rapportert funnet enten i Trøndelag eller Lofoten, resten er gjenfunnet under vintersildfisket i Vestfjorden 1964. Disse gjenfangstene bekrefter at en del av den silda som ble observert utenfor Nord-Troms og Vest-Finnmark høsten 1963 og vinteren 1964 (Dragesund 1963, Devold 1964, Hognestad 1964) vandret sydover til Lofoten for å gyte.

Det er ikke kommet gjenfangster fra mussamerkingen i Hadsel-fjorden (utslipnings nr. 9) til tross for at det er opparbeidet 18 964 hl mussa fra Vesteråls-området ved to fabrikker som har installert magneter (tabell 3). Fangstkvantumet skriver seg fra lokalitetene nær merkestedet. En tilsvarende merking ble utført høsten 1962 omtrent på samme lokalitet, og i de etterfølgende 7 måneder var beskatningen av den merkete silda 12,1 % (Dragesund og Hognestad 1963).

I likhet med høsten 1962 (Dragesund og Hognestad 1963) foregikk merkingen i Ullsfjord noe lenger inne i fjorden en tidligere år, og en har satt opp to alternativer for det sannsynlige gjenfangstområdet. Det mest naturlige er at en del av den merkete silda har vandret inn i Lyngenfjord og blandet seg med silda der, og at gjenfangstene skriver seg fra begge fjorder.

Tabell 3. Antall hl av 0-gruppen som er fanget i de forskjellige områder og opparbeidet ved fabrikker i tiden 1/10 1963 til 1/2 1964. Magnetenes effektivitet og korrigert kvantum ved hver fabrikk er også ført opp.

Fabrikk nr.	Magnetenes effektivitet e	Vesterålsområdet		Ullsfj.-Lyngenfj. området		Ullsfjordområdet	
		Total p	Korr. ep	Total p	Korr. ep	Total p	Korr. ep
62	0,50	17 000	8 500	—	—	—	—
63	0,93	—	—	1 407	1 309	180	167
64	0,95	—	—	619	588	—	—
66	0,81	—	—	9 254	7 496	3 993	3 234
68	0,68	1 964	1 355	21 456	14 807	4 892	3 375
69	0,63	—	—	20 309	12 795	7 009	4 416
70	0,87	—	—	1 482	1 289	—	—
Fabrikk uten magnet .		14 205	—	1 993	—	803	—
Sum.....		18 964	9 855	54 527	38 284	16 074	11 192
Sum total		33 169	9 855	56 520	38 284	16 877	11 192

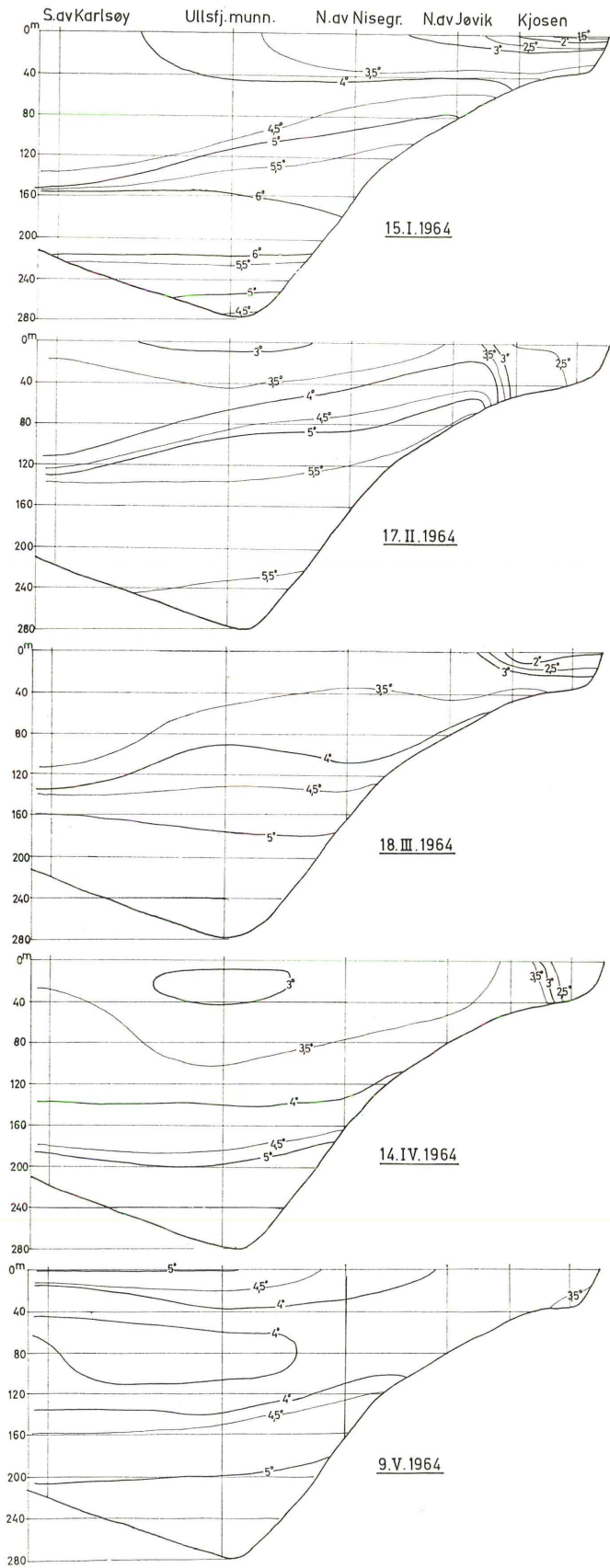

Fig. 7. Temperaturforholdene i Ullsfjord fra januar til mai 1964.

Tabell 4. Oversikt over antall merkete sild og gjenfunne merker, samt antall beregnede gjenfangster og prosent beskatning av den merkete silda.

	Ullsfjord— Lyngenfj.- området	Ullsfjord- området
Antall merket	2 000	2 000
Antall gjenfangster	50	50
Beregnete gjenfangster	74	75
Prosent beskatning av den merkete silda	3,7	3,8

I følge fredningsbestemmelsene for småsild, fastsatt av Fiskeri-departementet 25. juni 1963, er det forbudt å fiske mussa i tiden fra 1. februar til og med 30. april, og det oppfiskete kvantum som er ført opp i tabell 3 skriver seg fra tidsrommet 1. oktober 1963 til 1. februar 1964. Det alt vesentligste fiske foregikk imidlertid fra 1. oktober til 15. desember.

Beskatningen av den merkete mussa i Ullsfjord/Lyngenfjord (første alternativ) var 3,7 %. Sløyfes Lyngenfjord i gjenfangst-området blir beskatningen 3,8 % (tabell 4). I dette tilfelle blir beskatningen omtrent den samme enten Lyngenfjord tas med eller ikke. Beskatningen av den merkete silda var vesentlig lavere i 1963/64 enn i tidligere år (Dragesund og Hognestad 1963, 1962, 1961, 1960). I årene 1959/60 og 1960/61 ble det imidlertid fisket betydelig mere sild (henholdsvis 178 650 hl. og 408 656 hl.) enn i de etterfølgende år (1961/62 — 82 204 hl, 1962/63 — 28 544 hl og 1963/64 — 56 520 hl), og det er derfor sannsynlig at det var betydelig mere sild til stede i de to fjordene i 1963/64 en fangsten ga uttrykk for.

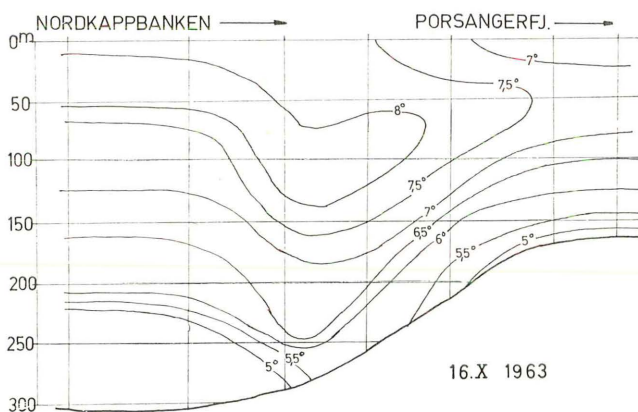

Fig. 8. Isotomer i et snitt fra Nordkappbanken og inn Porsangerfjord 16. oktober 1963.

FORSØKS- OG VEILEDNINGSTJENESTEN PÅ ISLANDSSILDEFELTENE
MED M/S «STOREKNUT» OG B/S «STERKODDER» I 1964

Av konsulent VERMUND DAHL

Forsøks- og veiledningstjenesten under sildefisket ved Island ble også i 1964 drevet med 2 fartøyer henholdsvis M/S «Storeknut» og B/S «Sterkodder».

«Storeknut» gikk fra Bergen den 8. juni og undersøkte områdene i nordlige delen av Nordsjøen før avgang til Island. På den tiden var «G. O. Sars» på Island og «Storeknut» skulle løse denne av den 23. juni etter at «G. O. Sars» var ferdig med sine undersøkelser.

Fra saltedatoen 8. juli overtok «Sterkodder» letingen for snurpeflåten og «Storeknut» gikk over til forsøk og veiledningstjeneste for garnflåten.

Under hele sesongen sto leitefartøyene i daglig kontakt med hverandre til bestemte tider over radiotelefonen og underrettet fiskeflåten om bevegelser og registreringer. Likeens hadde en kontakt med de islandske leitebåtene 2 ganger om dagen og vekslet opplysninger om fiske og registreringer. Disse opplysningene var ofte til meget god nytte, og fiskeflåten ble daglig holdt underrettet om islendingenes fiske og registreringer.

I begynnelsen av sesongen var det stor og gammel sild som dominerte fangstene. Fra den 10. juli begynte ungsilden å gjøre seg gjeldende på feltene.

Værforholdene var også dette året svært dårlige, alt i alt var det mellom 40 og 50 døgn under sesongen med værhindring for snurpeflåten. Den mest fremherskende vindretningen var nordlig, men i slutten av juni og begynnelsen av juli var det 14 dager med SV frisk bris til liten kuling i området utenfor Dalatangen, der det var bra med sild i dette tidsrom. Temperaturene i sjøen fra NO av Langesnes og sørover til Hvalbakur var ganske normale fra 6 til 8 grader. Åteforholdene i sjøen var ikke de beste, det var svært sjelden silden gikk i åte på overflaten.

I rapporten tar en med et kort sammendrag av begge båters dagbøker.

Fra mandag 8. juni til og med torsdag 11. juni undersøkte «Storeknut» i Nordsjøen og hadde mange gode kontakter i området fra østkanten av Vikingbanken og vestover til Bressøygrunnen. Kontaktene varierte i dybde fra 5 til 30 favner. Fra Vikingbanken krysset en sørover på vestsiden av Paxbanken til en var vest av Korallbanken og videre østover til revkanten øst av Paxbanken og nordover. Fra

Gamle Vikingbanken og sørover var registreringene og kontaktene mer spredte. Den 9. juni ble det tatt en del snurpefangster i området på Vikingbanken. Den 10. juni var det dårlige værmeldinger og fiskeflåten gikk til land. Fra Vikingbanken til 50 mil nord av Shetland hadde en spredte registreringer og kontakter.

Fredag den 12. juni kl. 15.00 var «Storeknut» i posisjon N 63°15', V 03°05' ca. 80 mil ONO av Færøyane, der gikk temperaturen ned i 9° og en begynte å få små registreringer på ekkolodd og asdic. Fra denne posisjon ble det i de følgende tre dager krysset nordover med letefartøyet mellom 04°00'V til 02°00'O til 68°00'N. Temperaturen var mellom 8,5° og 6° i sjøen. De østligste registreringene var ved 01°00'O og tiltok vestover. Tirsdag 16. juni var en fremme ved «Kompassrosa» og krysset fra sørøstre kanten til N 67°00'. V 09°00'.

«G. O. Sars» som var sammen med snurpeflåten på N 68°15' og 12° til 14°V meldte om dårlig arbeidsvær og vanskelige leiteforhold. Etter å ha undersøkt området rundt «Kompassrosa» gikk en fra posisjon N 65°52' og 08°15' i retning av Færøyane.

Den 17. juni, fint vær. Kl. 12.00 posisjon N 63°30', V 05°40'. En del små kontakter. Forandret vestover og krysset nordover mellom 08° og 10° vest. Gode registreringer på ekkoloddet og en del småknitring på asdica. Disse registreringer hadde en til en var 80 mil O av Dalatangen. Mellom 80 og 50 mil av land var et belte uten registreringer. Disse østlige registreringer regnet en med var ungsild på vei vestover.

Onsdag 17. juni, bra vær. De første fangstene ble tatt utenfor Glettingenes. Noen fangster opp til 1 000 hl.

Resten av uken lette en i området utenfor Dalatangen og Glettingnes og registrerte gode silde kontakter, men silda sto til dels dypt og var vanskelig å fange. Det ble likevel tatt mange gode fangster. Skodde og nordlig vind hindret fisket en del.

Natten til søndag 21. juni undersøkte en området mellom Glettingnesflaket og Digranesflaket og registrerte mange gode stimer i rettvise peiling 55° 30 mil av Glettingenes, en del båter kom til og lastet opp. Kl. 05.30 fikk en melding fra «G. O. Sars» om å komme til assistanse. Det ble gitt Siglenes. Skipssjefen på «Draug» ba «Storeknut» og «G. O. Sars» om å kamme til assistanse. Det ble gitt full fart i maskinen og en passerte Langenes kl. 09.45 norsk tid. Fint vær. Kl. 20.35 norsk tid var en fremme ved havaristen. Været var da SV 4.

M/S «Sigvald» var kommet frem en time tidligere og holdt på å sette sleper ombord. «Storeknut» satte også sleper ombord og kl. 21.35, en halv time før høyvann, kom «Draug» av grunnen. K.N.M.

«Draug» ble deretter tauet inn til kai i Siglufjord. Mandag og tirsdag var det sørvestlig kuling på feltene.

Etter rådslagning med skipssjefen og fiskerikjentmann Karl Karl- sen ombord i «Draug» ble en enig om å ta ombord i «Storeknut» to reparatører og reservemateriell og utstyr til reparasjon av ekkolodd, asdic og radar, for å kunne betjene fiskeflåten med det viktigste, mens oppsynsskipet var ute av spillet. Radarreparatøren måtte hentes ombord i «Polarsirkel», som var på feltet.

Onsdag 24. juni avgikk fra Siglufjord. Det ble krysset og undersøkt fra nord av Melraka og østover, avstand mellom 40 og 80 mil av land. Bra vær, noe skodde. Ingen kontakter.

Den 24., 25. og 26. juni var det arbeidsvær på feltene. Fisket foregikk for det meste på midten av Heradsfløydypet til og med Seydisfjorddypet. Silda hadde tendens til å holde seg dypt og var snar når den lettet seg. Skodde la en del hindringer i veien. Vi registrerte sild øst av Langenes 60 til 70 mil av, men det var helst dype kontakter. Likeens mange gode kontakter fra sørøst av Digranesbanken til Glettingenesflaket. I Seydisfjorddypet fant en også flere gode kontakter, men silda holdt seg dyppt om dagen, og lettet om kvelden, og natten. Lørdag og søndag 27. og 28. juni var det NV kuling, og fiskeflåten gikk under land. D tevar stadig behov for reparasjoner på fiskebåtene, og reparatørene var ombord i flere fiskebåter.

Fra mandag 29. juni til lørdag 4. juli var det noenlunde brukbare værforhold med noe skodde. Fisket denne uken foregikk fra Reydarfjorddypet til øst av Langenes. De beste fangstene omkring Glettingenesflaket. Vi undersøkte sørøstover til 100 mil av Dalatangen og videre nordover mellom 40 og 80 mil av land. Registrerte bra med sild 60 mil øst av Langenes og likeens 80 mil sørøst av Dalatangen. Silda var i begge områder svært vill og vanskelig, og det ble ikke fangsting etter registreringene. Det så ut som om silda var lettest å fange inne ved bankekantene. Øst av Langenes ble tatt ca. 10 fangster fra 500 til 1 500 hl.

Asdic- og radarreparatørene var stadig i arbeid med reparasjoner for fiskeflåten.

Lørdag 4. juli ankom «Valkyrien» til feltet. «Storeknut» hadde i denne tiden formidlet en hel del telegrammer over Jan Mayen Radio for fiskeflåten og utført service så langt råd var. Det var dette året en usedvanlig god kontakt med Jan Mayen Radio og betjeningen der var svært forekommende.

Om kvelden gikk en inn til Seydisfjord og leverte reparatørene med utstyr og reservemateriell til «Valkyrien».

Søndag 5. juni, bra vær, men fremdeles ikke noe særlig fart over

fisket. Leter nordøstover. Mandag undersøkte en området av Langenes og fant var spredte småkontakter som sto fra vestre kanten av «Kompassrosa» og inn mot Digranesbanken. Noen enkle fangster i Nordfjorddypet.

Tirsdag, onsdag og torsdag var det NO kuling og fiskeflåten gikk under land.

Onsdag 8. juli ankom «Sterkodder» til Ludmundafjord. Resten av uken var brukbart vær og fiskeflåten gikk ut. «Sterkodder» gikk ut Nordfjorddypet og krysset langs bankekantene sørover til og med Hornafjord-dypet. Bare spredte småkontakter.

«Storeknut» registrerte fredag 10. juli mange gode kontakter i Reydarfjorddypet. Utenfor bakkekanten var også mange små kontakter. Noen få snurpefangster i Reydarfjord- og Nordfjorddypene. Satte garn i posisjon N 64°30', V 11°30'. Det var bare 3 drivere som var kommet på feltet. De satte garna i noenlunde samme området.

Lørdag 11. juli, fangst ca. 70 tønner ca. 80 % ungsild. De andre driverne fikk 40 og 60 tønner av samme blanding. Noen enkle snurpefangster i Reydarfjord- og Nordfjorddypene.

Søndag 12. juli svak vind. «Sterkodder» registrerte bra med sild inne i Reydarfjord-dypet. Mye kasting. Bare ubetydelige registreringer nordover. Ett garnforsøk nærmere bankekantene øst av Hvalbak ble bare noen få små sild. «Storeknut» lette nordover for å finne stor sild. Driverne får gode fangster, men kaster mesteparten av silda overbord på grunn av størrelsen.

Mandag 13. juli. Garnforsøk øst av Digranesbanken, svarte garn. Fra mandag til torsdag var det brukbart vær. «Sterkodder» undersøkte og lette i nærheten av snurpeflåten utenfor Dalatangen og registrerte en del gode forekomster, men silda sto dypt og det ble ikke noe fart i fangstingen.

«Storeknut» krysset videre fra Digranesbanken og nordover, nordvestligste posisjon N 68°30', V 14°00' og derfra østover til N 69°10', V 10°00'. Innen dette området var temperaturen 4,5°, ingen registreringer.

Onsdag 15. juli registrerte en mange små kontakter i posisjon N 67°00', V 09°20'. Skodde på feltene og ujevnt garnfiske.

Torsdag 16. juli fangst 7 tønner med stor sild Det var mer sild i området enn fangsten viser, men det var for lyst og den gikk ikke på garn. Noen få drivere hadde garn ute i sørkanten av »Kompassrosa» og fikk mye småfallen sild. Snurpeflåten gikk til lands på grunn av dårlig vær.

Fredag 17. juli SV kuling på feltene. Fra lørdag 18. juli til og med torsdag 22. juli blåste det frisk bris på bankene inne ved land, og bra

vær fra 50 mil av land og utover. Det ble derfor lite fangsting for snurpeflåten som derfor trakk lenger til havs. Natt til søndag ca. 10 snurpefangster utenfor Reydarfjorddypet. Garnfisket foregikk for det meste fra 60 til 100 mil av land, fra Glettingenes til øst av Hvalbak. Fangstene var ujevne, men mange fangster omkring 50 tønner. Svært mye småfallen sild.

Søndag 19. juli noe små snurpefangster langt øst på N 63°00', V 00°03'. Færøydrivere lå spredt fra N 64°30' til N 65°00' og mellom V 10°00' til V 11°00'. Utenfor bankekantene bare spredte registreringer.

Fra mandag 20. juli til og med lørdag 25. juli foregikk fiske i området mellom N 64°20', N 65°20' fra 40 til 150 mil av land. Omkring N 64°20' gikk en meget skarp temperaturfront som steg fra 7° til 11° på noen få mil. Vi ga melding om dette til fiskeflåten og en stor del av driverne lå på nordsiden av fronten og fisket og fikk fangster opptil 80 tønner.

Natten til tirsdag 21. juli kastet «Ole Bakk» i posisjon N 64°00', V 07°30' og fikk 2 900 hl i to kast. Snurpeflåten og «Sterkodder» gikk til området. Værforholdene nærmere land var fremdeles dårlige.

«Storeknut» registrerte små spredte kontakter langs varmtvannsfronten.

Onsdag 22. juli mange gode garnfangster, flere mellom 100 og 200 tønner. Mye utkast. «Sterkodder» og snurpeflåten finner bare små kontakter i området nord av Færøyene. Tre mindre fangster ble tatt og snurpeflåten trakk nærmere land.

Om nettene spaknet vinden inne ved bankene og nettene til 23. og 24. juli ble det tatt mange gode snurpefangster i Reydarfjorddypet.

Fra Færøyfeltet undersøkte «Sterkodder» nordvestover til Heradsfløydypet og utenfor Digranesbanken og hadde noen små kontakter. Dagene fra 25. til 27. juli var det bra vær. Fisket avtok i det sørlige område og leitebåtene trakk nordover og registrerte sild i området N 65°50' og mellom V 09°10' til 09°40'. Der ble tatt mange gode snurpefangster både av norske og islandske båter. Garnbåtene kom også til, men kvaliteten var mindre bra.

Den 28. og 29. juli var det NO kuling på feltene og intet snurpefiske. Noen drivere dro overstatte garn og fikk fangster opptil 100 tønner med småfallen sild.

Torsdag og fredag 30. og 31. juli var det igjen brukbart vær og fiskeflåten samlet seg i nordkanten av «Kompassrosa». En del kontakter i området og det ble tatt en del gode snurpefangster. Driverne fikk bare små fangster.

Lørdag og søndag 1. og 2. august trakk flåten og leitebåtene mer

og mer på nordøst og registrerte til dels gode forekomster. Snurperne fikk enkelte gode fangster. Drivgarnsfangstene var små og silda var av dårlig kvalitet.

Søndag kom «Johan Hjort» på feltet og hadde krysset sørover fra Jan Mayen.

Mandag 3. august. Drivgarnsflåten klager over dårlig kvalitet, og «Storeknut» leter derfor nærmere land. Noen få garnfangster utenfor Digranesbanken med brukbar saltvare.

Tirsdag 4. august. «Etokekunt» hadde om natten garnforsøk i posisjon N 67°10', V 12°00', fangst 5 tønner og «Johan Hjort» i posisjon N 67°48', V 11°48', fangst 5 tønner. Noen gode garnfangster utenfor Reydarfjorddypet opptil 50 tønner. «Sterkodder» lette videre østover og meldte om meget gode kontakter i posisjon N 68°23', V 06°30'. I dette området ble tatt mange gode snurpefangster. Silda var småfallen og egnet seg ikke til salting.

Onsdag 5. august undersøkte «Storeknut» sørover siden både «Johan Hjort» og Sterkodder» var i det nordlige område. Det ble utover dagen tatt mange gode snurpefangster.

Torsdag 6. august avgikk «Storeknut» fra feltet for å avvikle 1 ukes ferie, mens «Johan Hjort» var på feltene.

«Johan Hjort» hadde flere garnforsøk fra N 67°00' til N 69°00' med ubetydelig fangst, og for det meste små sild. På veien til Norge undersøkte «Storeknut» det området hvor færøydriverne lå og fangstet og registrerte enkle små spredte kontakter.

Resten av uken var det bra vær og snurpeflåten arbeidet i området mellom N 68°00' til N 69°00' og mellom V 05°00', V 10°00'. Det ble innen dette området tatt mange gode fangster. Fangstene besto av ungsild.

«Sterkodder» hadde torsdag fått ombord en radarreparatør fra «Valkyrien», da denne måtte gå inn til Island. Reparatøren var i de følgende dagene ombord i flere fiskebåter og utførte reparasjoner.

Søndag og mandag 9. og 10 august var «Sterkodder» i arbeid med med M/S «Drønøy», som hadde mistet roret på feltet og måtte slepes inn til Akureyri.

Garnfisket var ujevnt med stor innblanding av småsild. Noen drivere fikk noen enkle fangster av stor sild utenfor Kjølensbanken, men forekomstene var svært små, og det ble for det meste svarte garn for de fleste av driverne i det området .

Tirsdag 11. august var «Sterkodder» ute på feltet igjen. Været var lett bris med tåke. Den undersøkte i området hvor driverne lå nord av Kjølensbanken, men fant ingen registreringer av betydning. Fra garnflåten krysset «Sterkodder» sørøstover.

Onsdag 12. august kl. 05.00' var de i posisjon N 67°05', V 11°31' og fant mange små kontakter, men ingen brukbare for not. Sjøen var svært lys og klar. Radarreparatørene kom i arbeid med det samme de kom i nærheten av fiskeflåten.

Torsdag 13. august, nordlig laber bris. Fiskeflåten og «Sterkodder» søkte NO mot posisjon N 68°27', V 07°30', hvor «Tromsøybuen» hadde kastet. Ingen registreringer underveis.

Fra fredag den 14. til onsdag den 19. august var det kuling mellom NV og NO og en stor del av snurpeflåten seg oppunder Jan Mayen og ankret. «Sterkodder» ble fra mandag til og med onsdag engasjert med båter som var kommet i vanskeligheter. M/S «Nordøen» var gått på grunn og M/S «Skarøy» hadde fått vanskeligheter med motoren. M/S «Fløysund» hadde nylontrasse i propellen.

Mandag 17. august om kvelden var «Storeknut» kommet tilbake og satte garna i posisjon N 64°45' V 08°40'. Noen enkle færøydrivere i synsvidden, men ubetydelige registreringer. Drivgarnfisket var fremdeles ujevnt med mye utkast.

Tirsdag 18. august. «Storeknut»s fangst 5 tønner. Dårlige arbeidsforhold, vinden økte til stiv NO kuling. Noen enkle brukbare garnfangster i sørvestkanten av «Kompassrosa».

Onsdag 19. august. Vinden spaknet utover kvelden. Noen drivere hadde ligget i lenken i to døgn uten å dra garna. En driver slet av kabelaen og mistet 50 garn. Snurpeflåten leter sørover fra Jan Mayen uten registreringer.

Torsdag 20. august. Garnforsøk av «Storeknut» i posisjon N 65°30' V 08°40' ble 3 tønner sild av dårlig kvalitet. Garnfangstene for det meste mellom 5 og 10 tønner. «Storeknut» undersøkte fra V 08°00' og krysset gjennom «Kompassrosa». Ingen brukbare registreringer.

«Sterkodder» undersøkte langs V 06°00' sørover fra Jan Mayen, og hadde bare enkelte registreringer. Om kvelden to små snurpefangster i posisjon N 67°00', V 10°00'. Mange små kontakter mellom N 66°00' og N 67°20', fra V 10°00' til V 11°30'.

Fredag 21. august. Frisk sørlig bris. Enkelte gode garnfangster oppunder bankekantene.

Fra lørdag 22. til lørdag 29. august var det sammenhengende vær-hindring for snurpeflåten og delvis for garnflåten. Vindretningen for det meste av nordlig kant styrke fra 5 til 7. I begynnelsen av uken registrerte «Storeknut» gode forekomster av sild i posisjon N 65°00' V 11°00'. I dette området lå en færøydriver og fikk gode fangster. Silda sto om dagen meget dypt og kom opp om natten.

Onsdag og torsdag 26. og 27. august var en stor del av de norske driverne i samme område som færøydriverne og fikk fangster fra 10

til 50 tønner. Silda var mager og liten. De norske garnbåtene trakk nordover igjen på grunn av kvaliteten. Værforholdene var brukbare fra øst av Dalatangen og sørover. «Storeknut» undersøkte sørover utenfor Reydarfjorddypet og østover til 09°00' V. Et garnforsøk i posisjon N 64°25', V 11°20' ble svarte garn. «Sterkodder» var i samme tidsrom lenger nord og undersøkte mellom N 65°30' til N 67°30' fra V 09°00' til V 11°30'. I det nordlige område var det vanskelige leiteforhold og bare enkle spredte registreringer.

Søndag 30. august, bra vær og mange gode garnfangster fra 80 til 100 mil øst av Langenes. Snurpeflåten gikk ut. Om kvelden kastet snurperne i posisjon N 66°00', V 10°00'. Det ble tatt ca. 15 fangster fra 200 til 2 500 hl.

«Storeknut» registrerte flere gode kontakter i posisjon N 66°40', V 11°10' og satte garna.

Mandag 31. august. Bra vær. Garnforsøket ble 30 tønner med blandingssild. Mange gode garnfangster mellom N 65°30' og N 67°00' fra 10° til 11° vest. «Storeknut» registrerte mange gode kontakter i samme området som den hadde hatt garnforsøket. Islandske snurpebåter og kastet og fangstet. De norske snurpebåtene lå lenger sør og fikk melding om silda.

Tirsdag 1. og onsdag 2. september. Bra vær. «Sterkodder» meldte om meget gode kontakter i N 67°16', V 10°00'. Mesteparten av snurpeflåten gikk til den posisjon, men silda var vanskelig å fange og det ble ikke fangsting etter registreringene. Fangstene besto av ungsild. Samme dag registrerte «Storeknut» gode kontakter i posisjon N 67°25', V 11°10', dybde på stimene fra 12 til 30 favner. Satte garna. Fangsten ble 60 tønner med stor innblanding av småsild. 2 andre drivere var kommet til og fikk ca. 100 tønner hver. Driverne får til dels store fangster langs N 67°00' mellom V 10° og 11°30', men for det meste småsild. Etter at «Storeknut» hadde dradd inn garna lette en videre sørvestover og fant silda igjen 15 mil lenger sørvest. Det var store kontakter i et område på 15 n. mil. Fiskeflåten ble underrettet. Snurperne lå da i posisjon. «Sterkodder» hadde funnet sild dagen før ca. 60 mil lenger øst. Utover dagen kom en mengde islandske fiskebåter til og gjorde meget gode fangster. En norsk snurper kom til feltet ut på kvelden og fikk 2000 hl i et kast.

Fra denne posisjon lette en videre sørvestover og fant mange gode kontakter i posisjon N 67°00' V 12°30'. En del norske drivere kom og satte garn og fikk gode fangster, fra 20 til 100 tønner. Silda var også her småfallen. Mange gode islandske snurpefangster i området.

Torsdag 3. september, bra vær. Mesteparten av garnflåten trekker sørover på grunn av den dårlige kvaliteten på silda. En del gode

garnfangster 60 til 80 mil øst av Dalatangen. Snurpefisket var det ikke noe videre tak i for de norske båtene. Silda sto helst i dypeste laget og var svært var. «Storeknut» og noen drivere undersøker nordover til nord av Kjølensbanken, og satte garn i posisjon N 67°40', V 15°00'. Samtlige av båtene i området dro svarte garn. Noen snurpefangster 60 mil NO av Langenes.

Fredag 4. september. «Storeknut» krysset sørover fra Kjølensbanken og registrerte sild i posisjon N 67°08', V 12°00'. Både snurpeflåten og garnflåten trekker sørøstover til områdene utenfor Dalatangen. Islendingene fangstet godt fra 35 til 60 mil av land. I samtale med «Peder Torsteinson» fikk vi opplyst at silden i det området gikk i åter på sjøen.

«Sterkodder» fikk melding fra Fiskeridirektoratet om å gå til Nord-Norge og undersøke sildeforekomstene utenfor Andenes. På veien sørover registrerte den gode forekomster i nordøstre kanten av «Kompassrosa».

Lørdag 5. september. Stille og Skodde. De første snurpebåtene kom frem til området mellom Nordfjorddypet og Seydisfjord-dypet kl. 10.00. Det ble utover dagen tatt ca. 10 norske fangster fra 500 til 2500 hl. Silda var bra og flere av hjelperne fikk håve sild som de saltet. Ujevne garnfangster, men en hadde inntrykk av at kvaliteten var bedre enn lenger nord.

Fra søndag 6. til onsdag 9 september var det dårlig vær og snurpeflåten gikk i land. For driverne var det delvis bruksvær, men fangstene var ujevne med helst bare ungsilld. En driver slet av kabelen og mistet garna. Vanskelige leiteforhold.

Onsdag kveld spaknet vinden. «Storeknut» registrerte sild på dypet i posisjon N 65°00', V 11°10' og satte garn.

Torsdag 10. september. Bra vær, fangst $\frac{3}{4}$ tønne pr. garn. Fremdeles gode forekomster langs N 65°00' og mellom 10° og 11° vest. Fiskeflåten kom ut. Silda sto meget dypt om dagen, fra 80 til 150 favner. Denne gangen var det arbeidsvær til og med søndag 13. september. Vi registrerte gode forekomster fra 60 til 100 mil av land, men over alt sto silda dypt, helst fra 130 til 150 favner om dagen. Om kvelden lettet silda, og de som da var heldig kunne få ganske gode kast med det samme den lettet. Utover natta spredte silda seg til slør. Garnfangstene var ujevne, fra 20 til 100 tønner, mest omkring 30 til 40 tønner. Blandingen var under 50 % stor sild. Det så ut som silderegistreringene tiltok, men silda fikk mer høstgang som bevirket at den bare kom opp som slør om natten og sto rolig på dypt vann om dagen. Fangstmulighetene avtok derfor for snurpeflåten.

Søndag 13. september kom en mann til skade ombord i «Store-

knut» og måtte bringes til sykehus. K.N.M. «Valkyrien» var i havn og vår posisjon var midt mellom Færøyane og Island. Satte derfor kurs for Færøyane. Meget dårligere værmeldinger og flere båter går hjem av drivere og snurpere.

Mandag 14. september. Stiv SO kuling. Ankom Klaksvik og fikk levert mannen på sykehus. En del fiskebåter kom inn på grunn av været. Den tilkadedekomne måtte innlegges på sykehus og skulle bli sendt hjem om 8 dager.

Tirsdag 15. september. Noe bedre værmeldinger mellom Norge og Færøyane. Avgikk fra Klaksvik kl 14.00 sammen med de andre fiskebåtene. Fremdeles dårlig vær ved Island.

KONKLUSJON

Resultatet av årets sildefiske ved Island kan en si var tilfredsstillende for industrisildflåten, men dårlig for drivgarnsflåten. Hadde snurpeflåten vært noe tidligere ute ville det sannsynligvis ha gitt bedre resultat. Silden var da mer samlet i stimer og var lettere å fange.

Værforholdene la en stor demper på fangstmulighetene, men til tross av dårlig vær og atskillig mindre deltakelse så var indusrisildkvantumet noenlunde det samme som forrige år.

Sildeforekomstene var spredt over store områder, og det ble derfor mye kjøring både for leitebåtene og fiskeflåten. Problemet for garnflåten var størrelsen av silden. I tilfelle garnbåtene hadde benyttet den silden de fikk, og fisket i de områdene hvor de fikk de beste fangstene, ville det neppe vært noen som behøvde å reise hjem med tomme tønner.

I tilfelle norske fiskebåter fortsatt skal tilvirke sild på saltebasis så må dette forhold forandres.

De russiske og færøyske fiskebåter, fisker og salter den silden de får, mens de norske kaster mye av ungsilden overbord. Beskatningen av sildestammen er sannsynligvis såpass stor at en ikke som tidligere bare kan legge saltsildproduksjonen på sild som er fra 6 år og mer.

Drivgarnsflåten var betydelig mindre dette året og en må nok regne med mindre deltakelse også neste år. Skal en få saltsildproduksjonen opp igjen må en satse produksjonen på båter med ringnot og kraftblokk.

Det er også vanskelig å sidestille den norske og den islandske produksjon av saltsild. Islendingene velger ut stor sild av hele laster. Silden som blir losset til salteriene blir sortert og den silda som ikke holder mål går via transportbåndet til fabrikkene.

For øvrig hadde en inntrykk av at de forskjellige som deltar under sesongen gjorde sitt beste for å få det hele til å gli best mulig. Oppsynsskipet og redningsskøytene var mye i aktivitet og leitebåtene undersøkte større områder enn noen gang tidligere.

Samarbeidet med de islandske leitebåtene var meget godt.

FORSØKS- OG VEILEDNINGSTJENESTE I NORDSJØEN MED

M/S «EGGØY» I 1964

Av konsulent VERMUND DAHL

M/S «Eggøy» var også dette året engasjert i forsøk- og veiledningstjeneste for trålflåten i Nordsjøen.

Båten hadde til oppgave å finne frem til gode sildeforekomster og sende meldinger til fiskeflåten og til Fiskeridirektøren.

Værforholdene var svært ugunstige, og det ble derfor mye værhindring for fiskeflåten. Av journalen går det frem at båten har hatt ca. 200 tråltrekk med en gjennomsnittsfangst av 20 hl pr. tråltrekk.

En viser videre til skipper Ola Veas utdrag av journalen:

Turen begynte den 11. juni med første tur til Paxbanken og området rundt banken. Dårlige værforhold vanskeliggjorde letingen, men der ble gjort en del trålhal og fangstene var tildels nokså bra. Senere trakk silden sydover til Korallbanken hvor der tildels var bra forekomster, men helst høyt i sjøen. En del snurpere kom til dette felt og gjorde tildels bra fangster, men vanskelige værforhold ødela de beste sjanser også for dem.

Senere så det ut for at denne silden trakk sydover til Egersundsbanken og har stått der siden. Den forsvant i hvert fall fra Korallbanken, og det har vært vanskelig å finne den igjen i så store mengder senere. Vi fant senere bra forekomster på sørkanten av Fladen og sørover til Steinrevet, men dette var sild av en helt annen kvalitet, så vi antar tyngden av den silden som var ved Pax- og Korallbanken tidlig i sesongen seg inn til Egersundsbanken hvor der også har vært et bra snurpefiske.

Senere har vi hatt turer på Vikingbanken og nordøstsiden av Bresaybanken uten å finne sild, men der var tildels bra med stor makrell. Vi fant litt sild omkring Bresay Shoal, men den sto helt opp på stenbunn, vi fikk likevel bra fangst, men det ble mye riv-

ing av redskaper. Senere har det gått frem og tilbake fra Vikingbanken og sydover til Steinrevet, og nå i det siste har det vært en del sild på Koralbanken og Lingbanken, men vanskelige værforhold.

Det er også andre forhold som har gjort seg sterkt gjeldende i år, således har det vært store forekomster av hyse på enkelte felt. Forekomstene har tildels vært så store at en har gått ut fra det var sild, og har tatt feil og fått hyse i steden. Det har hendt at to båter har tauet side om side, den ene har fått ren sild og den andre ren hysefangst. Angående sildeforekomstene i Nordsjøen i år i forhold til i fjor synes disse å være atskillig mindre enn i fjor. Noen vil kanksje benekte dette på grunn av det gode fiske på Egersundbanken, men våre registreringer tåler ingen sammenligning med det vi registrerte i fjor.

Det kan nok hende vi tar feil her, men ser vi tilbake på den silden som vi sluttet av med på østsiden av Steinrevet forrige år, og som senere seg inn i Skagerak, tror vi at vår slutning er riktig.

TORSK OG SEI 1964

VEILEDNINGSTJENESTE FOR BANKFISKEFLÅTEN I DE NORDLIGE FARVANN I 1962/64

Av konsulent OLAF CHR. JENSSEN

Denne virksomhet har vært drevet i de senere år og er av meget stor betydning for banklineflåten. Forsøkene tar sikte på å lokalisere fiskeforekomster og å veilede banklineflåten.

Banklinefiske er et av de mest slitsomme, om ikke det hardeste fiske, en kjenner til.

Selve driften krever kostbar investering både i skip og bruk samt agn. De som driver dette fiske er utsatt for et svært arbeidspress under vanskelige arbeidsforhold, svært ofte i kuling og storm. Derfor er det av meget stor betydning at forsøksbåtene, i den utstrekning det kan la se gjøre, driver en effektiv veiledningstjeneste.

Forsøksfiske startet først i september og varte til midten av oktober 1964.

De fartøyer som deltok i tjenesten var M/S «Helgøyfjord» T-28-T, skipper og reder Roald Olsen, M/S «Jacob Jenssen» T-10-SA, skipper og reder Sverre Jenssen, M/S «Stålbuen» T-31-LK, skipper og reder Sigmund Gotliebsen, M/S «Flåten» T-133-S, skipper Hilmar Flåten, M/S «Odd Erik» T-220-T, skipper og reder Erik Knoph.

Samtlige fartøyer var meget velutstyrte til formålet. M/S «Helgøyfjord» var i virksomhet i tiden fra 14. september til og med 23. oktober 1964, ialt 40 døgn. Fartøyet har drevet forsøks- og veiledningstjeneste i området Bjørnøya, Svalbard og Sentralbanken uten å registrere drivverdige forekomster av torsk og hyse for en større flåte, selv om nok enkelte halinger tydet på noenlunde brukbare driftsforhold for et eller to fartøyer. En er klar over at det synes som åte- og temperaturforhold var lite lagelige i de områder fartøyet sveipet over i ovennevnte tidsrom. De forlydener om fisketyngder oppe i sjøen, har fartøyet ikke sett noe til i de oppgitte posisjoner, slik at fløytlinene som fartøyet var utstyrt med ikke ble benyttet. Den primære årsaken til de små fiskeforekomstene må tilskrives de ugunstige temperatur-

forholdene i sjøen, med den påfølgende forskyvningen i ernæringsmulighetene for fisk.

En annen meget ugunstig utvikling for flåten er de store forekomster av håkjerring som er grodd opp i de nordlige farvann. Underregnede som var med «Helgøyfjord» en tid fikk et ganske godt innblikk i forholdene. En er klar over at hvis det ikke blir gjort noe for å begrense uvesenet vil forholdene for fiske med line i nordlige farvann bli meget begrenset. Håkjerringa er til stor plage, den eter av linen ofte på flere plasser på en og samme haling. Dessuten eter den fisken av linene, og det er spesielt den største fisken den tar. Denne plagen gjelder ikke bare for feltene ved Bjørnøya og Svalbard, men i ganske stor utstrekning ved Vest-Grønland og Island. For samtlige felt er forholdet så vanskelig at båtene må rømme feltene på grunn av håkjerringplagen, selv om det er betydelige forekomster av torsk. Såvidt en kjenner til har Sunnmøre Fiskerlag tatt opp saken med Noregs Fiskerlag. Det er bare å ønske at en snart kommer til løsning av problemet.

M/S «Jacob Jensen» har vært i virksomhet fra 15. september til og med 21. oktober 1964, tilsammen 36 døgn. Fartøyet kom til Tromsø 15. september og tok til med utrustningen. Den gikk til feltet 17. september. Forsøksfartøyet har drevet veiledningstjeneste i området Gåsebanken, Nordjupet, Skolpenbanken m.v. uten å registrere drivverdige forekomster av torsk og hyse. Fartøyet trakk for det meste svart bruk. De forsøk fartøyet har utført må til tross for dårlig driftsresultat, betegnes som meget verdifulle, og har vært til særlig stor nytte for en betydelig flåte som er blitt spart for tusenvis av kroner i den tid forsøket har vart. Driften har tildels foregått under ugunstige værforhold og fartøyet fikk også landligge grunnet dårlig vær.

M/S «Stålbuen» har vært i virksomhet fra og med 3. september til og med 21. oktober 1964. Fartøyet har drevet forsøks- og veiledningstjeneste i området ved Bjørnøya, Spitsbergen, Gardebanken, Leirdjupet, Nordkappbanken og Hjelmsøybanken uten å registrere noen fisketyngde av vesentlig betydning. Det ble imidlertid under de siste forsøkene gjort en del registreringer av fisk som ble betegnet som delvis drivverdige. Om fisketyngden var så stor at den vil tåle noen fiskeflåte av vesentlig størrelse, er vanskelig å gi uttalelse om. Rederen ga uttrykk for at det var all sannsynlighet for at det var forløperne for høstens torskeforekomster i området ved Bjørnøya og antydnet at flåten burde gå ut.

M/S «Flåten» har vært i drift fra 3. september til og med 14. oktober 1964, ialt 42 døgn. Fartøyet drev forsøks- og veiledningstjeneste i områdene ved Bjørnøya, Svalbard, Sentralbanken, Hjelmsøybanken

og Nordkappbanken uten å registrere drivverdige forekomster av torsk eller hyse for en større flåte, selv om enkelte halinger kunne tilsi drift for et eller to fartøyer.

Driften foregikk når en unntar enkelte driftsdager under tildels gunstige værforhold.

M/S «Odd Erik» ble satt i drift fra 11. september og var ferdig 17. oktober 1964 i alt 37 døgn. Fartøyet drev forsøks- og veiledningstjeneste i områdene ved Bjørnøya, Sentralbanken, Thor Iversensbanken, Nordkappbanken og Hjelmøybanken uten å registrere drivverdige forekomster av torsk eller hyse for en vanlig flåte.

KONKLUSJON

Selv om det er gått bort en del tid på grunn av værforhold for noen av fartøyenes vedkommende, må en konkludere med at samtlige har utført et meget prisverdig arbeid. Forsøksfisket har vært til stor nytte for hele havfiskeflåten som driver i nordlige farvann og for samfunnet som helhet.

Oppgaven var ikke å kunne påvise en lønnsom drift, men å veilede havfiskeflåten slik at ikke kostbar drift og unødig slit ble foretatt uten at det var fisk tilstede.

Slik forholdene er for banklineflåten i dag med kostbar utrustning og umenneskelig slit er det av aller største betydning at en kan få etablert en effektiv veiledningstjeneste for fremtiden. Dette vil bevirke en mer stabil virksomhet for næringen i sin helhet og sist men ikke minst en oppmuntring for de som utøver dette verdens mest slit-somme fiske.

En henviser ellers til etterfølgende oppgaver over fangstresultatet og posisjoner m.m.

DAGBOK FOR FORSØKS- OG VEILEDNINGSTJENESTE I NORDLIGE FARVANN

Sjøvær 1.

M/S «Helgøyfjord».

Linene satt		Fra posisjon	Retning	Dybder fv.	Ant. stamper	Trekning				Fangst ant. kasser		Anmerkninger
dato	kl.					Fra dato	kl.	Til dato	kl.	Torsk	Annen fisk	
19/9	05.30	N.77°24'O.11°42'	NO	110—49	49	19/9	12.30	19/9	19.40	6	3 steinbit	3 håkjerringer
19/9	23.45	N.77°51'O.10°58'	Vest	75—110	49	20/9	07.00	20/9	15.30	9	1 —	14 —
20/9	16.30	N.77°51'O.10°00'	Nord	180—90	45	20/9	22.30	21/9	06.10	6	1 steinb. 2 brs.	6 —
21/9	15.50	N.79°02'O.08°35'	NO-Ost	260—85	47	21/9	22.00	22/9	06.10	1	1 steinbit	4 —
24/9	15.15	N.75°57'O.19°10'	NNV-NV	65—110	48	24/9	22.00	25/9	05.30	5	1 brosmes	2 —
25/9	06.30	N.75°59'O.18°20'	Syd	130—100	48	25/9	12.30	25/9	20.45	9		2 —
25/9	23.20	N.75°40'O.17°38'	SSV	100—75	48	26/9	05.30	26/9	12.10	23		1 —
26/9	14.50	N.75°32'O.16°52'	SSV	104—132	48	26/9	21.30	27/9	04.45	9		1 —
27/9	06.05	N.75°38'O.17°25'	SSO	91—70	48	27/9	12.00	27/9	18.20	15		
27/9	22.40	N.75°20'O.17°08'	Ost	103—80	48	28/9	05.00	28/9	11.30	11		
28/9	15.00	N.75°02'O.17°28'	Ost-NO	95—50	48	28/9	21.00	29/9	03.20	10		
29/9	05.20	N.74°41'O.17°28'	Ost	70—48	48	29/9	11.30	29/9	18.00	25		
29/9	18.10	N.74°40'O.17°38'	OSO	65—50	48	30/9	00.20	30/9	06.45	21		
30/9	07.50	N.74°40'O.17°58'	S-SSO	75—60	48	30/9	13.50	30/9	21.05	35		
30/9	21.35	N.74°38'O.18°02'	SSO	58—71	48	1/10	03.25	1/10	10.50	35	1 hyse	
1/10	11.40	N.74°40'O.17°43'	SO	50—80	48	1/10	17.20	2/10	00.55	19	1 steinbit	
2/10	02.10	N.74°31'O.18°05'	Syd	75—60	40	2/10	08.00	2/10	12.50	9	1 —	

Fangst levert den 5. oktober til Kræmers fryseri, Tromsø.

Forbruk av agn. Antall kasser 130.

Roald Olsen (s), skipper.

Linene satt		Fra posisjon	Retning	Dybder fv.	Ant. stamper	Trekning				Fangst ant. kasser		Anmerkninger
dato	kl.					Fra		Til		Torsk	Annen fisk	
						dato	kl.	dato	kl.			
9/10	23.40	N.74°35'O.18°00'	Nord	60—54	52	10/10	06.00	10/10	12.40	19		Temp. + 4°
10/10	14.00	N.74°43'O.17°58'	Vest	90—48	55	10/10	20.30	11/10	04.45	57		— 4°
11/10	05.15	N.74°41'O.17°58'	Vest	72—58	55	11/10	11.30	11/10	19.00	42		— 4°
11/10	19.50	N.74°42'O.17°36'	Vest	58—84	55	12/10	03.00	12/10	11.50	50		— 4°
12/10	18.20	N.75°17'O.17°20'	VNV-NNV	64—130	55	13/10	02.15	13/10	10.30	40		— 3,5°
13/10	12.30	N.75°03'O.17°48'	NNV	82—60	55	13/10	19.00	14/10	02.45	39	1 steinbit	— 3,5°
14/10	07.00	N.74°42'O.17°30'	Ost	70—66	55	14/10	14.00	14/10	21.45	50		— 4°
14/10	22.15	N.74°40'O.17°28'	OSO	56—80	55	15/10	05.00	15/10	12.30	45		
15/10	14.30	N.74°42'O.18°32'	Ost	80—56	55	15/10	21.00	16/10	05.05	29	3 hyse, 2 steinbit, 1 kveite	
16/10	07.00	N.74°42'O.18°02'	V-SV	70—55	55	16/10	13.00	16/10	20.20	39	2 kveite	
16/10	21.30	N.74°37'O.17°27'	SSV	70—70	55	17/10	04.30	17/10	12.10	57		
17/10	14.05	N.74°45'O.16°54'	SSO	118—78	55	17/10	20.30	18/10	05.20	46		
18/10	05.40	N.74°36'O.17°27'	S-SSO	76—86	55	18/10	12.30	18/10	22.15	43		Temp. + 4°
18/10	22.40	N.74°32'O.17°24'	SSO	76—68	55	19/10	05.15	19/10	12.40	48		— 3,5°

Fangst levert til Kræmers fryseri Tromsø.
Forbruk av agn. Antall kasser 130.

Roald Olsen (s) skipper.

År 1964.

DAGBOK FOR LINEFISKE FOR M/K «JACOB JENSSEN» T-10-SA

Sjøvær nr. 1.

Linene satt		Fra posisjon	Retning	Dybder fv.	Ant. stamper	Trekning				Fangst ant. kasser		Anmerkninger
dato	kl.					Fra dato	kl.	Til dato	kl.	Torsk	Annen fisk	
22/9	9.00	N.71°30'O.44°35'	Nordost	110—80	40	22/9	14.00	22/9	18.00	4	0	Gåsebanken skarp bunn, vanskelig f. linedrift
22/9	20.00	15 n. mil i N-ost	—	70—50	40	23/9	02.00	23/9	06.00	3	0	
23/9	08.00	N.71°45'O.43°15'	—	50—35	40	23/9	13.00	23/9	19.00	4	1 hyse	
24/9	02.00	Videre vestover	Nordvest	70—100	40	24/9	20.00	25/9	01.30	6	3 hyse	
25/9	14.00	N.71°20'O.41°10'	Sydover	120—90	40	25/9	19.00	26/9	00.00	7	0	
28/9	05.00	Nordb./Skolpen	Østover	120—100	40	28/9	09.00	28/9	17.00	2	0	
29/9	01.00	Tildbybank	Vestover	110—140	40	29/9	19.00	29/9	24.00	16	1/4 hyse	
30/9	06.00	N.72°50'O.33°30'	Vestover	110—140	40	30/9	12.00	30/9	19.00	14	1/3 —	
1/10	04.00	Nordbanken	Østover	110—150	30	1/10	10.00	1/10	16.00	6	1/3 —	
6/10	16.00	Nordbanken	Østover	125—140	45	6/10	22.00	7/10	06.00	20	1/4 hyse	
7/10	11.00	N.71°30'O.31°30'	Nordost	140—160	45	7/10	18.00	8/10	01.00	16	1/4 —	
8/10	03.00	Nv. kant Skolpen	Nord	100—115	45	8/10	10.00	8/10	23.00	10	1/3 hyse	
10/10	13.00	Kildingbank	Ost	80—100	40	10/10	17.00	10/10	22.00	3		
11/10	08.00	Jonsongrenen	Nord	80—110	40	11/10	14.00	11/10	20.00	5		
12/10	06.00	NO-kantSkolpen	Ost	90—100	40	12/10	12.00	12/10	17.00	10	1/3 hyse	
13/10	01.00	Skolpen N-kant	Vest	100—120	40	13/10	06.00	13/10	12.00	11	1/4 hyse	
13/10	18.00	Nordbanken	Ost	130—150	35	14/10	01.00	14/10	06.00	5	1/4 —	
14/10	11.00	Teddybank	Nord	125—140	30	14/10	17.00	14/10	23.00	3	1/4 —	

År 1964

DAGBOK FOR LINEFISKE FOR M/K «STÅLBUE»

Sjøvær nr. 1.

Linene satt		Fra posisjon	Retning	Dybder fv.	Ant. stamper	Trekning				Fangst ant. kasser		Anmerkninger
dato	kl.					Fra dato	kl.	Til dato	kl.	Torsk	Annen fisk	
6/9	18.00	N.74°43'O.17°15'	OSO	70—130	52	6/9	23.00	7/9	08.00	5		Kveitholla
7/9	16.00	N.75°20'O.16°40'	N	60—110	20	7/9	22.00	8/9	02.00	2		Sotrabanken
8/9	14.30	N.75°40'O.17°	N	100—180	52	8/9	21.30	9/9	05.30	8	2 hyse	Sotrabanken
9/9	13.15	N.76°O.19°	N	75—125	52	9/9	20.30	10/9	06.00	svart		Storfjordrenna
11/9	03.00	N.74°25'O.20°30'	S	70—115	65	11/9	08.30	11/9	17.00	10		Leirdypet
11/9	21.30	N.74°20'O.22°30'	NNV	50—70	65	12/9	04.00	12/9	13.00	svart		Gardebanken
12/9	22.00	N.74°O.18°	V	90—118	65	13/9	03.30	13/9	13.30	2		SV av Bjørnøya 28 mil
14/9	14.00	N.72°15'O.27°30'	NV	125—145	60	14/9	19.30	15/9	03.00	8	4 hyse	Nordkappbanken
15/9	06.30	N.72°10'O.26°	NV	140—160	60	15/9	12.00	15/9	20.00	10	7 —	—
16/9	00.30	N.72°30'O.26°	N	145—180	60	16/9	06.30	16/9	16.00	15	9 —	—
16/9	22.00	N.72°50'O.27°50'	NV	145—155	60	17/9	06.00	17/9	15.00	7	4 —	—
17/9	16.00	N.72°50'O.27°50'	SV	145—155	21	17/9	22.00	18/9	01.30	4	3 —	—

Fangst levert den 19/9 1964 til Tromsø Fryseri og Kjøleanlegg A/S.

Fangst iflg. fiskeseddel ant. kg 5882 liter lever — liter rogn —.

Brutto fangst etter fradrag av avgift kr. 6.092.69.

Forbruk av agn. Antall kasser 130 a kr. 45/— og 38/— tilsammen kr. 5.780.—. Redskapstap forårsaket av trålere.

Andre opplysninger.

Sigm. Godtlielsen, skipper.

År 1964.

DAGBOK FOR LINEFISKE FOR M/K «STÅLBUEN»

Sjøvær nr. 2.

Linene satt		Fra posisjon	Retning	Dybder fv.	Ant. stamper	Trekning				Fangst ant. kasser		Anmerkninger
dato	kl.					Fra		Til		Torsk	Annen fisk	
24/9	03.15	N.74°45'O.17°55'	NV	50—110	52	24/9	08.30	24/9	17.00	25	2	Kveitholla
24/9	20.00	N.74°53'O.17°15'	V	45—80	52	25/9	01.30	25/9	09.30	21		—
25/9	12.00	N.74°40'O.16°35'	SSV	90—135	52	25/9	18.30	26/9	02.30	22		V av Bjørnøya
26/9	08.00	N.74°12'O.16°30'	SV	170—205	65	26/9	13.00	26/9	22.30	12	6	—
27/9	02.45	N.74°30'O.17°25'	SO	50	65	27/9	08.30	27/9	18.00	45		—
28/9	02.30	N.74°30'O.20°40'	ONO	55—110	65	28/9	08.30	28/9	17.30	31		Leirdypet
28/9	20.30	N.74°10'O.20°40'	SSO	70—110	65	29/9	02.30	29/9	11.30	30	1	—
29/9	16.00	N.74°18'O.22°10'	SSV	70—125	65	29/9	21.30	30/9	08.15	22		Gardebanken
30/9	15.30	N.74°20'O.21°10'	S	60—140	65	30/9	21.30	1/10	07.30	18		Bjørnøyområdet
1/10	16.00	N.74°20'O.17°30'	SSO	90—110	65	1/10	20.30	2/10	08.00	17		—

Fangst levert den 5/10 til Tromsø Fryseri og Kjøleanlegg A/S.

Fangst iflg. fiskeseddel ant. kg 14.789 liter lever — liter rogn —

Brutto fangst etter fradrag av avgift kr. 15.651,46.

Forbruk av agn. Antall kasser 130 a kr. 45/— tilsammen kr. 5.850.—. Redskapstap forårsaket av trålere.

Andre opplysninger:

Sigm. Godtliebsen, skipper.

År 1964.
Sjøvær nr. 3.

DAGBOK FOR LINEFISKE FOR M/K «STÅLBUEN»

Linene satt		Fra posisjon	Retning	Dybder fv.	Ant. stamper	Trekning				Fangst ant. kasser		Anmerkninger
dato	kl.					Fra		Til		Torsk	Annen fisk	
9/10	24.00	N.72°40'O.24°30'	ONO	170	63	10/10	06.00	10/10	17.00	45	23	Hjelmesøybanken
10/10	19.00	—	NO	175/185	63	11/10	00.30	11/10	10.30	25	6	—
11/10	15.00	N.72°35'O.24°40'	NNV	145—160	63	11/10	21.00	12/10	08.00	28	15	—
12/10	24.00	N.74°20'O.23°10'	SSO	70—128	63	13/10	06.00	13/10	16.30	30	5	Gardebanken
13/10	21.30	N.74°15'O.20°45'	S	70—90	63	14/10	03.30	14/10	13.00	30	2	Leirdypet
14/10	16.00	N.74°05'O.20°30'	S	60—70	63	14/10	22.00	15/10	08.00	33	3	—
15/10	13.00	N.74°15'O.22°15'	SO	60—100	30	15/10	18.00	15/10	22.00	11		—
16/10	00.30	N.74°15'O.22°15'	NO	60	63	16/10	05.30	16/10	14.00	44	6	—
16/10	17.00	N.74°12'O.22°55'	NNV	60—130	63	16/10	23.00	17/10	09.30	33		Gardebanken
17/10	12.00	N.74°21'O.23°25'	NO	100—135	63	17/10	18.00	18/10	03.15	27		—
18/10	06.30	N.74°27'O.22°55'	NNO	60	78	18/10	12.30	19/10	01.00	46		—

Fangst levert den 20/10 til Tromsø Fryseri og Kjøleanlegg A/S.

Fangst iflg. fiskeseddel ant. kg 29.639 liter lever — liter rogn —.

Brutto fangst etter fradrag av avgift kr. 34.808.83.

Forbruk av agn. Antall kasser 130 a kr. 45/— tilsammen kr. 5.850.—. Redskapstap forårsaket av trålere.

Andre opplysninger:

Sigm. Godtlielsen, skipper.

År 1964.

DAGBOK FOR FORSØKS- OG VEILEDNINGSTJENESTE I NORDLIGE FARVANN

«Flåten».

Linene satt		Fra posisjon	Retning	Dybder fv.	Ant. stamper	Trekning				Fangst ant. kasser		Anmerkninger
dato	kl.					Fra dato	kl.	Til dato	kl.	Torsk	Annen fisk	
6/9	21.15	27 mil S av Bjørnøya	NV	70—50	70	7/9	05.00	7/9	17.00	2	2	Svart for fisk
8/9	10.30	15 mil O av Bjørnøya	SO	50—80	65	8/9	18.00	9/9	05.00	32	2	Leirdjupet
9/9	23.15	N.76°40'O.14°	NV	80-125-40	64	10/9	07.00	10/9	18.00	1	1	Hamsundbankene
11/9	17.30	N'74°16'O.23°	NO	80—70	65	12/9	01.30	12/9	14.45	2	1	Garderbanken
12/9	23.45	N.74°43'O.18°	V	55—70	65	13/9	07.30	13/9	18.15	28	2	NV av Bjørnøya
13/9	19.30	N.74°44'O.17°40'	—	60—75	65	14/9	03.00	14/9	15.00	40	3	16—26 mil av
14/9	16.00	N.74°44'O.16°53'	—	80—135	65	15/9	00.00	15/9	11.00	31	4	22—35 mil av
15/9	12.00	N.74°42'O.17°30'	VNV	60—80	65	15/9	20.30	16/9	09.00	27	3	Nordvestsnaget
16/9	10.00	20 mil av	VNV	60—75	65	16/9	18.00	17/9	05.30	15	3	Nordvestsnaget
17/9	06.40	14 mil av	V	50—60	51	17/9	14.00	17/9	21.50	12	3	Vest av Bjørnøya
												—

Fangst levert den 21/9 1964 til Njørd Øksfjord.

Fangst iflg. fiskeseddel ant. kg 10.980 liter lever 0 liter rogn 0.

Brutto fangst etter fradrag avgift kr. 9.894.00.

Forbruk av agn. Antall kasser 120 a kr. 45.— tilsammen kr. 540.00.

Hilmar Flåten, skipper.

År 1964.

DAGBOK FOR FORSØKS- OG VEILEDNINGSTJENESTE I NØRDLIGE FARVANN

«Flåten».

Linene satt		Fra posisjon	Retning	Dybder fv.	Ant. stamper	Trekning				Fangst ant. kasser		Anmerkninger
dato	kl.					Fra		Til		Torsk	Annen fisk	
21/9	12.20	N.72°28'O.24°20'	SSO	130—140	73	21/9	20.30	22/9	10.20	48	6	
22/9	11.15	N.72°30'O.24°10'	SO	148—135	72	22/9	19.10	23/9	08.15	45	4	
23/9	10.15	N.72°40'O.25°10'	NNV-NO	140—175	72	23/9	18.15	24/9	07.15	41	7	
24/9	08.30	N.72°33'O.26°10'	SO	130—130	72	24/9	16.10	25/9	06.00	36	4	
25/9	09.00	N.72°20'O.27°	SV	140—148	72	25/9	17.30	26/9	05.00	23	4	
26/9	08.00	N.72°25'O.25°30'	S	140—145	72	26/9	15.45	27/9	03.30	42	5	
27/9	06.30	N.72°20'O.23°30'	SO	143—148	72	27/9	13.30	28/9	02.00	32	5	
28/9	04.00	N.72°15'O.25°	SO	140—145	90	28/9	11.30	29/9	06.00	40	6	

Fangst levert den 30/9 til Njørd, Øksjørd.

Fangst iflg. fiskeseddel ant. kg 21.389 liter lever 0 liter rogn 0.

Brutto fangst etter fradrag avgift kr. 20.793.93.

Forbruk av agn. Antall kasser: 110 a kr. 45.— tilsammen kr. 4.950.00.

Hilmar Flåten, skipper.

År 1964.

DAGBOK FOR FORSØKS- OG VEILEDNINGSTJENESTE I NORDLIGE FARVANN

«Flåten».

Linene satt		Fra posisjon	Retning	Dybder fv.	Ant. stamper	Trekning				Fangst ant. kasser		Anmerkninger
dato	kl.					Fra dato	kl.	Til dato	kl.	Torsk	Annen fisk	
4/10	07.15	N.72°15'O.25°35'	SO	135—120	77	4/10	15.30	5/10	06.30	42	7	
5/10	07.15	N.72°25'O.25°40'	SO	140—125	77	5/10	15.30	6/10	04.30	20	5	
6/10	07.15	N.72°18'O.27°0'	SSO	130—118	77	6/10	15.30	7/10	03.30	40	4	
7/10	06.15	N.72°40'O.25°30'	NNV	140—160	77	7/10	14.15	8/10	04.00	36	5	
8/10	06.15	N.72°30'O.25°	NNV	125—135	77	8/10	14.30	9/10	05.00	22	4	
9/10	07.15	N.72°20'O.24°15'	NNV	—	77	9/10	15.30	10/10	05.00	33	4	
10/10	09.15	N.72°27'O.24°0'	N-NNO	130—165	77	10/10	17.15	11/10	06.00	34	6	
11/10	07.30	N.72°35'O.24°40'	NNO	130—167	77	11/10	14.45	12/10	04.00	25	4	

Fangst levert til Fi-No-Tro, Skjervøy.

Fangst iflg. fiskeseddel ant. kg 17.434 liter lever 0 liter rogn 0.

Brutto fangst etter fradrag avgift kr. 18.109.36.

Forbruk av agn. Antall kasser 120 a kr. 45.— tilsammen kr. 5.400.—.

Hilmar Flåten, skipper.

Linene satt		Fra posisjon	Retning	Dybder fv.	Ant. stamper	Trekning				Fangst ant. kasser		Anmerkninger
dato	kl.					Fra dato	kl.	Til dato	kl.	Torsk	Annen fisk	
17/9	20.00	N.73°12'O.30°15'	NV	125—180	55	18/9	03.00	18/9	14.15	18		÷ 2'' på 115 fv.
19/9	00.30	N.74°25'O.32°30'	NV	125—90	55	19/9	06.00	19/9	16.00	0	1 steinbit	
20/9	00.30	N.75°20'O.28°10'	VNV	190—180	24	20/9	05.30	20/9	10.30	0		
20/9	23.30	N.74°21'O.22°40'	SV	80—90	55	21/9	05.00	21/9	14.30	5	5 steinbit	
21/9	20.30	N.74°10'O.20°35'	O og SO	60—130	55	22/9	03.00	22/9	12.20	25	5 —	
22/9	20.30	N.74°27'O.18°12'	NV og N	45—65	55	23/9	03.00	23/9	13.00	20		
23/9	20.30	N.74°44'O.18°35'	V	60—85	55	24/9	03.00	24/9	13.30	11		NO kuling
24/9	19.30	N.74°06'O.18°25'	S	60—80	55	25/9	03.00	25/9	13.00	0	1/2 steinbit	
25/9	18.30	N.73°50'O.19°25'	VSV	120—140	55	26/9	17.00	26/9	10.20	5		
26/9	12.30	N.73°41'O.19°50'	OSO	220—240	18	26/9	17.00	26/9	22.00	0	2 blåkveite	
27/9	06.00	N.72°43'O.17°45'	SSO	200—215	55	27/9	12.00	28/9	00.30	0	20 brosme	
28/9	06.00	N.72°08'O.18°10'	SO	200—185	55	28/9	06.00	28/9	23.00	0	10 —	
4/10	22.10	N.72°14'O.26°40'	S	125—130	72	5/10	04.00	5/10	19.00	40	20 hyse	
5/10	22.00	N.72°14'O.26°55'	SSO	135—125	72	6/10	04.00	6/10	18.00	30	20 —	
6/10	22.00	N.72°06'O.27°40'	NNV	125—150	72	7/10	04.30	7/10	18.00	30	16 hyse	
7/10	21.30	N.72°06'O.28°00'	S	120—140	72	8/10	06.30	8/10	22.00	32	14 hyse	Mye sjø
9/10	19.30	N.73°10'O.30°10'	NO	125—160	72	10/10	02.30	10/10	15.00	45		
10/10	18.00	N.73°17'O.30°10'	O	160—200	72	11/10	00.00	11/10	14.00	24		
11/10	21.00	N.73°08'O.33°00'	NO	135—115	72	12/10	03.00	12/10	15.00	20		
12/10	21.00	N.73°00'O.30°00'	S	140—160	72	13/10	05.00	13/10	18.00	43		
14/10	03.00	N.72°36'O.26°10'	S	160—140	72	14/10	09.00	14/10	22.00	40		
14/10	23.30	N.72°30'O.25°35'	S	140—135	72	15/10	06.00	15/10	18.00	50		

FORSØKSFISKE 1964

Avskrift dagbok M/S «Odd Erik».

Fredag 11. september.

Ligger i Tromsø. Samtlige av mannskapet kom ombord i morges for å gjøre båt og eget bruk sjøklar.

Lørdag 12. september.

Ligger i Tromsø. Var ferdig kl. 20.00 med all utrustning, skal ta kasser og is i Øksfjord mandag morgen.

Søndag 13. september.

Ligger i Tromsø. Kl. 23.30 avgår fra Kræmers kai, styrer farvannets kurser for å gå til Øksfjord.

Mandag 14. september.

Ankom Øksfjord kl. 08.30. Tar inn kasser, agn og is. Kl. 20.00 avgang Øksfjord styrer farvannets kurser østover.

Tirsdag 15. september.

Kl. 02.45 setter loggen ca. 3 n. mil NW av Fruholmen R.K. 39°. Kl. 15.15 får beskjed fra maskinisten at der er lekkasje på fryseelementet, mistet mye fryseveske. Kl. 15.30 utseilt distanse 119 n. mil styrer R.K. 202° for å gå til Honningsvåg. Kl. 23.15 ankom Honningsvåg fortløyd ved dampskipskaien.

Onsdag 16. september.

Ligger i Honningsvåg for reparasjon av frysa. Kl. 15.00 ferdig med frysa. Kl. 15.30 avgang Honningsvåg, styrer farvannets kurser til Helnes. Kl. 16.30 setter loggen tvers av Helnes fyr, kurser R.K. 30°.

Torsdag 17. september.

Kl. 08.00 ankom i posisjon N. 73°15' E. 30°15', utseilt distanse 145 n. mil bakker ved retn. boga til ettermiddag kl. 20.00 kastet 55 stamper line.

Fredag 18. september.

Tok i kl. 02.00, ferdig med dragingen kl. 13.00 full fart styrer R.K. 22°. Kl. 24.00 ankom posisjon N. 74°25' E. 32°30'.

Lørdag 19. september.

Kastet 55 stamper i NW retning 120 til 90 favner, avkastet kl. 01.15. Tok i kl. 06.30. Ferdig med dragingen kl. 17.00 0 kasser fisk. Temperatur på 115 favner $\div 2^\circ$, på 25 favner $+4,5^\circ$ styrer R.K. 309°. Kl. 23.30 ankom posisjon N. 75°20' E. 28°10'. Kastet 24 stamper i NW retning 180–190 favner.

Søndag 20. september.

Kl. 00.30 avkastet. Tok i kl. 05.30, ferdig kl. 10.30, kursen R.K.

258° kl. 23.30 kastet 55 stamper fra posisjon N. 74°21' E. 22°40'.
Loddet sørover fra N. 74°40' E. 23°10'.

Mandag 21. september.

Tok i kl. 05.30 ferdig med dragingen kl. 15.00. Kurser mot Leirdjupet kl. 20.30 kastet på vestsiden av Leirdjupet fra 60–130 favner, 55 stamper.

Tirsdag 22. september.

Tok i kl. 12.00, ferdig kl. 12.20. Krysset på S og SW av Bjørnøya 40–60 favner, enkelte flekker ved bunn. Kl. 20.30 kastet 55 stamper på Vest av Kapp Hanna 45–65 favner.

Onsdag 23. september.

Tok i kl. 03.00, ferdig kl. 13.00. Liten N.E. kuling, snakket med «Stålbuen» han var ca. 15 n. mil vest av oss. Kaster i sydkanten av Kveitholla.

Torsdag 24. september.

Tok i kl. 03.00, ferdig kl. 13.30 11 kasser fisk ingen forskjell på dybden. Klokka 18.15 ankommet på SW av stappen (Bjørnøya) laber N.E. bris. Ferdig å kaste kl. 20.00.

Fredag 25. september.

Tok i kl. 03.00 ferdig kl. 13.00. Går til syd av Bjørnøya hvor der ligger 15–20 trålere. Kaster 55 stamper kl. 18.30 posisjon N. 73°50' E. 19°25' ser røyk av trålere på syd.

Lørdag 26. september.

Tok i kl. 01.00, ferdig kl. 10.20. Fem kasser fisk. Kurser på SSE for å prøve på dypere vann. Kaster kl. 12.30 18 stamper fra 220–240 favner. Ferdig kl. 22.00. Kurser 212° fra posisjon N. 74°41' E. 19°50' for å prøve på Tromsøflaket.

Søndag 27. september.

Ankom flaket kl. 05.30 i posisjon N. 72°43' E. 17°45'. Kaster 55 stamper på SSE fra 220 til 200 favner avkastet kl. 06.00. Tar i kl. 12.00 mye motstrøm fra kl. 16.00 til kl. 20.00. Ferdig kl. 00.30 den 28. september.

Mandag 28. september.

Ferdig kl. 00.30 kurser 168° for å kaste grunnere. Fikk 20 kasser brosme og blåkeite. Ferdig å kaste kl. 06.00 i posisjon N. 72°08 E. 18°10' laber sydlig bris. Tar i kl. 12.00, ferdig kl. 23.00. Kurser 144° for å gå til Øksfjord.

Tirsdag 29. september.

Ankom Øksfjord kl. 17.00, ferdig med leveringen kl. 20.00.

Onsdag 30. september.

Øksfjord. Kl. 14.00 ferdig med å ta inn for ny tur Agnet ankommer ikke hit før i morgen tidlig.

Torsdag 1. oktober.

Øksfjord. Har fått ombord 150 kasser sild. Kl. 11.30 kaster løs for å gå på Hjelmsøybanken og Nordkappbanken. Styrer farvannets kurser og går ut ved Fruholmen fyr. Kl. 16.00 går over Revsbotn og til Havøysund. Stiv NW kuling. Kl. 18.00 fortøyer ved Produksjonslagets kai. Vinden har øket på.

Fredag 2. oktober.

Ligger i Havøysund. Stiv NW kuling.

Lørdag 3. oktober.

Kl. 01.00 må forhale fra Produksjonslagets kai, sterk NW kuling og mye sjø, slet springet og aktertauet. Legger til ved Dampskipskaia, mye drag bakker med maskinen. Kl. 11.30 har egnet og går fra Havøysund mye sjø og sterk kuling på NW går til Honningsvåg. Kl. 17.30 fortøyet ved kai i Storbukt. Snakket med «Kongsøy» som ligger på Tromsøflaket og opplyser at de har bakket i to og et halvt døgn i stiv NW kuling.

Søndag 4. oktober.

Gikk fra Honningsvåg kl. 12.30. Kl. 13.45 er tvers av Hellnes fyr kurser rettv. 05° . Kl. 21.00 ankommet i posisjon N. $72^{\circ}14'$ E. $26^{\circ}40'$. Kaster på syd 130—125 favner. Ferdig å kaste kl. 22.00, frisk NW bris.

Mandag 5. oktober.

Tok i kl. 04.00, vestlig bris. Ferdig med dragingen kl. 19.00 fikk 60 kasser fisk. Flytter 7 n. mil på ost. Kaster SSE 135—125 favner, avkastet kl. 21.45 på E. $26^{\circ}55'$. Mistet en stang med blåser og lys og tre kaler ile, ble tatt av trålere.

Tirsdag 6. oktober.

Tok i kl. 04.00, lett vestlig bris. Ferdig med dragingen kl. 18.00 fikk 50 kasser fisk. Kurser 120° 16 n. mil. Kaster på posisjon N. $72^{\circ}06'$ E. $27^{\circ}40'$, kaster på NNW, 60 stamper, 12 stamper på vest 125 til 150 favner, ferdig kastet kl. 22.00.

Onsdag 7. oktober.

Tok i kl. 04.30 liten ESE kuling. Ferdig med dragingen ca. 18.30, vinden har frisknet på stiv kuling. Flyttet ca. 5 n. mil fra sørenden og kastet videre på syd. Ferdig kastet kl. 21.35. Kl. 23.00 ble stonga som vi bakket med mørk, går til første meile og bakker der.

Torsdag 8. oktober.

Tok i kl. 06.30 måtte bakke til det ble lyst før vi fant tauenden. Ferdig med dragingen kl. 22.00 sterk ESE kuling, mye sjø. Klokken 22.30 satte ut retningsbøye og bakket med den. Fikk 46 kasser fisk, posisjon N. $72^{\circ}02'$ E. $28^{\circ}00'$.

Fredag 9. oktober.

Bakker fortsatt ved retningsbøye, stiv til sterk kuling i bygene.

Tok bøya kl. 10.30, kurser 20° k.k spaknet til liten SE kuling. Ankommet i posisjon N. $73^{\circ}10'$ E. $30^{\circ}10'$ kl. 1930 frisket på med vinden ENE. Ferdig å kaste kl. 21.30, dybde 125–160 favner.

Lørdag 10. oktober.

Tok i kl. 02.30, liten E. kuling. Ferdig med dragingen kl. 15.00, 45 kasser fisk, gikk en time på nord og kastet på E. fra 160–200 favner. Ferdig å kaste kl. 18.00.

Søndag 11. oktober.

Tok i kl. 00.00, vindstille tåke. Ferdig med dragingen kl. 14.00. Kurser k.k. 82° for å prøve på Thor Iversenbanken. N. $73^{\circ}08'$ E. $33^{\circ}00'$. Ankommet kl. 19.00, ferdig å kaste kl. 21.00 130–115 favner.

Mandag 12. oktober.

Tok i kl. 03.00, lett E. bris. Ferdig med dragingen kl. 15.00, 20 kasser fisk, målte temperaturen på 115 favner den var $+2,6^{\circ}$, kurser 263° R.K.K. 253° . Kl. 21.00 ankommet posisjon N. $73^{\circ}00'$ E. $30^{\circ}00'$ kaster på 140–160 favner. Ferdig å kaste kl. 23.00.

Tirsdag 13. oktober.

Tok i kl. 05.00, ferdig kl. 18.00, 43 kasser fisk. Kurser R. 250° for å gå i nordkanten av Nordkappbanken.

Onsdag 14. oktober.

Kl. 01.30 ankommet i posisjon N. $72^{\circ}30'$ E. $26^{\circ}10'$, kaster på syd 160–140 favner. Ferdig å kaste kl. 03.15, tok i kl. 09.00. Ferdig kl. 22.00, 40 kasser fisk. Kurser R. 245° en time og 25 minutter. Kl. 23.30 ankommet posisjon N. $72^{\circ}30'$ E. $25^{\circ}35'$. Kaster på syd.

Torsdag 15. oktober.

Ferdig å kaste kl. 01.00. Tok i kl. 06.00, 140 til 135 favner. Ferdig med dragingen kl. 18.00. Kurser R. 198° for å gå inn ved Fruholmen fyr.

Fredag 16. oktober.

Kl. 05.00 passerer Fruholmen fyr. Styrer farvannets kurser for å gå til Øksfjord. Ankommet Øksfjord kl. 13.00, ferdig losset kl. 17.00. Går til Tromsø for å blåsteine bruket.

FORSØKSFISKE ETTER SEI UTENFOR MØREKYSTEN, PÅ
TAMPEN OG VIKINGBANKEN

Av konsulent OLAF CHR. JENSSEN

Hensikten med forsøket var å få undersøkt om det var drivverdige forekomster av storsei i nevnte farvann i november/desember.

I tilfelle en kunne komme frem til en lønnsom drift med garn, vil dette bety en vesentlig reduksjon i driftsutgiftene, sett i relasjon til linedrift.

Fiskeridirektøren og Sunnmøre Fiskarlag fikk i stand leieavtale med reder og skipper Mads Bjørnerem. Hans fartøy M/S «Saltstein» ble engasjert til å utføre oppdraget sammen med M/S «Signal», skipper og reder Harald O. Sæther. Begge fartøyer er moderne havfiskefartøyer med det beste utstyr. Det var 10 manns besetning ombord på hvert fartøy og hensikten var å benytte 130 seigarn på hver båt.

Fartøyene var klar til å settes i drift 20. november 1964.

Dessverre viste det seg at værforholdene var så usedvanlig dårlige at det var vanskelig å komme på sjøen. Det blåste stiv kuling og storm med snøtykke under hele forsøksperioden.

Den 1. desember spaknet vinden litt og en gikk ut fra Varaldsøy kl. 05.00, kursen ble satt for Aktivneset. Da vi kom ut der var der noen få båter i arbeid med å fiske småsei. Vi loddet en del rundt i farvannet, men da en var klar over at seien var liten, ble kursen satt for Vikingbanken. Vinden frisknet på til styrke 6–7, ankom til banken utpå natten. Det var da så mye sjø at en hadde meget dårlige registreringsforhold. Dessuten kunne en ikke sette bruket på grunn av for mye overvann.

Det ble derfor besluttet å gå til land for å avvente bedre vær. Vi forsøkte å styre oss opp til Bergen for å ligge nærmere feltet for utseiling. Dete klarte vi ikke og vi gjorde land utpå natten ved Stad. Kom til Ålesund kl. 13.30 den 2. desember.

I midten av desember spaknet det av litt, slik at en fikk forsøkt i områdene ved Storegga, Steinmaren og Buagrunnen, men det viste seg å være svært små forekomster av sei.

Det er meget vanskelig å kunne gi noen konklusjon av forsøket. Det er vel sannsynlig at et mulig fiske etter storsei ikke kan drives lønnsomt før jul. Dette spesielt fordi værforholdene er meget ugunstige på Mørekyten i denne årstid.

Det området som står igjen og som kanskje kunne undersøkes er Tampen og Vikingbanken og mulige felter lenger sør. Disse feltene må i tilfelle undersøkes tidligere på høsten.

DIVERSE 1964

FORSØK- OG LETETJENESTE ETTER STØRJE 1964 MED M/K «LURØYFJELL» OG M/K «NAKKEN» I 1964

Av skipper KRISTEN ODDØY og OLAV NAKKEN

Etter anmodning fra Størjefiskernes Salgslag ble det satt i gang undersøkelser og forsøk på kysten med 2 fartøyer juli/august 1964. Til undersøkelsene ble leiet fartøyene M/K «Lurøyfjell» N-350-L, Kristian Oddøy, Selneset, og M/K «Nakken» H-7-ØN, Olav Nakken. Om forsøkene vises til rapportene fra skipperne.

JOURNAL OVER FORSØKS- OG LEITETJENESTEN UNDER STØRJEINNSIGET 1964 FRA MK «LURØYFJELL» N-350-L

Den 15. juni ble mannskapet innkalt og møtte kl. 07.00. Noten med utstyr ble tatt ombord og alt gjort klart. Kl. 11.00 gikk en til Sandnessjøen for bunkring, vannfylling og korrigering av kompass. Kl. 16.00 gikk en fra Sandnessjøen og ut ved Ytterholmen Fyr og passerte det kl. 17.30. Kursen ble satt for sydkanten av Trænabanken. Kl. 21.00 frisknet vinden av SV og var da med en gang bortimot frisk. En fant det ikke lønnsomt å fortsette lenger utover i slikt vær og satte kurs for Lånan hvor en ankret opp kl. 00.30.

16. juli. Landligge på grunn av dårlig vær.

17. juli. Landligge.

18. juli. Fremdeles dårlig vær, frisk sydvest bris og noe sjø. Gikk til Sandnessjøen for ettersyn av lysanlegget. Fortsatte deretter til Selneset hvor en lå i helgen.

20. juli. Gikk kl. 00.15 ut forbi Træna med kurs 260° og styrte mot Trænabanken derfra fulgte en kanten til venster kant av Banken. Kursen sattes for Sklinnabanken, krysset derfra videre mot Haltenbanken. Fint vær, men ingen ting som tydet på størjesyner. Ganske gode åteforhold i SV kant av Trænabanken og stykkevis sørover. En registrerte også bra åteforhold mellom Sklinnabanken og Haltenbanken. Krysset Haltenbanken i forskjellige kurser og stoppet der for

natten. Været var fremdeles bra SO bris og litt regn. Stoppet kryssingen kl. 23.00.

21. juli, Lå pådreiet på Haltenbanken til kl. 04.00. Kl. 05.00 satt kursen til NV, gikk ca. 15 n. mil. Forandret kurs kl. 07.00 til 190° , fulgte vestre kant av Haltenbanken og videre nærmere land til Sula. Forandret deretter kurs til 250° kl. 13.00. Krysset derfra videre vestover til Frøyabanken. Fint vær god sikt. Kl. 22.30 stoppet en kryssingen for dagen og ble liggende pådreiet over natten.

22. juli. Gikk fra Frøyabanken mot eggakanten og Storneset kurs vest. Kl. 06.00 fikk en eggakanten på ekkoloddet. Fortsatte å krysse sørover langs kanten til en plass som kalles Steinhammeren NV av Ona ca. $64^\circ 20'$ Nord $5^\circ 50'$ Ost. Tilbake til stort sett samme kurs i motsatt retning til vi var omkring NV av Sletringen i posisjon ca. $63^\circ 20'$ Nord $5^\circ 35'$ Ost. Hittil bra vær nordlig bris. Kursen sattes for Sletringen 120° rettvise. Om ettermiddagen delvis tett tåke. Gikk til lands for bunkring og kom til Kristiansund kl. 22.00.

23. juli. Gikk fra Kristiansund kl. 04.00 ut ved Grip, forbi Grip-tarene og krysset nordover til Skolmen ca. 15 mil av. Videre utover Frøyabanken og krysset banken i forskjellige retninger. Krysset innover mot land mot Sula, lett bris delvis skodde. Ingenting å se, gikk opp til Kya kl. 18.00.

24. juli. Fra Kya kl. 06.00. Styrte NO ca. 15 mil av land til vest av Halten. Styrte derfra nordover til Haltenbanken. Kl. 12.00 meldte M/K «Vågar» å ha sett 4 størjer med Bøfølgingen på Hustadvika. Samtidig meldte M/K «Sleipner» å ha sett en størje ut for Halten. Vi hadde hele dagen fint vær, flau vind og litt disig. Ingenting observert. Kl. 17.00 meldtes at det var sett størje vest av Myken. Kursen sattes nordover. Krysset Sklinnabanken, Trænabanken og vider østover mot Myken, fremdeles fint vær.

25. juli. Vi fortsatte nordover og kom opp til Træna kl. 11.00. Vinden frisknet til utover natten. Da vi kom opp på tvers av Træna var det ikke brukbart vær lenger. En satte derfor kurs mot land. SV frisk bris og mye regn, dårlig sikt.

26. juli. Lå i helgen ved Sleneset. Dårlig vær, SV frisk bris med regn og dårlig melding for morgendagen.

27. juli. Fremdeles dårlig vær SV kuling og mye regn, ingen mulighet å gå ut. Snakket med skipperne på de båter som meldte om størje. Det var fredag observert 2 størjestimer vest av Myken ca. 8 à 10 mil av land. Den ene stimen anså de for å være ganske bra, den andre mindre bra. Det var da fint vær på nevnte felt. Siden var det ikke brukbart vær.

28. juli. Kl. 04.04. I dag var været bra, men meget sjø. Vi gikk ut

vest av Træna til den posisjon som var oppgitt av de som observerte størjen. Fortsatte videre østover mot Myken og krysset Vestfjorden mot Skomvær. Derfra sydover igjen mot Træna og gikk dertil for natten Dårlig værmelding

Onsdag 29. juli. Lå vi fremdeles på Træna for dårlig vær, NV kuling.

Torsdag 30. juli. Fremdeles landligge. NV siden SV frisk bris til liten kuling. Ingen båter ute.

Fredag 31. juli. Fremdeles landligge, SV kuling, dårlig melding også for morgendagen.

Lørdag 1. august. Gikk vi ut kl. 06.00 forbi Sørholmen og Træna ut til eggakanten og krysset derfra mot NO ute ved Myken og opp til Tenholmen. Derfra på vest bortimot eggva ved Skomvær og videre mot Trænabanken. Ut på ettermiddagen frisknet vinden til og kursen sattes mot Træna hvor vi gikk til lands for bunkring. Været var ganske bra om formiddagen med noe sjø. En god del åte så å si på hele feltet, men ingen størje å se.

Søndag 2. august. Gikk til Sleneset. Været var fint og brukbar melding for morgendagen.

Mandag 3. august. Gikk ut kl. 04.00 vest av Træna og krysset i forskjellige kurser på feltet Åsvær – Træna – Myken – Tenholmene. Pent vær, god sikt, men ikke størje å observere. Gikk til Træna for natten.

Tirsdag 4. august. Gikk fra Træna kl. 04.00 og krysset utover til Trænabanken og videre sydover og vestover i forskjellige kurser helt til vestkanten av Trænabanken. Derfra sydover til Sklinnabanken og mot land omkring Bremstein fyr. Videre tilbake til Trænabanken og drev der over natten. Været hadde vært bra, men ikke størje å se.

Onsdag 5. august. Kl. 05.00 påbegynte en kryssingen igjen og fortsatte sydover i forskjellige kurser. Kl. 09.30 meldte M/K «Sjøglimt» å ha observert en bra størjestim NV av Træna 20 n. mel av land. Kursen sattes med en gang mot land til den oppgitte posisjon. Kom oppunder først kl. 20.00 der var da intet å se, men en båt fra Træna som lå klar for utseiling var allerede kommet til feltet og fant størjen. Den kastet, men det ble dessverre bomkast. Størjen gikk med god fart. Været var fint hele dagen. Utover natten kom flere og flere bruk til stedet, men ingen fikk observert størje.

Etter avtale er nå tre uker gått. En avslutter derfor rapporten.

RAPPORT FRA M/S «NAKKEN» H.7.ØN. FRÅ FORSØKS- OG
LEITETJENESTE ETTER STØRJE I TIDA 16. JULI TIL 6. AUGUST 1964

16 juli.

Gjekk ut frå Heggholmen kl. 14.00 til ca. 10 n. mil av land, kryssa nordover og kom inn til Bulandet kl. 22.30. Bra ver, ingen størjesyner.

17. juli.

Ut frå Bulandet kl. 07.00 til 15 n. mil av land, nordover til vest av Frøysjøen, derfrå vest til ca. 25 n. mil. Kryssa sørover til Utvær. Ved Utvær kl. 22.00. Ikkje størje å sjå. Bra ver. Hadde radiokontakt med R.s «Hjalmar Bjørge» kl. 15.40. Denne var ved Shetland, og meldte om store størjeflak ved Shetland den 13. juli.

18. juli.

Frå Utvær kl. 07.00. Vestover til ca. 25 n. mil, derfrå sørover til vest av Hernar, kryssa i ymse retninger. Gode åtetilhøve. Ikkje størje å sjå. Sette kurs for land kl. 18.00.

20. juli.

Frå Nautnes kl. 07.00 til vest av Krossfjorden, derfrå nordover til Hernar. Dårleg sikt, lågt skydekke, til dels skodde. Til lands kl. 20.00. Ikkje størje å sjå. Hadde radiokontakt med m/s «Aslaug» som melde å ha sett størje ca. 25 n. mil av Skarvøy.

21. juli.

Ut frå Hernar kl. 07.00. Nordover til vest av Holmengrå fyr, derfrå vestover ca. 30 n. mil av land, nord-ostover til Utvær, derfrå nordover til Bulandet, vestover til ca. 30 n. mil. Nordover til vest av Ytterøyane, derfrå i retning Bulandet, kom dit kl. 22.00. Lett nordvestleg bris. Ikkje størje å sjå. Hadde radiokontakt med kvalbåten «Bergbjørn» som hadde sett eit størjeflak på 61°45' n. br., 1°20' o.l.

22. juli.

Ut frå Bulandet kl. 07.00, sørover til vest av Utvær, derfrå til vest av Fedje. Inn til Fedje for bunkring, ut frå Fedje og sørover til vest av Nautnes. Inn til Nautnes kl. 20.00. Nord-vestleg laber bris. Ingen størje.

23. juli.

Ut frå Nautnes kl. 07.30. Vestover til ca. 10 n. mil av land. Nord-vestleg bris, lågt skydekke, til dels skodde. Dårlege tilhøve. Inn til Heggholmen kl. 13.00. Ut frå Heggholmen kl. 17.00 til ca. 10 n. mil vest, derfrå nordover til Fedje. Frisk nord-nordvestleg bris. Inn til Fedje kl. 20.30. Hadde radiokontakt med kvalbåtar ved Bulandet. Ikkje størje å sjå, dårleg ver.

24. juli

Ut frå Fedje kl. 07.30, nordover til vest av Ytterøy. Påfriskande sør-vestleg bris. Inn til Bulandet kl. 19.30. Ikkje størje å sjå. Hadde radiokontakt med m/s «Lurøyfjell» kl. 15.00.

25. juli.

Ut frå Bulandet kl. 08.00. Inn ved Holmengrå kl. 12.30. Frisk vestleg bris. Ingen størje.

27. juli.

Ut frå Nautnes kl. 08.00. Sørleg kuling. Snudde og gjekk attende. Landligge.

28. juli.

Kuling frå sørvest til nordvest. Landligge.

29. juli.

Ut frå Nautnes kl. 06.30. Nordover mot Utvær, attende til Fedje kl. 14.00. Lett sørleg bris som utover formiddagen friska på til kuling. Ingen størje.

30. juli.

Frisk vestleg bris til liten kuling. Landligge.

31. juli

Ut frå Fedje kl. 09.00. Vest sørvestleg bris. Gjekk nordover til Utvær, og derfrå sørover til vest av Heggholmen. Høg sjø. dårlege tilhøve.

1. august.

Vest-norvestleg frisk bris, landligge.

3. august.

Gjekk ut frå Heggholmen og sørover mot Skarvøy, derfrå nordover til Ytterøy. Kl. 09.00 radiokontakt med m/s «Vestholm» som melde å ha sett eit størje-flak ca. 55 n. mil vest av Kvanhovden. Gjekk nordover, kom inn til Måløy kl. 20.00. Bra ver til me passerte Bulandet, sidan påfriskande sørleg vind, kuling ut på dagen.

4. august.

Ut frå Måløy kl. 15.00. Laber vest-sørvestleg bris, noko sjø. Utover kvelden lett bris og sjøen avtok. Inn til Rognaldsvåg kl. 21.00.

5. august.

Gjekk ut frå Rognaldsvåg kl. 06.00, utover til 10 n. mil av land. Det var gode åtetilhøve. Vinden friskna til sørleg kuling. Inn til Rognaldsvåg kl. 13.00. Ut frå Rognaldsvåg kl. 16.00, vestover til 10 n. mil, derfrå sørover til Bulandet. Veret var nå bra, lett sørleg bris. Ikkje størje. Inn til Bulandet kl. 22.00.

6. august.

Ut frå Bulandet kl. 07.00. Vestover ca. 25 n. mil, derfrå sørover til vest av Utvær, vestover til ca. 35 n. mil av land, derfrå nordover til vest av Ytterøy, derfrå i retning Bulandet. Inn til Bulandet. Kl. 20.00. Ikkje størje å sjå.

STØRJETOKT I BISKAIA I 1964

AV JOHS. HANSEN

I sommerhalvåret (mai—september) er Biskaiabukten det viktigste kjente beiteområdet for ikke kjønnsmoden størje i alderen 1—3 år. I kystområdet mellom Bayonne og Bilbao driver franskmenn og spanjere fiske etter denne ungstørje med levende agn og ifølge tilgjengelig statistikk ilandbringes 2—4 tusen tonn årlig. Båtene er fra 40—90 fot. De har innmontert 2—4 tanker med gjennomstrømmende vann for oppbevaring av agnet. Som agn benyttes ansjos og sardiner. Disse taes med lamparanøter på grunt vann inne ved kysten. En del mindre båter fisker størje med dorg i samme område. Fiske med levende agn ble introdusert i begynnelsen av 1950-årene og inntil da var dorgefiske den eneste form for beskatning av ungstørje i Biskaia.

I samarbeid med Institut des Pêches Maritimes, Paris, ble det i årene 1959 og 1960 foretatt undersøkelser med sikte på å merke størje i Biskaia fra franske fiskebåter. Et slikt forsøk viste seg imidlertid vanskelig å få gjennomført.

Da snurpenoten er det beste fangstredskap for å skaffe levedyktig størje for merking, foreslo Havforskningsinstituttet å leie en norsk størjesnurper for et merkeforsøk i Biskaia. Å fange størje med not i dette området hadde ikke vært forsøkt tidligere, slik at toktets primære oppgave ble å undersøke hvor vidt størje i Biskaia lot seg fange med snurpenot.

M/S «Snorre 1», R—291—A, av Åkrehamn, reder Elias Haakonsen m. fl. ble leiet for forsøket. Båten er 87 fot lang, har en 290 HK Caterpillar motor og var utstyrt for hekksnurping. En størjesnurpenot 400 fv. lang og 60 fv. dyp tilhørende rederiet Olav Nakken, Nautnes ble leiet for forsøket. Fra Havforskningsinstituttet deltok undertegnede som toktleder og Odd Nakken som fiskebas. Båten ble ført av Elias Haakonsen. Det øvrige mannskap talte 6 mann.

UTDRAG AV DAGBOK

Tirsdag 19. mai.

Avgang Bergen kl. 15.00. Til Tjeldstø for å ta ombord størjenot og en lettboat.

Onsdag 20. mai.

Haugesund for proviantering. Skudesnes for bunkring og diverse utstyr. Avgang Skudesnes kl. 16.00.

Torsdag 21.—tirsdag 26. mai.

Overfart . Anløp Newhaven lørdag 23. mai for reparasjon av peileapparat.

Onsdag 27. mai.

Fikk landkjenning ved Bayonne kl. 12.30. Fulgte kysten vestover mot St. Jean de Luz. Observerte en del franske fiskebåter nær kysten. Så ut som de fanget levende agn. Nordvestlig laber bris og litt dønning, overskyet. Ankom St. Jean de Luz kl. 17.00. Franske størjefiskere leverte noen få fangster til markedet i St. Jean de Luz om kvelden.

Torsdag 28. mai.

Avgang St. Jean de Luz kl. 07.00. Den franske størjeflåte i fangst 2—3 mil av kysten mellom Biarritz og St. Jean de Luz. Undersøkte område nær den franske og spanske fiskerigrense mellom St. Jean de Luz og San Sebastian. Så ikke størje utenfor grensen. Gikk inn til St. Jean de Luz kl. 18.00. Fint vær.

Fredag 29. mai.

Avgang kl. 05.15. Fint vær. Franske båter i fangst på samme felt som dagen før. Undersøkte område nær grensen mellom Biarritz og St. Jean de Luz. Observerte store stimer i overflaten, antagelig makrell, ca. 6 n. mil av Biarritz. Prøvde fiske med juksa, men ingen fangst. Så litt størje der franskmennene fisket, men ingen størjeobservasjoner utenfor grensen. Anløp St. Jean de Luz kl. 17.00 for konferanse med den norske konsul i Bayonne og direktøren for «Comite de Peche». Mr. Gaudilhere. Mr. Gaudilhere tilbø å skaffe oss lisens for å arbeide innenfor den franske fiskerigrense. Der franskmennene fisket var det imidlertid for grunt å kunne bruke not, og en slik lisens ville derfor ha liten praktisk betydning.

I løpet av kvelden leverte de franske fiskerne ca. 2000 størjer til markedet.

Lørdag 30. mai.

Avgang kl. 05.50. Undersøkte område vestover langs den spanske fiskerigrense til Machichaco. Ingen observasjoner av størje. Ved 12-tiden frisknet vinden fra nordvest. Gikk inn til Portugalete, ankom kl. 14.40.

Søndag 31. mai.

Avgang Portugalete kl. 14.00. Hydrografisk snitt fra Machichaco — Nord, 20 n. m. av. Fint vær, men ingen størje. Går østover til posisjon 20 n. mil av St. Jean de Luz.

Mandag 1. juni.

Undersøkte område 20 n. mil av St. Jean de Luz og innover mot kysten. Ingen observasjoner. Ved 15-tiden kuling fra syd-vest. Går inn til St. Jean de Luz.

Tirsdag 2. juni.

Syd-vest kuling og landligge. Bunkret.

Onsdag 3. juni.

Avgang St. Jean de Luz kl.04.00. Mr. Percier, underdirektør ved Muse de la Mire i Biarritz, ombord. Kurs nord-vest, fart 6 knop. Kl. 06.20 observerte enkle størjesprett. Kl. 07.15—08.30 observerte flere størjestimer, men oppe bare et øyeblikk. Krysset i område 10—20 n. mil nord av San Sebastian. Mellom kl. 17.00 og 18.00 observerte vi igjen noen størjestimer, men fisken var altfor vill til å kastes på. Satte Mr Percier i land kl. 22.30 og returnerte til feltet hvor vi hadde observert størje. Fint vær.

Torsdag 4. juni.

Startet leitingen kl. 05.45 i område 10—20 n. mil av San Sebastian—St. Jean de Luz. Så noen størjesprett mellom kl. 11.15 og 12.00, men altfor snar for not. Observerte en stor stim som vi antok måtte være ansjos eller sardiner ca. 20 n. mil nord av St. Jean de Luz. I dette område lå en hel flåte spanske fiskebåter og fisket bunnfisk med harp. Fra ca. kl. 15.00 lett til laber nordlig bris og regn. Kl. 20.30 ankret opp ca. 10 n. mil nord av San Sebastian, 80 fv. dyp.

Fredag 5. juni.

Begynte leiting kl. 05.30. Observerte en stor størjestim kl. 09.00, men rakk ikke frem for kasting før den var forsvunnet. Kl. 09.00—15.00 tar hydrografisk snitt i kurs 130° av Cabo Higuier 25—5 n. mil av . Leiter langs grensen i nærheten av den franske fiskeflåten, Går inn til St. Jean de Luz kl. 20.40.

Lørdag 6. juni.

Gjør klar for hjemtur. Avgang St. Jean de Luz kl. 13.40.

Mandag 8.—torsdag 11. juni.

Overfart.

Fredag 12. juni.

Obrestad fyr kl. 20.35. Ankom Skudesnes kl. 23.50.

KONKLUSJON

De franske og spanske fiskere som driver størjefiske i Biskaia har nylig inngått en avtale om forbud mot å fiske makrellstørje med snurpenot i dette området. Grunnen er av ren forretningsmessig karakter. Franske fiskeriselskaper er nå i ferd med å bygge opp en størjesnurpeflåte som i vinterhalvåret drifter i Vest-Afrikanske farvann. Noen av disse båtene lå nå i opplag i St. Jean de Luz, og flere var på vei hjem etter endt sesong. Størja som leveres til markede i St. Jean de Luz selges på auksjon. Prisene er nærmest omvendt proporsjonal

med det ilandbrakte kvantum, og man var redd for at dersom snurperne skulle begynne å fiske i Biskaia ville fiske med levende agn bli ulønnsomt. Dersom sjansene for et vellykket snurpefiske i Biskaia er så minimale som våre observasjoner gir uttrykk av, må en gå ut fra at ovennevnte notforbud neppe ville ha eksistert. Det er vel mulig at forholdene for not kan være bedre senere i sesongen, skjønt om de opplysninger vi innhentet om fiskeforholdene i juli og august ikke ga noe klart bilde av en slik utvikling. Derimot fikk vi beskrevet en forholdsvis ny fangstmetode som uten tvil kunne bli meget effektiv i Biskaia. Metoden benyttes av de franske snurperne på Vest-Afrika-kysten og er en kombinasjon av fiske med levende agn og snurpenot. Ved hjelp av levende agn lokker de fisken til seg og mater den mens noten settes og snurpes sammen. Det er høyst sannsynlig at dette vil bli den mest anvendte form for tunafiske i nærmeste fremtid og en kan regne med at det er denne fangstmetode det fransk–spanske notforbud vil forhindre i Biskaia.

Alle forhold tatt i betraktning tør jeg derfor trekke den konklusjon at den norske fangstmetode neppe vil kunne gi lønnsom drift i dette område. Hvorvidt norske båter kan kopiere metoden med levende agn avhenger først og fremst av om båtene kan skaffe seg agn utenfor grensen. Som tidligere nevnt tar franskmennene sitt agn helt inne ved land, men dette utelukker ikke at man også kan skaffe seg agn i internasjonalt farvann. Den 4. juni observerte vi således en stime småfisk ca. 20 n. mil nord av St. Jean de Luz. Dette var sannsynligvis ansjos eller sardier, og slik stimen oppførte seg kunne der være forhold for fangst med lampanot.

REKEUNDERSØKELSENE I HORDALAND 1964

Av konsulent VERMUND DAHL

Fra Hordaland Fiskarlag var det kommet søknad til Fiskeridirektøren om å undersøke mulighetene for eventuelle brukbare rekefelt langs land fra Selbjørnsfjorden til Utvær og likeens å undersøke havfeltet fra vest av Skarvøy og nordover. Havfeltet er kjent til og med vest av Skarvøy, men nordenfor var det lite kjennskap til fangst- og bunnforhold.

Til forsøket ble uttatt M/S «Solei» eier Matias Dyrøy, Algerøy, som drev rekefiske og var godt kjent i området. Forsøksfiske tok til

den 4. mai med undersøkelse og opplodding av bunnen fra Utvær til Fedje.

4. mai. Været var SV lett bris, noe sjø, god sikt. En konsentrerte letingen i dybden mellom 120 og 180 favner. Lengste avstand fra land ca. 6 til 7 mil. Utenfor 7 mil var det så dypt at en regnet ikke med noen fangstmuligheter. Vest av Svalene ble bunnen grunnere opp til 100 favner. Etter å ha loddet og undersøkt området i 5 timer ga en opp og gikk inn til Fedje om kvelden. Hele strekningen fra Utvær til vest av Fedje var ujevn og skarp bunn, innenfor 6 til 7 mil.

5. mai kl. 05.30 gikk en ut fra Fedje. Været var bra, men noe disig. En styrte ut i misvisende V til S av Fedje for å undersøke utenfor landbakken. Da en hadde gått ca. 10 n. mil av land begynte bunnen å ble jevn, dybden var 175 favner på ekkoloddet. En gikk videre i samme kurs i enda 10 mil og hadde på denne strekningen en meget jevn, men svak oppadgående bunn.

Kl. 08.30 ble trålen satt ut og tauet i sydlig retning. Dybde 168 favner. En tauet i samme kursretning i 4 timer og hadde meget jevn og fin bunn. Dybden hadde hele trekket vært 168 favner. Trålen var hel og fangsten var 1 kg reker og 3 hl skrapfisk. Etter alt å dømme hadde noten gått fint, og de vanlige merker på rekebunn og vekster som fulgte med trålen opp var helt normale.

Skiftet 3 n. mil lenger øst og satte ut trålen, dybde 170 favner, kurs nord. Her ble det etter hver litt dypere, men fremdeles meget fin bunn. Etter 4 timers tauing var dybden kommet opp i 175 favner, så en hev opp. Ingen reker, 2 hl skrapfisk. Stimte ca. 18. mil i retning V til S, meget jevn og fin bunn. La oss til å drive for å vente på morgendagen.

6. mai. Utover natten øket vinden til SV kuling med regnbyger. Kl. 03.00 begynte en å gå mot land. Ankom Fedje kl. 06.30 og leverte 5 kasser skrapfisk.

7. mai. Fremdeles liten sydlig kuling.

8. mai. Gikk fra Fedje kl. 07.30. Været var fremdeles sydlig kuling og regn. Siden været var ubrukbart utenfor, krysset og lette en i Hjeltefjorden innover mot Ronglevær og nordover Songsjøen. En fant bare ujevn bunn helt til en kom innover mot Kråkeneset. Mellom Kråkeneset og Systeinen fant en et område med jevn bunn, dybde 160 favner. En forsøkte først å få méd på området, og prøvde deretter med svipene og brettene ute. Etter ca. 15 minutters tauing satte en fast og måtte hive opp. Det var blankslitte kjettinger i sokna og en gikk derfor ut fra at bunnen var hard innimellom. Det blåste stiv til sterk kuling. Sluttet derfor av undersøkelsene i området og gikk til Bergen.

9. mai. Stiv sydlig kuling.

10. mai, søndag. Liten sydlig kuling.

11. mai. Sydvest kuling.

12. mai spaknet vinden. Ut kl. 06.30 og undersøkte i området mellom Løna og Marstin. I et område mellom Golaatsteinen og Løna så det ut til å være mulighet for brukbar bunn, dybde fra 140 til 160 favner. Tung sjø og påfriskende vind umuliggjorde forsøk med trål.

De følgende 4 dagene før pinse var det liten til stiv sydvestlig kuling og landligge.

Tirsdag 19. mai ble området mellom Goltasteinen og Løna forsøkt. Det første forsøket ble foretatt med slepelinier og kjettinger, og deretter med trålen. Satte fast trålen etter 15 minutters tauing. Et tredje forsøk med liner og kjetting satte en også fast. En må derfor gå ut fra at bunnen ikke er brukbar for trål.

20. mai ble det undersøkt fra Marstein og sørover til Selbjørnsfjorden. Vest av Fugløy ble funnet et tilsynelatende fint og jevnt bunnplata i svak helling fra 140 til 160 favner, 5 n. mil av Fugløy. Méd: Heverøy mot nordspissen av Håbrandsøy og søre kant av feltet Sletterøy fyr mot vestkant av Siggen, herfra vestover til Slotterøy mot østkanten av Siggen. Feltet hadde en utstrekning nord til sør ca. 4 n. mil.

21. mai forsøkte en 2 tauinger med svipene uten å sette fast. Deretter 2 tauinger med trålen uten feste. Ingen reker i noen av trekkene, men mye sopp og noe skrapfisk.

22. mai undersøkte en bunnen nordover til Skarvøy, dybde omkring 160 favner. Ujevn og til dels spisse bunnformasjoner.

23. mai. Frisk vind og landligge.

Mandag 25. mai. Tok is i Solsvik, og gikk ut til havfeltet. NV av Skarvøy. Kl. 13.00 satte en trålen i posisjon 18 n. mil VSV av Hellesøy, dybde 160 favner. Tauet nordover, meget jevn bunn, som sakte ble dypere. Kl. 16.30 hev en opp, dybde 166 favner, fangst ca. 10 kg store reker, 2 hl. skrapfisk. Gikk deretter VSV i 20 minutter til en fikk 160 favner på ekkoldoddet og satte trålen og tauet sør. Etter 3½ time hev en opp. Bunnen hadde hele trekket samme dybden, 160 favner, fangst 30 kg reker og 2 hl skrapfisk.

26. mai kl. 07.00. Satte trålen i dybde 162 favner, kursretning nord. Jevn svak helling av dybden, hev opp etter 4 timers tauing, dybde 165 favner. Fangst ca. 50 kg reker, 100 kg hå og 2 hl skrapfisk. Stimte 2,5 mil i VSV og satte trålen ut på 160 favner og tauet sørover. Hev opp etter 4 timers tauing. Jevn dybde under hele tråltrekket, fangst 150 kg reker og 3 hl skrapfisk. Da en fryktet for at strøm-

men hadde satt sørover gikk en til lands for å få sikker posisjon og levere fangsten. Styrte øst til nord og fikk Skarvøy rett forut. Leverte 235 kg reker og 22 kasser skrapfisk.

27. mai kl. 05.30 ut fra Solsvik. Styrte V til N Skarvøy, distanse 28 n. mil, ca. 3 n. mil vestenfor posisjon den 25. mai og satte trålen i dybde 165 favner, retning nord. Dybden økte til 168 favner. Hev opp etter 3 timer, ubetydelig med reker. Skiftet 4 n. mil lenger vest og tauet sørover. Ingen reker, 400 kg pigghå og 2 hl skrapfisk. Skiftet noe lenger i O til S og tauet nordover. Fangst 2 hl skrapfisk, ingen reker. Gikk inn til Fedje og leverte fisken. Det ser ut til å være veldig gode bunnforhold i området, men reker får en bare i dybder mellom 160 og 165 favner. Dette blir i missvisende VSV av Hellesøy fra 15 til 27 mil av Hellesøy og sørover. Nordenfor og østenfor er dypere vann og på vestsiden ble det bare fisk i tråltrekkene.

28. mai krysset og undersøkte en i ytre delen av Feieosen og videre sørover langs landbakken til Blomvåg, meget ujevn bunn.

29. mai, gikk ut vest av Skarvøy, distanse 20 n. mil, satte trålen. Tauet i 4 timer i nord. Været var NO bris, som øket på utover dagen. Fangsten ble 20 kg reker og 3 hl skrapfisk.

Lørdag 30. mai, krysser i området ver Toftreviken. En smal renne i sørøst–nordvest. Vest av Lysøy 2 ganske smale renner, ellers meget ujevn bunn.

Mandag 1. juni, nordlig kuling og landligge.

2. juni spaknet vinden. Gikk ut i 22 n. mil vest av Skarvøy og satte trålen nordover, Fangst 70 kg reker og 4 hl skrapfisk. Vinden øket på til kuling.

3. juni. Anså oppdraget utført og gikk til Bergen.

KONKLUSJON

I Hordaland fra Selbjørnsfjorden til og med Holmen Grå ser det ut til å være små muligheter til å finne brukbare rekefelter fra skjærgården til 15 mil av land.

Havfeltet blir etter disse forsøkene trukket lenger nordover enn tidligere. Det skulle være regningsvarende å tråle etter reker nord til N 60°40' i nordvestre kant O 03°45' og nordøstre kant O 04°15'. Det grunneste innen dette området er 160 favner og det var regningsvarende drag mellom 160 og 165 favner. Dypere fikk en ikke reker, men bunnen var slett og fin også lenger nordover. En hadde ikke notskade under forsøkene på havfeltet.

Fra nordre kant av Havfeltet er distansen like kort til Fedje som til Blomvåg og Solsvik.

REKEUNDERSØKELSENE I SOGN OG FJORDANE 1964

Av konsulent VERMUND DAHL

Fra Sogn og Fjordane Fiskarlag og Bulandet Fiskarlag var det kommet søknad til Fiskeridirektøren om å få disse områder undersøkt.

Fiskeridirektoratet satte seg derfor i forbindelse med de interesserte, og etter anbefaling ble M/S «Buøy», eier Arvid Gillesøy, Bulandet leid til å foreta forsøkene.

Forsøkene begynte i midten av januar.

Området som ble undersøkt til å begynne med var sydvest av Bulandet og innover til Geita. De første dagene ble brukt til å lodde opp flat jevn bunn og ta ut méd til posisjonsbestemmelser. Det viste seg å være en sektorformet flate med dybde fra 185 favner til 194 favner på nord- og vestsiden av Aspøtåa. Rett nord av Aspøtåa lykt er feltet smalest og vider seg ut øst- og nordover og blir noe grunnere.

Skjæringspunktet i sydøstre delen av feltet ligger i skiftet mellom grønn og blank sektor fra Aspøtåa lykt, avstand 0,75 n. mil eller N 61°13,7' O 04°42,2'. Fra dette punkt går grensen i retv. 295° i 2 n. mil til vestligste punkt N 61°14,5' O 04°38,2'. Et godt kryssméd i vestre kant er: Hovden lykt i Batadalen og Aspøtåa lykt i Lianipa.

Nordvestlige grensen i området er méd: Søre Harbakkeskjær midt i Nordre Geita. Denne grensen går til sektorskiftene fra Hovden og Geita fyr. Hovden lykt skifter her fra blank sektor til rød og Geita fyr skifter fra fast hvitt til klipp posisjon N 61°15,6' O 04°42,3'. Herfra kan en bruke méd østover. Tuen på Luten i nordre kant av nordre Myrberskjær til en får lyktene Østnes og Østnesholmen overrett i posisjon N 61°15,4' O 04°45,4'. Med lyktene overrett kan en dra til skifte mellom klipp og mørk sektor fra Geita fyr N 61°16,4' O 04°46,4'. Denne posisjon er den nordligste i området. Et godt brukbart méd i nordre og østre kant av Østnes og østre Alden overrett (selve kanten av landet). Når Luten kommer sør om søre Geita skjærer renna seg østover. Et godt méd å dra etter i østre delen av feltet er: østre Alden overrett med Østnes lykt. Dette méd kan brukes helt sør under Svartoksen dybde 165 favner posisjon N 61°14,5' O 04°46'.

Kanten nord om Svartoksen går en klar ved å bruke Sandøy lykt litt sør om Hovden lykt til N 61°15,2' O 04°44,6'. Herfra går kanten rett vestover i méd. Tuen i Luten over store Svartskjær. Dette méd kan en bruke til en får nordre kanten av Alden mellom Børøkletten og Mekletten i posisjon N 61°15,2' O 04°43'. Et godt méd å bruke

midt i renna der hvor feltet er på sitt smaleste er: Nordre Svartskjær i Luten. Fra sistnevnte posisjon til utgangsposisjonen nordvest av Aspøtåa lykt går østre grensen langs méd. Nordre kanten av Alden midt mellom Børøkletten og Mekletten.

Innen dette området er det forsøkt med trekk opp til 2 timer i en kursretning uten feste, og med jevn bunn. Fangstene var dårlige opp til 3—4 kg reke og litt skrapfisk. Området er ganske stort i omfang, og det skulle være rart om en ikke i enkelte perioder fikk regningssvarende fangster.

Utenom dette oppmerkete området er det ujevn og til dels hard bunn. Forsøksbåten forsøkte nokså vidt, både vest og sør av Bulandet og sørover til Utvær, men de fant bare ujevn bunn med enkelte små lokale renner innimellom. Likeens ble undersøkt i Gåsværosen, Låkøyfjorden og innover mot Krakkellesundet uten noe resultat. Det samme var tilfelle nord av Alden og utover Stafjorden. Mellom Alden og Håsteinosen var en meget smal renne, men den var så kroket og smal at de fant ikke å kunne forsøke med trålen. Forsøksfiskeren mener derfor at det er små muligheter til å finne flere brukbare områder omkring Bulandet før en kommer klar av den ujevne bunnen på vestsiden. I dette området foregår skrapfiske med reketrål.

Mandag 24. februar var forsøksbåten i Måløy og samlet opplysninger i forbindelse med forsøkene i Kråkeneshåla.

Tirsdag 25. februar gikk de ut fra Hendanes og styrte i NV til Vest Etter 2 timer og 10 min.'s gange ble det slett bunn, dybde fra 120—128 favner. Fra østre til vestre kant av området brukte de 25 min., ca. 3 n. mil. De forsøkte å krysse i området og etter lengre tids opplodding så det ut som den jevne og bløte bunnen var fra 120 til 128 favner. Kommer en grunnere blir det ujevn og hard bunn. Det var helt umulig å få méd på land på grunn av regntykke. Et tråltrekk i to timer med dybde fra 122 til 125 favner gikk fint uten feste. Fangsten ble 14 hl skrapfisk, ingen reke, men en del rekekonger eller rekekreps. Krepsen var noe småfallen, de plukket ut 7 kg. Neste dag var værforholdene de samme med dårlig sikt over land. Trålen ble satt i nordre kant av området på 126 favner, kursretning sør. Det ble sakte grunnere og på 119 favner satte trålen seg fast. De hadde da dradd i 1½ time, og var kommet i østre kanten av selve Kråkeneshåla. Ved opphivning viste det seg at trålen var slitt i stykker.

Fangsten var 4 hl skrapfisk, ingen reke, men en del kreps og 3 store sopp.

Ved å kjøre rundt å lodde etterpå viste det seg at de tydelig var kommet for langt øst. Etter dette ble forsøkene avsluttet. I Kråkeneshåla ser det ut til å være brukbare bunnforhold når en holder seg i en

dybde mellom 122 favner — 128 favner. Reke så det ikke ut til å være, men en del rekekonger og skrapfisk.

Et tidligere forsøk som er utført i samme området bekrefter dette. Det tidligere forsøket ble utført i mai måned og da var det også bare rekekonger og skrapfisk.

FORSØKSFISKE ETTER REKER PÅ TRØNDELAGSKYSTEN 1964

Av konsulent VERMUND DAHL

Dette forsøksfiske kom i gang bl. a. etter henstilling fra Sør-Trøndelag Fiskarlag.

Forsøket ble drevet med midler fra Sør-Trøndelag fylke og med tilskudd fra Fiskeridirektoratet.

Sør-Trøndelag fylke kystutvalget leiet til formålet rekefisker Sverre Olsen, Vallersund med M/K «Havdis» ST-47-B.

Fra Asbjørn Stamlands Trålbinderi ble utlånt en sputniktrål for å sammenligne fangsteffekten med en vanlig reketrål.

Forsøket ble satt i gang den 4. mai og avsluttet den 24. juni.

De områdene som ble undersøkt var anbefalt i skriv av 12. november 1963 fra Sør-Trøndelag Fiskarlag. Noenlunde de samme områdene ble undersøkt av Fiskeridirektoratet i november 1954 og i slutten av juni 1955. Resultatene den gang var omtrent de samme som i vedlagte rapport fra Sverre Olsen som en viser til.

LØRDAG 2. MAI 1964

Fikk sputniknoten kl. 18.30.

SØNDAG 3. MAI

Var obord og pakket ut noten og kontrollerte om den var klar til drift, skiftet ut den vanlige noten med den nye for å prøve den på de vanlige rekefelter.

MANDAG 4. MAI

Går fra Vallersund kl. 06.00 sammen med de andre reketrålerne for å prøve den nye redskapen. Det viser seg at det ikke er lett å få den til å fiske, etter fem trekk har vi 12 kg reker, går i land, ferdig kl. 18.00.

TIRSDAG 5. MAI

Går fra Vallersund kl. 06.00 sammen med en annen reke-tråler, foretar forskjellige omstillinger av skovlene, samt setter noe bly på stentelnen, da det i går syntes som noten gikk for lett. Setter ut sammen med den andre reke-tråleren, etter ca. 3 timers tråling på samme felt hiver vi begge opp, vi får da ca. 40 kg reker, den andre båten ca. 10 kg, hvoretter den andre båten forlater feltet. For å kontrollere om det var et tilfelle at vi fikk reker første trekket setter vi ut på nytt, og går ca. 4 timer i samme renne som første gangen, vi får da ca. 50 kg samlet dagsfangst 92 kg. Ankom Vallersund kl. 18.00. Leverer fangsten.

ONSDAG 6. MAI

Ligger i land for å skifte ny wire, da dette ikke kunne gjøres tidligere av den grunn at vi måtte forsøke om vi fikk sputniknoten til å fiske med den hanefotlengden vi hadde fra før.

TORS DAG 7. MAI

Helligdag.

FREDAG 8. MAI

Sterk SØ kuling. Landligge.

LØRDAG 9. MAI.

Sterk SW kuling. Landligge.

MANDAG 11. MAI

Går fra Vallersund kl. 06.00 sammen med de andre reke-trålerne. Etter 3 tråltrekk fikk vi 59 kg, fangsten på de andre båtene fra 32 til 44 kg. Ankom Vallersund kl. 19.00. bunkrer 900 liter solar og 52 kg smørrolje, leverer fangsten.

TIRSDAG 12. MAI

Går fra Vallersund kl. 06.00. Tråler sammen med de andre båtene, får 36 kg. reker, de andre får henholdsvis 12 — 14 — 28 kg. Slutter kl. 18.00.

Det er nå ikke lenger tvil om at sputniknoten fisker en god del bedre enn den nottypen vi bruker fra før. Men da det her hos oss fiskes mye på ganske små felter kommer den ikke til sin fulle nytte, da den trenger atskillig mere plass for å kunne snu ned, dette på grunn av at den etter svvingen trenger mye lenger tid før den begynner å fiske igjen.

ONSDAG 13. MAI

Går fra Vallersund kl. 07.00. Det er varslet stiv SW kuling, men været er bra med lett bris og disig. Bestemmer oss for å undersøke området utenfor Tarva, etter en del leting med ekkoloddet finner vi en smal renne kloss ved land, fra en til fire kabellengder av. Rennene strekker seg fra Balene i nord til Hegrestenen i sør, bunnforholdene ser ut til å være gode, kanskje litt for hård for reker. Setter ut vanlig not kl. 12.00, tråler til kl. 14.00 på omtrent samme retning, hiver inn, får ca. 20 stk. reker, 4 uer, 1 brosme, samt ca. 100 kg småfisk av forskjellige sorter. Går tilbake til det sted vi satte ut noten, skifter inn sputniknoten og setter den kl. 16.00, går samme strekning opp igjen. hiver inn kl. 18.00, får omtrent samme antall reker og noe småfisk. Dybden er fra 135 til 140 fv. i denne rennen. Fortsetter en stund og lete etter flere råser. Kl. 20.00 går vi opp til Tarva og legger oss for natten.

TORS DAG 14. MAI

Går fra Tarva kl. 05.00. Frisk Sør bris. Værmeldingen varsler fortsatt sterk W kuling så vi fortsetter der vi var i går, og undersøker videre utover, men da vinden friskner på etter hvert får vi ikke anledning til å forsøke tråling lenger ute, slutter og går opp til Tarva kl. 09.30.

FREDAG 15. MAI

Stiv til sterk vestlig kuling. Landligge.

LØRDAG 16. MAI

Liten til stiv vest til n. vest kuling. Landligge.

TIRSDAG 19. MAI

Går fra Vallersund kl. 05.00. Går nord for Halten for å undersøke strekningen oppover mot Kya, går i forskjellige kurser innenfor det markerte område i kartet, helt opp til ca. 2 n. mil av Kya fyr, går der-

fra imot Halten igjen, men kan ikke finne brukbare bunnforhold noensteder i dette området, det er for det meste hard tagget bunn, med små råser imellom, men råsene er for små å tråle i. Det finnes noen steder med jevn bunn her, men det sees tydelig på ekkoloddet at den er altfor hård. Ankom Halten kl. 20.00. Det har vært pent vær i hele dag.

ONSDAG 20. MAI

Går fra Halten kl. 04.00 til SØ kant av Haltenbanken. Rettv. kurs 312°. Etter å ha gått 17 n. mil begynner vi å gå i forskjellige retninger for å finne brukbare bunnforhold for tråling. Setter ut trålen kl. 08.00. Kl. 08.45 blir vi fast, hiver inn med en gang, ingen reker, litt småfisk. Går deretter ca. 5 n. mil i NW retning, men bunnforholdene blir her dårligere, dreier deretter i NØ, går ca. 6 n. mil hvor bunnen ser noenlunde bra ut, settter igjen, etter 30 min. må vi hive igjen, heller ikke nå får vi sorten som reker, bare litt småfisk, fortsetter i samme kurs som før i 5 n. mil, setter på nytt og tråler i 1 time sydlig kurs hvor bunnforholdene synes å være gode, men da vi har hivd opp viser det seg at heller ikke her finnes reker men vi får en del småfisk av den sorten som finnes på vanlige rekefelter, samt noen kreps, går inn til Halten, ankom dit kl. 18.00. Dybden på de feltene vi har trålet varierer fra 100 til 160 favner.

TORS DAG 21. MAI

Går fra Halten kl. 04.30. NØ bris, tåkedis som letner etter hvert. Utover dagen blir det klart vær med god sikt og frisk NØ bris. Går utover mot Haltenbanken. Kl. 08.00 setter vi ut noten i syd av Haltenbanken som i kartet er merket av. Etter ca. ett kvarters tråling blir vi fast, hiver opp, får ingen reker, noen småfisk. Dybden var ca. 150 fv. Fortsetter samme kurs som tidligere ca. 1 time rettv. 264°, går så en liten stund nordover, hvor vi finner noenlunde brukbar bunn på 120 fv., setter igjen, men blir fast med det samme vi skal begynne trålingen, hiver inn igjen. Kl. 11.00 begynner vi å kjøre i NØ retning, bestemmer oss for å gå tvers over Haltenbanken. Kl. 15.30 finner vi brukbar bunn i NØ kanten av banken, setter ut på 100 fv., men heller ikke her får vi noten til å gå. Vi bestemmer oss for å gå innover mot Kya fyr for å undersøke bunnforholdene på den strekningen, men overalt ser det ut til å være altfor hård bunn, så vi setter ikke noten flere ganger, men fortsetter langs land SW-over mot

Almenningen og Hosenøerne, det finnes en del råser med bløt bunn i disse områdene som vi bestemmer oss for å se nærmere på i morgen, går opp i Hosenøerne og ankrer kl. 23.30.

FREDAG 22. MAI

Går fra Hosenøerne kl. 06.00. Utenfor Almenningen finner vi slett bunn på 170 fv., setter ut kl. 09.00. Kl. 09.35 blir vi sittende fast, hiver opp med en gng. Det viser seg at undertelnen er slitt av og en del notlin revet sundt. Går derfra og utover mot Halten. Kl. 12.25 finner vi god bunn ca. 5 n. mil SØ av Halten fyr, setter ut noten på 155 fv. vann. Etter en times tråling blir vi plutselig sittende fast igjen. Da vi får hivd opp viser det seg at noten er kløvd fra soknen og helt bakover til posen, det er ingen reker, bare litt småfisk av den sorten som pleier være på hard bunn. Etter dette går vi innover Frohavet mot Tarven, på veien innover har vi gått i forskjellige retninger og ekkoloddet bunnen, men bortsett fra en renne vest for Tarven ser det ut som bunnen for det meste er for hard. Går opp til Tarven og ankrer kl. 18.00.

LØRDAG 23. MAI

Går fra Tarva kl. 06.00. Undersøker bunnforholdene fra Tarva og nordover til Melbofaldet, sjøkart nr. 43 og 44, finner en del god bunn, bestemmer oss for å fortsette her om mandagen, går i land kl. 14.00 da må vi ha olje og proviant for neste uke.

MANDAG 25. MAI

Går ut kl. 06.00. Kl. 07.45 setter vi noten like ved staken på Melbofaldet ca. 4 kabellengder SW av denne. Tråler til kl. 09.00 på god, bløt bunn ca. 140. fv. dyp. Får 2 stk. uer, 1 ulke og noe småfisk av samme sort som på rekefeltene, men bare ca. 1 kg reker. Fortsetter å lete etter brukbar bunn lenger sørover. Kl. 13.00 setter vi ut ca. 1 n. mil vest av Tristeinen, tråler i nordlig retning til kl. 14.30, det er også her god bunn, men noe dypere, fra 160 til 170 fv. Da vi har hivd opp viser det seg at resultatet er omtrent det samme her også. Vi finner det ikke formålstjenlig å forsøke med sputniknoten. Fortsetter letingen utover dagen på grunnere vann, men finner ingen steder i området som er passende for tråling, går i land kl. 18.00.

TIRSDAG 26. MAI

Tråler på Frohavet på de feltene som ifølge kartet er undersøkt tidligere med vanlig not, prøver med sputniknot på 3 forskjellige plasser. Får tilsammen på ca. 5 timers tråling knapt 1 kilo reker, går i land kl. 18.00.

ONSDAG 27. MAI

Går fra Tarva kl. 06.00, men p. g. a. tåke blir vi liggende og bakke til kl. 11.00 da vi får se så mye at vi kan begynne undersøkelsene innover mot Storfosna. Leter i en renne SW av Tårnet i retning mot Ugstenskjerene, det ser ut for å være bra trålbunn her, så vi setter ut kl. 15.00 og tråler til kl. 17.00. Får ca. 2 kg reker med vanlig not, bestemmer oss for å prøve Sputniknoten her i morgen, og samtidig undersøke om det lar seg gjøre å utvide dette feltet noe. Slutter kl. 18.00.

TORS DAG 28. MAI

Går fra Tarva kl. 06.00, laber NØ bris som friskner på utover dagen. Vi går først til samme feltet som i går, da bunnforholdene virker gode setter vi sputniknoten kl. 08.00, tråler til kl. 10.00. Da vi har hivd opp viser det seg at det er hull i noten. På grunn av påfriskende NØ vind og sterk strøm på dette feltet går vi syd for Tarva og arbeider med å finne trålbunn på SW siden av denne. Finner en renne kloss ved land, setter ut kl. 13.00 og tråler til kl. 15.00. Ca. 5 kg store fine reker. Bestemmer oss for å forsøke litt lenger fra land, setter ut kl. 16.30. Kl. 18.00 kommer vi bort i hård bunn. Hiver opp med det samme. Får omtrent samme med reker og samme kvalitet. Går i land og fortsetter med å bøte sputniknoten, ferdig kl. 23.00.

FREDAG 29. MAI

Går fra Tarva kl. 05.00 til området mellom Tarva og Lyngholmråsa. Gjør to trekk i dette området, først et par timer like utenfor Lyngholmråsa, dybde mellom 110 og 150 fv. Det er også her meget god trålbunn. Vi får ca. 3–4 kg store reker. Senere på dagen setter vi like sør for Tørrskjæret lykt, dybden her er fra 180 til 190 fv. Det er til å begynne med fin bunn, men da vi kommer lenger vestover blir noten sittende fast så vi må hive inn etter 1¼ times tråling, men

vi får noten løs uten å rive sund. Får ingen vanlige reker, men ca. 15 kg kvite reker og en del stavsild og forskjellig annen bunnfisk. Går i land kl. 18.00.

LØRDAG 30. MAI

Stiv WSW kuling og landligge. Fyller solar og smørrolje, samt provianterer.

MANDAG 1. JUNI

Går fra Vallersund kl. 06.00 nordover til området mellom Halten og Kya. Det er NØ bris og en del tung sjø. Kl. 12.00 setter vi i rettv. 70° av Halten fyr ca. 10 n. mil av. Tråler rett mot fyret. Etter 35 min. kommer vi bort i hard bunn, hiver inn. Får bare noen småfisk. Går inn til Halten kl. 16.00. Det er nå frisk NØ bris.

TIRSDAG 2. JUNI

Går fra Halten kl. 05.00 for å arbeide mellom Haltenbanken og Frøyabanken. Går rettv. 295° ca. 20 n. mil av Halten hvor vi forandrer til rettv. 230° som er den opprissede linje i kartet. Det er NØ bris og en del tung sjø. Vi ekkolodder på denne kursen i ca. 2 timer. Da vi finner bra bunn på ca. 180 fv. dyp setter vi ut trålen og går med den i samme kurs ca. 20 min. hiver inn. Får 10 reker og noe småfisk samt 3 skater. Det er nå frisknet på til NØ kuling og tung sjø så det er dårlige arbeidsforhold. Bestemmer oss for å ekkolodde bunnen innover mot Kya forbi Sulen. Det ser ut for å være en del god bunn her utenfor 300 m kurven som er angitt i kartet, men langs Sulen på vestsiden er bunnen meget tagget og hard så jeg tror ikke det lar seg gjøre å tråle i dette området, går inn til Frøya og ankrer kl. 21.00.

ONSDAG 3. JUNI

Stiv NØ kuling. Landligge. Går over redskapen, arbeider med denne i 4 timer.

TORS DAG 4. JUNI

Går fra Brennesvågen på Frøya kl. 05.00 vestover forbi Titran og utover mot Frøyabanken 11 n. mil rettv. 280° av Slettingen fyr setter vi noten og tråler 2 timer i NØ. Vi får 19 stk. reker og ca. 200 kg pigg-

hå og annen bunnfisk. Vi går deretter ut 20 n. mil i rettv. 293° hvor-etter vi begynner å lete mot NØ. Vi gjør i det hele 9 tråldrag i retning mot Haltenbanken og videre NØ over som angitt i kartet. Lengden på trekkene varierer fra 1¼ time til 2 timer og dybden varierer fra 230 meter til 360 meter, høyeste rekefangst i ett trekk er ca. 1 kg reker, men noe varierende med småfisk, men felles for alle drag er at det for det meste er den slags fisk som vanligvis oppholder seg på hård bunn. Det er overalt i dette området god trålbunn. Vi ble ikke fast i noen av dragene.

Torsdag 4. og fredag 5. juni er det pent, rolig vær, men natt til lørdag begynner det å friskne på med NØ vind og en del dønning. Kl. 05.00 lørdag den 6. juni ser vi det ikke rådlig og fortsette lenger på grunn av vind og sjø. Begynner å gå mot land, samtidig som vi bunnlodder hele turen innover forbi Halten og videre oppover Frohavet, men vinden har etter hvert øket til stiv kuling så det er ikke anledning til å få gjort mere i dag. Ankom Vallersund kl. 12.00 Fyller olje og proviant for neste uke.

MANDAG 8. JUNI

Går fra Vallersund kl. 06.00. Undersøker litt i ytre Bjugnfjord, men fortsetter etter ca. 1 times leting sørover til vestsiden av Kvenvær på Hitra. Her gjør vi i løpet av dagen to trekk. Det første på 1 time, får 5 reker og litt småfisk. Det andre trekket tråler vi i 2 timer, får 3 stk. reker, ca. 10 kg rekekonger og ca. 150 kg småfisk. Går til Kvenvær og legger oss for natten. Ankom Stein kl. 20.00. Det har vært stille vær i hele dag.

TIRSDAG 9. JUNI

Går fra Stein kl. 06.00 innover Frøyafjorden. Det er frisk NW bris, regnbyger. Undersøker bunnen oppover mot Flesa lykt, men på grunn av været må vi gå i land igjen kl. 14.00. Har ikke noten ute.

ONSDAG 10. JUNI

Går ut kl. 05.00 til Kya, begynner å lete på innsiden av Kystfallene fortsetter nordover, finner god trålbunn tvers av Kya hvor vi setter ut kl. 09.00. Tråler langs med skjærene nedover til Vågevær. Dybden er fra 110 til 60 fv. Får ingen reker, men en del småfisk. Det er sputniknoten vi bruker. Fortsetter å lete etter trålbunn i området

rundt Homlingsvær, men finner ikke noen steder som egner seg for tråling, fortsetter på utsiden av Frøya nordover til Gjesingen hvor vi stopper kl. 21.00.

TORS DAG 11. JUNI

Går fra Gjesingen kl. 05.00 til SW for Finnvær fyr. Gjør ett trekk her på hard men slett bunn. Får ingen reker, 4 stk. uer. Fortsetter så innover forbi Sauøyene til ca. 4 n. mil SØ av disse hvor vi setter ut sputniknoten og tråler i ett trekk ca. 1 n. mil av Flatøy lykt. Heller ikke her får vi reker, 2 stk brosmer og mye småfisk. Går i land kl. 19.00 til Tarva.

FREDAG 12. JUNI

Går fra Tarva kl. 05.30. På vestsiden av Tarva setter vi i dyprennen på 190 fv. Tråler sørover i 3 timer. Dybden varierer til 240 fv. Da vi får hivd opp viser det seg at vi har dradd inn en del stein, må hive inn noten med bunnen og spillet ødelegger noten, og p. g. a. økende SW vind går vi land og reparerer noten, ferdig kl. 19.00.

LØRDAG 13. JUNI

Landligge.

MANDAG 15. JUNI

Går fra Vellersund kl. 06.00 og nordover til Stoksund hvor vi undersøker bunnforholdene på yttersiden av Linesøya. Det er god bunn på 300 fv. men setter ikke ut noten da det er for dypt. Fortsetter langs Hosenøene og forbi Almenningen, men finner ikke brukbar bunn på passende dybde. Går i land kl. 20.00 til Stoksund.

TIRSDAG 16. JUNI

Går fra Stoksund kl. 06.00. Undersøker fra Stoksund og sørover forbi Asen og Steltfluene. Det er frisk SW bris som friskner på utover ettermiddagen. Går opp til Vellersund kl. 18.00.

ONSDAG 17. OG TORS DAG 18. JUNI

Landligge p. g. a. SW kuling.

FREDAG 19. JUNI

Går fra Vallersund kl. 06.00. Gjør ett trekk med vanlig not sørvest av Tarva. Tråler i 2 timer. Får 70 stk. reker. Gjør etterpå ett trekk med sputniknoten og tråler i 3 timer. Får 6 kg reker. Dybde 140 fv. Går opp til Tarva kl. 20.00.

LØRDAG 20. JUNI

Går fra Tarva kl. 06.00 innover mot Bjugnskjær lykt. Tråler derfra og til Kjeungskjær fyr. Dybde 150 fv. og videre innover mot Bjugnfjorden. Bruker sputniknoten. Det er bløt, god trålbunn. Får ca. 2 kg reker etter 2 timers tråling. Fortsetter resten av dagen i samme område lenger sørover, men bunnen er for det meste for hård. Går opp til Vallersund kl. 18.00. Det er frisk bris til liten kuling NØ.

MANDAG 22. JUNI. TIRSDAG 23. JUNI. ONSDAG 24. JUNI

Arbeider i området Stoksund til Storfosna uten å finne nye felter. Leverer 8 kg reker tatt SW av Tarva. Drar i land bruket og avslutter onsdag 24. juni.

FORSØK MED SKJELLGRAVING I ROGALAND OG HORDALAND FYLKER
MED M/S «BAMBI» R.24.SL

Av forsøksfisker SVERRE LARSEN, Kopervik

MANDAG 30/11 1964

Undersøkt Mjøsundet innenfor Slåttvik, noe skjell på begge sider av sundet i en strekning av ca. 100 m. Skjellene var fra 20 mm opptil 60 mm gj.sn. 40 mm bra med mat. Stoppet på grunn av is, fortsatte til Toftøysundet, ingen skjell.

TIRSDAG 1/12

Undersøkte Leirangersøyla en del døde blåskjell og hjerteskjell i sundet. Fiskerne på stedet fortalte at skjellene døde under sprenging i sundet. Innenfor sundet på fjellet og mellom stenene en del

stor blåskjell fra 35 mm opp til 120 mm gjennomsnitt 80 mm. Tatt kokeprøve bra med mat. Fikk ikke undersøkt inne på «Søyla» på grunn av is. Kollevåg og Muslandsvågen ingen skjell, fortsatte til Hindrevåg (Nedstrand) på vestsiden mye småskjell ca. 10–20 mm. På østsiden små skjell fra 0 m og ned til 0,20 m 10–20 mm, lenger ned til ca. 1 m større skjell 20 mm til 65 mm, gjennomsnitt ca. 40 mm. Fiskerne fortalte at skjellene var kommet de siste årene. Tatt kokeprøve dårlig med mat. Gått videre til Jelsa, mye blåskjell på bryggepålene fra 35 mm til 85 mm, gjennomsnitt 35 mm, tatt kokeprøve bra med mat.

ONSDAG 2/12

Undersøkte Straumbergneset (Sandsfjorden). Mye blåskjell rundt hele neset i en strekning av ca. 1 km fra o. m. og ned til 4 m. Det var en blanding av store og små skjell, en ca. 25 % var over 50 mm opptil 85 mm. Tatt kokeprøve noe mat.

TORS DAG 3/12

Gått fra Marvik og sett innover til Ara, og derfra til Nevøy. Tatt prøver innover, sammenhengende belte hele veien innover. Blåskjellene var ca. 36 mm innblandet med store mengder yngel, 3 mm. På Nevøy var skjellene ca. 38 mm, men ikke blandet med så mye yngel. Lenger innover fjorden samme størrelse og blandet med mye yngel. Gått til Tangen, tatt en prøve ca. 25 mm. Gått et stykke innover Hylsfjorden en smal stripe av samme størrelsen fra 0,5 og ned til 1 m. Fiskerne på stedet fortalte at innover Saudafjorden—Hylsfjorden, forsvinner blåskjellene om sommeren, men for en del år siden var skjellene mye større. De fortalte også at der vr en del oskjell rundt Sand på en 20–30 m dyp.

FREDAG 4/12

Gått fra Sand utover til Straumbergneset. Tatt 2 ks. til prøve på fjellet med spade og hov. Fortsatte til Økstrafjord, blåskjell spredt innover hele fjorden.

Enkelte plasser flekkvis bra, tatt 2 ks. med stor fin skjell 80–100 mm ikke småskjell iblandet. Skjellene tatt på berget fra 0–3 m med hov og spade. Måtte slutte på grunn av at isen begynte å legge seg.

LØRDAG 5/12

Gått fra Hjelmeland inn til Bårberg (Jøsenfjorden), en del skjell fra 20 mm til 65 mm fra 0 til 1 m. Fortsatte til Sør-Skår (Y. Årdalsfjord), en del skjell rundt Sør-Skår og Erevik. Gått derfra til Kværeholmene en del blåskjell rundt hele holmene. Skjellene var av samme størrelse som i Jøsenfjorden, men der var flere større iblandet dem (65 mm) tatt opp 2 ks. til prøve. I en bukt i Kvereholmene store mengder med døde skjell, hjerteskjell, kamskjell, østers, knivskjell og sandskjell. Tatt blåskjellprøvene med til Stavanger.

MANDAG 7/12

Leverte prøvene til Johan T. Østbø, Stavanger. Prøvene fra Straumbergneset og Nord-Skår syntes han var for dårlig. Etter sortering var der 25 % over minstemålet og en del av maten i den var heller ikke god nok. Det kan ikke være regningssvarende og drive graving der. Blåskjellene fra Økstrafjord var veldig fine, uten noe som helst utkast. Mat var der også i så og si alt sammen, og det var veldig fin mat. Fortsatte til Hafrsfjorden.

TIRSDAG 8/12

Ligger værfast i Hafrsfjorden.

ONSDAG 9/12

Sett rundt Hafrsfjord, noe mindre skjell, med lite mat. Etter hva fiskerne fortalte skulle det være en del oskjell i sundene.

TORS DAG 10/12

Gravd opp ca. 300 kg fin blåskjell i Tyssebotnen. Fangsten tatt med skjellplog, skjellplogen dratt med linespillet. Skjellene var fra 65 mm og opp til 90 mm med mye mat.

FREDAG 11/12

Gravd opp ca. 130 kg stor fin blåskjell. Den var vanskelig å få fatt i da den sto mellom noe store steiner. Der var en del stor blåskjell mellom steinene i elveosen. Dårlige værmeldinger (stormvarsel), fortsatte ut til Nedstrand.

LØRDAG 12/12—MANDAG 14/12

Værfast i Nedstrand.

TIRSDAG 15/12

Gått til Leirangsøyra, gravd 150 kg blåskjell på fjellet med spade og hov. Det var en del brukbar skjell innover hele søyla langs med land, men den var blandet med så meget småstein at en fant det ulønnsomt å grave. Var en tur innover Leirbotn ved vestre Bokn litt oskjell i sundet og litt innpå. Gått til Hellandsstrand (Nyleia).

TORS DAG 17/12

Sett rundt Hellandsfjorden. Blåskjell innover hele fjorden. Blåskjellene sto både på bunnen på steiner og på fjellet. De skjellene som sto på bunnen var blandet med mye småstein og var vanskelig å få reingjort. Det som sto på steinene var og vanskelig med våre redskaper å få fatt i. Vi tok ca. 400 kg på fjellet med spade og hov. Så og si alle skjellene holdt minstemålet. Tatt kokeprøve, bra med mat. Vi gravde i 3 timer.

FREDAG 18/12

I Hellandstraumen var det meget godt med oskjell, men denne er dessverre ikke mulig å få levert til fabrikkene. Vi undersøkte Dåfjorden i Nyleia, men på grunn av is fikk vi bare undersøkt det ytre innløpet, hvor det viste seg å være litt fin blåskjell, men ikke i drivverdige antall. På grunn av isforholdene fant vi det umulig å gå til Hillestadvågen og er således ikke kjent med hvordan forholdene er her. Vi gikk derfor om kvelden til Førespollen for å forsøke å få levert skjellene til Vestvik Preserving, som imidlertid hadde avsluttet produksjonen før jul. Vi tok derfor skjellene med til Kopervik hvor vi ankom lørdag middag, og hvor skjellene etter avtale med fiskeriinspektør Haaland og firma Johan T. Østbø, Stavanger, foreløpig er hensatt i en vik i nærheten av Kopervik, for mulig senere leveranse til Østbøs hermetikfabrikk i Stavanger.

Etter det vi har kunnet bringe i erfaring ved disse forsøk er det tvilsomt om det i Ryfylke, muligens bortsett fra i Økstrafjorden finnes noe blåskjellfelt som kan anses drivverdige. Riktignok har vi ikke fått undersøkt Skjoldefjorden hvor vi er kjent med at to lag driver skjellgraving.

I Hordaland derimot kan det være muligheter for at det i Hellandstraumen og innover i Hellandsfjorden muligens kan la seg gjøre for et eller to båtlag å drive lønnsomt en kort tid.

Disse forsøk ble dessverre hemmet en del av is og ulagelige værforhold, og vi fikk derfor ikke undersøkt feltene i Hordaland i den utstrekning som vi hadde ønsket i den korte tid forsøkene ble utført. Hermetikkfabrikkene mottar kun blåskjell. Hvis de derimot kunne ta imot oskjell som der synes å være adskillig bedre forekomster av enkelte steder tror en det måtte kunne la seg gjøre for enkelte få båtlag å skaffe seg en brukbar leveveg av skjellgraving.

